

Джеймс Гедлі
ЧЕИЗ

Джеймс Гедлі
ЧЕИЗ

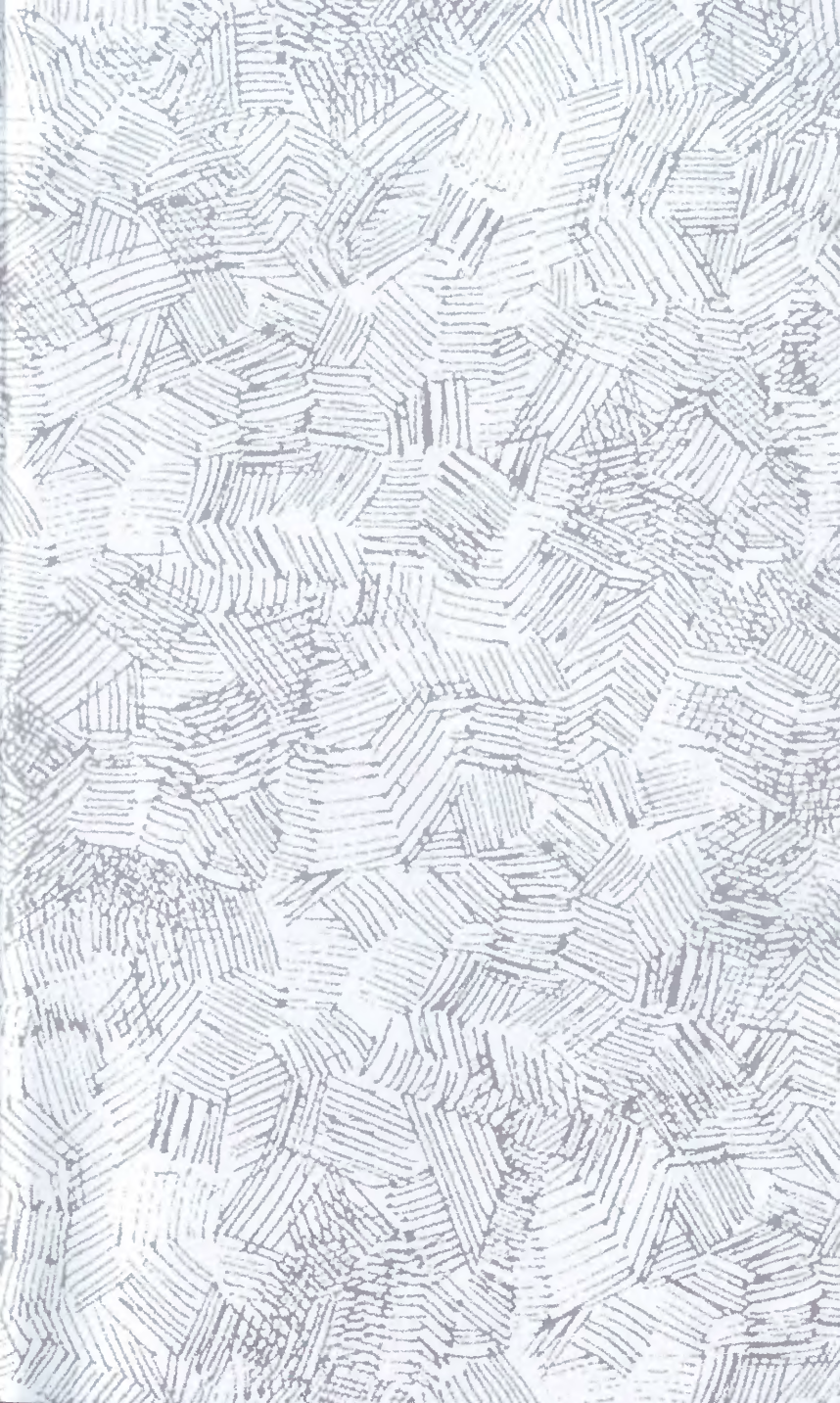
ЦЕ НЕ МОЯ
СПРАВА

ЦЕ НЕ МОЯ СПРАВА

Джеймс Гедлі Чейз

ЦЕ НЕ МОЯ СПРАВА

Серію «Чейзіана» засновано 2017 року

James Hadley Chase
No Business of Mine

NO BUSINESS OF MINE © Hervey Raymond, 1947

Роман Джеймса Гедлі Чейза «Це не моя справа» написаний 1947 року. Щойно відгриміла війна, але наслідки її все ще відчувалися повсюдно. Європа була спрагла радості й веселощів, а тому всі кинулися надолужувати згаяне. Одні — викрадати коштовності, як-от досвідчений злодій Джейкобі; інші — поповнювати на чорному ринку запаси спиртного, щоби потім продати його втридорога, як власник нічного клубу Джек Бредлі; дівчата ж готові були на все, щоб отримати омріяну пару нейлонових панчіх, які саме тоді з'явилися у продажу. Репортери у гонитві за сенсацією та з професійної цікавості в'язувалися у розслідування найзаплутаніших справ, котрі нібито їх не стосувалися...

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

«Навчальна книга – Богдан», просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, Україна, 46002.

«Навчальна книга – Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:

т/ф (0352) 520 607; 520 548 office@bohdan-books.com

Інтернет-магазин «НК Богдан»:

www.bohdan-books.com mail@bohdan-books.com

т. (0352) 519 797, (067) 350 1870, (066) 727 1762

Електронні книги: www.bohdan-digital.com

Гуртові продажі: т/ф (0352) 430 046, (050) 338 4520

м. Київ, просп. Гагаріна, 27: т/ф (044) 296 8956; (095) 808 3279,

nk-bogdan@ukr.net

Інтернет-магазин «Дім книги»: dk-books.com

т. (067) 350 1467; (099) 434 9947

РОЗДІЛ І

Мене звати Стів Гармас, і я — іноземний кореспондент нью-йоркської газети «Кларіон». Упродовж 1940–1945 років я разом зі своїми колегами мешкав у готелі «Савой» і розповідав народу Америки про хід війни у Європі. Я полишив комфорт «Савою» та його бар із коктейлями, коли союзні війська зайняли Європу. Змусити мене піти звідти було не легше, ніж відірвати моллюска від стіни, але мій редактор наполягав, тож зрештою я змушений був з'їхати. Він сказав, що життєвий досвід лише зміцнить мій дух. Це завдало мені болю (самі-знаєте-де), та аж ніяк не загартувало. Після краху Німеччини я відчув, що з мене вже досить тягот війни, тому помінявся місцями з легковірним колегою, котрий і не знав, на що йде, та повернувся до Америки — до своїх величезних двофунтових біфштексів.

А вже за кілька місяців я отримав завдання написати серію статей про повоєнну Британію. Мене це не надто надихнуло: тоді в Англії відчувався брак віскі, проте в Лондоні тоді мешкала дівчина на ім'я Нетта Скотт — а з нею я зовсім не проти був побачитися.

Не хочу, щоб ви мене неправильно зрозуміли щодо Нетти Скотт. Я не був у неї закоханий, однак відчував, що маю якимось віддячити їй за приємні хвилини, проведені разом, коли я був чужинцем у незнайомій країні — тож цілком несподівано для самого себе почувся просто зобов'язаним зробити це.

А було все так: дорогою у редакцію я на ходу пробігав очима спортивну сторінку газети і ніяк не міг вирішити,

їхати мені в Англію чи ні, коли це зауважив, що одна з конячок, котра мала стартувати у вечірніх перегонах, має ім'я Нетта. Вона вважалась аутсайдером, і ставки на неї були один до десяти, однак я ризикнув і поставив саме на неї. Із завмиранням серця виклав п'ятсот доларів і прикипів до радіо, очікуючи результатів. Конячка таки виграла у впертій боротьбі, і саме там та тоді я вирішив розділити свій виграш із Неттою та купив квиток на перший же літак до Англії.

Наперед тішився, уявляючи реакцію Нетти, коли я завалюся до неї та викладу на стіл п'ять сотень новеньких шелестких однофунтових купюр зі свого виграшу. Вона завжди любила гроші і постійно скаржилася на їхній брак, хоча ніколи не дозволяла допомогти їй, відколи ми познайомилися. Це буде знаменний день в її житті, і так я з нею розрахуюся.

Уперше я побачив Нетту 1942 року в фешенебельному нічному клубі в кварталі Брутон-мьюз у Мейфері*. Вона працювала там платною партнеркою для танців, і я нікому не порадив би жартувати з такими дівчатами. У них м'язів більше, ніж у «Душителя» Льюїса** — коли той парирує удари втомлених життям бізнесменів, котрі взагалі-то не надто і втомлені ним. Нетта мусила розкручувати чоловіків купувати гидотне шампанське за непомірну ціну — п'ять фунтів за пляшку, — ще й платити їй десять шилінгів за право потанцювати з нею на крихітному майданчику.

Клубом «Блакить» — а саме так називався той заклад — заправляв чоловік на ім'я Джек Бредлі. Я бачив його двічі чи тричі та попервах сприйняв за якогось сумнівного відвідувача. Поміж працівниць лише Нетта

---

* Мейфер — фешенебельний район Лондона. (Тут і далі примітки перекладача.)

** Ед Льюїс на прізвисько «Душитель» (1891–1966) — американський професійний борець. Спортивна кар'єра тривала чотири десятиліття.

не боялася його. Врешті, Нетта взагалі не боялася чоловіків. Подейкували, що перед прийомом на роботу кожна дівчина мала відпрацювати нічну зміну з Бредлі. Мені розповідали, що Нетта і Бредлі провели ніч за читанням ілюстрованих журналів, коли вона підтверджувала свою кваліфікацію — однак лише після того, як дівчина наділа йому на голову якусь цінну картину, написану олією.

Не знаю, чи ця історія була правдивою: Нетта не любила про це згадувати, однак, знаючи її, гадаю, що то таки правда.

Ймовірно, Бредлі отримував чималі прибутки зі свого клубу. Його клієнтами були переважно американські офіцери і репортери, в котрих постійно водилися грошенята. І вони їх успішно тринькали у клубі «Блакить». Оркестр був першокласним, дівчата — гарними та прихильними, їжа — відмінною, а вартість усього того — такою захмарною, що ви мусили натягати на себе кисневу маску, перш ніж глянути на рахунок.

Нетта була однією з дванадцяти тамтешніх дівчат, і я обрав її тієї ж миті, як побачив.

Вона була чарівна: руде волосся, шкіра — персик із додаванням вершків. Вигини її тіла одразу ж привернули мою увагу — вони кликали до гріха. Я бачив чимало чудових фігур, та жодної такої, як у Нетти. Як висловився з цього приводу мій приятель, прямолінійний військовий льотчик Гаррі Бікс: «Якби миші припасувати лижі, вона б охоче дослідила всі ці вигини — і як би я хотів бути цією мишею!»

Так, Нетта справді була премилою, але у свій, витончений спосіб. Ви одразу розуміли, що вона знає собі ціну — і якщо хотіли досягти бажаного результату, то слід було робити це «по-дорослому»; всі прийоми були дозволені. Та навіть тоді вона здатна була обвести вас навколо пальця.

Минуло чимало часу, поки Нетта подобришала. Спочатку вона ставилася до мене як до звичайного клієнта; потім дивилася з підозрою, прикидаючи, що в мене на гадці, та нарешті переконалася, що я — самотній чоловік у незнайомому місті, котрий прагне її компанії. Я заходив у «Блакить» щовечора. Приблизно за місяць Нетта вже не дозволяла мені купувати їй шампанське, і я усвідомив, що шанси мої зростають. Якимсь увечері вона запропонувала мені піти з нею в неділю в К'ю-Гарденз*, щоби помилуватися пролісками. Тоді я й зрозумів, що крига скресла.

Врешті-решт я почав бачитися з Неттою доволі часто. Заїжджав у її крихітну квартирку поблизу Кромвелл-роуд і підвозив її у «Блакить».

Іноді ми разом вечеряли у «Веніті Феар», часом вона приходила до мене в «Савой», і ми обідали в тамтешньому ресторані. Нетта була хорошою співрозмовницею, завжди готовою посміятися чи побалакати серйозно — залежно від мого настрою; а ще могла багато випити і не сп'яніти при цьому. Нетта була моєю віддушиною. Вона скрашувала похмуру одноманітність, яка неминуче гнітить, коли ти не зайнятий 24/7. Вона зробила моє перебування в Лондоні незабутнім. Нарешті ми дійшли до того, що спали разом раз чи двічі на місяць, та робили це — як і все інше — якимсь байдуже. Ми не були закохані. Наше спілкування, хоча й доволі близьке, ніколи не було надто особистісним. Тобто вона ніколи не розпитувала про мій дім і про те, чи одружений я і що планую робити після закінчення війни; ніколи й не натякала на те, що не проти поїхати зі мною у Штати.

---

* Королівські ботанічні сади К'ю — комплекс ботанічних садів та оранжерей площею 121 гектар у південно-західній частині Лондона, історичний парковий ландшафт XVIII–XX століть.

Я робив спроби дізнатися про неї хоч щось, але вона навідріз відмовлялася говорити на такі теми. Та й узагалі жила однією миттю, так, наче завтра на нас може впасти бомба чи ракета — тож ми повинні бути щасливі тут і зараз, поки триває ця мить. Вона неначе перебувала у целофановій обгортці. Я міг її бачити і торкнутися, та не міг її дістатися. Однак дивним чином таке її ставлення влаштувало мене. Я не прагнув знати, хто був її батько і чи є в неї чоловік, який служить десь далеко, чи має вона сестер і братів.

Усе, чого я прагнув, — отримати веселого компаньйона; і це я мав.

Наша дружба тривала два роки, потім я отримав наказ відплисти на материк разом із військовими частинами, і ми попрощалися. Розлучалися ми так, ніби мали зустрітися уже завтра вранці, хоча я знав, що не побачу її найменшій рік, а може, й узагалі ніколи. Вона також знала це.

— Бувай, Стіве! — мовила Нетта, коли я висадив її поблизу квартирки. — Не піднімайся до мене. Довгі прощання — зайві сльози. Можливо, ми ще побачимося.

— Звісно ж, побачимося, — озвався я.

Ми поцілувалися. Нічого особливого: жодних сліз. Вона піднялася на кілька сходинок і зачинила за собою двері, не озирнувшись.

Я планував написати їй, але так і не зібрався. Ми так стрімко перебралися до Франції, й життя там було таке неспокійне, що в перший місяць я й хвильки не мав вільної, щоб черкнути Нетті кілька слів, а потім вирішив, що краще забути її. Я й справді забув про неї, аж поки не повернувся до Америки. Тоді знову почав про неї думати. Ми не бачилися два роки, однак я з подивом виявив, що пам'ятаю кожну рисочку її обличчя та кожен вигин тіла так, наче розстався з нею лише вчора. Я намагався відігнати ці спогади, зустрічаючись із іншими дівчатами, однак Нетта засіла в мені та ніяк не хотіла відпускати.

Коли я поставив на ту конячку і виграв, то вже точно знав — тепер я побачу Нетту, і був радий цьому.

Я прибув у Лондон спекотного серпневого дня після тривалої і втомливої подорожі із Прествіка*. Одрразу ж подався в готель «Савой», де у мене був зарезервований номер, перекинувся кількома словами з портъє, котрий, здається, радий був знову мене побачити, і піднявся у свій номер з видом на Темзу. Прийняв душ, перехилив кілька скляночок віскі, а потім спустився в касу і попросив відрахувати мені п'ять сотень однофунтових купюр. Помітив, що моє прохання викликало у клерка неабияке здивування, однак мене знали в готелі достатньо добре, щоб не виконати моєї забаганки. Уже за кілька хвилин мені видали гроші — так незворушно, наче то була купка квитків на автобус.

Було пів на сьому, і я знав, що в цей час Нетта ще вдома. Вона починала збиратися на роботу близько сьомої, і ця підготовка займала в неї не менше години. Поки я чекав на таксі у колі респектабельних джентльменів, поцікавився у швейцара, чи існує ще клуб «Блакить». Той відповів, що існує, та віднедавна зажив поганої слави, позаяк після мого від'їзду там встановили кілька столів для гри в рулетку, і це надало закладу сумнівної репутації. Упродовж останніх пів року там двічі влаштовували облави, однак клуб не закрили через брак доказів. Скидалося на те, що Джек Бредлі завжди на крок випереджав поліцейських.

Нарешті під'їхало моє таксі, і після невеличкої суперечки швейцар умовив водія відвезти мене на Кромвелл-роуд.

Я був біля Неттиної квартирки десять хвилин на сьому. Розрахувався з таксистом, відступив на кілька кроків, щоби поглянути на вікна горішнього поверху. Будинок нічим не відрізнявся від інших похмурих будівель

---

* Місто в центрі Шотландії.

Кромвелл-роуд. Високий, брудний, й мереживні фіранки на вікнах — украй запані. На Неттиних вікнах — в одній із трьох квартир нагорі — досі висіли знайомі мені веселенькі помаранчеві занавіски. Я подумав, чи не натраплю там, бува, на нового коханця, однак вирішив ризикнути. Відчинив двері під'їзду і почав долати три марші між сходовими майданчиками, прикритими циночками з кокосового волокна.

Ці сходи навіяли мені масу приємних спогадів. Я згадав ночі, коли ми прокрадалися ними, тримаючи черевки в руках, щоби місіс Крокетт, квартирна хазяйка, котра мешкала на першому поверсі, не почувала нас. А ще згадав ту ніч, коли пролетів над Берліном з екіпажем ВПС Великої Британії та припхався на квартиру до Нетти о п'ятій ранку, надто збуджений, аби заснути, бо конче хотів оповісти Нетті свої враження, і виявив, що вона не ночує вдома. Я сидів на верхньому майданчику, чекаючи на неї, й нарешті задрімав, а потім мене знайшла місіс Крокетт і пригрозила викликати поліцію.

Я проминув двері двох інших квартир. Так ніколи й не дізнався, хто там мешкає. Упродовж усього часу, поки я навідував Нетту, пожилці жодного разу мені не зустрілися. Нарешті, захекавшись, дістався Неттиних дверей і постояв трохи, перш ніж подзвонити.

Здається, тут нічого не змінилося. Картка з її ім'ям так само красувалася у мідній оправі на дверях. Помітна була також повздовжня подряпина від ключа, котру я зробив, напідпитку намагаючись устроїти його у щілину. Перед дверима лежав знайомий вовняний килимок. Серце моє пришвидшено закалатало, а руки стали липкими. Зненацька я зрозумів, що Нетта багато важить для мене — і що надто довго мене тут не було.

Я смикнув мотузку дзвінка, вичекав, не почув ані звуку — і знову смикнув. За дверима ніхто не озвався. Я продовжував стояти і чекати, гадаючи, чи не у ванній, бува, Нетта. Виждав ще трохи і знову подзвонив.

— Там нікого немає, — почувся голос позаду мене.

Я різко озирнувся й поглянув униз. У дверях квартири поверхом нижче стояв чоловік і дивився на мене, задержавши голову. Це був рослий чолов'яга років тридцяти — широкоплечий, статний; розвиненими м'язами, втім, він не вирізнявся. Маючи фігуру метальника молотів, він був, однак, якийсь м'якотілий, обрзаний. Стояв і дивився на мене зі млявою посмішкою, нагадуючи величезного сонного kota — байдужого, самовпевненого, задоволеного собою. Призахідне сонце, що пробивалося крізь похмуре вікно, підсвітило золотом його зуби, від чого вони неначе ожили.

— Привіт, хлопче, — муркнув він, — один з її приятелів, еге ж?

Він злегка шепелявив, солом'яне волосся його було коротко підстрижене.

Одягнутий у жовто-чорний шовковий халат, застібнутий по самісіньке горло, піжамні штани кольору електрик та яскраво-червоні домашні капці, він був живописним видовищем.

— Забирайся геть! — сказав я йому. — І то якнайдалі, — додав і знов у пов'ернувся до Неттиних дв'єрей.

Чоловік хихотнув. Це був доволі неприємний смішок, і невідомо чому він подіяв мені на нерви.

— Там нікого нема, хлопче! — повторив він. І стиха додав: — Вона померла.

Я перестав смикати мотузку дзвінка, розвернувся і глянув на нього. Тип звів брови, злегка похитуючи головою.

— Ти чув мене? — перепитав він і посміхнувся так, наче сказав щось вельми дотепне.

— Померла? — тупо повторив я, відходячи від дверей.

— Саме так, хлопче! — підтвердив тип, спершись об одвірок і гостро глянувши на мене. — Вона померла

вчора. Ти все ще можеш учути запах газу — якщо при-
нюхаєшся.

Він притулив руку до горла і зробив крок усередину
квартири.

— У мене вчора був препаскудний день через усе це.

Я спустився на кілька сходинок і став перед ним. Він
був на дюйм вищий і значно ширший у плечах, але я ба-
чив, що в нього каша замість м'язів.

— Заспокойся, товстунчику, — промовив я, — і роз-
кажи мені все до ладу. Який газ? Про що це ти варнякаєш?

— Заходь-но до мене, хлопче! — припросив він із
дурнуватою посмішкою. — Я все тобі розповім.

Іще до того, як я встиг відмовитися, він поплентався
у велику кімнату, захаращену старими запиленими ре-
чами, від яких тхнуло вогкістю. Тип плюхнувся у велике
зручне крісло. Щойно його огрядне тіло торкнулося по-
душок, як у повітря піднялася хмарка пилу.

— Вибач, що приймаю тебе в такій халупі, — він
із огидою обвів очима кімнату. — Місіс Крокетт така
нечупара. Вона ніколи тут не прибирає. Але не можна
ж очікувати, що це робитиму я, еге ж? Життя надто ко-
ротке, щоби марнувати його на прибирання — з моїми-то
здібностями...

— Облишмо комедію в стилі Оскара Вайльда, — не-
терпляче урвав його я. — То ти розповідатимеш мені про
Нетту Скотт, чи як?

Він кивнув, знову посміхнувшись до мене.

— Сумно, ні? Така чудова дівчина — гарна, з пре-
красним тілом, жвава та енергійна — і перетворилася
на поживу для хробаків. — Він зітхнув. — Смерть усіх
зрівнює, правда ж?

— То як це сталося? — запитав я, ледь стримуючись,
аби не схопити його за барки і не витрусити з нього всю
душу.

— Вона зробила це власноруч, — засмучено сказав він. — Жахлива справа. Поліція гасає туди-сюди сходами... «швидка»... санітари. Місіс Крокетт вищить... та жирна сучка на нижньому поверсі торжествує... натовп на вулиці в очікуванні спотвореного трупа. І ще той запах газу... не міг вивітритися з будинку весь день. Жахлива справа, хлопче, жахлива!

— То ти хочеш сказати, що вона отруїлася газом? — запитав я, весь похолонувши.

— Саме так... бідолашечка! Уся кімната заклеєна липкою стрічкою — рулон за рулоном, а газові конфорки увімкнені на повну. Ніколи вже не зможу купити тепер липку стрічку, аби не подумати про неї!

Його слова видалися мені безглуздим патяканням, із якимись дивними пробілами і недомовками. Його посмішка мене невимовно дратувала.

— Розумію, — сказав я, повернувшись, щоб іти геть.

То ось воно як. Зненацька я відчув спустошення, втому та безмежний сум.

І подумав: Нетто, якби ж ти зачекала усього лише двадцять чотири години, то ми б подивилися у вічі цього разом — що би це не було — і ми би все подолали.

— Дякую! — сказав я вже біля дверей.

— Не дякуй мені, хлопче, — сказав чолов'яга, важко підводячись з крісла і проводжаючи мене до дверей. — Приємно знати, що я тобі став у пригоді — хоча і з такого сумного приводу. Бачу, що ти трохи прибитий — але нічого, скоро відійдеш. Завантажити себе роботою по саме горло — ось найкращі ліки. Це, бува, не Байрон сказав: «Заклопотані не мають часу плакати»? Можливо, ви й не любляєте Байрона. Дехто його не любить.

Я витріщився на чоловіка, але не чув його і не бачив. Бо звідкілясь із минулого до мене долинули Неттині слова: «Отож, той дурень наклав на себе руки. Кишка у нього була тонка прийняти те, що на нього чекало.

Що би я не зробила, в мене вистачить мужності усе пережити. Такого виходу я ніколи не прийму — ніколи!»

Вона сказала це якось увечері, коли ми читали про одного мільйонера, котрий програв на біржі й відтак пустив собі кулю в лоба. Я чітко пам'ятав, як виглядала Нетта в той момент, коли мовила ці слова, — і мене наче обдало крижаним вітром.

Тут було щось не так. Я знав, що Нетта ніколи би не наклала на себе руки.

Тож насунув капелюха на очі, намацав у кишені сигарети і простягнув пачку тому типові.

— Чому вона це зробила? — запитав я.

— Мене звати Джуліус Коул, — відрекомендувався чоловіча, витягнувши сигарету з пачки і затиснувши її між брудними пальцями. — Ти що, її друг?

Я кивнув.

— Знав її кілька років тому, — пояснив я, запалюючи сигарету йому і собі.

Він посміхнувся.

— Вона цікавилася одним американцем, — промовив він начебто сам до себе. — І звісно ж, з її фігурою та зовнішністю, він теж зацікавився нею.

Він звів на мене сонні очі.

— Цікаво було б дізнатися точну кількість дівчат, згвалтованих американськими військовослужбовцями за час їхнього перебування тут, еге ж? Я взагалі-то цікавлюся такою статистикою.

Він розправив свої широкі безвольні плечі.

— Ймовірно, це марнування часу, — додав він, хитнувши головою.

— Як це сталося? — різко спитав я.

— Ти хочеш знати, чому вона це зробила? — м'яко підправив він мене. І знову розправив плечі. Зашелестів шовк халата. — Це загадка, приятелю. Жодної записки... п'ять фунтів у сумочці... провізів в холодильник... жод-

них любовних листів... ніхто нічого не знає. — Він звів брови і посміхнувся. — Можливо, вона була вагітна.

Я не міг далі продовжувати цю розмову.

Говорити з цим типом про Нетту було те саме, що читати написи на стіні вбиральні.

— Ну що ж, дякую, — сказав я і почав спускатися сходами.

— Нема за що, хлопче! — відповів він. — Сумна звістка для тебе, геть невтішна!

І він, зачинивши двері, повернувся до себе в кімнату.

РОЗДІЛ II

Місіс Крокетт була маленька худорлява жіночка з насторожено-недовірливими очима й тонкими губами.

Я бачив, що вона мене не впізнала. Певно, гадала, що я репортер і заявився сюди за сенсаційною історійкою; тож глянула на мене з-за напіввідчинених дверей, збираючись закрити їх перед моїм носом.

— Чого вам треба? — сказала вона різким невдоволеним голосом. — У мене є чим зайнятися і без ваших дурних запитань — тож ідіть звідси!

— Ви не пам'ятаєте мене, місіс Крокетт? — наполягав я. — Я — Стів Гармас, один із друзів міс Скотт.

— Один із друзів? — перепитала вона. — Коханців — ось як я це називаю.

Якусь мить вона вдивлялася в мене, а тоді кивнула головою. В її очах застиг осуд.

— Справді, здається, я бачила вас раніше. То ви вже чули, що сталося з нею?

Я кивнув.

— Так, і хотів би поговорити з вами про це. Чи були у неї борги? Я заплачу вам усе, що вона винна.

Недоброзичливий вираз поступився місцем жадібному.

— Вона заборгувала мені квартплату за місяць, — швидко озвалася хазяйка. — Вже й не сподівалася ці гроші отримати. Але якщо ви вирішили сплатити її борги, то можете це зробити. Заходьте!

Я пройшов услід за нею темним коридором, де смерділо котами та вареною капустою, й опинився в похмурій брудній кімнаті, захаращеній дешевими бамбуковими меблями.

— Отже, вона боргувала вам гроші? — повторив я, пильно вдивляючись у жінку.

— Не те, щоб боргувала, — по хвилинім мовчанні озвалася та. — Вона завжди платила вчасно — я мушу вам пояснити, що вона знімала кімнату на таких умовах: або оплата за місяць наперед, або негайне розірвання договору.

— Розумію, — сказав я. — Чи є у вас якісь припущення, чому вона це зробила?

Місіс Крокетт глянула на мене і відвернулася.

— Звідкіля мені знати? — спитала вона з обуренням у голосі. — Я в її справи не втручалася. І нічого не знала про неї. — Її тонкі губи перетворились на тверду риску. — Вона була непутяща. Мені не слід було її сюди пускати. Накликати ганьбу на мій будинок!

— Коли це сталося?

— Минулої ночі. Містер Коул учув запах газу і спустився до мене. Коли ми не змогли до неї достукатися, я здогадалася, що вона зробила, — дурепа! — Холодні очі зблиснули. — Це мене страшенно засмутило. Містер Коул викликав поліцію.

— Ви бачили її?

Місіс Крокетт відсахнулася.

— Хто, я? Ви гадаєте, я хочу, щоб її привид мені являвся у снах? Аж ніяк. Містер Коул ідентифікував труп.

Він такий уважний. Крім того, він знав її добре... якщо не краще, ніж я. Він завжди визирає зі своєї кімнати, щойно зачує найменший шум.

— Гаразд, — сказав я, витягаючи гаманець. — Ви маєте ключ від її кімнати?

— Думаєте, він у мене є? — вона підозріло витріщилася на мене. — Навіщо він вам?

— Я хочу його у вас позичити, — озвався я, відраховуючи на столі купюри.

Її очі пильно стежили за кожним моїм рухом.

— Скажімо, двадцять п'ять фунтів буде достатньо? Плюс десять фунтів за ключ?

— Навіщо він вам?

Вона пришвидшено дихала, очі її блищали.

— Просто хочу поглянути на кімнату. Гадаю, там нічого... не чіпали?

— Ні — поліція заборонила мені торкатися будь-чого. Вони намагаються віднайти її родичів. Шанси мізерні, я би сказала. Поняття не маю, що буде з її речами. Так чи інакше, але мені вони не потрібні — я хочу здати кімнату.

— По-вашому, в неї є якісь родичі?

— Ніхто нічого про це не знає! — фиркнула місіс Крокетт. — Можливо, поліції вдасться щось з'ясувати, але навряд чи — запам'ятайте мої слова!

— То можу я взяти ключ? — перепитав я, присуваючи купку банкнот до неї.

Вона із сумнівом похитала головою.

— Поліції це не сподобається, — зауважила вона і відвернулася.

— Я пропоную вам 10 фунтів, щоб ви заспокоїли своє сумління, — нагадав я їй. — Берете ви їх чи ні?

Вона відчинила шухляду комода, дістала звідти ключ і поклала його на стіл.

— Люди, котрі мають купу грошей, постійно накликають на мене неприємності, — зауважила вона.

— Я занотую це собі, — пообіцяв їй.

Мене вже злегка нудило від неї — тож я взяв ключ, підсунувши купку купюр до неї.

Вона вмить схопила гроші і сховала їх у кишеню фартуха.

— Але не тримайте ключ надто довго, — сказала жінка, — і нічого там не чіпайте.

Я кивнув їй і вийшов.

Підіймаючись сходами, затримався на першому поверсі, щоби прочитати ім'я на мідній табличці дверей. «Медж Кеннітт». Згадав, як Джуліус Коул казав: «Ця жирна сучка на першому поверсі торжествує!»

Заперечно хитнув сам собі головою і піднявся до Неттиної квартири. Вставив ключ у шпарину, провернув його і злегка натиснув на ручку. Двері піддались, і я опинився у Неттиній вітальні. Вже зачиняючи за собою двері, помітив, що Джуліус Коул підглядає за мною із-за прочинених дверей свого помешкання. Він звів брови і похитав головою. Я удав, що не помітив його, і зачинив за собою двері.

Попри відчинені вікна, в кімнаті відчувався ледь уловимий, але стійкий запах газу. Сумний і трохи наляканий, я роззирнувся довкола.

У кімнаті мало що змінилося з часів мого від'їзду. Меблі трохи попереставляли, але нічого нового не з'явилося. Репродукції були ті самі: доволі сміливі візрізки з французьких та американських журналів.

Якось я спитав Нетту, навіщо вона вішає подібні зображення у себе на стінах.

«Хлопцям таке подобається, — пояснила вона. — І відволікає від мене. Люди, які мені докучають, шоковані ними і більше до мене не приходять — тож ці картинки виконують своє призначення».

На камінній полиці вишикувалась Неттина колекція фарфорових звіряток. Їх було усього тринадцять. Кілька

штук подарував їй я. Підійшов, щоби побачити, чи мої подарунки все ще там. Вони стояли на місці. Я узяв і повертів у руках чарівну фігурку діснеївського Бембі; згадав, як тішилась нею Нетта. Казала, що це найкраще в її колекції. Гадаю, що так воно й було.

Я поклав фігурку на місце й обійшов кімнату, запхавши руки в кишені. Тільки тепер до мене почало доходити, що Нетта мертва і я більше ніколи її не побачу. Не думав я, що мені буде погано, але так воно й було. До того ж її смерть стривожила мене. Я не міг повірити, що вона вчинила самогубство. Нетта була не з тих, хто добровільно йде з життя. До війни я працював репортером у відділі кримінальної хроніки. І бачив сотні кімнат, де вчинялося самогубство. В усіх них панувала атмосфера, якої тут не було. Не можу достеменно сказати, в чому річ, але якимось чином я не міг повірити, що тут звели рахунки з життям.

Я підійшов до дубового письмового столу, відчинив шухляди, заглянув усередину. За винятком чорнильниці та кількох олівців, ящички були порожні. Зазирнув у відділення для паперів, пам'ятаючи, як багато там колись було усіляких листів та рахунків. Нічого.

Глянув у камін, сподіваючись побачити там купку попелу від спалених паперів. Але камін був чистий. Я подумав, що це дуже дивно, зсунув капелюха на потилицю і похмуро зирнув на стіл. Справді дивно. Ледь чутне шкряботіння у двері змусило мене здригнутися. Звуки повторилися.

— Впусти мене, хлопче! — прошепотів Джуліус Коул через щілину. — Я також хочу подивитися.

Я скривився, навшпиньки перетнув кімнату і пройшов на кухню. Дверцята маленької газової плити були відчинені. В дальньому кутку кімнати валялася помаранчева диванна подушка. Гадаю, Нетта користувалась нею, коли... запихала голову в духовку? Мені було боляче про це думати, тож я повернувся у спальню.

Це була невеличка світла кімнатка. Більшу її частину займало двоспальне ліжко-диван. Поруч із ним — умонтована шафа, біля вікна — маленький туалетний столик із дзеркалом. Кімнатка була витримана в зеленувато-жовтавих тонах. Жодних репродукцій і жодних прикрас.

Я зачинив двері й стояв, дивлячись на ліжко. На мене нахлинули спогади, тож минуло чимало часу, перш ніж я підійшов до туалетного столика та поглянув на дивовижне різноманіття пляшечок, кремів, засобів для накладання гриму, розкиданих на запиленій поверхні трюмо. Почав висувати шухлядки. Там було повно звичного непотребу, який колекціонують дівчата: носовички, шовкові хусточки, шкіряні паски, рукавички, дешева біжутерія. У картонній коробці — мереживо, браслетики, каблучки. Звичайний дешевий мотлох. Однак я згадав про діамантовий браслет та діамантову брошку, якими так пишалася Нетта. Браслет подарував їй я; натомість якийсь тип — вона так ніколи й не зізналася, хто саме — презентував їй брошку. Я перерив усі шухлядки, але так їх і не знайшов. Цікаво, куди вони поділися — чи не забрала їх поліція для надійнішого зберігання?

Тоді підійшов до шафи і відчинив її. Щойно зробив це, як на мене вйнуло ніжним ароматом бузку — її улюблених парфумів. Мене вразило, що шафа була майже порожня — лише дві вечірні сукні, костюм і халатик. Колись її шафа була забита одягом.

Там висіла вогненно-червона сукня, яку я так добре пам'ятав. Вона була на Нетті, коли ми вперше вирішили спати разом. Сукня, котру такий сентиментальний хлопець, як я, не міг забути. Я потягся по неї, зняв із вішалки і несподівано відчув, що вона надто важка.

Мої пальці обмацали форму предмета: це був пістолет. Я розгорнув сукню і витяг звідти пістолет марки «люгер», який висів на гачкові, підшитому під сподом сукні.

Я сів на ліжку, тримаючи сукню в одній руці, а «парабелум» — у другій. Був приголомшений. Це було останнє, що я сподівався знайти в квартирі Нетти.

Пістолет мав дві характерні особливості: уздовж ствола виднілася довга подряпина, а на руків'ї була мітка — неначе хтось намагався звідтіля щось витерти — приміром, ім'я власника. Я понюхав пістолет і отримав новий шок. З нього стріляли, причому зовсім недавно. Запах пороху був хоч і слабкий, але цілком уловимий. Я поклав зброю на ліжку, почухав голову і замислився; потому підвівся і знову підійшов до шафи. Висунув шухлядки, в яких Нетта зазвичай тримала білизну та шовкові панчохи. Шовкові панчохи були справжньою пристрастю Нетти. За час, що ми були з нею знайомі, я жодного разу не бачив її в якихось інших панчохах — лише з натурального шовку. Уже перед війною вона накопичила їх цілі стоси, і значна кількість американських військово-службовців — а також я сам — регулярно поповнювали її запаси. Я перевернув увесь одяг Нетти, однак панчіх не було. Жодних. Ніде.

Я загасив недопалок, нахмурився і почав розмірковувати, чи не побувала тут місіс Крокетт і чи не забрала їх вона — чи то, може, поліція спокусилася ними. Шовкові панчохи неможливо було дістати, і таку спокусу можна було зрозуміти. Тут мало бути не менше дюжини пар. Коли я познайомився з Неттою два роки тому, у неї їх було 36 пар. Я точно знав це, тому що якось увечері, коли вона мене попросила купити їй нові, я вивернув вміст шухляд на підлогу і перерахував усі панчохи, щоб довести їй, що вона їх не потребує. То де ж вони?

Я вирішив обшукати квартиру. За час роботи репортером кримінальної хроніки я навчився так прочісувати приміщення, щоб не залишати слідів. Нарешті ці навички стали у пригоді. Я ретельно оглянув кожну кімнату. Не

пропустив нічого — навіть штор на вікнах із ламбрекенами включно, — піднімаючи килими і простукуючи підлогу. В спальні біля каміна виявив схованку під паркетом. Схоже, у ній щось тримали, але того щось там більше не було. У ванній знайшов вісім п'ятифунтових купюр, замотаних у рулон туалетного паперу. У вітальні за рамою однієї з красунь Варґаса* знайшов іще вісім купюр по п'ять фунтів. На дні баночки з кольдкремом виявив діамантову каблучку. Діамант виглядав справжнім, а оправа була з платини. Раніше я ніколи її не бачив. Це була доволі дивна схованка для каблучки, однак не менш дивною була й заначка для грошей. Я пішов на кухню і після старанних пошуків знайшов на дні банки з борошном подовгастий конверт. Розірвав його, обтрусив від борошна і прочитав адресу, виведену великими літерами недбалою Неттиною рукою:

«Міс Анні Скотт, Беверлі».

Невже це її сестра? Я замислився, тримаючи в руках пухкий конверт. Здається, у ньому було повно паперів, і він був важкий. Уся ця справа видавалась мені дуже дивною. Мені було не по собі, підозри мучили мене. Не знав, що й думати.

Переконавшись, що в кухні нема більше нічого цікавого, я повернувся у вітальню.

Розклав на столі свої знахідки. Це були: пістолет марки «люгер», діамантова каблучка, шістнадцять п'ятифунтових банкнот і лист, адресований Анні Скотт.

Навіщо дівчині вчиняти самогубство, якщо в неї є вісімдесят фунтів і діамантова каблучка, запитував я себе. Які ще неприємності, крім фінансових, могли

---

* Перуанський художник Альберто Варґас (1896–1982) вважається одним із найвідоміших майстрів графіки в стилі пінап. Піна́п, або пі́н-а́п (від *англ.* to pin up — пришпилювати) — плакат із зображенням спокусливої дівчини (пін-ап герл), який пришпилюють на стіну.

змусити Нетту накласти на себе руки? Я не міг нічого такого вимислити. Тепер я був майже впевнений, що це не самогубство. Вбивство? Справді, якщо не самогубство, тоді убивство. І аж ніяк не нещасний випадок. Нещасні випадки так не стаються.

Я запалив іще одну сигарету і замислився. Мені слід було порадитися з кимось із поліції. Я згадав про інспектора Коррідана зі Скотленд-Ярду. В часи мого перебування в Лондоні ми з ним приятелювали. Він водив мене в різні кубла, де вешталися дрібні правопорушники, і з його допомогою я назбирав непоганий матеріал для статті в «Сеттердей Івнінг Пост». Коррідан був саме той, з ким мені слід було порадитися, тож я одразу набрав номер поліції. Після доволі тривалої паузи Коррідан узяв слухавку.

Я відрекомендувався, і він мене згадав.

— Радий вас чути знову, Гармасе! — сказав він. — Вам пощастило, що застали мене — я вже збирався додому.

— Ви дуже поспішаєте? — поцікавивсь я, глянувши на свій годинник; була майже дев'ята.

— Ну звісно ж, я хочу додому! У вас щось нагальне?

— Радше цікаве, ніж нагальне, — озвався я. — Мені потрібна ваша порада і, можливо, допомога. Це стосується Нетти Скотт — дівчини, яка скоїла самогубство позавчора ввечері.

— Як ви сказали? — різко перепитав він.

— Дівчину звали Нетта Скотт. Вона моя давня приятелька. Якщо відверто, Коррідане, я не вірю, що вона наклала на себе руки.

Запала пауза, потому він сказав:

— Зрештою, я нічого особливого на сьогодні не планував. То що ви пропонуєте?

— Ми можемо зустрітися за пів години в готелі «Савой»? — запитав я. — Якщо ви поцікавитесь ходом розслідування, то це значно спростить справу. Будь-які деталі стануть у пригоді.

Я продиктував йому адресу Нетти, він пообіцяв дізнатися все, що можна, та поклав слухавку.

Це мені особливо подобалося в Корріданові. Його ніщо ніколи не дивувало, він зроду не ставив непотрібних запитань і завжди прагнув допомогти — який би зайнятий не був такої пізньої пори.

Я порозпихав пістолет, конверт, каблучку і гроші по різних кишнях. Пересвідчившись, що нічого не забув, вимкнув світло, зачинив вхідні двері та вийшов на сходовий майданчик.

Джуліус Коул виніс у свій коридор табуретку і сидів там з відчиненими дверима, палячи та чекаючи на мене.

— Чому ти не дозволив мені зайти, друзяко? — запитав він із гидкою посмішкою. — Ти не мав права ходити туди сам.

— Іди краще покрути хула-хуп, — порадив я йому і почав спускатися сходами.

— Не тікай так швидко, друже! — попрохав він, встаючи зі свого табурета і виходячи на майданчик. — То як воно там? — хихикнув. — Чи є в неї гарненькі речі? Гадаю, ти перемацав усі її сукні! Шкода, що мене там не було!

Я продовжував спускатися, не озираючись.

Місіс Крокетт негайно відчинила двері, неначе дожидалася мого стуку.

— Щось довгенько ви там копирсалися, — пробурмотіла вона, забираючи в мене ключ. — Але ж ви нічого не взяли, правда? Поліція особливо наполягала, щоби все залишалось на своїх місцях.

Я кивнув.

— Усе гаразд, — запевнив я її. — Чи хтось заходив до неї, відколи... вона померла? Окрім поліції, звісно! Містер Коул, наприклад...

Вона заперечно хитнула головою.

— Ніхто, крім вас; і я впевнена, що не повинна була...

Я безцеремонно урвав її.

— Там були шовкові панчохи... А тепер їх нема. Ви не знаєте, де вони?

— Навіщо мені шовкові панчохи? — хмикнула вона. — Звісно ж, не знаю!

Я подякував їй і зійшов вузькими сходами на вулицю. Якусь мить постояв на тротуарі, глянувши на будинок. Світло горіло лише у квартирі Коула — всі інші вікна були темні. Подумав було про Медж Кеннітт, але вирішив, що вона не вписується у загальну картину, — принаймні поки що, — і попростував у напрямку Кромвелл-роуд, котра була за п'ятдесят ярдів звідси.

Вулицю освітлювали три ліхтарі — один у кінці, другий — на початку, і третій — посередині. Було доволі темно — всюди залягли густі тіні — інакше мене б не можна було так просто сполошити. Я почув за собою легкий тупіт й, інстинктивно відчувши небезпеку, відскочив убік.

Щось дуже важке поцілило мені в плече, я упав на коліна. Різно підвів руку, звівся на ноги — і знову відскочив убік. Устиг помітити силует чоловіка, що тримав у руках щось схоже на монтажну лопатку. Він люто накинувся на мене. Мені перед обличчям аж засвистіло — я підступив до чолов'яги і щосили садонув його поміж ребра. Той упустив залізяку і похитнувся; повітря зі шипінням вилетіло з його грудей, наче з проколотої шини.

— Що то в біса за розваги? — гаркнув я, підходячи до нього.

Тепер я зміг його роздивитися. Він був невисокий, молодий, худий, виснажений. Я не міг розгледіти його обличчя — помітив лише, що воно бліде. Одяг мав дешевий, а капелюх нагадував засмальцьовану кухонну губку. Ще до того, як я зміг схопити його за комір, він вирвався мені з рук і прожогом майнув вулицею. Я стояв, дивлячись йому вслід та прислухаючись до його тупотіння. Був трохи наляканий, плече мені боліло.

— Дідько, що ж це таке! — пробурмотів я сам до себе, тривожно озирнувся і швидко попрямував до сяючої вогнями Комвелл-роуд.

РОЗДІЛ ІІІ

Не пробув я в своєму номері й п'яти хвилин, як зателефонував порт'є і повідомив, що мене запитує інспектор Коррідан.

— Попросіть його піднятися до мене, — сказав я і натиснув кнопку виклику офіціанта.

Коррідан та офіціант зайшли разом. Коррідан був здоровенний чолов'яга років тридцяти п'яти, смаглявий, з маленькими блакитними очима, які, здається, дивилися крізь вас. Навіть із друзями він був суворий, рідко посміхався й ніколи не сміявся.

Ми тепло потисли один одному руки, і він схвально оглянув мій номер.

— Мушу визнати, що номер у вас комфортабельний, — зауважив він і, кинувши швидкий погляд на офіціанта, продовжив:

— Сподіваюсь, ви замовите мені щось випити.

— Звісно ж, і гадаю, ми тут же, в номері, й повечереємо, — озвався я. — Усе найкраще для лондонської поліції!

Офіціант простягнув меню, і ми вибрали холодне консоме*, воловани** з курячим м'ясом та морозиво. Я замовив також дві порції подвійного віскі та графин алжирського вина.

— Ви, газетярі, знаєте, у чому сенс життя, — зітхнув Коррідан, вмощуючись у єдиному кріслі. — Я часто ду-

---

* М'ясний бульйон.

** Волован — пиріжок із листкового тіста з м'ясом чи рибою.

маю, що мені слід було б зайнятися менш обтяжливою і більш прибутковою справою, ніж поліцейська служба.

— Не ремствуйте, — сказав я, сідаючи на ліжку. — Готовий запрягнутися, що ви по самі вуха в хабарях і половина злочинного світу Лондона платить вам данину.

Він стиснув губи.

— Ваше почуття гумору не менш спотворене, ніж ваша мораль, — парирував він, і я бачив, що він зовсім не потішений.

— Гаразд, облишмо моральність, — вишкірився я. — Страшенно радий, що ви змогли зайти до мене!

— Та Нетта Скотт справді була вашою подругою? — запитав він, відходячи до вікна. І перш ніж я встиг відповісти, продовжив: — Зі Скотленд-Ярду також видно Темзу, але з такого ракурсу і при такому освітленні вона справді чарівна, чи не так?

— Та Бог з нею, з тією Темзою! Я не збираюсь пригощати вас вином і вечерею лише для того, щоб послухати про лондонські атракції.

Він гостро глянув на мене.

— Ви чимось стривожені. Щось сталося ще?

Я кивнув.

— Може статися... — почав було я, але тут офіціант повернувся з випивкою.

Коли він пішов, я продовжив:

— Це стосується Нетти Скотт. Вона справді була моєю подругою. Я познайомився з нею в 42-му, і кілька років ми зустрічалися. То був для мене справжній шок — дізнатися, що вона наклала на себе руки.

Коррідан відпив ковток віскі та схвально кивнув.

— Хороше, — сказав. — Однак навряд чи ви схильні розводитися про віскі. Я читав звіт лікаря. Дівчина діяла напевно: вона випила чималу дозу лаудануму перед тим, як відкрити дверцята духовки. Це цілком очевидна справа, і, без сумніву, це самогубство. Цим займається

кенсінгтонський відділок поліції. Учора о сьомій ранку до них зателефонував чоловік на ім'я Джуліус Коул, котрий мешкає в тому самому будинку. Поліцейські виявили дівчину, котра лежала головою до дверцят газової плити. В кухні було повно газу. Вікна заклеєні скотчем. Із дверми цього не слід було робити, бо вони і так зачинялися герметично. Вона вже була мертва приблизно шість годин. Припускають, що смерть настала о першій ночі. На тілі не було ознак насильства, і все вказувало на те, що це було самогубство. Тіло доправили в місцевий морг після того, як її офіційно упізнав Джуліус Коул — хлопець, котрий стверджує, що добре знав дівчину з вигляду. Зараз ми намагаємося зв'язатися з її рідними, але поки що безуспішно.

Я допив своє віскі, почуваючись значно краще.

— Тож про іншу версію навіть не йдеться?

Його очі буравили мене.

— Ні. А чому ви питаєте?

— То що, вони в захваті від усього того?

— Вони ніколи не бувають у захваті, однак цілком задоволені своєю роботою. І тут нема нічого іншого. Самогубства стаються щодня. Можливо, вам цікаво буде дізнатися, що рід занять індивідуума впливає на ймовірність скоєння ним самогубства, — провадив далі Коррідан, заплющивши очі і ще зручніше вмоцнюючись у кріслі. — Заняття, котре вимагає напруження, відповідальності чи роботи вночі спричинює більшу кількість самогубств. Фармацевти, лікарі, адвокати, власники барів, працівники нічних клубів, м'ясники та солдати найчастіше опиняються у групі ризику, тоді як садівники, рибалки, священники, шкільні вчителі та державні службовці замикають таблицю.

Я застогнав.

— Гадаю, я уцілію. Гаразд, не наводьте мені більше прикладів. Тож, через те, що працівники нічних клубів

займають верхні сходи́нки у вашому переліку, Нетта і наклала на себе руки, чи не так?

Він кивнув.

— Щось на кшталт того. Принаймні це дає нам можливість на щось опертися. Якщо б, приміром, вона була шкільною вчителькою, то ми поглянули б на всю цю справу пильніше. Розумієте, про що я?

— То ви гадаєте, що така дівчина, як Нетта, вибрала б газову духовку? І не припускаєте, що вона могла би вистрибнути з вікна чи випити отруту?

— Жінки не дуже охоче йдуть на таке — вони не схильні себе спотворювати навіть після смерті. — Розправивши плечі, Коррідан продовжив: — А особливо такі гарненькі, як Нетта. Вистрибнути з вікна — це таке відразливе видовище! Я сам бачив кілька таких випадків. Згідно зі статистикою використання небезпечних наркотиків кількість самогубств, спричинених передозуванням, почала зменшуватися. Думаю, що не менш ніж шість сотень жінок звели рахунки з життям способом отруєння газом. Я наведу вам точніші цифри, якщо це вас цікавить.

— Мені й цього цілком достатньо, — озвався я. — Як ви гадаєте, чому вона наклала на себе руки?

Коррідан допив своє віскі, поставив склянку на стіл і стенив плечима:

— Цікаво досліджувати причини, які змушують людей діяти саме так, — сказав він, поклавши ногу на ногу і зручніше вмощуючись у кріслі. — Вони допомагають визначити, що це: нещасний випадок, самогубство чи вбивство. Ось вам чотири основні причини, чому люди скоюють самогубство: психічні проблеми, пиятика, фінансова скрута і кохання. Звісно ж, є й інші причини, але ці найважливіші. Наскільки нам відомо, дівчина не мала боргів, не пиячила і видавалася психічно цілком здоровою — принаймні так стверджують її квартирна

хазяйка і той Коул. Тож цілком можна припустити, що це було нещасне кохання.

— Те, як ви, копи, розкладаєте усе по поличках, добиває мене, — сказав я, поки офіціант завозив у номер столик на коліщатках, заставлений усілякою смакотою. — Ну ж бо — скуштуймо усе це!

— Непогана думка — особливо якщо би нам принесли ще по скляночці того пречудового віскі, — зронив Кордіан, підводячись із крісла та присуваючи стілець до стола.

— Принесіть нам ще два віскі, — сказав я офіціантові, — а тоді залиште нас.

Ми сіли за стіл і взялися за холодне консоме.

— Що змушує вас думати, що це було не вбивство? — недбало запитав я.

Він хитнув головою.

— Ну що ви за упертюх! — озвався він. — Я ж щойно вам пояснив... — І поглянув на мене гостро та нахмурився. — Але, можливо, вам відомо про все це більше, ніж мені. Мабуть, я спочатку вислухаю те, що ви маєте мені сказати, перш ніж зроблю власні висновки. — Його рот злегка скривився, що, певно, мало означати посмішку. — Отже, ви вважаєте, що дівчину було вбито?

— Готовий закластися на п'ятсот фунтів, що саме так і було, — відповів я.

Його брови поповзли вгору.

— І у вас є п'ятсот фунтів?

— Так. Ну то як?

Він заперечно хитнув головою.

— Ніколи не укладаю парі з американцями — вони дуже хитрі. — Він відсунув тарілку і витер губи серветкою. — Г-м-м, цікаво, що робить вас таким упевненим?

— Я був у її помешканні й ретельно оглянув його. Знайшов дещо цікаве, що зараз вам і покажу. Але спершу

скажіть мені, чи не вилучали ви чи ваші колеги якісь речі з квартири?

— Ні. А що, чогось бракує?

— Бракує чималої кількості шовкових панчіх, майже усього одягу, діамантового браслета та діамантової брошки.

— Дорогих?

— Браслет коштував двісті фунтів два роки тому. Тепер це вдвічі дорожче. Вартість брошки не знаю.

— Але чому ви думаєте, що вони пропали? Хіба вона не могла їх продати?

— Навряд. Вона дуже любила свої коштовності, й не думаю, щоби щось змусило її розстатися зі своїми панчохами. Ні, не вірю, що вона продала їх.

Коррідан уважно глянув на мене

— Ви стаєте занадто впертим, — спокійно зауважив він. — А я гадаю, це цілком можливо. В якийсь момент їй могли знадобитися гроші.

Офіціант перервав нашу бесіду, принісши віскі. Перш ніж узятися за воловани, ми ще раз випили.

— Але вона не з тих, хто накладає на себе руки, — наполягав я. — Пам'ятаю, як вона мені якось сказала, що ніколи не вдасться до такого способу вирішення життєвих проблем. Якби ви почули її, то відразу би зрозуміли, що вона не така дівчина.

— Коли вона вам таке казала?

— Два роки тому. Знаю, ви скажете, що люди міняються, але я все-таки впевнений, що вона не того типу.

— Щось іще? — Блакитні очі буравили мене, тонкі губи знову склалися у щось схоже на посмішку. — Окрім коштовностей, шовкових панчіх і «не того типу», що ще у вас є?

— Я ще навіть не почав, — озвався я, — та це може почекати до кінця вечері. Чи вдалося вам що-небудь довідатися про дівчину?

— На неї в нас нема досьє — якщо ви це маєте на увазі, — зронив Коррідан, задоволено пережовуючи їжу. — Вона працювала в клубі «Блакить» платною партнеркою для танців і раз чи двічі її штрафували за неправильне паркування машини. Більше нам нічого не відомо.

— А що клуб «Блакить»? Я чув, що після мого від'їзду він неабияк занепав.

— Більшість із тих клубів, в яких робили ставку на американців, занепали після їхнього повернення на батьківщину. Клуб «Блакить» у нас на поганому рахунку, але Бредлі поки що нам не по зубах. Підозрюємо, що його клуб тепер перетворився на розсадник азартних ігор і там цілодобово торгують алкоголем. Я впевнений, що вони купують продукти на чорному ринку, та нам ще жодного разу не вдалося підловити когось із його людей на цьому, і наші рейди завжди зазнавали фіаско. Шеф вважає, що хтось із наших зливає Бредлі інформацію про запланований рейд. Тож Бредлі завжди опиняється на крок попереду, але так не може тривати вічно.

Ми покінчили з їжею, і Коррідан повернувся у своє крісло. Я замовив сигари та бренді й прослідкував за тим, щоби він уместився зручніше.

— Ну що ж, тепер, можливо, мені вдасться переконати вас, — промовив я, витягнув з кишені «люгер» і простягнув йому.

Він довго сидів, дивлячись на пістолет з непроникним обличчям, тоді звів погляд, і його очі були холодні.

— Звідкіля це у вас? — поцікавився він.

Я розповів йому.

— Якби ви знали, скільки жінок мають такі іграшки, то б не надавали цьому такого значення. Майже кожен американський солдат привіз із Німеччини такий подарунок для своєї подруги. І що вас у ньому так непокоїть?

— Нічого особливо, — відповів я, — однак дивно, що вона тримала його під підкладкою сукні, чи не так?

Раптом я подумав, а чи не виглядаю повним дурнем.

— Маючи таку штуку, можна легко нажити собі неприємностей — можливо, саме тому вона так і вчинила, — пояснив Коррідан, витягуючи свої довгі ноги і втягуючи носом аромат бренді.

— Нічого конкретнішого?

Я оповів йому про шістнадцять п'ятифунтових банокот, вручивши їх Корріданові разом із листом до Анни Скотт. Передав також діамантову каблучку.

— Ви й справді ретельно обшукали її квартиру, — сказав він, примруживши очі. — Правда, не знаю, чи мали ви право заходити туди. А ви як гадаєте?

— Можливо, й не мав, — буркнув я, жуючи свою сигару. — Але вся ця справа непокоїть мене, Коррідане. Нутром чую, що тут щось не так.

І розповів йому про напад незнайомця.

Нарешті Коррідан виявив хоч якийсь інтерес.

— Ви його роздивилися?

— Було досить темно, до того ж мене заскочили зненацька, — пояснив я, поки Коррідан продовжував ледь помітно посміхатися. — Мене охопила паніка. Ви також злякалися б, якби таке трапилося з вами. Той чоловік підскочив до мене з чимось схожим на монтажну лопатку із явним наміром розчерепити мені голову. Мені мало що вдалося розгледіти, однак зауважив, що він був молодий, худорлявий і бігав, немов заєць. Гадаю, я б упізнав його, якби побачив.

— Як ви думаєте, що йому треба було від вас?

— Можливо, пістолет. Ось чому я би просив вас його перевірити. Ви бачите, що на дулі є подряпина, і скидається на те, що хтось намагався витравити ім'я, вигравіруване на руків'ї. Я впевнений, що цей пістолет може нам дещо повідати.

— Ви начитались детективних романів, — буркнув Коррідан. — Хоча перевірити цей пістолет не завадить. — Він понюхав «парабелум». — З нього стріляли щонайбільше місяць тому. Пахне також парфумами. Бузок.

— Це її улюблені парфуми, — пояснив я йому. — Ось і вся моя історія. Я сподівався, що ви будете більше вражені, але мені слід було цього очікувати. На жаль, вам бракує уяви.

Коррідан почухав свій довгий м'ясистий ніс.

— Може, в мене її й нема, але достатньо здорового глузду, тож я все ще думаю, що вона вчинила самогубство.

Він узяв конверт і постукав по ньому пальцем.

— Подивимося, що в ньому?

— А можна?

— Поліції можна все, — сказав він, підморгнувши.

Узяв олівець, підважив ним край конверта й обережно відігнув. Після кількох обережних спроб клапан піддався.

— Це досить легко, якщо знаєш як, — промовив Коррідан, дивлячись на мене зі звичною млявою посмішкою. — Треба лише мати натреновану руку.

— Триматиму свою кореспонденцію подалі від вас, — пообіцяв я. — То що там усередині?

Він зазирнув у конверт і присвиснув. Великим і вказівним пальцями витяг паку друкованих паперів.

— Цінні облігації на пред'явника, — сказав він.

Я подався вперед.

— Здається, їх там багато, — здивовано промовив я.

Він перебрав папери.

— Не менш ніж на п'ять тисяч фунтів, — прокоментував Коррідан.

— Цікаво, звідкіля вони у неї?

Він зазирнув усередину конверта.

— Жодної записки. Г-м-м, це досить дивно, мушу визнати.

Я засміявся.

— Нарешті мені вдалося вас здивувати. Та й уся ця справа дивна. Гарзд, то що ви думаєте з усім цим робити?

— Гадаю, вирушу в Лейкем і зустрінуся з тією міс Скотт. Мені хотілося б з'ясувати походження цінних паперів. Якщо вона не зможе нам цього пояснити, я змушений буду їх перевірити — це може бути досить тривала процедура, однак мені потрібно це знати.

— Чи не міг би я поїхати з вами у Лейкем? Грав би роль Ватсона при вас, Голмсові. Крім того, хотів би познайомитися з її сестрою. Можливо, вона ще не знає, що Нетта померла. Гадаю, я мушу повідомити їй цю сумну новину сам.

— Звісно ж, поїхали, — сказав він, схоплюючись на ноги. — Скажімо, завтра вранці? Ми можемо вирушити туди машиною.

— Чудово. Але це не все, я хочу, щоб ви ще дещо зробили. Де я можу побачити Нетту? Хочу поглянути на неї до того, як її поховають.

— Що за нездорові у вас бажання!? Що це вам дасть?

— Ось такий я дивак, — сказав я, гасячи свою сигарету. — Може б, і ви зі мною поїхали? Було би добре, щоб ви були поруч, коли знімуть кришку... гадаю, до цього дійде. Я відчуваю, що ми вийдемо на щось значне, і ви ще подякуєте мені за все.

— Зроду не бачив такого настирного хлопця, — пробурмотів Коррідан і нахилився над телефонним апаратом, набираючи номер Скотленд-Ярду.

Я стояв поруч, поки він замовляв службову машину, котра мала забрати нас від готелю «Савой».

— Ходімо, — припросив Коррідан. — Якби не смачнюща вечеря, я би послав вас під три чорти, однак, гадаю,

мушу віддячити за гостину. Хтозна, може, ви ще колись мене запросите.

— Можливо, й так, — сказав я, прямуючи за ним коридором до ліфта.

За чверть години ми вже були під моргом, і черговий, вражений появою Коррідана, особисто вибіг до нас.

— Нетта Скотт, — різко сказав Коррідан. Він завжди різко говорив із підлеглими. — Вона тут у вас. Хочемо її бачити.

Констебль, молодий рум'яний хлопчина з села, заперечно хитнув головою.

— Не зараз, сер, — сказав він. — Вона справді була тут, але годину тому її тіло перевезли у Гаммерсмітський морг.

Коррідан нахмурився.

— Справді? А за чиїм наказом?

— Не знаю, сер! — відповів констебль, тупо дивлячись перед себе.

— Як це ви не знаєте? — гаркнув Коррідан. — Без сумніву, ви отримали письмове розпорядження перед тим, як видати тіло?

Констебль пополотнів.

— Взагалі-то ні, сер! Я тут новенький, сер, і не знав, що в таких випадках потрібне якесь розпорядження. Водій санітарної машини сказав, що сталася якась помилка і що труп слід доправити у Гаммерсміт. І я дозволив йому забрати тіло.

Коррідан із потемнілим од люті обличчям промчав повз констебля і влетів у службове приміщення, гримнувши дверима.

Констебль подивився йому вслід, почухав голову і сказав:

— Що ж таке могло статися, сер? — запитав він, дивлячись на мене. — Що я зробив не так, сер?

Я здвигнув плечима.

— Ви занадто багато питаєте, — сказав я, почуваячись не в своїй тарілці. — Але невдовзі все дізнається.

За кілька хвилин Коррідан залишив кабінет, пройшов повз констебля, кивнувши у мій бік. Біля дверей зупинивсь та озирнувся.

— Невдовзі ви почуєте про цю справу, хлопче, — і то багато чого! — гаркнув він констеблю і попрямував до поліцейського авто.

Я всівся поруч із ним, і коли ми рушили, обережно спитав:

— То ми їдемо в Гаммерсміт?

— Гаммерсміт не посилав по тіло! — вигукнув Коррідан. — Треба бути повним ідіотом, щоб не зрозуміти, що це — підстава! Кілька годин тому надійшло повідомлення про викрадення санітарної машини. Хтось — не ймовірно, але факт! — викрав тіло Нетти. Це просто незбагненно! Для чого — заради Бога? — і він щосили гепнув кулаком у водійське сидіння.

РОЗДІЛ IV

Наступного ранку я різко прокинувся. Задзеленькав телефон, і я сів на ліжку. Схопив слухавку, втамувавши позіхання. Подивився на годинник — було лише десять по восьмій — і запитав:

— Хто мене турбує так рано?

— Вас питає інспектор Коррідан, — озвався портъє.

— Гаразд, нехай підніметься до мене, — відповів я, схопив свій халат і рвонув у ванну прийняти душ.

Спав я погано і все ще відчував образу на Коррідана за те, що напередодні він так безцеремонно відіслав мене назад у «Савой»: «Вибачте, Гармаса, але тепер це суто поліцейська справа, — сказав він, — а тому я не можу взяти вас із собою...»

Отакої!

Ясна річ, що він був роздратований, і я прекрасно усвідомлював, що в нього є для цього причини, та гадав, що він не посміє спекатись мене після всього, що я зробив, — але Коррідан був таким, яким він був. Коли він починав працювати, то працював на самоті.

Я вже виходив із ванної, коли почув стукіт у двері.

Відчинив — на порозі стояв Коррідан.

Виглядав він втомлено і був неголений.

— То ви оце щойно встали? — гаркнув він, жбурнувши капелюха на крісло. — А я ще навіть не лягав!

— Ви ж не очікуєте від мене, що я ридатиму з цього приводу? — парирував я. — Та ще й після того, як ви мене вчора так відшили?

Виглядав він іще похмуріше, ніж зазвичай. Всівся у крісло.

— Будьте хорошим хлопцем — роздобудьте мені кави і не бурчіть, — сказав він. — У мене була жахлива ніч.

Я зняв слухавку, попросив офіціанта і замовив каву.

— Самі в усьому винні, якби взяли мене з собою, то я би зробив за вас половину роботи.

— За пів години у мене зустріч із шефом, і я надумав зайти до вас і переповісти останні новини, — сказав Коррідан. — Тож спершу про пістолет. Він належав чоловікові на ім'я Пітер Еттерлі, лейтенантові американської армії. Той повернувся на батьківщину, але ми попросили командування американської армії по той бік океану узяти в нього свідчення. Схоже, він знав Нетту Скотт і подарував їй «люгер» на спомин. Ви ж пам'ятаєте, що саме таке пояснення я вам і пропонував.

— А ви часу не марнували, — зауважив я, трохи розчарований, що все виявилось таким простим.

— О, ми працюємо швидко, коли нам це потрібно, — похмуро озвався Коррідан. — Отож, із пістолетом усе зрозуміло. Щодо санітарної машини, то ми відслідку-

вали її рух. Її знайшли на Гемстедському пустищі, однак трупа в ній не було. У нас є прикмети водія, однак вони підходять чи не будь-якому молодому чоловікові. Що непокоїть мене — де тіло? Втім, мені ще більше не дає спокою питання — чому його викрали?

— Цьому має бути якийсь пояснення, — сказав я, махнувши рукою офіціанту, котрий саме приніс каву. — Якщо тільки це не був якийсь дурнуватий жарт.

Коррідан здвигнув плечима.

— Ми докопаємося до правди, — пообіцяв він і глянув на годинник. — Випиймо ж нарешті ту каву — за мить я вже мушу бігти.

Поки я наливав каву, він провадив далі:

— Я розпорядився перевірити цінні папери. Вони виявились фальшивими. А таке завжди викликає тривогу. Чи є у вас якісь припущення, навіщо дівчина ховала фальшиві цінні папери у себе в квартирі?

— Хіба що хтось дав їй ці папери, запевняючи, що вони справжні, — сказав я, передаючи філіжанку. — Втім, я давно з Неттою не спілкувався. Вона могла зв'язатися з поганими людьми, хоча я в цьому й сумніваюся.

Коррідан відсorbнув каву і буркнув:

— А я гадаю, що це цілком ймовірно, — зауважив він. — Діамантова каблучка, котру ви виявили у неї на квартирі, також має свою історію. Це — частина великої колекції коштовностей, викрадених кілька тижнів тому. Її власниця, Герві Алленбі, учора ввечері впізнала каблучку. Наші люди чекають, поки викрадені речі з'являться на ринку. Ця каблучка — перший дзвіночок. Як ви гадаєте, яким чином вона опинилася у Нетти Скотт?

Я непевно хитнув головою.

— Можливо, хтось подарував їй цю каблучку.

— Тоді навіщо переховувати перстеник на дні баночки з кремом? — озвався Коррідан, допиваючи каву. — Дивне

місце для зберігання коштовностей — якщо тільки у вас не нечисте сумління, чи не так?

Я з ним погодився.

— Рано чи пізно все з'ясується, — продовжив Коррідан. — Але поки що не бачу жодних підстав вважати, що дівчину було вбито, Гармасе. Адже саме це вас зрештою і непокоїть. Залиште все на мене.

— Отож, ви маєте намір грати по-дрібному, еге ж? — спитав я. — Так, я справді вважаю, що хтось її прикінчив. Якщо б ви завдали собі клопоту скористатися тією підставкою для капелюхів, яку ви називаєте головою, я би за дві хвилини пояснив вам, чому то не було самогубство.

Він холодно глянув на мене і попрямував до дверей.

— Мені ніколи, Гармасе, — сказав він. — У мене купа справ, і домисли репортерів мене мало цікавлять. Пробачте, але я справді вважаю, що вам слід полишити це на людей компетентних.

— Певно, бувають моменти, коли місіс Коррідан пишається вами, — уїдливо промовив я. — І це, гадаю, один із таких моментів.

— Я холостяк, — сказав він. — Шкода, що я вас розчарував. Мені вже справді час іти. — Біля дверей він затримався. — Боюся, що не може бути й мови про те, щоб узяти вас із собою до Анни Смітт. Справа набула офіційного характеру. Ми не можемо дозволити американському репортеріві втручатися в наші справи.

Я кивнув.

— Гаразд. Якщо ви це так розцінюєте — забудьмо і не думаймо про це більше.

— А я й не думатиму, — сказав він із кислою посмішкою та спокійнісінько вийшов із номера.

Упродовж кількох хвилин я був такий розлючений, що втратив здатність тверезо мислити, а потім трохи заспокоївся і навіть посміхнувся. Якщо Коррідан думає, що зможе відлучити мене від цієї справи, то він помиляється.

Я поквапно склав свої речі, схопив телефонну слухавку і поцікавився в довідковому бюро, як мені взяти напрокат машину. Мені відповіли, що за двадцять хвилин авто чекатиме на мене — після того, як я повідомив їм, що зможу заправити його, скориставшись карткою «Преса». Я викурих дві сигарети, ще трохи подумав і спустився у вестибюль.

Мені підшукали «б'юк». Я побоявся запитати, у скільки це мені обійдеться, відкликав убік порт'є і розпитав дорогу до Лейкема. Порт'є пояснив, що це лише за кілька миль від Горшема і порадив виїхати з Лондона через міст Путні у напрямку Кінгстона. Далі буде зовсім просто, позаяк у Горшемі вдосталь дорожніх знаків.

Попри свій поважний вік, «б'юк» ішов добре, і я доїхав до Фулем-роуд за чверть години, навіть не перепитуючи дорогу. О цій ранковій порі весь транспорт рухався в напрямку Лондона, тож переді мною була практично порожня дорога. Проїжджаючи повз стадіон поблизу Стемфорд-бридж, — один із орієнтирів, зазначених порт'є, — я помітив у водійському дзеркальці позаду себе розбитий «стандарт», котрий — я чітко це пам'ятав — я бачив у себе на хвості на Найтсбридж. Я й забув про нього, аж поки знову не побачив автівку позаду себе на мосту Путні. Іще не отямившись від учорашнього нападу, почав розмірковувати, чому за мною стежать.

Намагався розгледіти водія, але авто мало блакитне антивідблискове лобове скло, і я бачив лише обрис голови. Я поїхав по Хай-стріт і зупинився на червоне світло світлофора. «Стандарт» зупинився за мною.

Я вирішив, що мені конче треба знати, чи справді той чоловік у старенькому «стандарді» переслідує мене. Якщо це дійсно так, то я мав намір добряче його струсонути. Подумав було, чи то часом не Коррідан послав одного зі своїх людей, аби той не спускав з мене очей, але вирішив, що навряд чи.

Я радів, що в мене «б'юїк», який, очевидно, має потужніший двигун, ніж та руїна «стандарт» — якихось жалюгідних чотирнадцять кінських сил супроти моїх тридцяти однієї. Щойно світло змінилося на жовте, я натиснув на газ і рвонув уперед. На межовій швидкості злетів на пагорб, що розташовувався при виїзді з Путні, і помчав далі — спідометр показував небезпечні 80 миль.

Я бачив, що люди витріщаються на мене, та позаяк жодного полісмена поки що не стрілося, мені було байдуже. Я використав «б'юїк» на всю його потужність, аж поки не видерся на вершину пагорба. Тоді нарешті трохи зменшив швидкість, задоволено глянувши у дзеркало заднього виду... й отримав справжній шок! «Стандарт» був усього лише за двадцять футів позаду!

Та я все ще не до кінця був упевнений, що мене переслідують. Цілком могло статися так, що хлопець просто вирішив показати, що я не єдиний, хто любить швидку їзду. Я відчув неабияку повагу до старенького «стандарда», роздובбаний кузов якого ховав у собі першокласний двигун, переобладнаний для перегонів. Я продовжив свій шлях, «стандарт» також. Коли я виїхав на об'їзну дорогу, він був усе ще за якусь сотню футів од мене, тож я вирішив трохи схитрувати. Махнув рукою з вікна, з'їхав на узбіччя і пильно оглянув «стандарт», котрий стрілою промчав повз мене. В цю мить мені вдалося розгледіти водія. Він був молодий і чорнявий. Схожий на засмальцьовану кухонну губку капелюх насунутий низько на очі, але я вже побачив достатньо, щоб упізнати його. Це був той коротун, який напередодні намагався розчерепити мені голову. Тепер уже точно знаючи, що він таки переслідує мене, я провів поглядом «стандарт» і поліз по сигарету. Певно, той тип зараз дуже нервує, гадаючи, що робити далі. Тепер він не міг би вже зупинитися... чи міг? Я вишкірився. Бо за кілька сотень ярдів попереду він таки став.

Це й вирішило справу. Мене справді переслідують — тож я витяг олівець із кишені й записав номер авто на зворотному боці конверта.

Тепер уже я вирішив провчити його як слід, не роздумуючи ні хвилини: просто мусив відплатити йому за вчорашнє. Я завів свій «б'юїк», упритул під'їхав до «стандарда», різко загальмував і вистрибнув із машини, перш ніж той тип устиг збагнути, що й до чого.

— Привіт, хлопче! — сказав я йому, приязно усміхаючись. — Одна пташка мені поцвірінькала, що ти мене переслідуєш. Мені це не подобається. — Поки говорив, витяг із кишені складаний ножичок і відкинув лезо. — Шкода, синку, що я підкину тобі трохи роботоньки, — провадив далі, — однак це піде тобі лише на користь.

Він сидів, витріщившись на мене, скрививши губи та виставивши жовті зуби. Був схожий на розлюченого тхора.

Я нахилився і засадив ножа в його автомобільну шину. Повітря зі свистом вилетіло з камери.

— Нині шини вже не ті, що раніше, еге ж, синку? — лагідно перепитав я, ховаючи ніжик у кишеню. — Залишаю тебе тут, щоби ти зміг замінити колесо. А тепер вибач — у мене важлива зустріч.

Він обізвав мене словом, котре в інший час неодмінно б мене обурило, але тієї миті я відчував, що він має на те деяке право.

— Якщо вже ти так любиляєш колекціонувати монтажні лопатки, то, гадаю, ми зможемо якось влаштувати лицарський двобій, — приязно закінчив я.

Він повторив своє гидке слово, тож я полишив його.

Він усе ще сидів там, коли я промчав повз, і продовжував сидіти, коли я домчав до повороту за шість сотень ярдів попереду. Підозрюю, що те цуценя було неабияк засмучене.

За пів години я доїхав до Горшема і тепер уже був упевнений, що мене ніхто не переслідує. Рух був незначний, і впродовж кількох миль переді мною не було жодної машини.

З Горшема я поїхав до Вортінга, тоді звернув на бічну дорогу і за кілька хвилин опинився вже неподалік Лейкема. Місцевість була пречудова, а день — спекотний і сонячний. Я по-справжньому насолоджувався кількома останніми милями, жалкуючи, що не дослідив цю частину Англії раніше — замість того, щоб проводити стільки днів і ночей у брудному, задушливому Лондоні. Вказівник на стовпі повідомляв, що я перебуваю за милю від Лейкема, тож сповільнив рух і звернув у вузький провулок. Попереду з'явилися кілька будиночків, паб та пошта. Я здогадався, що це нарешті Лейкем, підїхав до пабу та зайшов усередину. Це було дивне, схоже на коробку приміщення, що радше нагадувало ляльковий будиночок. Жінка, котра подала мені подвійне віскі, очевидно, була схильна поговорити, почувши мій акцент.

Ми побалакали про природу, про те, про се, а тоді я запитав у неї, чи не знає вона котедж із назвою «Бeverлі».

— О, то вас цікавить міс Скотт? — перепитала вона, і в її очах тут же з'явився осуд. — Її будиночок трохи далі — приблизно за милю звідси. Поверніть направо при першому ж повороті. Її котедж стоїть збоку. У нього солом'яний дах та жовті ворота. Ви не зможете проїхати повз.

— Чудово! Я знайомий з її подругою. Можливо, я все-таки її навідаю. А ви знайомі з нею? Бо я не знаю, як вона виглядає. Гадаєте, вона мене прийме?

— Наскільки мені відомо, чоловікам там завжди раді, — відповіла вона, хмикнувши. — Сама я ніколи її не бачила. В містечку вона практично не буває — приїжджає лише на вікенд.

— Можливо, хтось доглядає за будиночком? — припустив я, розмірковуючи, а чи не даремно я сюди припхався.

— Місіс Брембі у неї прибирає, — повідомила жінка. — Але вона й сама ні до чого.

Я розрахувався за віскі, подякував жінці й повернувся до свого «б'юїка». «Беверлі» я відшукав за кілька хвилин. Його я міг бачити крізь дерева, їдучи вузькою алеєю. В чарівному садку під солом'яним дашком стояла грубо поштукатурена двоповерхова хатинка — надзвичайно мила і приваблива.

Я залишив «б'юїк» перед воротами, відчинив хвіртку і попрямував вузькою стежкою до будинку. Сонце за-спіплювало, в нерухомому повітрі завис аромат гвоздик, троянд та жовтофіолей. Я сам би був не проти тут оселитися. Підійшов до дубових, оздоблених голівками цвяхів дверей, постукав начищеним мідним молоточком і схвильовано почав чекати. Мені було не по собі, бо я не знав, чи відомо Анні Скотт про Нетту і як повідомити їй сумну новину. Хвилювався, бо не знав, чи подібна сестра на Нетту і чи знайдемо ми з нею спільну мову.

Та за кілька хвилин я розчаровано усвідомив, що в будинку нікого нема — принаймні ніхто не планує мені відчиняти.

Я зійшов униз, придивися до вікон горішнього поверху, тоді зазирнув у вікно першого. Бачив, що кімната займає увесь нижній поверх і крізь її вікна проглядається великий сад. Кімната гарно умебльована і зручна. Я обійшов будинок і зупинився позаду нього. Тут також нікого не було, роздивився добре доглянуті газони та квіткові клумби — суцільний килим яскравих барв. Підійшов до дверей чорного входу, нерішуче постояв і взявся за ручку. Двері були зачинені. Підійшов до іншого вікна, помітивши, що занавіски на ньому запнуті. Я стояв перед заштореним вікном, і невідомо чому мені стало дуже

лячно. Я зробив крок уперед, намагаючись роздивитися, що там. Заглянувши у шпарину між завісками, побачив, що це кухня, але поле зору було настільки обмежене, що я міг бачити лише шафу для посуду, в якій рядами стояли блакитні блюдця та чашки з китайського фарфору.

І тут я відчув запах газу.

Почувся хрускіт гравію. Я відскочив убік. До мене поспішав Коррідан із двома поліцейськими. Обличчя його було похмуре. В очах Коррідана читалися роздратування і гнів.

— Ви би краще якнайшвидше проникли всередину, — порадив я, не давши їм опам'ятатися. — Я відчуваю запах газу.

РОЗДІЛ V

Я кури́в, сидячи у своєму «б'юіку», і спостерігав за тим, що відбувається перед дверима будинку.

Коли Коррідан оговтався від несподіванки, побачивши мене, то коротко й офіційно запитав:

— Що в біса ви тут робите?

Тепер нарешті й він учув запах газу.

— Вам тут не місце. І нічого на мене дивитися вовком. Це справа поліції, і репортери нам ні до чого!

Я хотів було посперечатися з ним, але він промчав повз мене, на ходу кинувши одному з поліцейських:

— Виведіть звідси містера Гармаса і простежте, щоби він тримавсь якомога далі!

Мені страшенно кортіло зацідити полісменові в пику, але я добре знав, що це мені нічого не дасть, тож повернувся до свого авто, зручно вмостився, запалив сигарету і став чекати.

Коррідан із поліцейським виламали вхідні двері. Вони увійшли в дім, а інший поліцейський залишився

біля воріт, не зводячи з мене лихого погляду. Я зиркав на нього не менш похмуро.

За кілька хвилин я побачив, що Коррідан відчиняє вікна. Потім він кудись зник. Нудотний запах газу поплив галявиною. Пройшло зо чверть години, перш ніж почало відбуватися щось іще. Підїхала машина, з якої вийшов довготелесий чолов'яга понурої зовнішності з чорною валізкою у руках, перекинувся кількома словами з полісменом біля воріт, і вони разом увійшли всередину. Очевидно, то був місцевий лікар.

За десять хвилин похмурий чолов'яга вийшов. Я чекав біля його авто, і він кинув на мене гострий непривітний погляд, коли я відчиняв для нього дверцята.

— Вибачте мені, лікарю! Я репортер. Чи не можете ви мені сказати, що відбувається всередині?

— Запитайте про це в інспектора Коррідана! — гаркнув він, усівся в свою машину і поїхав геть.

Поліцейський біля воріт зловтішно вишкірився.

За кілька хвилин із котеджу вийшов інший поліцейський, муркнув щось до колеги і покwapно пішов доріжкою.

— Гадаю, він побіг купувати Корріданові глазуроване яблучко, — довірливо гукнув я поліцейському біля воріт. — Але не кажіть мені цього. Нехай це ще трохи мене поінтригує.

Поліцейський співчутливо вищирився. Я вже бачив, що йому страшенно кортить поділитися зі мною інформацією.

— Він пішов по ту місціс Брембі, котра доглядає будинок, — сказав він, крадькома роззирнувшись, чи не чує його, бува, хто.

— То там знайшли труп? — спитав я, тицяючи пальцем у котедж.

Він кивнув.

— Молода леді, — повідомив він, підходячи ближче до мого «б'юіка». — Дуже гарненька. Звісно ж, самогубство. Запхала голову в духовку. Гадаю, вона мертва вже три-чотири дні.

— Це ваша думка, а що сказав лікар?

Полісмен дурнувато посміхнувся.

— Таж лікар так і сказав!

— Це Анна Скотт? — буркнув я.

— Невідомо — лікар не зміг її упізнати. Ось чому Берт і пішов по ту місіс Брембі.

— А що робить Коррідан? — запитав я.

— Усе винюхує, — озвався полісмен, стенувши плечима. Судячи з виразу його обличчя, Коррідан не належав до його улюбленців. — Готовий запрягтися, що він хоче відшукати те, чого там нема. Ті хлопці зі Скотленд-Ярду завжди так роблять. Це допомагає їм просуватися по службі.

Я подумав, що це трохи несправедливо, але нічого не сказав, натомість глянув на доріжку — там саме з'явилися дві постаті. То був Берт, полісмен, та висока опасиста жінка в рожевій сукні мішкуватого крою.

— Он вони йдуть, — сказав я, кивнувши у бік доріжки.

Жінка йшла дуже швидко, і полісмен ледве за нею встигав. Коли вони наблизилися, я зміг роздивитися її обличчя. Це була смаглява молодиця років сорока, з купою масного чорного волосся, недбало зав'язаного на потилиці. Із зачіски вибилося кілька пасом, закривши їй обличчя, і тепер вона намагалася відкинути їх назад величезною, майже чоловічою рукою.

Жінка летіла вимощеною кам'яними плитами доріжкою. Очі її були дикі, рот смикався. Вигляд мала такий, ніби вона зазнала справжнього шоку і страждала від безмежного горя.

Берт підморгнув колезі та пройшов із доглядальницею в будинок.

Я запалив чергову сигарету, влаштувався на водійському сидінні й схвильовано почав чекати.

Раптом із відчинених вікон пролунав тваринний крик, потому почулися істеричні ридання.

— Напевно, це була Анна Скотт, — стурбовано сказав я.

— Схоже на те, — озвався полісмен, дивлячись на котедж.

Поступово ридання затихнули. Пройшло зо пів години, перш ніж жінка з'явилася знову. Вона йшла дуже повільно, сховавши голову в брудний носовичок та опустивши плечі.

Полісмен відчинив для неї хвіртку й обійняв за плечі, допомагаючи вийти. Це було зроблено з найкращих міркувань, однак місіс Брембі різко відкинула його руку.

— Не чіпайте мене своїми закривавленими руками! — скрикнула вона здушеним голосом і почимчикувала доріжкою.

— А леді ще та, — зронив полісмен, почервонівши.

— Можливо, вона начиталася «Макбета», — ризикнув припустити я, однак це, здається, його не заспокоїло.

Пройшло вже півтори години, відколи я востаннє бачив Коррідана. Я був голодний. Годинник показував пів на другу, однак я вирішив чекати і далі, сподіваючись висловити Корріданові все, що про нього думаю.

За десять хвилин він вийшов з будинку і махнув мені рукою. Я вилетів з машини і стрілою промчав повз поліцейського.

— Гарзд, — коротко сказав Коррідан. — Гадаю, ви захочете все оглянути. Але, заради Бога, не розповідайте нікому, що я дозволив вам це зробити.

Я вирішив, що таки не зовсім змарнував свої гроші, підготовуючи цього йолопа.

— Красно дякую, — сказав я. — Анічичирк.

В будинку все ще відчувався сильний запах газу, котрий посилювався, коли я зайшов на кухню.

— Це справді Анна Скотт, — похмуро підтвердив Коррідан, показуючи рукою на скоцюрблену тіло на підлозі.

Я стояв над нею, не в змозі вимовити ні слова.

На дівчині була рожева нічна сорочка з накинутим поверх білим пеньюаром, ступні босі, руки стиснуті в кулаки. Голова засунута в духовку. Відійшовши убік й обережно переступивши через її ноги, я зміг зазирнути дівчині в обличчя. Це була блондинка років двадцять п'яти. Навіть мертва вона була гарна, хоча я й не зміг вловити в цьому чарівному спокійному личку схожості з Неттою.

Я зробив крок назад.

— А це точно Анна Скотт? — запитав я.

Коррідан зробив нетерплячий рух рукою.

— Звісно, — озвався він. — Та жінка її упізнала. Ви ж не хочете сказати, що тут криється ще якась загадка?

— Дивно, що обидві кінчають життя самогубством, еге ж? — нутром я відчував, що тут щось не так.

Коррідан мотнув головою і пройшов у вітальню.

— Прочитайте ось це, — запропонував він, простягаючи мені аркуш паперу. — Це знайшли біля неї.

Я узяв аркуш і прочитав:

«Без Нетти життя для мене не має сенсу. Будь ласка, пробачте мені. Анна».

Я віддав йому записку.

— Навіть не маючи за спиною пів століття служби в поліції, я відразу би сказав, що це фальшивка, — зронив я.

Він узяв записку.

— Не намагайтеся бути дотепним, — холодно озвався Коррідан.

Я криво посміхнувся.

— Як ви думаєте, кому вона адресована?

Він хитнув головою.

— Поняття не маю. Місіс Брембі казала, що сюди приходила купа чоловіків. І серед них був такий собі Пітер, про якого Анна постійно згадувала. Можливо, записка для нього?

— А чи не міг це бути Пітер Еттерлі? — поцікавився я. — Хлопець, котрий подарував Нетті пістолет?

Коррідан почухав підборіддя.

— Навряд чи, — проказав він. — Еттерлі повернувся у Штати місяць тому.

— А, так, я й забув про це, — відповів я, підходячи до письмового столу, що стояв під вікном. — Сподіваюся, ви розшукаєте цього чоловіка?

Я відсунув шухляду і зазирнув усередину. Жодних паперів, жодних листів. Усі відділення ретельно вичищені.

— Вона старанно все прибрала перед тим, як накласти на себе руки. Ви знайшли хоч якісь папери?

Він заперечно хитнув головою.

— Тобто абсолютно нереально перевірити, чи це справді почерк Анни?

— Мій любий друже... — їдко почав Коррідан.

— Проїхали, — сказав я. — Просто такий вже я підозріливий. Знайшли щось цікаве?

— Нічого особливого, — він пильно придивився до мене. — Я скрупульозно обшукав будинок — тут нема нічого, що могло би поєднувати дівчину з фальшивими цінними паперами, діамантовими каблучками чи іншими подібними речами. Мені шкода, що я змушений вас розчарувати.

— Нічого, яюсь переживу, — вишкірився я. — Просто дайте мені трохи часу. Чи знайшли ви в помешканні шовкові панчохи?

— Я не шукав тут шовкових панчіх, — гаркнув він, — а займався значно важливішими речами!

— Тож пошукаймо їх. У мене пунктик щодо шовкових панчіх. То де тут спальня?

— Послухайте, Гармаса! Це вже надто далеко заходить! Я й так дозволив вам...

— Заспокойтеся, прошу вас, бережіть нерви!.. — сказав я, миролюбно поплескуючи його по руці. — Ну що тут поганого? Нетта мала купу шовкових панчіх, і всі вони зникли. Анна теж повинна була б їх мати; можливо, вони все ще на місці. Ходімо погляньмо!

Кинувши на мене роздратований погляд, він повернувся до дверей.

— Зачекайте тут, — сказав Коррідан і почав підійматися сходами.

Я пішов за ним услід.

— Можу знадобитися. Завжди добре мати при собі свідка.

Він пройшов у маленьку, але розкішно обставлену спальню, тут же попрямував до комода і почав копирсатися в стосі шовкової білизни, светрів та шарфіків.

— Ви перебираєте усі ці дрібнички як одружений чоловік, — сказав я, відчинив шафу і зазирнув усередину. Там висіли лише дві сукні і один костюм. — Бідолашна, у неї зовсім не було одягу, — провадив я далі. — Можливо, вона не могла дістати купонів чи просто була нудисткою?

Він сердито глянув на мене.

— Тут нема панчіх, — сказав він.

— Що, взагалі?

— Жодних. Взагалі.

— Здається, підтверджується моя нудистська теорія, чи не так? — сказав я. — Можливо, вам захочеться прокрутити цю «панчішну теорію» у вашій кмітливій голові? Я й сам маю намір це зробити й не облишу її, поки не з'ясую, чому жодна з дівчат не мала жодних панчіх!

— На що в біса ви натякаєте? — вибухнув Коррідан. — Усі розуми поїли? Ви що, вважаєте себе Перрі Мейсоном*?

— О, тільки не кажіть мені, що ви читаете детективні романи! — здивовано зауважив я. — То що ви тепер робитимете?

— Просто зараз я чекаю на санітарну машину, — сказав Коррідан, спускаючись разом зі мною сходами. — Тіло відвезуть до Горшемського моргу, і вже там проведуть дізнання; не думаю, що з того слідства вийде щось путнє. Усе й так достатньо ясно, — однак голос у нього був стурбований.

— Невже ви справді вважаєте, що Анна дізналася про самогубство сестри і тут же наклала на себе руки? — запитав я.

— А чому б і ні? — перепитав Коррідан. — Ви страшенно би здивувались, якби дізналися, скільки стається сімейних самогубств. У нас вражаюча статистика щодо цього.

— О, я й забув, що ви працюєте грубими емпіричними методами, — парирував я. — Але чому ви мене не впустили в будинок, коли самі нишпорили там?

— Послухайте-но, Гармасе, це взагалі не ваша справа! Ви тут лише за моєї мовчазної згоди! — вибухнув Коррідан. — Це серйозне розслідування, і я не потерплю тут роззяв, які витріщатимуться на мою роботу!

— Назвати мене роззявою — така сама брехня, як і стверджувати, що те, що ви тут чините, називається роботою, — сумно сказав я. — Але нехай. Надалі я буду чемний і — дякую за інформацію!

---

* Перрі Мейсон (*англ.* Perry Mason) — літературний персонаж серії романів класика американського детективу Ерла Гарднера. Перший роман про пригоди лос-анджелеського адвоката Мейсона вийшов у 1933 році. Мейсон зазвичай проводив свої розслідування паралельно з поліцією.

Він гостро глянув на мене — чи я не жартую; вирішив, що таки жартую, і міцно стиснув губи.

— Поки що це все. Ви би краще їхали звідси — до прибуття санітарної машини.

— Гаразд, уже їду, — сказав я, прямуючи до вхідних дверей. — А вас не цікавить моя версія стосовно цього другого вбивства?

— Не цікавить! — твердо сказав він.

— Я так і думав. Шкода, бо я міг би вказати вам правильний шлях. Гадаю, цього разу ви хоч приставите охоронця до тіла? Адже ви не хочете, щоби труп викрали, як минулого разу, еге ж?

— Дурниці, — сердито озвався Коррідан. — Нічого такого не станеться. Але я вдамся до певних застережних заходів — якщо ви це маєте на увазі.

— Як не дивно, але саме це й маю на увазі, — сказав я і, посміхнувшись, відчинив двері. — Побачимося, друже! — я вийшов, полишивши його самого.

Підморгнув поліцейському біля воріт, усівся у свій «б'юїк» і повільно рушив провулком. Мені багато що треба було обміркувати, але я не знав, з чого почати. Подумав, що непогано було б перекинутися кількома словами з місіс Брембі. Так, справді — слід почати з неї. Я знав, що її будинок десь поряд, адже Берт, полісмен, повернувся з нею уже за кілька хвилин. Я не хотів, щоби Коррідан знав, що я замислив, тож доїхав до кінця провулка, залишив свій «б'юїк» у заростях і знову повернувся. Мені зустрівся робітник із ферми, який показав будиночок місіс Брембі. Це була маленька напівзруйнована будівля із занедбаним садом.

Я пройшов порослою бур'янами доріжкою і постукав у двері. Стукав аж тричі, перш ніж почув човгання ніг. За хвилину двері відчинились, і переді мною постала місіс Брембі. Зблизька вона видалася мені схожою на циганку.

Була дуже смаглявою; чорні, як агат, очі нагадували маленькі вологі камінці.

— Чого вам треба? — спитала вона хрипким голосом, схожим на каркання ворона.

— Я репортер, міс Брембі, — відрекомендувався я, припіднявши капелюха та сподіваючись, що їй припадуть до смаку мої гречні манери. — Хотів би поставити вам кілька запитань стосовно міс Скотт. Ви щойно бачили тіло. Ви впевнені, що то міс Скотт?

Вона смикнулася.

— Звісно ж, то була міс Скотт, — сказала жінка і почала було зачиняти двері. — Не знаю, про що це ви говорите. Так чи інакше, я не збираюся відповідати на ваші питання. Забирайтеся звідси!

— Я міг би стати вам у пригоді, — сказав я, задумливо брязкаючи монетами в кишені. — Хотів би знати всі таємниці цього самогубства — моя газета за це щедро заплатить.

— Ідіть до біса разом зі своєю газетою! — люто вигукнула вона й спробувала зачинити двері, однак я хутко виставив ногу, перешкодивши цьому.

— Ну ж бо, будьте розумницею, — сказав я, мило посміхаючись їй крізь тридюймову шпарину в дверях. — Хто цей Пітер, про якого ви розказували інспекторові? І де я можу його знайти?

Вона рвучко розчахнула двері й щосили штовхнула мене в груди. Я не очікував такого, тож похитнувся назад і, втративши рівновагу, розтягнувся на весь зріст. Вона була сильна, як коняка. Двері з гуркотом зачинилися, і я почув, як засунули засув.

Я повільно звівся на ноги, обтрусив із себе пилку й тихо присвиснув. Тоді звів очі на вікна верхнього поверху будинку — і завмер. Бо помітив там дівчину, котра дивилася на мене. В ту ж мить вона різко відсахнулася і зникла. Я навіть не мав певності, була то дівчина, чо-

ловік чи просто оптичний обман. Але якщо очі мене не обманювали, то там, нагорі, була Нетта Скотт! Вона стояла й дивилася на мене.

РОЗДІЛ VI

Я саме гортав газету, й ранкова кава стояла переді мною на столику, коли маленький заголовок привернув мою увагу. Я випростався, мало не перекинувши тацю з кавою.

«ЗАГАДКОВА ПОЖЕЖА В ГОРШЕМСЬКОМУ МОРЗІ» — таким був заголовок. Кількома рядками нижче повідомлялося, що напередодні близько опівночі в морзі Горшема спалахнула пожежа, і всі зусилля місцевої пожежної команди загасити полум'я виявилися марними. Будівля повністю вигоріла, і трьом поліцейським, які в тут ніч там чергували, заледве вдалося врятуватися.

Я жбурнув газету на підлогу, схопив телефонну слухавку і набрав номер Коррідана. Мені відповіли, що його немає в місті.

Я вистрибнув із ліжка, помчав у ванну і прийняв холодний душ. Поголившись, повернувся в свою кімнату і почав одягатися. Увесь цей час я напружено розмірковував.

Хтось невидимий за лаштунками продовжував розігрувати драму — мов той лялькарь, що смикає за мотузки. Хто б це не був, його слід зупинити. Якщо Коррідан недостатньо тямущий, щоби зробити це, то його спробую зупинити я. Досі я перебував десь позаду, як цікавий глядач. Тепер же намірився грати активнішу роль в усій цій виставі. Я попросив телефоністку з'єднати мене з поліцією Горшема. Після доволі тривалої паузи мене нарешті з нею з'єднали.

— Інспектор Коррідан, бува, не у вас? — запитав я.

— Побудьте на лінії, сер? — попросили мене.

Коррідан узяв слухавку.

— Слухаю! — гаркнув він. — Чого вам треба?

Він був розлючений, як лев, у якого щойно з-під носа поцупили обід.

— Привіт! — сказав я. — Це з готелю «Савой» телефонує до вас ваша совість. Вас нічого не стурбувало сьогодні вранці?

— Заради Бога, не чіпайте мене зараз, Гармаса! — гаркнув Коррідан. — Я надто зайнятий.

— То, значить, нічого? — провадив я далі. — Я про той милий допис у ранковій газеті. То як та Анна Скотт виглядає тепер? Перетворилась на купку попелу?

— Знаю, знаю, про що ви думаєте, — озвався він, — але все було зовсім не так. Ці ідіоти тримали пальне в приміщенні моргу, й банальне коротке замикання спричинило все це. Ми ретельно пересвідчилися, що нема жодних ознак підпалу, хоча, мушу визнати, це доволі дивний збіг обставин. Тіло буквально перетворилося на попіл. На наше щастя, його офіційно ідентифікували напередодні, тож із дізнанням труднощів не буде. Тепер, коли ви вже знаєте всі подробиці, благаю вас, не затримуйте мене і дайте працювати.

— Не кладіть слухавку, — швидко проказав я. — Мені страшенно не подобається уся ця справа, Коррідане. Надто багато випадкових збігів. Послухайте-но, я гадаю...

— Бувайте, Гармаса, — урвав мене він. — Тут зі мною дехто хоче поговорити, — і повісив слухавку.

Я також жбурнув слухавку на важіль, вибрав чотири найгірші слова у своєму лексиконі, вимовив їх уголос — і мені стало легше. Це все й вирішило — я сам буду займатися цією справою, а Коррідан нехай котиться під три чорти.

Я спустився в хол і схопив портє за гудзик жилета.

— Друже, — попрохав я, — де я можу я знайти тямущого приватного детектива?

На мить легкий подив мелькнув у його очах, потому він знову цілком опанував себе і відповів уже як вишколений служник:

— Не проблема, сер! — сказав він, підходячи до свого столу. — У мене є тут одна адреса. Дж. Б. Мерривезер, Темз-хаус, Мілбенк. Містер Мерривезер свого часу був старшим інспектором Скотленд-Ярду.

— Чудово! — промовив я і, розставшись з двома монетами по пів крони, попросив викликати мені таксі.

Контора Дж. Б. Мерривезера розташовувалася на горішньому поверсі величезної залізобетонної будівлі та виходила вікнами на Темзу.

Мерривезер був огрядний коротун з обличчям фіолетово-багряним, мов ягода шовковиці, ще й помережаним сіткою блакитних капілярів. Очиці мав водянисті, з жовтуватими білками. Довгий ніс робив його схожим на яструба, що, гадаю, дуже добре для ведення справ. Мені він не надто сподобався, однак, судячи з вигляду приватних детективів, яких я чимало бачив в Америці, чим непривабливішими вони були, тим кращих результатів досягали.

Коли я увійшов у крихітну, бруднувату контору, Мерривезер пильно оглянув мене, в'яло потиснув руку і запропонував присісти на стілець.

Сам він уместився в кріслі, яке загрозливо рипнуло під його вагою, та занурив підборіддя в засалений стоячий комірець. Прикрив очі й нарешті набрав подобу злегка захмелілого Шерлока Голмса.

— Мені хотілося би спочатку дізнатися ваше ім'я, — сказав він, дістаючи з шухляди письмового столу блок поштового паперу та олівець. — І адресу, якщо не заперечуєте.

Я відрекомендувався і повідомив, що зупинився в готелі «Савой».

Він кивнув, записав інформацію на аркуші й додав, що «Савой» — чудове місце для проживання.

Я погодився з ним, чекаючи, що буде далі.

— Гадаю, це стосується вашої дружини? — сказав він глибоким голосом, який, здається, йшов чи не від самих його п'ят.

— Я неодружений, — відповів я, витягаючи з пачки сигарету і запалюючи її.

Він із надією подався уперед, тож я підсунув до нього пачку. Він вибрав сигарету, черкнув сірником об стіл і запалив її.

— Нині нелегко дістати такі речі, — зітхнув він. — Мої саме вранці закінчилися. Прикро!

Я знову погодився з ним і пригладив рукою волосся, розмірковуючи, що скаже він, коли дізнається, навіщо я прийшов. Боюся, з ним станеться напад.

— Тоді, можливо, шантаж? — з надією сказав він, випускаючи хмарку диму.

— Це дещо заплутаніше, — нарешті озвався я, зручніше вмоцнюючись на стільці. — Ви не проти, якщо я почну з самого початку?

Він ледь помітно скривився, неначе не бажав вислуховувати надто довгу історію, і пробурмотів щось стосовно того, що дуже зайнятий. Я оглянув його убогу контору і вирішив, що він аж ніяк не може бути зайнятий, а радше страждає від комплексу неповноцінності, і повідомив, що мені його порекомендував порт'є з готелю «Савой».

Його обличчя вмить прояснилося.

— Страшенно милий хлопчина, — сказав він, потираючи руки. — У давні часи ми не раз працювали з ним разом.

— То, можливо, я вже почну?

Я розповів про Нетту і про те, що ми зустрічалися два роки, і як ми проводили час, а також про те, що днями я прийшов до неї на квартиру і дізнався, що вона вчинила самогубство.

Він ще більше вгруз у кріслі, й на його обличчі застиг спантеличений, ба навіть розпачливий вираз.

Я розповів йому про викрадення тіла з моргу, і він здригнувся. Потому я оповів йому про Анну — як поїхав до неї і що сталося з нею в котеджі.

— Учора ввечері поліція перевезла її тіло в морг Горшема, — завершив я майже триумфально. Бо я приборіг для нього головний козир — статтю з ранкової газети.

Перш ніж її прочитати, Мерривезер довго шукав свої окуляри, а коли врешті прочитав допис, то на його обличчі було ясно написано, що краще б він її не читав, і я вже пошкодував, що взагалі прийшов до нього.

— Мені сказали, що труп перетворився на попіл, — підсумував я. — Тепер, коли ви знаєте суть справи, що ви думаєте з цього приводу?

— Мій любий сер, — озвався він, туманно махнувши кудись рукою, — це зовсім не мій профіль. Розлучення, шантаж, порушення обіцянки одружитися — так. Але низькопробні любовні драми — ні!

Я з розумінням кивнув.

— Я так і думав, — додав. — Шкода, але нічого — гадаю, знайду для цього когось іншого.

Поки говорив, я ніби ненароком зазирнув у свій гаманець, неначе щось там шукаючи. Я дав Мерривезерові достатньо часу, щоб той роздивився п'ятсот однофунтових банкнот, які я досі носив із собою. Які би проблеми зі здоров'ям він не мав, але гострота зору — а особливо здатність углядіти гроші — у нього була відмінною.

Він випроставсь у кріслі й поправив краватку.

— Як ви гадаєте, чим міг би я стати вам у пригоді? — обережно поцікавився детектив.

Я сховав портмоне — і тут наче хмарка набігла на його обличчя.

— Хотів би дещо з'ясувати в Лейкемі, — промовив я. — Хочу знати все про ту жінку, місіс Брембі. А також зрозуміти, чим займалася Анна Скотт.

Його обличчя прояснилося.

— Таке ми могли би зробити, — сказав він, із надією дивлячись на пачку сигарет на столі. — Ви не заперечуватимете, якщо я...

— Будь ласка, пригощайтесь, — припросив його я.

Він витяг собі сигарету і повеселішав.

— Так, гадаю, ми могли б вам допомогти, — продовжив він, глибоко затагуючись. — У мене тут є один чоловік, дуже розсудливий. Я міг би йому довірити цю роботу.

Його очі на мить заплющилися, потім блискавично розплющилися.

— Знаєте, це взагалі-то не наш напрямок. Тому це вам коштуватиме... г-м-м... трохи дорожче.

— Я добре заплачу, якщо будуть результати, — пообіцяв я. — То які ваші умови?

— Скажімо, десять фунтів щотижня і плюс три фунти щоденно на поточні витрати.

Він із надією глянув на мене, потому збентежено відвернувся.

— За такі гроші я міг би найняти самого Шерлока Голмса, — єхидно процідив я.

Містер Мерривезер хихикнув, прикривши рота рукою. Вигляд у нього був ніяковий.

— Ми живемо у важкі часи, — зітхнув він, хитнувши головою.

Я був радий, що не розповів йому про напад на себе та про типа, котрий переслідував мене на «стандарді». Боюся, тоді він би ще долучив до рахунку надбавку за ризик.

— Ну що ж, гаразд, — сказав я, здвигнувши плечима. — Але мені потрібні результати, — і відлічив тридцять один фунт, поклавши гроші на стіл. — Цього вам вистачить на тиждень. Накопайте мені все, що зможете, на Анну Скотт. Поставте когось стежити за будинком місіс Брембі. Я хочу знати, хто звідтіля виходить і хто заходить, що вона там робить і чому це робить.

— Взагалі-то це справа поліції, — сказав він, швидко згрібаючи гроші в шухлядку стола і зачиняючи її на ключ. — А хто там її веде?

— Інспектор Коррідан, — повідомив я.

Його обличчя спохмурніло.

— О, той! Один із тамтешніх світил, — і насупив брови. — В мої часи він би там і дня не протримався. Знаю, знаю його — він шефів улюбленець. — Здається, містер Мерривезер уже забув про мене, поринувши в якісь свої невеселі думи. — Я не здивуюся, якщо ми накопаємо набагато більше, ніж він. Я радше довіряю старим методам. Робота полісмена — це дев'яносто відсотків терпіння і десять процентів удачі. А ці нові «наукові методи» роблять людей ледачими.

Я буркнув щось, підводячись.

— Сподіваюся невдовзі почути від вас якісь новини. І пам'ятайте: нема результатів — нема грошей.

Він кивнув і несміливо посміхнувся.

— Звісно ж, містере Гармасе. Люблю мати справу зділовимилю дьми. А т аких відразу видно.

В цю мить двері відчинилися, і в кімнату прослизнув невисокий чолов'яга. Він був невизначеного віку, зворушливо-жалісний на вигляд та якийсь обшарпаний. Рідкі вуса поплямлені ніотином, безбарвні очі дивилися на мене поглядом зляканого кролика.

— О, ви прийшли якраз вчасно! — сказав містер Мерривезер, потираючи руки. І повернувся до мене: — Це Генрі Литтлджонс, який особисто займатиметься вашою

справою. — В його вустах це прозвучало так, наче цей дивний чоловічок був Філо Вансом*, Ніком Чарльзом** і Перрі Мейсоном водночас. — А це містер Гармас, котрий підкинув нам дуже цікаву справу.

— Хотів би побалакати з містером Литтлджонсом, — повідомив я Мерривезеру. — Можу я його забрати з собою?

— Звісно, — погодився Мерривезер, аж сяючи. — Обов'язково беріть його з собою!

— Ми будемо у мене в готелі, — сказав я Литтлджонсу. — Хотів би ознайомити вас з деталями справи.

Він кивнув, щось буркнув і відчинив переді мною двері.

Ми підійшли до ліфта і в повному мовчанні спустилися вниз. Я махнув рукою до автівки таксі, пропустив уперед Литтлджонса і саме збирався сісти слідом, коли якийсь інстинкт, інтуїція чи щось інше змусили мене озирнутися. Коротун, котрий намагався проломити мені череп, а потім переслідував у «стандарді», стояв у дверях, дивлячись на мене. На мить наші очі зустрілися, потому він сплюнув на тротуар, розвернувся і пішов у протилежному напрямку.

РОЗДІЛ VII

Генрі Литтлджонс виглядав у номері готелю «Савой» не менш безглуздо, ніж снігова людина у розпал літа. Він примостився на краєчку стільця, поклав капелюх-

---

* Філо Ванс — вигаданий персонаж, герой дванадцяти кримінальних романів С. С. Ван Дайна (S. S. Van Dine), дуже популярний в 20-х–30-х роках ХХ століття.

** Нік Чарльз — вигаданий персонаж, створений Дешієлом Хемметом (Dashiell Hammett) в романі «The Thin Man» (1934).

котелок на коліна, і сумний вираз застиг на його обличчі. Я розповів йому про Нетту, не оминаючи анінайменшої деталі, й завершив спаленим тілом Анни.

Упродовж усієї розповіді він сидів нерухомо, і за-смучений вираз не полишав його обличчя, але з того, як уважно він мене слухав, я бачив, що він не пропустив ані слова.

— Дуже цікавий випадок, — сказав він, коли я завершив. — І потребує неабияких дослідницьких навичок.

Я подумав, що він правий, і запитав, що він про все це думає тепер, коли знає подробиці справи.

Якусь мить він сидів, жуячи свої вуса, потому звів погляд.

— Гадаю, що міс Скотт жива, — озвався він. — Той факт, що зник увесь її одяг, а тіло викрали, щоб його не упізнали, і те, що ви начебто бачили її учора, — на мою думку, цього цілком достатньо. Якщо вона жива, то нам варто дізнатися, ким була та мертва жінка у квартирі міс Скотт. Нам треба встановити також, чи має міс Скотт якийсь стосунок до її смерті; було це вбивство чи самогубство, і чи не криється за цим щось іще. Якщо міс Скотт влаштувала все так, щоби мерту жінку прийняли за неї, тоді вона має конечну потребу переховуватися. І це ми також повинні з'ясувати. Той факт, що вона не взяла ні грошей, ані діамантової каблучки, хоча мала достатньо часу, щоби спакувати свій одяг, вказує на те, що поруч із нею був хтось, кому вона не довіряла і від кого хотіла приховати наявність цінних речей у квартирі. Нам слід встановити, ким був той третій.

— Ви дійшли такого висновку за лічені хвилини, — сказав я, уважно придивляючись до нього. — Я також це збагнув, однак мені знадобилося трохи більше часу, а Коррідан до цього навіть не додумався. Але чому? Чому Коррідан наполягає на тому, що Нетта Скотт — самогубця?

Литтлджонс дозволив собі похмуру посмішку.

— Мені довелося трохи попрацювати з інспектором Корріданом, його нелегко зрозуміти. Знаючи його методи, я припускаю, що він дійшов такого ж висновку, але не хоче, щоб інші про це знали. Можливо, він гадає, сер, що ви причетні до цієї справи, і змушує вас думати, що він дотримується хибної версії — в надії, що ви втратите пильність і якимось себе викажете. Інспектор — вдумливий слідчий, а тому я поки що не став би недооцінювати його здібності.

Я витріщився на нього.

— Ото телепень! — вигукнув я. — Таке мені й на думку не спало!

На мить Литтлджонс розслабився настільки, що навіть став схожий на звичайну людину.

— Інспектор Коррідан, що би не казав про нього Мерривезер, — блискучий слідчий. Він упіймав більше злочинців, роблячи вигляд, що нічого не знає, насправді знаючи про все більше, ніж абихто у Скотленд-Ярді. На вашому місці я був би дуже обережний у своїх словах та вчинках, маючи з ним справу.

— Гаразд, пам'ятатиму про це, — озвався я. — Наступний наш крок — продовжити копати, поки не наткнемося на щось справді важливе. Я впевнений, що ви маєте рацію щодо Нетти. Вона жива і зговорила з тим Коулом, щоб той нібито упізнав її тіло. І це пояснює, чому труп викрали. Вони переховують тіло від мене. Чи не могли б ви поїхати в Лейкем просто зараз і приглянути за будиночком місіс Брембі? Пошукайте в ньому Нетту. Гадаю, вона там переховується. Тим часом я дещо з'ясую тут, а за кілька днів ми зустрінемося та обговоримо, чого досягли.

Литтлджонс сказав, що вирушить у Лейкем негайно, і вийшов від мене куди жвавішим кроком, аніж зайшов.

Решту дня я витратив на написання першої з серії статей про післявоєнну Британію для «Юнайтед Ньюс». Я вже зібрав чимало матеріалу для статті, тож міг собі дозволити облаштуватись у номері й накидати її чорновий варіант. Робота так мене поглинула, що я геть забув про Нетту та її сестру. О пів на сьому скінчив чорновий варіант статті і вирішив відкласти її до завтра, щоби на свіжу голову підправити і відшліфувати.

Зателефонував коридорному, запалив сигарету і всівся перед відчиненим вікном, дивлячись на набережну. Тепер, коли я накинув чохол на свою друкарську машинку, Нетта знову заволоділа моїми думками. Цікаво, що зараз робить Коррідан? Чим більше я думав про версію Литтлджонса, тим впевненішим ставав, що Коррідан знає: Нетта не вчиняла самогубства. А ще думає, що я якимось чином причетний до справи.

Коридорний, котрий нарешті вивчив мої звички, приніс подвійне віскі, содову та відерко з льодом. Я додав трохи содової та льоду до добрячої порції віскі та зручно вмовстився у глибокому кріслі. Що я зможу тепер зробити, запитав себе, щоб вирішити загадку зниклого тіла? Я міг зробити три речі, котрі б привели до якихось результатів: по-перше, з'ясувати все можливе про Джуліуса Коула. Якщо дівчина, котра померла у квартирі Нетти, Неттою не була, то Джуліус по самі вуха замішаний у цю справу. Однозначно не завадить за ним приглянути. А ще ж була Медж Кеннітт, мешканка з першого поверху. Можливо, вона щось бачила. Мені також слід було з'ясувати, чи не приходив хто-небудь до Нетти тієї ночі. Медж Кеннітт могла його (чи її) бачити. І нарешті, я міг заглянути в клуб «Блакить» і спробувати розпитати, чи не мала Нетта приятельок серед дівчат-танцівниць. Якщо так, то де можна їх знайти, щоб дізнатися хоч щось про Нетту.

Поки я допивав своє віскі, вже твердо вирішив поїхати у «Блакить». Прийняв душ, переодягнувся в темний костюм і спустився в ресторан на ранню вечерю. У гриль-барі майже нікого не було. Я приїхав у «Блакить» десь перед дев'ятою: зарано, щоби побачити усю публіку, однак достатньо пізно, щоб зауважити: заклад забитий вщерть.

«Блакить» була триповерховою будівлею, розташованою за Брутон-плейс, десь посередині Брутон-мьюз. Це був старий обшарпаний будинок, але щойно з глухого провулка ви заходили всередину, як потрапляли в справжній палац вражаючої розкоші.

Бар був на тому самому поверсі, що й дансинг. Я зайшов усередину, роззирнувся довкола і, не знайшовши в залі вільного місця, попрямував до шинквасу та примостився на високому стільчику. Сем, бармен, упізнав мене і широко посміхнувся.

— Привіт, Семе! — сказав я. — Як ти?

— Дякую, містере Гармасе, добре! — відповів він, відполірувавши склянку і поставивши її переді мною. — Приємно знову вас бачити. У вас усе гаразд?

— Може бути, — озвався я. — А як твоя подружка?

Сем завжди утаємничував мене в усі перипетії своїх любовних романів, тож я знав, що моє запитання його втішить.

— Часом я геть зневірююся, містере Гармасе, — сказав він, хитаючи головою. — Ця моя дівчина якась дволика: одна її половина каже «так», а інша — «ні»! Позаяк вони кажуть це одночасно, то я щомиті насторожі, не знаю, чи то йти у наступ, чи рятуватися втечею. Це вже починає діяти мені на нерви. Що ви питимете, сер?

— Шотландське віскі, — сказав я, обводячи очима кімнату.

Я вже бачив, що це не той натовп, який міг би мене зацікавити. Дівиці були вульгарні, виклично одягнені і явно шукали любовних пригод. Чоловіки всі гладко

поголені, та ще й виглядали так, ніби «косили» від військової служби, витрачаючи хтозна-скільки грошей.

— Тут багато що змінилося, еге ж, Семе? — зронив я, заплативши за своє віскі вдвічі більше, ніж платив абиде.

— Так, сер, — погодився він, — і це прикро. Мені бракує колишньої публіки, бо нинішня юрба — це просто якісь покидьки. Мені навіть шкода марнувати на них спиртне.

— Так, — кивнув я, запалюючи сигарету, — мені також бракує старих облич.

Ми ще трохи погомоніли про давні часи, і я розповів йому, чим займаюсь тепер, а тоді додав:

— Шкода Нетту. Гадаю, ти читав про неї в газетах? Семове обличчя спохмурніло.

— Так, читав. Мене дивує, чому вона це зробила. Вона виглядала достатньо щасливою і непогано заробляла тут, у клубі. Бредлі мало не пилинки з неї здмухував. Не знаєте, чому вона це зробила?

Я заперечно хитнув головою.

— Я щойно приїхав, Семе, — нагадав йому. — Прочитав про це в газетах і сподівався, що ти зможеш мені щось прояснити. Бідне дівча! Мені її не вистачатиме. А що там інші дівки?

Сем скривився.

— Вони би шкуру з вас спустили, якби знали, що з неї вийде гарна пара рукавичок, — похмуро прокоментував бармен. — І думають лише про одне — якщо припустити, що вони взагалі здатні думати. На вашому місці я би тримався від них подалі — за винятком Крістал. Вам слід познайомитися з Крістал. Вона — щось надзвичайне. Якщо вам потрібне жіноче товариство, я вам це органіжую.

— Вона тут новенька, еге ж? — запитав я, бо не міг пригадати це ім'я.

Він вищирився.

— Новенька й свіженька. З'явилася в клубі приблизно з рік тому. Хочете ще випити?

— Давай.

Я присунув до нього склянку.

— Налий собі також. Чи не була вона часом подругою Нетти?

— Ну, не знаю, чи були вони подругами, але добре ладнали одна з одною. Інші дами не були надто прихильні до Нетти. Вона вічно з ними гиркалася, але Крістал... гадаю, ніхто не зможе посваритися з Крістал. Вона приголомшлива блондинка.

— Здається, це саме те, що мені потрібно. Ефектні блондинки — мій профіль. То вона красуня?

Сем поцілував пучки пальців і кивнув.

— Її топографія — суцільні російські гірки*, й щоразу, коли вона заходить у бар, лід у склянках закипає.

Я розсміявся.

— Гаразд, якщо вона вільна і їй потрібен дужий хлопець з волохатими грудьми, то я чекаю.

— Ви їй сподобається, — запевнив Сем. — Вона обожає дужих чоловіків з волохатими грудьми — якимось навіть розказувала мені, що її мати, тоді ще вагітна нею, злякалася такого собі борця. То я її зараз приведу.

Я вже допивав другу склянку віскі, коли бармен повернувся — кивнув мені та ще й підморгнув.

— За дві хвилини вона буде тут, — повідомив він і почав змішувати кілька порцій мартіні.

Вона прийшла через добрих десять хвилин. Я помітив її ще до того, як вона побачила мене. В ній було щось таке, що звеселило мене. Можливо, великі волошкові очі чи кирпатий носик. Не знаю, чому, але варто було лише раз поглянути на неї, як ви вже були впевнені, що саме через неї з'явився вираз «тупа блондинка». Вона була

---

* В Англії та США гірки, відомі нам як американські, називаються російськими.

саме такою, як її описав Сем: її фігура засліпила мене, як і добру половину присутніх чоловіків.

Сем махнув рукою. Вона підійшла. Повіки її тремтіли.

— О! — захоплено вигукнула дівчина.

— Кристал, це містер Стів Гармас, — відрекомендував мене Сем, при цьому підморгнувши мені. — Він стриже волосся на грудях газонокосаркою.

Вона простягнула мені руку і злегка потиснула.

— Сьогодні вранці чайний листочок на дні моєї чашки виглядав точнісінько, як ви, — довірливо повідомила вона. — І я вже знала, що як слід повеселюся сьогодні ввечері. — Вона стривожено глянула на Сема. — Хтось із дівчат вже його бачив?

— Ти перша, — заспокоїв він її, знову підморгнувши мені.

— Ти просто бомба! — вигукнула вона, повертаючись до мене. — Я мріяла про такого, як ти, відколи почала думати про чоловіків.

— Ет, зачекай-но трохи! — сказав я, піддражнюючи її. — Можливо, я спочатку погляну на інших дівчат. Я, знаєш, перебірливий.

— Тобі нема потреби на них дивитися. Їх називають дівчатами лише для того, щоб якось вирізнити з-поміж відвідувачів-чоловіків. Вони тут так давно, що вважають, буцім ліфчик — це просто ємність для їжі. Ну ж бо — ходімо розважимося!

— Але як ми можемо розважитися у такій тисняві? — поцікавився я. — Здається, тут забагато народу.

В її блакитних очах заграли бісики.

— А мені подобається, коли багато людей. Мій тато каже, що дівчина не може потрапити в халепу, допоки вона на видноті.

— Твій батько божевільний, — вишкірився я. — А якби ти потрапила у натовп матросів?

На мить вона замислилась і спохмурніла.

— Не думаю, що мій батько знає хоч щось про матросів, — серйозно озвалася Крістал. — Він виготовляє опудала пташок і тварин.

— Ви хочете сказати, що він таксидерміст?

— О, ні! — вона енергійно хитнула білявими кучериками. — Він не вміє водити машину.

— Облишмо вашого татка, — покvapно сказав я, — поговорімо краще про вас. То як щодо того, щоб випити?

— Я могла би випити подвійний джін із маленьким шматочком лайму — але щоб джину було багато, — сказала вона, просвітлівши. — То ви мені його замовите?

Я кивнув Семові, підтягнув для неї стілець і лягнув по ньому.

— Падайте сюди, — припросив її. — То вам тут подобається?

Вона вилізла на високий стільчик, зручно вместилася і виклала свої маленькі ручки на стійку бару.

— Дуже подобається. Так грішно і мило. Ви навіть не уявляєте, як нудно у мене вдома. Там тільки батько, я та всі ті тварини, з яких треба зробити опудала. Ви би здивувалися, якби побачили, скільки найрізноманітніших тварин приносять люди. Приміром, зараз татко працює над оленем, котрого якийсь дивак хоче тримати у себе в холі. Ви можете уявити опудало оленя у себе в холі?

— Завжди можна повісити капелюх і парасольку на його роги, — сказав я після недовгого роздумування.

Вона відпила ковток джину.

— Ви — один із тих, хто вбачає в усьому лише позитив. Я розповім про це таткові. Ми могли би заробляти на цьому гроші. — Крістал відсorbнула ще трохи джину і зітхнула. — Мені подобається усяке таке. Тепер от я маю конче розжитися поясом для панчіх, це — єдине, чого мені вкрай бракує... — Раптом їй щось спало на думку, і вона схопила мене за руку. — Чи не привезли ви, бува, з собою пари шовкових панчіх?

— Ну, звісно ж, — озвався я. — У мене є їх з пів дюжини в готелі.

Вона стиснула кулаки і заплющила очі.

— Шість пар?! — перепитала хрипким шепотом.

— Саме так.

— О, Боже! — простогнала Крістал, здригаючись. — Але ж ви не думали про те, щоб віддати їх комусь іншому, ні? І вони просто лежать у вашому номері — нічийні, так би мовити?

— Я купив їх для декого.

Вона гірко кивнула.

— Я мусила про це здогадатися, — зітхнула вона. — Ну що ж — таланить деяким дівчатам! Одні отримують такі панчохи, а інші про них лише мріють. На мить ви змусили моє серце закалатати. Але нічого — я якось це переживу.

— Я привіз їх для Нетти Скотт, — пояснив я. — Вона була моєю подругою.

Крістал швидко обернулася, в її очах застиг подив.

— Для Нетти? Ви знали Нетту?

— Так.

— І ви привезли панчохи... Але ж вона мертва! Ви це знали?

— Тепер знаю.

— Тож вам їх нікому дарувати... — затнулася вона і почервоніла. — О, яка ж я гидка! Бідолашна Нетта! Мені аж сльози навертаються на очі, коли згадую про неї. Відчуваю, що й зараз могла би заплакати.

— Якщо не заперечуєте, то панчохи ваші, — сказав я. — Нетті вони вже не потрібні, і вони тепер нічийні, як ви висловилися.

Очі її прояснилися.

— Не знаю, що й сказати. Я би дуже хотіла їх отримати — вони конче мені потрібні, але, знаючи, що вони для Нетти... Втім, яке це тепер має значення, чи не так?

— А й справді!

Вона трохи подумала і нахмурилась. Я бачив, що розумові зусилля даються їй нелегко — вона не звикла думати.

— Ну, не знаю... Гадаю, що... А де вони у вас?

— У готелі. Ну то що — поїдемо їх заберемо?

Вона ковзнула зі стільця.

— Ви маєте на увазі зараз? Просто зараз?

— А чому б і ні? Чи ви не можете полишити клуб?

— Можу. Всі дівчата тут вільні. Ми заробляємо тим, що самі собі знайдемо — звучить огидно, еге ж? — Вона захихотіла. — Але, гадаю, що коли я завалю у ваш номер, там не буде натовпу?

Я заперечно хитнув головою.

— Жодного натовпу, лише ви та я.

Вона застигла у нерішучості.

— Ну, не знаю, чи мені слід іти туди. Мій тато каже, що страшенно розгнівається, якщо я коли-небудь потраплю на шпальти бульварної газети.

— Бульварної газети? А хто їм про це розкаже? — терпляче пояснив я їй.

Обличчя дівчини знову прояснилося.

— Як добре бути розумним. Знаєте, а я про це й не подумала! Ну що ж, гаразд. Ходімо!

Я допив своє віскі.

— Тут є десь поблизу гараж?

Вона кивнула.

— Так. До того ж великий. А навіщо він вам?

Я поплескав її по руці.

— Деякі американці полюбляють оглядати старі церкви. А я схиблений на гаражах. Ви би здивувалися, якби знали, як багато існує чудових старих гаражів. У них безліч усього цікавого.

— Але чому саме гаражі? — тупо спитала вона.

— А чому старі церкви? — парирував я.

Вона кивнула.

— Гадаю, ви праві. У мене був дядько, котрий обо-
нював відвідувати пивнички. Думаю, це те саме.

— Щось на зразок цього, — сказав я, йдучи з нею до
дверей.

На сходах я зауважив огрядну жінку, яка підіймалася
нам назустріч. Вона була в чорній сукні. Масивний зо-
лотий ланцюжок стискав її товсту шию. Чорне волосся
зачесане назад, широке неприємне обличчя — суцільна
маска з гриму. Я зробив крок убік, щоби пропустити її.
Вона пройшла, кинувши на Крістал холодний погляд і не
звернувши на мене жодної уваги.

Я витріщився на неї, і холодок пробіг мені поза спи-
ною.

Бо то була місіс Брембі.

РОЗДІЛ VIII

— Ви розумієте, що означає для жінки погана репу-
тація? — спитала Крістал, сідаючи на край ліжка і схвально
розглядаючи мою кімнату.

Я сховав капелюха в шафу і всівся у крісло.

— Приблизно здогадуюся, — відповів, посміхнувшись
їй. — Але таке питання суто теоретичне на цьому етапі
нашого знайомства. А чому ви питаєте?

Вона мотнула білявими кучериками.

— Мій тато каже, що якщо чоловік запрошує дівчину
в свою спальню, то це — кінець її доброї репутації.

Я серйозно кивнув.

— Часом ваш тато каже мудрі речі, — зронив я, —
але це не про мене. Ви не з тих, чю репутацію можна
зіпсувати.

— Мені завжди здавалося, що в цьому є якась ка-
верза, — озвалася вона, зітхнувши. — Зі мною ніколи
нічого не трапляється. Направду мені дуже хочеться, щоб

мене колись перестрів у темній алеї чоловік з палаючими очима. Я тинялася тими темними алеями до знемоги, але ще ні разу не зустріла там чоловіка з палаючими очима.

— Згадайте про Брюса й павука* та не полишайте спроб, — порадив я. — І рано чи пізно щось таке неодмінно трапиться.

Вона кивнула і зітхнула.

— Так, якщо я вже так довго чекала, то почекаю ще трохи. То я можу вже поглянути на ті ваші панчохи чи також маю чекати?

— Ви не тільки можете на них поглянути, а й забрати їх, — відповів я, виймаючи стос панчіх із шафи. — Ловіть! І я кинув їй на коліна панчохи.

Поки вона тішилася своїми обновками, я запалив сигарету і викликав коридорного.

Зрештою, мої відвідини клубу «Блакить» не минули даремно. Великою удачею було зустріти там місіс Брембі. І добре, що вона мене не помітила. Крістал сказала, що бачить місіс Брембі у клубі регулярно — щочетверга. Здається, у неї якісь спільні справи з Джеком Бредлі, й, залагодивши їх та повечерявши, вона тут же вирушає додому. Ніхто не знав, хто вона, але місіс Брембі завжди вечеряла на самоті й відразу ж після трапези полишала клуб.

Ця інформація мене заінтригувала. Коли я вперше побачив місіс Брембі, вона справила на мене враження типової прибиральниці, а тому зустріти її у вечірньому вбранні було цілковитою несподіванкою. Я вирішив поділитися цією інформацією з Литтлджонсом. Можливо,

---

* Натяк на легенду про шотландського короля Роберта Брюса (правив з 1306 року) і про його численні невдалі спроби перемогти короля Англії; шлях до перемогли йому підказав... павук, котрому лише з сьомої спроби вдалося прикріпити своє павутиння до стіни. У Лесі України є поема «Роберт Брюс, король шотландський», написана 1893 року.

це допоможе йому з'ясувати, яку ж подвійну гру веде місіс Брембі.

Відвідини клубного гаража також були плідними. Перше ж авто, яке я побачив у великому підвалі під клубом, виявилось стареньким «стандардом-14»*, який переслідував мене в поїзді до Лейкема. Поступово всі частинки головоломки ставали на свої місця.

З якоїсь причини Джек Бредлі зацікавився моїми діями. Я був майже впевнений, що молодик, котрий переслідував мене, діяв за вказівкою Бредлі. Я думав, що Крістал зможе мене в цьому просвітити й повернувся до неї, щоб розпитати про це. Однак Крістал була цілковито поглинута примірюванням панчіх.

— Не дивіться поки що, — захихикала вона, натягуючи панчохи на струнки ноги. — Я зараз у дещо пікантній ситуації...

— Агов! Сховайте-но ваші ніжки! — сказав я, почувши тихий стукіт у двері. Потому ручка повернулася.

Якраз тієї миті, коли Крістал поправляла свою сукню, в номер увійшов коридорний. Його очі на мить здивовано розширились, і він запитально глянув на мене.

— Подвійне віскі й велику порцію джину з лаймом, — сказав я невимушено — так, наче Крістал була мені сестра.

Він мовчки нахилив голову і вплив з кімнати, однак його спина красномовно висловлювала осуд.

— Здається, я таки зіпсую свою репутацію, — зітхнув я, знову всідаючись у крісло. — Чи не поквапилися б ви і не покінчили з примірюванням панчіх до того, як він повернеться?

— То вони вам не подобаються? — ображено запитала Крістал. — А я гадала, ви витріщатиметеся на мої ніжки

---

* Автомобіль марки «Standard-14HP», випущений 1937 року однойменною фірмою Standard, яку 1903 року заснував Реджинальд Волтер Модслі.

й милуватиметеся ними! — Вона взула черевики, розглядаючи свої ноги зі щирим захватом. — Вони чудові, чи не так? — вигукнула Крістал. — Не знаю, як вам і віддячити! — Вона кинулася до мене, всадила на коліна й охопила мою шию руками. — Ви такий добрий і милий — обожаю вас! — провадила вона далі, покусуючи мочку мого вуха своїми гострими зубками.

Я відштовхнув її, скочив на ноги і силоміць всадив її на стілець.

— Сидіть сумирно і будьте чемною, — сказав. — Хочу з вами поговорити.

— Говоріть, я слухаю, — озвалася вона, охопивши руками коліна та дивлячись на мене запаморочливими блакитними очима.

— Чи зустрічали ви коли-небудь у клубі молодика років двадцяти — стрункого, темноволосого, гладко поголеного — із землистим кольором обличчя? Носить сірий засмальцьований капелюх і водить той самий «стандарт», який ми бачили у гаражі.

— Певно, ви говорите про Френкі, — тут же озвалася Крістал. — Він просто жакливий. Ми всі його терпіти не можемо.

— Це мене й не дивує, — зронив я й гукнув: — Заходьте! — бо саме постукав офіціант.

Я невимушено узяв у нього напої.

Коли він пішов, я продовжив:

— А чим він займається?

— Френкі? — Крістал розправила свої гарні плечі. — Вештається скрізь. Гадаю, виконує для Бредлі усю брудну роботу. Водить авто, їздить по покупки тощо. А чому ви питаєте?

— Довго пояснювати, — сказав я коротко. — Вам же подобалася Нетта Скотт, чи не так?

— Мені не подобаються жінки, — швидко сказала Крістал. — Я надто заклопотана тим, щоб уподобати

чоловіків. Від них я просто божеволію. Чи знаєте ви, що мою маму перед тим, як вона мене народила, налякав борець?

— Так, знаю. Сем казав мені.

— Це справило на мене такий кумедний вплив... — почала було Крістал, але я її урвав.

— Облишмо це поки що. Поговорімо краще про Нетту. Сем каже, що ви непогано з нею ладнали.

— Гадаю, що так, — байдуже озвалася Крістал. — Вона була трохи дивною, але не намагалася відбити у мене чоловіків, а я не претендувала на Джека Бредлі та інших її залицяльників; тож ми ніколи і не чубилися.

— А вас не здивувало, коли почули, що з нею трапилося?

— Я була геть прибита. Була впевнена, що вона ніколи такого не зробить. Це ж треба так помилятися! Мій тато завжди каже...

— Облишмо вашого татка. Спробуйте запам'ятати: жодних борців та татусів! Розкажіть мені краще щось про Нетту. Чи ви зустрічалися коли-небудь з її сестрою?

Крістал нахмурилася.

— А я й не знала, що в неї є сестра.

— Вона що, ніколи про неї не згадувала?

— Здається, ні, але, може, й згадувала, та я не звернула на це уваги. Знаєте, якби вона сказала, що в неї є брат...

— Так, так, розумію — але ми говоримо про її сестру. Гаразд. Отож, ви не знали, що в неї є сестра. Чи розповідала вона коли-небудь про містечко із назвою Лейкем у Сассексі?

— Лейкем? Ні. Ніколи не чула такої назви.

— Нехай це вас не тривожить, — лагідно озвався я. — На світі є безліч містечок, про які ви ніколи не чули. Скажіть-но мені таке — це ви точно знаєте. Чи був у неї останнім часом постійний кавалер?

— О, так! — з неабияким ентузіазмом заявила Крістал. — У неї хтось був, але вона ніколи про нього не розповідала. Вона була дуже потайна. Я двічі його бачила, хоча Нетта про це не знала. Я на нього чатувала. Першого разу він був за кермом шикарного «бентлі» — чорного з жовтим. Він чекав на Нетту біля клубу.

— Як він виглядав? — зацікавлено запитав я.

Вона хитнула головою.

— Я не бачила його обличчя. Він був високий, кремезний і поставний. Обидва рази, коли я його бачила, було темно, до того ж він сидів у машині.

— Чи не міг то бути хтось із клубу, як ви гадаєте?

Вона знову заперечно хитнула головою.

— О, ні! Я знаю, що його в нас не було.

Раптом я згадав про Джуліуса Коула. Той був і високий, і поставний. І саме він упізнав мертву дівчину як Нетту. Квартира його поверхом нижче Неттиної. Це цілком міг бути він.

— Чи не чули ви, бува, про чоловіка на ім'я Джуліус Коул? — запитав я.

Крістал вкотре заперечно мотнула головою.

— А я гадала, ми з вами як слід розважимося. І вже починаю думати, що вас набагато більше цікавлять ваші дурнуваті питання, ніж те, щоби зіпсувати мою репутацію.

— Кмітлива дівчинка, — вишкірився я. — Ви не з тих, чию репутацію можна зіпсувати. Крім того, я ставлю такі запитання з певною метою. Не думаю, що Нетта мертва. Але якщо й так, то вона не вчиняла самогубство — її вбили.

Крістал витріщилася на мене.

— Я знаю, що трохи тупенька, — сказала вона по хвилинім ваганні, — але навряд чи можна очікувати, щоб я зрозуміла ці ваші слова, чи не так?

— А й справді, — погодився я. — А ви би хотіли дізнатися більше про все це? Хотіли б побавитися у детектива?

— Мій татко каже, що детективи такі брутальні, — озвалася Крістал, але очі її розширилися. — Вони підглядають у замкові щілини, а тато каже, що це вульгарно. Я сама цим займалася, коли була малою: гадаю, саме тому він так і сказав.

— Чи не можна обійтися без вашого батька в нашій розмові? — благально промовив я. — Здається, він постійно в ній з'являється.

— А з ним завше так. І я би не здивувалася, якщо б він і зараз тут з'явився — з опудалом мангусти в руках. Я зітхнув.

— Певно, треба з цим змиритися. Може, повернімося до нашого початкового запитання? То як — будемо працювати над цією загадкою разом?

— Хотіла би я знати, про що це ви говорите, — жалібно сказала вона.

Я вирішив, що коли мені вдасться утовкмачити їй те, що мені потрібно, то буде корисно тримати її в клубі як інформаторку, щоб вона повідомляла мені про все, що там відбувається. Вона може підкинути мені інформацію, котра виведе, куди треба. Тепер я був майже певен, що клуб «Блакить» має якийсь стосунок до зникнення трупів.

Тож я терпляче оповів Крістал усю історію. Вона сиділа, роззявивши рота і витріщившись на мене. В її очах застиг подив.

— Ну що ж, — завершив я свою розповідь. — Тепер ви знаєте про цю справу все, що відомо мені. Бредлі якимось чином причетний до цього. Той тип Френкі — також. Джуліус Коул, може, і є тим самим загадковим приятелем Нетти на «бентлі». Місіс Брембі не та, за кого себе видає. Як бачите, у цій справі немало глухих кутів. Однак багато що з того можна буде прояснити, якщо ви будете

тримати вуха нашорошеними, а очі — розплющеними. Усе, що вам треба буде робити, — це слухати та все примічати. Постарайтесь дізнатися, чому місіс Брембі щотижня зустрічається з Бредлі. Якби я довідався, то зміг би відповісти на кілька важливих питань. Ви зробите це для мене?

Вона зітхнула.

— Ну що ж, спробую. Ви все одно вплутаєте мене в цю справу, навіть якщо я відмовлюся. Гаразд, я зроблю все, що зможу, але не очікуйте від мене надто багато, добре?

Я поплескав її по руці.

— Зробіть те, що можете, а більшого я й не прошу.

Різно задзвонив телефон. Я підняв слухавку. Портъє сказав, що мене запитує інспектор Коррідан.

— Скажіть йому, що я за мить спускаюся, — відповів я й повісив слухавку.

— Отакої! — вигукнула Крістал. — Тепер я бачу, що ви хочете мене спекатися. А я ж гадала, що ви покажете мені свою колекцію гравюр!

— Ви не перша дівчина, котру спіткало таке розчарування, — відповів я. — А тепер прослизніть тихенько геть, як слухняна мишка: вниз представник Скотленд-Ярду, а я не хочу, щоби він вас бачив.

— О Боже! — вигукнула вона, умить скочивши на ноги. — Я також не палаю бажанням його бачити!

Вона схопила свої дорогоцінні панчохи, накинула плащик і поквапилася до дверей. Там зупинилася, рвонула назад і, охопивши мою шию руками, поцілувала мене.

— Дякую ще раз за чудові панчохи! Обожаю вас! Не будьте таким сором'язливим наступного разу.

Я пообіцяв зустрітися з нею за кілька днів і, підвівши дівчину до дверей, відчинив їх. Коррідан уже стояв на порозі, маючи намір постукати. Побачивши Крістал, він глянув на неї спантеличено й відступив убік.

Вона прослизнула повз нього і, не озираючись, поквапилася коридором.

— Привіт, — сказав я. — Гадав, порт'є вам переказав, що я зараз спущуся.

Корридан зайшов у номер, зачинивши за собою двері.

— Не хотів вас турбувати, — озвався він. — Сподіваюсь, я вам не завадив? — І, вищирившись, скося глянув на мене. — Ваша подруга?

— Звісно ж ні, — відповів я. — Це донька коридорного. Саме мила ванну.

Він кивнув і помандрував кімнатою.

— Я бачив її в клубі «Блакить» у свій перший і єдиний візит туди. Чи я помиляюся?

— Часом ви надто спостережливі, — їдко зауважив я.

— О, я завжди помічаю блондинок, — озвався він із похмурою посмішкою. — Чи це означає, що ви були сьогодні в клубі?

— На щастя, я не повинен звітувати вам про свої дії, мотиви чи пересування, — відповів я, невинно дивлячись на нього. — Але якщо вже вам так цікаво, то не заперечуватиму — я там був. Більше того — прихопив із собою білявку. Я мав кілька пар нейлонових панчіх, а позаяк мені нікому тепер їх дарувати, то й вирішив віддати їх їй. У цій обладдці не було нічого аморального, хоча згодом з цього може щось і вийти. Ви задоволені відповіддю?

Але він, здається, мене не слухав.

— Я зазирнув до вас, бо мені здалося, що вас зацікавить висновок коронера* стосовно причин смерті Анни Скотт, — сказав він, зупиняючись перед незаштореним вікном.

— Здогадуюся, що це було, — озвався я. — Самогубство на ґрунті психічного розладу. Скажіть мені, ви з'ясували, чи була у Нетти сестра?

---

* Судмедексперт.

Він глянув на мене, і повіки його затремтіли.

— Ну й недовірливий же ви! — сказав він. — Звісно ж, я з'ясував, хто така Анна Скотт і чи була вона сестрою Нетти. Що б тоді був із мене за поліцейський? Ви можете прочитати це в моєму офіційному звіті.

— Гаразд, — відповів я, стенувши плечима. — Просто хотів пересвідчитися, наскільки сумлінно ви ставитесь до роботи. А що там із Неттою?

Він знизав плечима.

— Спочатку треба знайти тіло. Ми його активно шукаємо.

— Бачу, що преса поки що не пронюхала про цей випадок.

Коррідан кинув на мене роздратований погляд.

— Вони й не дізнаються про це, — сказав він похмуро, — позаяк шеф позначив цю справу грифом секретності. Чим менше публічності на цьому етапі розслідування, тим краще. Гадаю, вам ми можемо довіряти?

Я вишкірився.

— Звісно, я збережу вашу сумнівну таємницю. Ви більше нічого не хочете мені розповісти?

Він заперечно хитнув головою.

— Поки що ні. Але триматиму вас у курсі.

І він рушив до дверей.

— Не пропустите зі мною скляночку?

— Я спускаюся з вами, але не маю часу на випивку. У мене важлива справа.

— Але ж уже майже одинадцять! — сказав Коррідан, звівши брови. — Ходімо ж, не будьте таким відлюдьком.

— Вибачте, але справа нагальна, — мовив я, підходячи з ним до ліфта.

— До речі, — мимохідь спитав він, — ви свого часу були з Неттою коханцями, чи не так?

Я згадав пересторогу Литтлджонса і посміхнувся сам до себе.

— Ну, не зовсім так, — озвався я. — Просто юнацька закоханість.

Він кивнув, зайшов у ліфт, і ми мовчки спустилися у хол.

— Може, ще передумаєте? — запитав він уже внизу.

— Мені дуже шкода, — проказав я, потиснувши йому на прощання руку, — але я справді мушу йти. Бувайте! Випийте скляночку й за мене!

— Бувайте, Гармаса! — кивнув він і, вже заходячи в бар, озирнувся. — І ще одне. Ви ж будете триматися подалі від цієї справи, чи не так? Здається, я вже нагадував вам про це. Моїм людям не так-то легко підібрати ниточки, котрі вже до них смикали газетярі-ентузіасти. Це прийнятно у вашій країні, але не в нас. Пам'ятайте про це.

Ми обмінялися далеко не дружніми поглядами.

— А хіба бувають репортери-ентузіасти? — зронив я і поспішив на зустріч із Джуліусом Коулом.

РОЗДІЛ ІХ

Я розрахувався з таксистом біля будинку місіс Крокетт і глянув на вікна. Світло виднілося на першому і другому поверхах. Горішній поверх був темний.

Я хотів більше дізнатися про Джуліуса Коула, та коли побачив освітлені вікна квартири на першому поверсі, то передумав і вирішив натомість відвідати Медж Кеннітт. Цікаво, чи поліція вже допитувала її? Якщо так, і вони нічого не дізналися, то я просто змарную час. Однак я завжди зможу піднятися нагору і, побалакати з Джуліусом Коулом, якщо Медж Кеннітт нічого мені сказати, заспокоїв я сам себе.

Піднявся сходами, відчинив парадні двері й зайшов у хол. Просто переді мною були двері Медж Кеннітт.

Потягнувшись до них, я почув слабкий шум нагорі та швидко звів погляд — і саме вчасно, щоби помітити, як голова Коула зникла у дверях. Я посміхнувся. Той хлопець нічого не проминає. Я постукав у двері Медж Кеннітт і вичекав. Після тривалої паузи почулися важкі кроки, і двері розчахнулися. На порозі стояла невисока огрядна жінка. На вигляд їй було років сорок п'ять, обличчя обрешле, щоки звисали. Солом'яного кольору волосся, добряче перепалене постійним висвітленням. Її вогкі очі були такі ж холодні, як шматочки мармуру на дні озера. Обличчя густо покрите пудрою і рум'янами, котрі, однак, не могли приховати гарячкового рум'янцю п'янички.

— Добрий вечір! — привітався я. — Міс Кеннітт?

Вона витріщилася на мене і злегка відригнула. Просякнутий алкогольними випарами подих ударив мені в ніс. Треба триматися від неї подалі, подумав я.

— Хто ви такий? — запитала вона. — Заходьте. Я не можу вас роздивитися в темряві.

Вона зробила крок назад — у яскраве світло вітальні. Я пройшов за нею. Кімната була ще та. Єдиним предметом умеблювання був шезлонг із очерету біля вікна. Він мав вигнуту спинку, і на ньому валялося стільки диванних подушок, що ними легко можна було би нафарширувати опудало слона. Половина кімнати була заставлена порожніми пляшками з-під віскі. Від одного погляду на них у мене пересохло в горлі. Ще там був розхитаний стіл і стілець з прямою спинкою; на підлозі лежала добряче потерта імітація турецького килима. Біля шезлонга виднівся кошик для сміття, на три чверті заповнений недопалками. Затхлий запах віскі, тютюну та дешевих парфумів був просто нестерпний. Біля незапаленого каміна розтягнувся на повен зріст чорний котяра. Це був найбільший кіт, якого я будь-коли бачив

у своєму житті. Його довга шерсть була шовковистою, і він виглядав значно краще за Медж Кеннітт.

Я поклав капелюх на стіл, намагаючись дихати ротом, і надав своєму обличчю дружнього виразу.

Медж Кеннітт дивилася на мене напружено та уважно — так зазвичай дивляться на людей, котрих десь бачили, але ніяк не можуть згадати, де саме. Потім її очі звузилися, й дурнувата лукава посмішка скривила її товсті губи.

— Я знаю вас, — сповістила вона. — Примічала вас тут раніше: бачила, як ви приходили і йшли геть. Але востаннє ви були тут два роки тому. Ви ж друг тієї дівичі Скотт, чи не так?

— Атож, — озвався я. — І саме про неї я хотів із вами поговорити.

— Справді? — вона побрела до шезлонга і вместилася там, наче слон, що зібрався повалитися в пилюці. — Цікаво, навіщо б то?

Її жирна обвисла рука полізла кудись за спинку шезлонга і витягла звідти пляшку шотландського віскі.

— У мене слабке серце, — пояснила вона, жадібно дивлячись на пляшку. — Це єдине, що тримає мене на плаву.

Вона обережно відкрутила металеву кришечку, дістала брудну склянку й до половини наповнила віскі. Потому підняла пляшку, розглянула її на світло і скривилася.

— Не можу вас пригостити, — сказала. — Я зараз на міліні. Крім того, не вірю, що молоді чоловіки можуть пити задля задоволення.

Вона знову відригнула, але цього разу я був далеко від неї.

— Це ганьба, що такі руїни, як я, мають так тяжко добувати подібне питво. Лікарі мають його прописувати в таких випадках, як мій.

Вона скося глянула на мене.

— Не скажу, що воно аж так мені подобається. Ця бридота відразлива. Я заледве можу її пити. Але це — єдине, що мені допомагає; я вже все перепробувала.

Вона вилила добру половину собі в горлянку, заплющила очі й зітхнула. Як на того, хто ненавидить «цю бридоту», вона трималася просто чудово.

Я примостився на стільчику, гадаючи, чи вдасться мені коли-небудь звикнути до запаху в кімнаті, й витягнув сигарету.

— Закурите? — запитав я, хитнувши в її бік пачкою.

Вона заперечно мотнула головою.

— Палю лише власні, — відповіла, витягаючи звідкілясь з-під шезлонга пухку пачку «Вудбайнз», вибрала сигарету і вмить сховала пачку.

Ми запалили.

— Міс Кеннітт, — почав я, дивлячись на свою сигарету і вирішуючи, як багато їй слід сказати. — Нетта Скотт була моєю подругою. Її смерть стала для мене справжнім шоком. Чи не знаєте ви щось про це? Я намагаюсь з'ясувати, чому вона це зробила.

Товстуля зручніше вместила у кріслі, розправила свої обвислі груди і вкотре відригнула.

— Нетта була вашою коханкою, чи не так? — спитала вона, і крива посмішка мелькнула на її пурпуровому обличчі.

— Чи має це якесь значення? — запитав я.

— Для мене — має, — озвалася вона і знову ковтнула віскі. — Молоді люди, котрі кохаються, нагадують мені молоді роки.

Я не міг уявити її ні молодою, ні закоханою.

— Нетта не була в мене закохана, — відповів я, повагавшись трохи і не знаючи, як відвести її від дразливої теми.

— Вона була сексуальна мала сучка, — зронила Медж Кеннітт, дивлячись у стелю. — Навряд чи ви можете розповісти щось, чого я не знаю.

Я струсив попіл на килим, уже шкодуючи, що припхався до цієї відьми.

— Ну що ж, — сказав я, знизавши плечима. — Зрештою, яка тепер різниця? Вона мертва. Ніщо вже не може їй зашкодити.

— Я була недостатньо хороша для неї, — пробурмотіла жінка, осушивши склянку і знову потягнувшись по пляшку під шезлонгом. — Я знала, що вона погано скінчить. Гадаю, вона була вагітна...

— Бачу, вам відомо про цю справу не більше, ніж мені, — сказав я.

— Можливо, таки більше, — озвалася вона з хитрим виразом на обличчі. — Ви ж лише нещодавно приїхали, чи не так? І не знаєте, що відбувалося тут упродовж останніх двох років. А ми з містером Коулом багато чого знаємо.

— Так, бачу, він нічого не пропускає, — натякнув я, намагаючись щось витягти з неї.

Вона хитнула перепаленою головою і налила собі ще віскі.

— Він — огидний пацюк, — сказала, заплющуючи очі. — Вічно за всім підглядає й підслуховує. Тримаю парі — він знає, що ви зараз у мене.

Я кивнув.

— Атож. Він бачив, як я заходив до вас.

— Це не доведе його до добра. Колись я таки йому викладу все, що про нього думаю. І отримаю неабияке задоволення.

— Чи поліція вже питала вас про Нетту? — мимохідь запитав я.

Вона посміхнулася.

— Так, вони мене усіяке розпитували. Але я їм нічого не розповіла. Не маю наміру допомагати поліції. Я їх недолюблюю. Вони припхалися сюди, усе винюхуючи та видивляючись — і я бачила: вони думають, що я — стара п'яничка. Вони не повірили, що у мене хворе серце. Один із детективів — холодний, самовдоволений тип, зверхньо мені посміхнувся. Терпіти не можу, коли мені отак зверхньо посміхаються. Таким я нічого не розповідаю.

Вона перехилила склянку собі у горлянку і буркнула:

— Ви ж американець?

Я ствердно кивнув.

— Я так і думала. Люблю американців. Містер Черчилль також їх любить. А я обожаю Черчилля. Тож що подобається йому, до вподоби і мені. Я підмічаю це знову й знову.

Вона схвильовано мотнула склянкою, проливши віскі собі на груди.

— Чим ви заробляєте собі на життя?

— О, я пишу, — відповів. — Репортер.

Вона кивнула.

— Я так і думала. Завжди вгадую професії. Коли я вперше побачила вас із тією шльондрою, то відразу вирішила, що ви письменник. Чи ж уміла вона кохати? Деякі з цих сучасних дівиць — а особливо гарненькі — покладаються лише на свою зовнішність. Вони поняття не мають, як догодити чоловікові. А я знала. Чоловіки любили мене і завжди до мене поверталися.

— А ви впевнені, що Нетта вчинила самогубство? — різко змінив я тему, бо мене вже аж нудило від Медж Кеннітт.

Вона напівлежала непорушно, втупившись у стелю.

— Принаймні так кажуть, — обережно озвалася вона. — Безглузде питання, чи не так?

— Не вірю, що вона це зробила, — сказав я, запалюючи ще одну сигарету. — Ось чому я хотів із вами поговорити.

Вона спорожнила пляшку і поставила її на підлогу. Посудина перекинулась і закотилася під шезлонг. Я подумав, що жінка вже добряче сп'яніла.

— Я нічого не знаю про це, — відповіла Медж Кеннітт, посміхаючись сама до себе.

— Шкода, — сказав я. — Гадав, що вам таки щось відомо. Можливо, мені краще поговорити з Джуліусом Коулом.

Вона нахмурилася.

— Нічого він вам не скаже. Хоча забагато знає. Чому він заявив поліції, що Нетта повернулася додому сама? Я чула, як він це сказав. Навіщо він збрехав?

Я намагався зберігати байдужий вигляд.

— А вона повернулася не сама?

— Звісно ж, що ні. І Коул це прекрасно знає — так само, як і я.

Вона знову потяглася по пляшку, піднесла її на світло й уважно розглянула.

— Ця кляте пійло випаровується, — з огидою мовила вона. — Іще годину тому тут була повна пляшка, а тепер погляньте, скільки лишилося. Як у біса я можу цінувати це пійло, якщо воно так поводитьсья?

— А з ким вона була? — провадив я далі.

Здається, вона мене не почула, бо нахилилася вперед у пошуках своєї склянки.

— Я вам допоможу, — сказав я і, нахилившись, підніс склянку та простягнув їй.

Алкогольні випари обпалили мені щоки.

Краєм ока я зауважив неймовірну кількість сміття під шезлонгом: брудний одяг, взуття, порожні пачки сигарет, немитий посуд, старі газети.

Вона схопила склянку і затиснула її в руці.

— То хто був із Неттою? — повторив я своє питання, нахилившись і пильно вдивляючись в очі товстухи. — Хто була та дівчина?

На її обличчі мелькнув подив.

— Звідкіля ви знаєте? — поцікавилась вона і підвела голову. — Адже вас там не було, чи не так?

— Отже, то таки була дівчина, — констатував я, і мурашки побігли мені по спині.

Вона кивнула і додала:

— І чоловік.

Ну нарешті хоч щось.

— То хто це був?

Хитрий вираз промелькнув у її порожніх очах.

— А чому я мушу вам це казати? Запитайте в Коула, якщо вам це так цікаво. Він також бачив їх — той усе бачить.

Я повернувся до свого стільця і всівся на нього.

— Але я питаю про це у вас. Послухайте, я не вірю, що це самогубство. Гадаю, то було вбивство.

Вона відкрутила кришечку пляшки і саме наливала віскі у склянку, коли раптом і пляшка, і склянка випали їй з рук. Вона тихенько матюкнулася, обличчя її посіріло.

— Вбивство? — перепитала вона, важко дихаючи.

Я пірнув услід за пляшкою, але було вже пізно — рідина вилилась на килим.

Я нахилився над Медж Кеннітт.

— Саме так. Убивство.

— Не хочу, щоб мене лякали! — вигукнула вона, намагаючись сісти. — Це недобре для мого серця. Ну ж бо, подайте мені віскі! Мені треба випити.

— Тоді вам доведеться почати нову пляшку, — сказав я, пильно дивляючись на неї. — У цій нічого не залишилося.

— У мене немає іншої, — заскиглила вона, відкинувшись на шезлонг. — О Боже! Що ж я тепер робитиму?

— Забудьмо про це! — вигукнув я, намагаючись якось її відволікти. — То хто були ті двоє, котрі прийшли разом із Неттою? Коли вони пішли? Ну ж бо — це дуже важливо! Вони можуть щось знати.

Якусь мить вона лежала нерухомо — великий безвільний шматок м'яса, а тоді хитро глянула на мене.

— Наскільки це важливо для вас? — вимогливо спитала вона. — Я можу сказати вам, що то був за чоловік. І дівчина також. Я знаю їх. І можу повідомити вам, коли пішов чоловік: я бачила його. Але скажу це вам, коли дістанете мені віскі.

— Я його дістану, — пообіцяв я, — і принесу завтра вранці. Ну ж бо, кажіть вже! То хто вони?

— Я хочу віскі вже! — Її жирні руки стиснулися в кулаки. — Ви можете його дістати. Ви, американці, можете все!

— Не верзіть дурниць! — втрачаючи терпець, вигукнув я. — Вже пів на дванадцятю. Звісно ж, сьогодні я вже не зможу купити віскі.

— Тоді я вам нічого не скажу.

— Я можу викликати поліцію, — пригрозив я розлючено.

Вона хмикнула.

— Ви цього не зробите, — озвалася, підморгнувши. — Я вам потрібна. Ви не захочете вплутувати малу шльондру в цю справу.

— Послухайте, — сказав я, ледве опановуючи себе, — будьте ж розсудливою. Я принесу вам віскі завтра вранці. Роздобуду аж дві пляшки — а зараз дам п'ять фунтів, якщо захочете. Гадаю, так буде справедливо.

Вона припіднялася на лікті. Обличчя її перекосила злоба.

— Дістаньте мені те кляте віскі просто зараз або ви-мітайтесь звідси! — заверещала вона.

Я звівся на ноги і попрямував до дверей. Потім повернувся, згадавши про Сема, бармена з клубу «Блакить». Він продасть мені пляшку, якщо я добре йому заплачу.

— Гаразд, — сказав я, знову прямуючи до дверей. — Подумаю, що зможу для вас зробити. Але без дурниць — інакше я вип'ю ту клятву пляшку сам!

Вона кивнула, махнувши рукою на двері.

— Покваптеся! Я розповім усе, що вам потрібно, якщо дістанете мені віскі. Мерщій!

Я бігцем спустився сходами і вискочив на вулицю, озираючись довкруг у пошуках таксі. Жодного. Однак я вирішив, що кінець кінцем краще таки трохи зачекати, а тому став на узбіччі, напружено вдивляючись удалину. Був переконаний, що рухаюся правильним шляхом. Разом із Неттою була дівчина, і я готовий заприсягнутися, що це вона померла в помешканні Нетти. Але хто ж тоді той чоловік? Неттин приятель? Чи хтось інший? Чи не міг це бути Джуліус Коул? І хто та дівчина?

Раптом я відчув, що за мною стежать. Я не озирнувся одразу, а спершу запалив сигарету, жбурнув сірник у канаву і тільки тоді наче ненароком глянув через плече. Нібито нікого не було поблизу, але я відчував, що за мною шпигують. Згадав про Френкі й подумав, чи не хоче він, бува, ще раз спробувати проломити мені череп.

Я стояв отак не менше десяти хвилин, перш ніж таксі, що поверталось з Вест-Енду, підбрало мене. Я назвав водієві адресу клубу «Блакить» й, коли ми вже від'їжджали, глянув через заднє скло машини. Помітив раптовий рух. З темного під'їзду вийшов інспектор Коррідан і став посеред тротуару, дивлячись мені вслід. Він відчайдушно мотав головою туди-сюди, немовби сподіваючись спіймати таксі й поїхати за мною, але йому не пощастило.

Я поморщився. Отже, інспектор Коррідан стежив за мною, коли я заходив у під'їзд будинку. Він не знав, що я був у Медж Кеннітт, і, ймовірно, вважав, що я на-

відував Джуліуса Коула. Скидалося на те, що Коррідан не спускає з мене очей, вважаючи, що я якимось чином причетний до справи. За чверть години я був уже перед клубом «Блакить». Іще за десять хвилин, тримаючи дорогоцінну пляшку під пахвою, я намагався знайти таксі, щоби повернутися на Кромвелл-роуд. Пійло обійшлося мені у п'ять фунтів, але я сподівався, що отримана інформація буде цього варта.

Коли зненацька вигулькнуло таксі, годинник у мене на руці показував одинадцятую сорок п'ять. Я назвав водієві адресу і відкинувся на сидінні, розслабившись.

Поїздка до Кромвелл-роуд, здавалося, тривала цілу вічність, хоча насправді це зайняло лише десять хвилин. Я розрахувався з таксистом і, зауваживши, що світло у вікнах Медж Кеннітт все ще горить, криво посміхнувся. Здогадався, що стара відьма не менш нетерпляче чекає на віскі, ніж я — на інформацію.

Я відчинив вхідні двері й обережно піднявся сходами. Не хотів, щоб Джуліус Коул почув мене. Двері Медж Кеннітт були розчахнуті. Я зупинився, нахмурившись, бо точно пам'ятав, що зачиняв їх. Можливо, вона їх відчинила, випускаючи кота, подумав я та увійшов до кімнати.

Медж лежала у своєму шезлонгу — рот роззявлений, очі осклянілі. Кров струменіла з великої рани на шиї, заливаючи груди і стікаючи на ветхий турецький килим. Вона була мертва-мертвісінька, як макрель під соусом.

РОЗДІЛ X

Добру хвилину я стояв, витріщившись на Медж Кеннітт, надто приголомшений, щоби поворушитися, тоді пройшов у вітальню і нахилився над жінкою. Її скляні очі дивилися на мене, а кров скрапувала на килим. Я розвернувся, і коліна мені підгиналися.

Не знаючи, що робити, я обійшов кімнату, механічно шукаючи очима предмет, яким її вбили. Не знайшовши його, підійшов до шезлонга і заглянув за інший його бік. Побачив три порожні пляшки та пачки з-під сигарет «Вудбайнз». Шар пилюки з того боку був іще товстіший, і на ньому рукою Медж, що безвільно звисала, було на-шкрябане якесь слово. Я підійшов ближче і пригледівся. Слово було виведено нерозбірливо, і я подумав, що Медж могла написати його, вмираючи, або ж перед тим, як убивця вдарив її. Мені знадобилося кілька хвилин, щоб розібрати літери. В пилюці вона вивела ім'я: Джейкобі. Це нічого мені не говорило, але про всяк випадок я запам'ятав його, щоби потім витягти зі своєї пам'яті.

Раптом згадав про Коррідана. Якщо він усе ще десь поблизу й надумає зайти поглянути, що я тут роблю, то я матиму купу неприємностей.

Я рвонув до дверей, збіг сходами і відчинив двері під'їзду. Уважно оглянув вулицю й нікого там не зауважив. Через дорогу помітив телефонну будку і поспішив до неї. Набрал «Вайтхолл, 1212» (номер відділку поліції) і попросив покликати Коррідана.

Чекаючи, розглядав вулицю. В кінці провулка зблиснули фари машини, що вигулькнула з вулички навпроти телефонної будки. За мить авто пролетіло повз мене і помчало у напрямку Вест-Енду. Коли воно минало вуличний ліхтар, я впізнав його — це був старенький «стандарт-14», і за кермом його сидів Френкі.

Ще до того, як я спромігся щось подумати, у слухавці сказали, що інспектор Коррідан у даний час патрулює вулиці в поліцейській машині. Я попросив одразу ж зв'язатися з ним, щоб той негайно під'їхав до будинку місіс Крокетт.

— Перекажіть йому, що тут убивство, — сказав я і повісив слухавку.

Не мав бажання чекати на Коррідана у квартирі Медж Кеннітт, а тому повернувся до будинку і сів на сходах. Поки чекав, розмірковував.

Нарешті я хоч до чогось докопався. І з'ясував би геть усе, якби Медж Кеннітт не впустила пляшку з віскі, але це мене не розхолодило. Мені таки вдалося з'ясувати, що в помешканні Нетти разом із нею перебувала інша дівчина, і я був цілком упевнений, що померла саме вона, а не Нетта. Було також очевидно, що її вбили, і мені стало аж млосно, коли я подумав, що, можливо, Нетта причетна до вбивства. Чи не міг той чоловік, котрий прийшов разом із Неттою та іншою дівчиною, бути тим самим Джейкобі? Невже він підслуховував нашу із Медж розмову і вбив Кеннітт, щоб та не змогла розповісти мені те, що обіцяла? Що хотіла повідомити Медж, написавши ім'я на пилюці? І що робив на місці вбивства Френкі? Що з цього я повинен розповісти Коррідану? Якщо він і раніше мене підозрював, то тепер має всі підстави підозрювати ще більше. Слід бути з ним дуже обережним.

Коррідан примчав на поліцейській машині менш ніж за десять хвилин. Він вискочив із авто і підбіг до сходів іще до того, як я встиг підвестися.

— У чому річ, Гармасае? — гаркнув він, холодно дивлячись на мене. — Що сталося?

— Медж Кеннітт убили, — коротко повідомив я.

— А ви що тут робите? — спитав він.

— Я прийшов, щоб із нею зустрітися, — озвався я і стисло виклав йому факти. — Ви бачили, як я від'їжджав звідси, Коррідане, — провадив я далі. — Помітив вас із вікна таксі. Чому ви за мною шпигуєте?

— Можливо, це й на краще, що я був тут, еге ж? — коротко вставив він. — Ви починаєте всерйоз мене непокоїти, Гармасае. Чому ви постійно ускладнюєте собі життя?

— Невже ви думаєте, що я маю якийсь стосунок до цього вбивства?

— А хіба ви не могли її вбити? — так само коротко зронив Коррідан. — Щоразу, коли хтось, пов'язаний із цією справою, помирає, ви обов'язково опиняєтеся поблизу. Мені це не подобається. Хіба ж я не казав вам минулого разу, щоб ви трималися від цього подалі? Повторюю востаннє — це не ваша справа. Затямте це раз і назавжди!

— Чи не глянули б ви краще на Медж Кеннітт? — запропонував я.

Він спересердя клацнув пальцями і зник у під'їзді. Двоє поліцейських у цивільному пішли за ним. Я увійшов останнім.

— Залишайтеся в коридорі, — звелів мені Коррідан, заходячи в квартиру Медж.

Це все і вирішило — нехай вариться у власному сокові, подумав я. Віднині працюватиму сам і триматиму всі свої відкриття при собі. І приголомшу цього дурня, коли розкрию справу самостійно.

Я всівся на сходах і в очікуванні запалив сигарету.

Чув, як троє поліцейських ходять по квартирі, потім один із них у цивільному вийшов і попрямував до телефонної будки.

Повернувшись, глянув на мене, і я спитав:

— Як довго мені ще тут чекати? Хочу вже спатоньки.

— Інспектор захоче з вами поговорити, — озвався той і повернувся в квартиру.

Я запалив чергову сигарету. Сходами спускався Джуліус Коул, однією рукою притримуючи поли свого жовто-чорного халата, а іншою тримаючись за балясину.

Глянувши на його жовто-чорний халат, я вмить згадав про чорно-жовтий «бентлі» й подумав, чи нема тут якогось зв'язку.

— Привіт, хлопче, — прошепотів він, не зводячи очей із помешкання Медж Кеннітт. — Що відбувається?

— А я думав, ви першим опинитесь на місці події, — уїдливо сказав я. — Ви пролетіли, товстунчику!

Він підійшов ближче і вмовстився на сходинку поруч зі мною, загадково посміхаючись. Уловивши запах парфумів, я відсунувся від нього.

— Щось сталося з тією старою каргою? — запитав він, потираючи великі жирні руки. — У неї щось пропало? І що там робить поліція?

— Хтось перерізав їй горлянку, — грубо заявив я. — Дивно, що ви не бачили вбивцю... чи ви його бачили?

— Перерізав горлянку? — скрикнув він, й обличчя його перекошилося. — Ви хочете сказати, що вона мертва?

— Так, — кивнув я, пильно вдивляючись у нього. — Вона забагато знала.

Він схопився на ноги: щелепа відвисла, в очах застиг жах.

— Ви будете наступним, — пожартував я. — Також забагато знаєте.

Я хотів лише, щоб він розслабився — і тоді я вступлю в гру та випитаю у нього все, що треба... однак, гадаю, я перестарався. Він рвонув сходами нагору ще до того, як я встиг його затримати. Чув, як він влетів у свою квартиру, зачинив за собою двері, ще й засунув їх на засув.

Я не очікував такої реакції, але збагнув, що він також бачив Нетту з тими двома. І також мав усі шанси отримати ніж у горло, і сам це добре знав.

Я звівся на ноги, розмірковуючи, чи не піти мені за ним, коли це вийшов Коррідан. Обличчя його було похмуро.

— Ну що ж, послухаємо тепер вас, — сказав він, вмоцнюючись поруч зі мною на сходах. — Як давно ви знаєте цю жінку?

Я насупився.

— Я з нею щойно познайомився. Я ж вам розповідав: гадав, що вона могла щось бачити того вечора, коли

Нетта, ймовірно, померла. Я заявився сюди, побалакав із нею, і вона сказала, що дещо знає. Потому вона випадково пролила своє останнє віскі на килим і заявила, що нічого не скаже, допоки я не дістану їй пляшку, і я дістав їй випивку в бармена Сема з клубу «Блакить». Повернувшись сюди, побачив, що вона мертва. Хтось таки припнув їй язика.

— Щастя для вас, що я бачив, як ви звідси виходили, — холодно зауважив Коррідан. — Але навіть і це не означає, що ви не могли вбити її.

— Заради Бога, Коррідане! — вибухнув я.

— Ви самі створили собі проблеми, — зронив він. — І ви — в моєму списку підозрюваних.

— Чудово, — їдко озвався я. — І це після тієї смачнющої вечері, якою я вас пригостив!

— Розкажіть мені слово в слово, що вона вам сказала, — звелів він, пильно дивлячись на мене.

Я не міг не розповісти йому правду, хоча це мене й дратувало. Адже це він мусить самотужки з'ясовувати, що Нетта повернулася додому не сама, а не отримати від мене цю інформацію на блюдечку.

Він вислухав мене мовчки й, здавалося, поринув у глибоку задуму.

— Ось вам і версія про Неттине самогубство, — завершив я, дивлячись йому в очі. — Я увесь час вам торочу, що Нетта не накладала на себе руки.

— Знаю, — коротко сказав він. — І якщо вона себе не вбивала, то тоді у вас була вагома причина заткнути Медж Кеннітт рота. Про це ви не подумали?

Я витріщився на нього.

— З іншого боку, це все ж таки могло бути самогубство, — провадив він далі. — Ті двоє могли полишити її, зробивши те, за чим прийшли, і вже тоді вона наклала на себе руки. Усе залежить від того, коли вони пішли.

— Джуліус Коул може вам це сказати, він також бачив тих двох.

— Я поговорю з ним, — похмуро пообіцяв Коррідан.

— Чи не пройшли б ви зі мною за риг будинку? — сказав я, раптом згадавши про Френкі. — Хочу дещо перевірити.

Він мовчки відчинив двері під'їзду, і ми удвох попрямували до бічної вулички, звідкіля вигулькнув «стандарт». Я присвітив собі сірником і глянув на калюжку машинної оливи на брукувці. Схоже, «стандарт» простояв тут якийсь час.

— Погляньте-но на це, — сказав я. — Коли я намагався додзвонитися до вас, то помітив, як із цих нетрів випірнув «стандарт». Із нього ще витекла олива. Я би сказав, що авто довгенько простояло тут. Я випадково знаю, що воно належить Джекові Бредлі. Чи говорить це вам про щось?

— Ні — хіба те, що вам відомо про всю цю справу більше, ніж мені, — промовив Коррідан. — Звідкіля ви знаєте, що машина належить Бредлі?

— Я порадився зі своєю спіритичною дошкою*, — ущипливо сказав я.

— Зараз не час для жартів, — огризнувся він. — То звідкіля вам це відомо?

— Я бачив Френкі за кермом. І знаю, що він поплічник Бредлі.

— А вам не здається, що ви забагато знаєте? — буркнув Коррідан.

— А ви знайомі з Френкі? — запитав я.

---

* Спіритична дошка, або «віджа» — дошка, яку використовують у спіритичних сеансах для викликання душ померлих, з нанесеними на неї цифрами від 0 до 9, літерами абетки, словами «так» чи «ні» та спеціальною планшеткою-вказівником.

— Ми вже віддавна хочемо притиснути його до стіни, однак він слизький тип — так само, як і лихий. Його підозрюють у кількох злочинах, але Бредлі завжди має залізне алібі.

— Як ви гадаєте, пішов би він на вбивство?

Коррідан знизав плечима.

— Він пішов би на все — аби добре заплатили.

Коли ми повертались до будинку, я запитав його, чи знайшов він якісь докази в квартирі Медж.

— Жодних, — озвався він.

— Ви хочете сказати, що зовсім нічого не знайшли? — перепитав я здивовано, пам'ятаючи ім'я Джейкобі, виведене на запорошеній підлозі.

— Нічого, — підтвердив він.

Раптом я дещо надумав: промчав повз Коррідана і стрілою влетів у помешкання Медж. Двоє детективів копірсалися в дальньому кінці кімнати, шукаючи відбитки пальців. Я влетів так стрімко, що вони запримітили мене аж біля шезлонга. Я перехилився через нього і глянув на підлогу. Пилюка була витерта, і написано на ній ім'я зникло. Я відразу ж подумав про Джуліуса Коула. Невже він заходив сюди, поки я чекав на Коррідана на ганку?

Але в мене було не так багато часу для розмірковувань, бо в цю мить до кімнати ввійшов Коррідан, й обличчя його потемніло від гніву. Я відійшов від шезлонга, начебто оглядаючи кімнату.

— Що в біса ви собі дозволяєте? — люто гаркнув він. — Вам тут нічого робити. Ви починаєте мене втомлювати, Гармасе. Цьому слід покласти край. Чому ви тут?

Я вирішив не розказувати йому про ім'я, виведене на запорошеній підлозі. Принаймні поки не з'ясую все сам. І намагався набрати засоромленого вигляду, але мені це не дуже вдалося.

— Тут був кіт, — туманно сказав я. — І я подумав, чи він усе ще в кімнаті.

— Що в дідька має до цього всього кіт? — гаркнув Коррідан, пильно дивлячись на мене.

Я здвигнув плечима.

— Можливо, вбивця забрав його з собою. Це могла би бути хоч якась зачіпка, чи не так?

— То він його з собою не забрав, — буркнув Коррідан. — Той кіт зачинений у сусідній кімнаті. Є ще якісь блискучі здогади?

— Але ж я просто намагаюся вам допомогти. То як ви на те, щоб ми з вами завітали до Джуліуса Коула?

— Я сам до нього зайду, — процідив крізь зуби Коррідан. — А ви негайно забирайтеся звідси. І послухайте мене, Гармесе, попереджую вас востаннє: тримайтеся від усього цього подалі. Радійте, що я не звинувачую вас у вбивстві. Маю намір перевірити вашу розповідь, і якщо в ній щось не стикуватиметься, то я вас заарештую. Ви жахливо докучливі. Забирайтеся звідси!

— Якщо ви уважно прислухаєтеся, Коррідане, — сказав я, задкуючи до дверей, — то почувете, як стукають від бігу мої коліна.

РОЗДІЛ ХІ

У холі готелю «Савой», прямуючи до ліфта, я зустрів Фреда Ульмана, репортера відділу кримінальної хроніки газети «Морнінг Мейл». Ми познайомилися з ним у Лондоні під час війни, і він дуже допоміг мені в підготовці статті про лондонський злочинний світ. Він зрадив мені не менше, ніж я йому.

— Нам саме час випити, — заявив він, коли ми поплескали один одного по плечах і пояснили, що робимо в готелі «Савой» в таку пізню годину. — Однак не хочу

засиджуватися, бо в мене завтра важкий день: тож не будемо змагатися в тому, хто більше вип'є.

Я пообіцяв йому не робити цього, провів його в бар для гостей готелю, замовив віскі й зручно всівся.

Ульман анітрохи не змінився від часу нашої останньої зустрічі. Це був довготелесий чоловік з чималими мішками під очима. Був відомий як Фред Аллен* із Фліт-стріт**.

Погомонівши трохи про минуле та поцікавившись спільними знайомими, я мимохідь запитав у нього, чи не говорить йому щось ім'я Джейкобі.

Побачив зачудування на його обличчі, й брови його здивовано поповзли угору.

— А чому ви питаєте? — поцікавився він. — Кілька місяців тому це ім'я було на сторінках усіх британських газет. Що ви до цього маєте?

Я відповів, що в мене є свій інтерес.

— Чув, як один чоловік в розмові згадав його ім'я. І я подумав, чи не пропустив, бува, чого.

— Не сказав би, що ви щось утратили, — озвався він. — Та справа тепер цілковито заглухла.

— Ну то розкажіть мені, — попросив я. — Навіть якщо все в минулому, я хотів би це знати.

— Гарзд, — відповів Ульман, відкидаючись у кріслі. — Усе це почалося, коли чільний театральний ділок, Герві Алленбі, вирішив зробити те, що робить більшість багатіїв — скупити діаманти та інші коштовності, побоюючись інфляції чи чогось такого. Він скуповував усе: каблучки, браслети, кольє, камені-солітери — словом, те,

---

* Фред Аллен (1894–1956) — американський комік, чие абсурдне шоу на радіо (1934–1949) зробило його одним з найпопулярніших гумористів у так звану класичну епоху американського радіо.

** Фліт-стріт — вулиця в лондонському Сіті, колишня цитадель британської преси.

що легко можна було перевозити, — а коштувало воно чимало. Він зібрав колекцію вартістю у п'ятдесят тисяч фунтів стерлінгів. Позаяк він хотів мати швидкий доступ до колекції, то й тримав коштовності у своєму замиському будинку. Купівля усіх тих дорогоцінних каменів трималася в суворій таємниці впродовж чотирьох років, але приблизно три місяці тому таємниця стала відома — не встиг той багатій й оком змигнути, як колекцію викрали.

— Непогана здобич, — докинув я. Ім'я Герві Алленбі змусило мене нашорошити вуха. — А де стоїть той замиський будинок?

— У Лейкемі, графство Сассекс, неподалік Горшема, — пояснив Ульман. — Я їздив туди, коли висвітлював пограбування в газеті. Містечко маленьке, але вельми мальовниче, і будинок Алленбі — лише за пів милі від нього. Пограбування й справді було виконано дуже майстерно. Будинок нашпигований різноманітними захисними пристроями, ще й охороняється поліцейськими вівчарками, а сейф узагалі цілковито неприступний. Злочинець — неабиякий майстер своєї справи. Поліція однастайно визнала, що таку роботу могла виконати лише одна людина — чоловік на ім'я Джордж Джейкобі.

— Чи був він уже тоді відомий поліції?

— Це — один із найудатніших злодіїв у своїй сфері й відсидів уже кілька термінів за викрадення коштовностей. Чи пам'ятаєте ви Коррідана? Саме він вів тоді цю справу. Ми висміяли його в пресі. У нас його ніхто не любить. Він страшенно самовпевнений, і ми подумали, що це непогана нагода покепсувати з нього. З самого початку він підозрював Джейкобі, але той мав таке залізне алібі, що Коррідан утратив будь-яку надію приперти його до стіни.

— І що то було за алібі?

— Він заявив, що усю ніч грав у покер в клубі «Блакить». Усі офіціанти і гардеробник одноголосно заявили,

що бачили його в клубі. Джек Бредлі та кілька інших картярів запряглися, що Джейкобі грав з ними всю ніч. Зауважте, що жодного з тих очевидців не можна назвати надійним свідком, але всіх разом їх було так багато, що в поліції визнали, що жоден суд не прийме таку справу до розгляду, тож вони облишили Джейкобі в спокої і зайнялися пошуками іншого.

— І що — безуспішно?

— Атож. Бо то таки був Джейкобі. Коррідан заявив, що це його не надто турбує, бо рано чи пізно злочинці спробують позбутися награваного, а в нього є детальний опис кожної з викрадених речей. Щойно така річ потрапить на ринок, як він тут же ухопиться за неї.

— Чув, як він таке казав, — буркнув я. — І що, ухпився?

Ульман вишкірився.

— Ні. Жодна з коштовностей поки що так і не з'явилася на ринку. Звісно ж, ще є час — якщо колекція досі не була вивезена за кордон контрабандою. Одного дня все це знову може виплисти назовні, і справа вдруге прикрасить перші шпальти газет. Боюся, річ у тому, що Коррідан занадто самовпевнений, а злочинці — надто досвідчені.

— І що сталося з Джейкобі?

— Його вбили. Через місяць після пограбування його знайшли в глухій вуличці з кулею в серці. Ніхто не чув пострілу. В поліції вважають, що його вбили в приміщенні, а потім викинули тіло з машини. Їм нічого не відомо про вбивцю, а тому я маю сумніви, що вони коли-небудь його знайдуть. Ця справа не викликала би значного розголосу, якби в черевикові Джейкобі не знайшли один із перснів Алленбі. Вони знову допитали Бредлі, але нічого не змогли з нього витягти. Так ця справа і зависла, й поліція ні на йоту не просунулась у її розкритті.

— І жодних зачіпок?

Ульман витяг сигарету і закурив.

— Був один важливий доказ, але він їх нікуди не привів. Куля, якою було вбито Джейкобі, мала специфічну насічку. В поліції вважають, що за нею легко можна віднайти зброю, з якої стріляли. Експерти з балістики стверджують, що куля випущена з німецького пістолета марки «люгер», і певний час в поліції навіть підозрювали в причетності до вбивства одного з американських офіцерів.

Я умить згадав «люгер», якого знайшов у помешканні Нетти. Його міг подарувати їй американський військово-вслужбовець. Чи не та то зброя, з якої вбито Джейкобі?

— Вони знайшли пістолет? — поцікавився я.

— Ні. І, гадаю, ніколи не знайдуть. На мою думку, в пограбуванні були задіяні двоє. Ймовірно, Джейкобі виконував чорнову роботу, а інший, перебуваючи в тіні, керував операцією. Найвірогідніше, він мав займатися реалізацією награбованого. Гадаю, співумисник посварилися через поділ майна, і співумисник убив Джейкобі, а тепер сидить на награбованому і чекає, коли вже можна буде його викинути на ринок. Коррідан також так уважає, — завершив свою розповідь Ульман, допиваючи віскі й глянувши на годинник.

— О, мені вже час іти, — зауважив він. — Давно пора спатоньки. — Він звівся на ноги. — Хоча Коррідана і не можна назвати приємною людиною, мушу визнати, що він дуже толковий поліцейський — тож не здивуюся, якщо зрештою він розкриє цю справу. Його недолік у тому, що він ненавидить журналістів. І вважає, що розголос дає злочинцеві забагато інформації стосовно того, як просувається розслідування. Його стиль розслідування — не розповідати пресі нічого, тримати її в невіданні та навіть не повідомляти про сам злочин — й кінець кінцем зловмисник сам себе видасть, бо йому надто цікаво знати, що робить поліція. Це, можливо, і непоганий метод, однак геть не влаштовує пресу. Краще

б той тип не уражав моїх почуттів. Мені б він навіть по-добався, якби не був такий зарозумілий.

Я вишкірився.

— Атож! І я такої ж думки. Хотів би я колись відігратися! Його треба як слід струсонути — і, можливо, мені невдовзі це вдасться.

— Повідомте мені першому, якщо вам це вдасться, — сказав, потиснувши мені руку на прощання, Ульман і вирушив на пошуки таксі.

Я повернувся у свій номер, переодягнувся в халат і всівся у крісло.

Геть випадково я отримав те, що могло стати ключем до розкриття загадки. Звісно ж, Коррідан навіть не здогадується, що пограбування Джейкобі має щось спільного зі смертю дівчини в квартирі Нетти, самогубством Анни та вбивством Медж Кеннітт. Якби він побачив раніше від мене ім'я Джейкобі, виведене на заפורошеній підлозі, то першим отримав би цей ключ. Але підказкою володів я і все ще намагався збагнути, який зв'язок існує між убивством Медж Кеннітт та двома попередніми й дивними нещасними випадками.

Знову й знову думаючи про все це, я дійшов висновку, що Нетта в той чи інший спосіб причетна до пограбування. Той факт, що каблучка з колекції Алленбі була захована у її квартирі в банці з кремом, уже сам по собі був підозрілим, а на додачу те, що її сестра володіла котеджем поруч із місцем, де стався злочин, і те, що Джек Бредлі накинувся на мене, як шуліка, — без сумніву, свідчило, що всі ці події пов'язані між собою. І як щодо «люгера», котрий я знайшов у Неттиній сукні? Чи ретельно перевіряв його Коррідан? Чи вдалося йому дізнатися, що це той самий «люгер», з якого було вбито Джейкобі, та чи не запідозрив мене в причетності? Чи, може, «люгер» не має жодного стосунку до цієї справи? Усе це мені слід було з'ясувати — причому негайно.

І звідкіля взялися ті фальшиві цінні облігації на пред'явника вартістю в п'ять тисяч фунтів за рамою картини? Невже Френкі потрібні були «люгер» та фальшиві цінні папери, коли він нападав на мене? Якщо він полював на «люгер», бо саме з нього був убитий Джейкобі, то чи не означало це, що власником пістолета був Бредлі і що це він убив Джейкобі?

Я запалив сигарету і пройшовся номером. Був переконаний, що підібрався близько до розгадки усїєї цієї справи, однак мені бракує деяких додаткових доказів.

Чи слід розповісти Корріданові те, що стало мені відомо? Це неабияк непокоїло мене. Володіючи усіма цими фактами, він міг би розкрити справу за кілька днів, тоді як я міг гратися з цим і кілька тижнів та так ні до чого й не дійти. Я знав, що мені слід зателефонувати йому та повідомити про ім'я Джейкобі, нашкрябане в пилюці. Адже цей ключовий доказ, без сумніву, неабияк допоміг би слідству. Я навіть підійшов до телефона, але номер не набрав.

Після того, як він отак зі мною повівся, я прагнув йому помститися. І найкраще міг це зробити, самотужки розкривши всю справу, а тоді з'явившись до нього в контору та оповів, як це мені вдалося.

Я повагався трохи і вирішив дати собі тиждень — і якщо до того часу я не розкрию справу, то викладу Корріданові всю інформацію — нехай діє так, як уважатиме за потрібне.

Прийнявши рішення, я влігся спати, вимкнув світло й лежав отак принаймні зо три хвилини, борючись із власним сумлінням.

РОЗДІЛ XII

Наступного ранку близько одинадцятої я навідався до Дж. Б. Мерривезера. Той нудився за письмовим столом, хоча, побачивши мене, зробив слабку спробу виглядати поглинутим роздумами.

— Привіт! — сказав я, беручи стілець і присуваючи його ближче до столу. — Чи є якісь новини від Литтлджонса?

— Так, — озвався Мерривезер, поправляючи краватку і випростовуючись на стільці. — Телефонував сьогодні вранці: він хороший хлопець і завзято працює.

— І саме за це ви йому й платите, чи не так? — сказав я, дістаючи пачку сигарет. Підсунув сигаретку і йому. Він покvapно схопив її та запалив. — І що він повідомляє?

— Та є дещо, — озвався Мерривезер, чухаючи довгого червоного носа. — Як на мене, дещо вельми цікаве. Гадаю, вам теж так видасться. Виявляється, ця жінка, місіс Брембі — сестра Джеймса Джейкобі, викрадача діамантів, убитого за загадкових обставин близько місяця тому. Можливо, ви чули про цю справу. Це може вас зацікавити? — з надією спитав він.

Я намагався не показати, наскільки мене це цікавило.

— Можливо, — обережно висловився я. — Так чи інакше, будь-яка інформація на цьому етапі розслідування може виявитися корисною. Щось іще?

— Литтлджонс провів ніч, спостерігаючи за котеджем. Після опівночі під'їхало авто, з якого вийшов чоловік, котрий дві години провів із місіс Брембі. — Мерривезер узяв якийсь аркуш і зазирнув у нього. — Авто — чорножовтий «бентлі». Чоловік за кермом був високий, кремезний, поставний, але Литтлджонс не зміг роздивитися його обличчя. Було дуже темно, — додав він, немовби вибачаючись.

Я кивнув.

— Але йому вдалося запам'ятати номер машини?

— Звісно! Однак ми перевірили номер, і він ніде не значиться. Скидається на те, що номер фальшивий.

— Ну що ж, непогано для початку, — задоволено сказав я. — Зрештою, перебування Литтлджонса не є марнуванням грошей та часу. — Я розповів Мерривезерові про зустріч із місіс Брембі у клубі «Блакить». — Поділіться цією інформацією із Литтлджонсом. Це може стати йому у пригоді. І скажіть, нехай прослідкує за тим водієм на «бентлі». Хочу знати, хто він. Жодних слідів дівчини, котра перебувала в котеджі?

— Ні. Литтлджонс має намір навідатися до котеджу за день-два під якимось надуманим приводом. Він часто потрапляє на очі місіс Брембі в містечку, бо хоче, щоб вона звикла до його вигляду до того, як він завітає до неї в котедж. Він добре знає свою справу, смію вас запевнити.

Я підвівся.

— Гарзд, — сказав, — тримайте мене в курсі. Якщо щось впливе, телефонуйте.

Мерривезер запевнив, що так і зробить. Я попрямував до ліфта і спустився на перший поверх.

Ну що ж, тепер зрозуміло, хто така місіс Брембі і чому вона пов'язана з клубом «Блакить». У цій головоломці все зрештою ставало на свої місця — і швидше, ніж я сподівався. Останні двадцять чотири години стали справжнім проривом.

Я стояв на узбіччі, виглядаючи таксі. З-за рогу вигулькнуло авто, швидко помчало до мене і зі скреготом гальм зупинилося просто переді мною. Я був ошелешений, бо це був той самий старенький «стандарт-14».

За кермом сидів Френкі. Сигарета звисала йому з губи, засмальцьований капелюх мало не закривав довгий ніс. Френкі дивився на мене косим поглядом, і вираз очей був такий холодний та зловісний, що мені стало не по собі.

— Бредлі хоче з тобою побалакати, — сказав він гугнявим голосом. — Мерщій залазь на заднє сидіння!

Я отетерів.

— Ти надивився забагато гангстерських фільмів, синку, — озвався я. — Передай Бредлі — якщо хоче мене бачити, може якось увечері заглянути до мене в «Савой». Сподіваюся, мене в номері тоді не буде.

— Сідай на заднє сидіння, — м'яко повторив Френкі, — і поменше балакай. Для тебе ж буде краще, якщо зробиш це без зайвих рухів.

Я вислухав пропозицію з неабияким зацікавленням і ретельно обміркував її. Можливо, таки мало сенс вислухати, що скаже мені Френкі. Мені особливо нічим було зайнятись: цікаво знову зустрітись з Бредлі.

— Гаразд, їдьмо, — промовив я, відчиняючи дверцята машини. — То навіщо він хотів мене бачити?

Френкі натиснув на газ і з такою швидкістю рвонув уперед, що я аж влип у заднє сидіння. Випроставшись, я пообіцяв собі за першої ж нагоди врізати Френкі межі очі й повторив своє запитання.

— Невдовзі дізнаєшся, — пообіцяв Френкі, затягуючись сигаретою.

Певно, вважає себе справжнім крутим перцем і неабияк захоплюється власною водійською майстерністю. Він примудрявся їхати зі швидкістю тридцять миль* на годину в щільному міському рухові транспорту, виляючи поміж машинами і протискаючись повз них на відстані усього кількох дюймів.

— Тобі сподобалося, як я від тебе відірвався минулого разу? — приязно поцікавився я. — Тоді ти був не такий спритний!

Він виплюнув із вікна недопалок, але нічого не відповів.

---

* 1 миля приблизно дорівнює 1,6 км.

— Наступного разу, коли намагатимешся розчерепити мені голову монтувальною лопаткою, я обкручу її навколо твоєї кістлявої шиї і зав'яжу вузлом, — провадив я далі не менш приязно.

— Наступного разу, паскудо, — пообіцяв він, — я виконаю свою роботу краще.

Відчувалося, що він не жартує.

Це трохи мене втихомирило, тож уже коли ми під'їхали до Брутон-мьюз, я сказав:

— Ну що ж, дякую за прогулянку, синку! Шкода, що тебе не навчили нічого більше у твоїй хваленій школі, окрім як кермувати!

Він глянув на мене і хмикнув.

— Мене багато чого там навчили, — сказав він, прямуючи до клубу. — Ходімо. Не маю охоти марнувати увесь день на такого базікала, як ти.

Я потягнувся і вхопив його за комір.

Він вивернувся, різко смикнувся і рвонув до мене. Його рухи не можна було назвати повільними. Його кулак поцілів мені в щелепу. Я зробив крок назад саме вчасно, щоб утриматися на ногах і пом'якшити удар. Це мав бути дошкульний панч, але безсонні ночі, фізична втома та недостатнє харчування зазвичай не додають міцності м'язам. Тож удар був таким, наче мене вдарили паперовим мішком. Я поцілів йому кулаком у шию, щоб показати, що таке справжній панч. Він повалився вперед, осів на коліна та лікті, мотнув головою й закашлявся.

— Що й казати, міцний горішок, — хмикнув я.

Він полетів на мене, мов катапультоване крісло з літака, намагаючись влучити мені в коліна. Я відскочив убік, а тоді обхопив його шию, виконавши захват голови. Він намагався поцілити руками мені в якесь болюче місце, але таке я проходив ще в школі. Я крутонув його і трохи підняв, а тоді захопив своє праве зап'ястя лівою рукою і добряче садонув його. Влупив йому під дихало,

уклавши в цей удар усю силу переплетених рук. Він черкнув ногами бруківку й аж посинів. Я послабив захват, дав йому кілька ляпанців по щоках, кісточками пальців вдавив у ніс і врешті відпустив. Він сидів на бруківці, і кров із носа струменіла йому обличчям. Воно було кольору сирого м'яса; дихання зі свистом вилітало йому з грудей. Певно, то були найважчі дві хвилини в його житті. Сльози виступили йому на очі. Він витер рукавом обличчя та засопів, неначе маленьке хлоп'я, яке щойно образили.

Я знову вхопив його за комір та поставив на ноги.

— Ну ж бо, Діллінджер*, — сказав я, — ходімо вже до твого Бредлі й не корч із себе крутого гангстера — тобі це не вдається.

Похитуючись, він зробив кілька кроків уперед, притуляючи брудний носовичок до закривавленого носа. Йшов, не озираючись, але по тому, як він розпрямив плечі, я бачив, що його переповнює ненависть і злоба. Я вирішив у подальшому бути з цим хлопцем насторожі — він щомиті може встромити мені ніж межі ребра.

Френкі постукав у якісь двері в кінці провулка, відчинив їх та увійшов.

---

* Джон Герберт Діллінджер (1903–1934) — американський банківський грабіжник, невловимий бандит середини 1930-х років. За час своєї кримінальної діяльності пограбував більше 20 банків, скоював напади на полицейські відділки і двічі втівав із в'язниці. За свої злочини був проголошений ворогом суспільства номер один. Кримінальні пригоди Діллінджера та спроби його арешту активно висвітлювалися у тогочасній американській пресі та до певної міри призвели до вдосконалення Федерального Бюро Розслідувань США. Постать Діллінджера разом з іншими злочинцями періоду Великої Депресії займає визначне місце в американській популярній культурі, історія неодноразово екранізувалася і знайшла відображення у численних романах та виставах.

Я пішов за ним і опинився у великій, розкішно умебльованій кімнаті. В дальньому її кутку стояв оббитий тканиною кутовий диванчик, біля стіни — великий хромований сейф. Було там також кілька шаф для зберігання документів, невеличкий бар і традиційний масивний — «директорський» — письмовий стіл зі звичним обтягнутим шкірою кріслом позаду.

Біля вікна стояв чоловік у темному костюмі. Грива сивого волосся обрамляла голову. Він обернувся, і я зауважив, що йому близько п'ятдесяти років, обличчя вирізняє похмура краса. Очі мав сірі, мов шифер, і вельми недружні.

Я відразу ж згадав його — це був Джек Бредлі. Я бачив його лише кілька разів — і то два роки тому. Вирішив, що він добряче постарішав за цей час.

— Привіт, Гармасе, — сказав він, а тоді врешті помітив Френкі. Обличчя Бредлі вмить потемніло від гніву. — Що в біса ти собі дозволяєш? — гаркнув він на Френкі. — Ти заллеш кров'ю увесь мій килим!

— Це моя провина, — озвався я, потягшись по сигарети і вибираючи собі одну. — Ваш хлопчина добряче мене налякав. Я гадав, що він міцний горішок, і ми собі трохи побавилися, щоб з'ясувати, хто сильніший. Виявилось, що він зовсім не такий міцний.

Губи Френкі затремтіли. Він вимовив лише три слова, причому одне з них було непристойне. Сказав він це негласно, але ядуче.

Бредлі зробив крок до нього і гарикнув:

— Забирайся звідси!

Той тут же зник.

Я запалив сигарету, ногою присунув до себе стілець і сів.

— Ви би приглянули за цим хлопчиною, — порадив я Бредлі. — Здається, він потребує материнської опіки.

— Облишмо його, — озвався Джек холодно, — хочу поговорити про вас.

— Чудово, — сказав я, — обожаю говорити про себе. То з чого почнемо? Чи хотіли б ви почути, як іще у школі я отримав нагороду за найкраще знання Біблії?

Бредлі подався вперед.

— Френкі, може, й не міцний, — промовив він, — але я таким є. Краще не забувайте про це.

— У мене аж мурашки по шкірі пішли, — зронив я. — Можна, я піду в куточок і поплачу?

— Я вас попередив, — сказав Бредлі, всідаючись у своє крісло. — Ви стаєте надто допитливий, мій друже. Я послав по вас, бо гадав, що невеличка приватна бесіда не зашкодить. Вам краще не розповідати про неї Корріданові.

— Не турбуйтеся про Коррідана, — сказав я. — Ми з ним більше не приятелюємо. А що вас гризе?

Він витягнув сигару зі срібної сигарниці на столі, обламав кінчик, запалив її, викинув сірник, затагнувся кілька разів і лише потім заговорив: витримував паузу. Це мене не збентежило. Я й сам не квапився.

— Не люблю надто допитливих американських репортерів, — нарешті сказав він. — Вони мене дратують.

— То ви вважаєте, що ця ваша новина — для «Асошіейтед прес»? — піддражнив його я. — Вже й не знаю, чи втратили б вони від цього сон, але хтозна... Ніколи не знаєш напевне.

— Ви пхаєте свого носа в те, що вас зовсім не стосується, — спокійно провадив далі Бредлі. — Припускаю, що було б добре, якби ви це облишили.

— Нема жодної шкоди від припущень, — безтурботно відповів я. — А що ви маєте на увазі під тим зловісним «це»?

— Нема потреби вдаватися у деталі, — холодно озвався він, і очі його злобно зблиснули. — Ви знаєте,

що я маю на увазі. Говорю це серйозно. Раджу вам повернутися на батьківщину. Було б добре, якби ви встигли вже на завтрашній літак.

Я заперечно хитнув головою.

— У мене багато справ у вашій країні. Шкода, що не можу зробити вам приємність. І це все, заради чого ви хотіли мене бачити?

Якусь мить він уважно вивчав свою сигару, а тоді сказав:

— Я попередив вас, Гармасе. Якщо не триматиметеся подалі від цієї справи, то вас як слід провчать. Я знаю, які ви, репортери. Ви хапаєтесь за новину, і треба вас неабияк умовляти полишити це. Я знаю, як вас переконати, та не хотів би вдаватися до таких засобів. Гадаю, що досить ясно вам натякнув, а ви достатньо розумні, аби скористатися цим і не лізти, куди не треба, в майбутньому.

Я вдавив недопалок своєї сигарети в попільничку й підвівся.

— Послухайте-но, Бредлі, — сказав я, перегнувшись до нього через стіл, — я вислухав усі ці ваші просторікування лише через те, що хотів знати, як далеко ви здатні зайти. Ви і вам подібні — це жирні, відгодовані щури, що добряче заробили на цій війні, продаючи смердюче пійло солдатам, а самі об'їдаєтесь смаколиками, котрі за шалені гроші купуєте на чорному ринку в моїй країні. Я багато помотався по світу і бачив чимало справді крутих хлопців — а не таких нікчем, як ви, котрі тільки й уміють, що погрожувати. Мені й раніше погрожували, і хлопці, котрі махали переді мною кулаками, закінчили свої дні у милих прохолодних камерах чи навіть уже вдобрюють собою ґрунт. Я не боюсь ані вас, ані вашого розніженого Френкі. І переслідуватиму вас, доки не припру до стінки та не переконаюся, що кат зняв із вас точні мірки і підбрав гарненьку міцну мотузку. Покажіть же, наскільки ви міцні, а я продемонструю, на що здатен сам. І тримайте

Френкі від мене подалі — він надто хирлявий для таких забав. Але якщо він ще хоч раз спробує таке зі мною повернути, я розмажу його по стінці, а вас — по іншій.

Бредлі дав мені висловитися до кінця. Загалом він був спокійний — хіба що на його обличчі з'явився ледь помітний рум'янець, а пальці нервово барабанили по столу.

— Ну що ж, гаразд, Гармасе, — стенив він плечима. — Це ваше право. Пам'ятайте, що я вас попереджав.

— Пам'ятатиму, — вишкірився я. — Але знайте й ви — мене не так легко буде вбити, як Медж Кеннітт.

Його лице скам'яніло.

— Не розумію, про що ви говорите, — озвався він. — Ніколи не чув про Медж Кеннітт. Забирайтеся геть і тримайтеся звідси подалі! Віднині клуб «Блакить» зачинений для вас. І дослухайтеся до моєї поради — займайтеся власними справами і не пхайте носа в чужі, інакше перетворитеся на безпорадне цуценя.

— Ой, як страшно! — зронив я і полишив його.

РОЗДІЛ XIII

Повертаючись із Міністерства реконструкції і планування, де я підшукував матеріал для своєї третьої статті, зіштовхнувся з Корріданом. Я помітив його, коли він поквапно йшов залюдненим тротуаром — похмурий, очі недоброзичливі, губи суворо стиснуті.

— Привіт, насуплений котику! — сказав я, приноровлюючись до його ходи. — Ви — немовби живе втілення національного боргу.

Він сердито обернувся, не сповільнюючи кроку.

— Ніколи не зустрічав нав'язливішого хлопця, — сказав поліцейський, прискорюючи ходу й витягуючи свої довгі ноги, неначе бажаючи таким чином якнайшвидше

спекатись мене. — Ви наче стерв'ятник. Тільки-но щось станеться або піде не так, ви тут же з'являєтеся.

У мене ноги теж довгі, тому я й не відставав.

— А що не так цього разу? — безтурботно спитав я. — Когось знову прикінчили?

— Нікого не прикінчили, — холодно озвався він. — Якщо вже вам так хочеться знати, то цей клятий Джуліус Коул ушився. Він виліз із вікна своєї спальні й утік, поки я намагався туди потрапити.

— Не засуджую його за це, — відповів я, — особливо після того, що сталося з Медж Кеннітт. Гадаю, він боявся, що те саме може трапитися і з ним. Жодних припущень, де він може бути?

— Ні, але ми знайдемо його. Я конче хочу його допитати, і ми подали його в загальний розшук. Багато часу воно не займе, однак це — жакливе марнування державних коштів.

— Не сушіть собі цим голову, — порадив я. — І без того є чим перейматися. Найголовніше — знайти його живим.

— Не драматизуйте ситуацію, — буркнув Коррідан. — Ви завжди згущуєте фарби.

— Хіба? — здвигнув плечима я. — До речі, як просувається розслідування у справі Джейкобі?

Він оступився і гостро глянув на мене.

— Вам і про це відомо? — перепитав інспектор та пішов повільніше.

— О, я вирішив йти вашою стежиною слави й удачі. Кілька місяців тому ваше ім'я та фотографії прикрашали чи не кожную газету — в зв'язку зі справою Джейкобі. Чи знайшли ви вже награбоване добро?

Він заперечно мотнув головою.

— Нічого, але для цього є ще купа часу, — додав він коротко. — А чому ви згадали про Джейкобі?

— Знову консультувався зі своєю дошкою «віджа». Мені видалося трохи дивним, що часточка награбованого Джейкобі скарбу захована у Нетти — в баночці з кольдкремом. Я також подумав, чому ви не сказали мені, що каблучка пов'язана з тією нашумілою справою.

Коррідан хмуρο посміхнувся.

— Далеко не все я вам розповідаю. Але вам якось самому вдається про це дізнатися.

— Це справді так, — підтакнув я. — Ви будете здивовані, коли дізнаєтеся, як багато мені відомо.

— Наприклад?

— Я також не всім із вами ділюся. Але невдовзі я вам відкриюся, і ми вдосталь поплачемося один одному в жилетку.

Він нетерпляче смикнувся у пошуках таксі.

— А вам ніколи не спадало на думку пов'язати справу Джейкобі з Неттою Скотт та вбивством Медж Кеннітт? — ненароком спитав я, коли таксі нарешті зупинилося перед Корріданом.

— Мені спадає на думку багато чого, що має стосунок до моїх справ, — сухо озвався він, сідаючи в таксі. — Бувайте, Гармасе! Полишіть усе на мене. Ви, може, не повірите, але я завжди доводжу всі свої справи до кінця.

— Ну, нехай це залишиться між нами — дехто в це може й не повірити.

Я подивився йому вслід, посміхнувся і продовжив свій шлях до «Савою». Отже, Джуліус Коул втік. І я не дуже здивуюся, якщо його знайдуть у якійсь канаві догори ногами.

Я зайшов у «Савой», поцікавився, чи нема для мене кореспонденції, забрав записку від Крістал, в якій вона пропонувала зустрітися ввечері та випити разом по скляночці джину, долучивши номер телефону з проханням передзвонити їй.

Зайшовши в свій номер, я відразу зателефонував Крістал.

Вона тут же озвалася.

— Привіт! Це твій американський залицяльник з готелю «Савой», — відрекомендувався я. — Отримав записку і вважаю, що пропозиція пречудова. То де і коли зустрінемося?

— Заїдь по мене, — запропонувала вона і продиктувала мені адресу на Гертфорд-стріт.

— А я гадав, що ти мешкаєш зі своїм татусем — пристрасним любителем опудал!

— Я також люблю пожартувати! — хихикнула вона, вішаючи слухавку.

Я був біля її помешкання кілька хвилин на восьму. Воно розташовувалося над крамницею антикварних меблів. Піднявшись застеленими червоною доріжкою сходами, я опинився в крихітній кухоньці.

Крістал висунула пшеничного кольору голівку з дверей поруч і чмокнула мене в щоку.

— Заходь сюди, — припросила вона, показавши рукою на сусідні двері. — Я вийду до тебе за дві хвилини.

— Надто довго чекати, — відповів я, — зайду разом із тобою!

Вона поквапно зачинила за собою двері, сказавши, що не одягнена і не приймає джентльменів у такому вигляді.

— А хто тобі сказав, що я джентльмен? — запитав я, стукаючи в двері. — Через отакі помилки дівчата і потрапляють у халепи.

Вона повернула ключ у дверях, і я чув її хихотіння.

— Пройди у вітальню і поведься як слід, — скомандувала вона.

— Гарзд, — відповів я, зайшов у вітальню і плюхнувся на велику канапу.

Кімната мені сподобалася. Вона була зручна, світла, повна квітів. Саме така кімната, в якій чудово можуть порозумітися чоловік із жінкою.

На столику поруч із канапою стояли пляшки з віскі, джином, сухим вермутом, сифон із водою та шейкер.

Я змішав два мартіні, запалив сигарету і почав терпляче чекати.

Невдовзі з'явилася Крістал в легкому червоному халатику та білих домашніх капцях. На обличчі її було написане нетерпіння.

— А ось і я, — сказала вона, всаджуючись поруч зі мною. Поплескала мене по руці і посміхнулася.

Я подумав, що вона виглядає збіса спокусливо, подав їй мартіні і підняв бокал на її честь.

— Нехай вигини твого тіла ніколи не розпрямляться! — виголосив я і, випивши пів бокала мартіні, подумав, що воно справді хороше. — Тож усі ті оповідки про батька — лише жарт?

— Не зовсім. У мене справді є батько, котрий захоплюється виготовленням опудал тварин, але я з ним тепер не живу. Я більше не могла його витримувати, а він — мене. Однак я завжди говорю знайомим чоловікам, що мешкаю разом із татом — і це береже мене від купи неприємностей, коли ті напрошуються до мене додому.

— А як же так сталося, що мене запросили у свята святих? — із посмішкою спитав я.

Її повіки кокетливо затремтіли.

— Я маю на тебе види.

— Моя мама каже, що чемні дівчатка не повинні мати видів на чоловіків.

— А хто каже, що я чемна? — парирувала вона, поставивши бокал на стіл і обхопивши мою шию руками.

У наступні п'ять хвилин ми стали задушевними друзями; потому я легенько скинув зі своєї шиї її руку і сказав:

— Спочатку про справи.

— До біса всі справи! Давай розважимося!

Вона поклала голівку мені на плече й оповила своєю рукою свою талію.

— Трохи згодом, — пообіцяв їй я, — не форсуймо події. Я хотів тобі повідомити: сьогодні вранці я зустрічався з Бредді. Він чомусь мене незлюбив. І не пускатиме більше у свій клуб.

Вона випросталася, в очах її з'явився гнів.

— Чому?

Я знову притягнув до себе її голівку і поклав собі на плече.

— Він гадає, що я надто допитливий. Втім, якщо мені до того байдуже, то чому тобі цим перейматися?

— Не знаю, чи захочу я повертатися в клуб, якщо він так до тебе ставиться, — сердито промовила вона. — Не знаю, що ще я могла б для тебе зробити. Ти б не хотів узяти мене на утримання? Завжди мріяла стати чиеюсь утриманкою!

— Я не прихильник утримання жінок. Гадаю, що це вони мають піклуватись про мене.

— О, ти знову жартуєш! — вигукнула вона і ляснула мене по коліну. — Серйозно — чи не хотів би ти мене утримувати?

— В жодному разі. Це ж майже те саме, що утримувати себе.

Вона зітхнула.

— Ну що ж, гаразд. Мені ніколи не щастить. Гадаю, в клуб я сьогодні вже не піду. В холодильнику в мене є курча. Давай з'їмо його і проведемо вечір разом.

— Звучить спокусливо.

— Посидь отут, поки я приготую вечерю.

Я знову наповнив свій бокал, запалив сигарету й розслабився. Було приємно спостерігати за її граційними рухами.

Зненацька я вирішив, що непогано було би підтримувати з нею не тільки ділові стосунки.

— Скажи-но мені, серденько, чи добре ти до всього придивлялася та прислухалася в клубі?

— О, так! Проблема лише в тому, що я не знала, до чого мені прислухатися. Хоча дещо я тобі таки розповім.

Вона помовчала, накриваючи на стіл, а потім нарешті повернула обличчя до мене.

— Сьогодні по обіді, коли я була в клубі, якийсь дивний на вигляд чолов'яга запитував Бредлі. Він нагадав мені типа, котрого я бачила з Неттою — ну, того, про якого я вам розповідала — на «бентлі».

— Продовжуй, — спонукав я її, зацікавлений.

— Не впевнена, чи то був той самий чоловік, але він мав таку ж статуру. Щось знайоме було в тому, як він прикликав офіціанта. Він великий, тілистий і світловолосий. Трохи нагадує гоміка.

— Він, бува, не мав звички постійно похитувати головою? Не зауважила цього? І ще — волосся підстрижене коротко?

Вона кивнула.

— Ти знаєш його?

— Схожий на мого приятеля Джуліуса Коула, — відповів я. — То що було далі?

— Бредлі вийшов зі свого кабінету, пильно глянув на нього і сказав:

— Чого тобі в біса треба?

Тип відповів:

— Мені треба поговорити з тобою, Бредлі. Це дуже важливо.

Бредлі помітно розлютився, але провів чоловіка у свій кабінет. Звісно ж, я не чула їхньої подальшої розмови.

Я загасив недопалок і запалив ще одну сигарету.

— Добре подумай. Можливо, щось після цього сталося?

— Я бачила, як Френкі пройшов у кабінет Бредлі; пізніше він вийшов та спустився в гараж. І сказав Семові щось про те, що мусить негайно покинути місто. Я бачила, що він був сам не свій від люті, але більше не можу нічого такого пригадати.

— Ти й так достатньо багато запам'ятала, — сказав я, підійшов до телефона і, відшукавши в довіднику домашній номер Мерривезера, зателефонував йому.

Він одразу ж підняв слухавку.

— Це Гармас, — сказав я. — Чи не можете ви негайно зв'язатися з Литтлджонсом і попередити його, що в Лейкем поїхав один чоловік?

Мерривезер сказав, що так і зробить. В голосі його чулося здивування. Він попросив описати того чоловіка, і я дав йому детальний опис Джуліуса Коула.

— Ймовірно, він приїде на авто «стандарт-14», — повідомив я і назвав номер машини. — Скажіть Литтлджонсу, щоб не випускав його з поля зору, навіть якщо для цього доведеться припинити спостереження за місіс Брембі. Коул дуже важливий. Гадаю, він зрештою зупиниться у місіс Брембі. То ви передасте йому це просто зараз?

Мерривезер пообіцяв зателефонувати Литтлджонсові негайно і поклав слухавку.

Крістал із широко розплющеними очима прислухався до розмови.

— Знаєш, мене так збуджує твій голос, коли ти ведеш ділові розмови! Це все одно, що зніматися у фільмі разом із Гамфрі Богартом*.

---

* Гамфрі Богарт (1899–1957) — американський кіноактор, один із провідних представників кіножанру «нуар», відомий своїм амплуа жорсткої і цинічної, але шляхетної людини.

— А ти пам'ятаєш, що Богарт зробив із Беколл?*

— Пам'ятаю, що то було щось не дуже ввічливе, — відповіла вона, покvapно відсахнувшись.

Я схопив її в обійми, зробив те, що Богарт робив із Беколл, і поцікавився, чи їй це сподобалося.

— Щось я не розібрала до пуття, — озвалася Кристал, зітхнувши. — Повтори, будь ласка!

Раптом мені дещо спало на думку.

— Скажи-но мені, сонечко, чи не зустрічала ти в клубі чоловіка на ім'я Джейкобі?

Вона заперечно хитнула головою.

— Це той, якого вбили? Ні, я його не знала, але знайома з його дружиною, Сельмою. Вона була однією з танцюристок у клубі до того, як вийшла за нього заміж. Вона була дуже мила і страшенно закохана у свого Джорджа. Я не бачила її відтоді, як Джейкобі вбили. Навіть не знаю, де вона живе. Я хотіла було з нею зустрітися, бо знала, що вона дуже засмутиться через смерть чоловіка, хоча загалом, наскільки я розумію, це була не така вже й велика втрата.

— Сельма Джейкобі, — замислено повторив я. — Можливо, вона також — частинка цієї головоломки.

Кристал іще міцніше обійняла мене за ший.

— Чи не могли б ми забути про це на якийсь час? — благально промовила вона. — Невже тобі геть до мене байдуже? Усе, що тебе цікавить, це жажливі головоломки!

— Не весь час, — заперечив я.

— Чи не могли б ми трохи розважитись просто зараз? — спитала вона, притискаючи свої губи до моїх.

І ми розважилися.

---

* Лорен Беколл (1924–2014) — американська акторка театру й кіно, колишня фотомодель, дружина Гамфрі Богарта, виконавиця ролей фатальних жінок.

РОЗДІЛ XIV

Вони вже чекали на мене, коли я вийшов з помешкання Крістал. Гадаю, я сам винен. Мені слід було бути більш пильним після погрози Бредлі, але кілька бурхливих годин, котрі я провів у товаристві Крістал, геть розслабили мене, тож я вийшов у темряву вулиці, навіть не підозрюючи, що там на мене чекає.

Усе сталося так швидко, що я лише встиг приглушено скрикнути, коли щось важке гепнуло мені на голову. В очах потемніло. Я прийшов до тями вже на підлозі машини, що швидко мчала у невідомому напрямку, голова та плечі мої були прикриті якимось смердючим килимком, а чийсь важкі ноги притискали мені груди. Голова розколювалася, до того ж я ризикував задихнутися під килимком. Лежав нерухомо, намагаючись згадати, що зі мною трапилось. Я здогадався, що це так Бредлі вирішив провчити мене за те, що я пхаю носа не в свої справи. Ця здогадка не надихнула мене, і я почав міркувати, куди мене везуть і чи не переріжуть мені кінець кінцем горлянку. Я обережно порухав руками. Вони вільні — так само, як і ноги. Можливо, той, хто вперішив мені по голові, недооцінив міцність мого черепа. Ноги наді мною на мить піднялися, потому знову міцно притисли мені груди.

— Лежить спокійно, еге ж? — сказав голос.

— Сподіваюсь, ти влупив його не надто сильно, Джо, — озвався інший голос.

— Яке там, — відповів Джо, — я лише поплескав його злегка кулаком по голові. От зараз шарпну його кілька разів за вуха — і він буде в порядку.

Я скривився. Моменти, коли мене тягають за вуха, не належать до моїх улюблених розваг.

— Ми мали би вже приїхати, — провадив далі другий голос. — Агов, Берте, ще далеко?

— Ми майже на місці, — відповів перший голос. — У вас все в порядку?

— Угу, все гаразд, — озвався Джо.

Авто сповільнило рух, пострибало трохи ґрунтовою дорогою і врешті зупинилося.

— Гарненька спокійна місцина — і ніхто нам не заважатиме, — зауважив Берт.

Їх троє, подумав я. Ну що ж — троє краще, ніж четверо. Я лежав нерухомо, чекаючи, що буде далі.

Черевики наступили на мене, дверцята авто відчинилися. Заскрипів ґравій під важкими кроками.

— Витягай його, але вважай, щоб він тебе не надурив, — сказав Берт. — Послухай, Джо — займися-но краще ним. А ми з Тедом постоїмо на шухері — на випадок, якщо він викине якийсь фортель.

— Нехай би лише спробував, — відповів тип на ім'я Джо. — Тоді умить отримає своє: не люблю лупити людей просто так.

За ці слова я відчув легку симпатію до Джо.

Двоє інших розреготалися.

— Ото сміхота! — хмикнув Берт. — Я не такий перебірливий. Та й Тед також. Чи не так, Теде?

— Я просто мрію відгамселити того типа! — радісно озвався Тед. — За останні два тижні не мав жодної розминки.

Чийсь руки схопили мене за ноги і виволокли з машини. Плечима я гепнувся об підніжку, але голову зміг уберегти. Лежав нерухомо, чекаючи, поки з мене нарешті знімуть той смердючий килимок.

— А ти впевнений, що не врізав йому занадто сильно? — перепитав Тед. — Щось він дуже вже спокійний.

— То ненадовго, друже, — озвався Джо. — Давай-но на нього поглянемо.

З мене стягнули шматину. Я відчув на обличчі прохолодний подих ночі. Обережно зиркнув крізь напівзаплющені повіки. Побачив три масивні фігури, що схилилися наді мною, зорі, темне небо угорі та дерева з кущами поруч. Вирішив, що ми десь на пустищі.

— Запали-но сірника, Теде! — гаркнув Джо, схилившись наді мною. — Треба на нього глянути.

Напруживши м'язи, я чекав.

Тьмяне полум'я сірника освітило крупні риси Джо з поламаним носом та приплюснутими вухами. Він скидався на борця. Мав морду, яка може примаритися після ситної вечері з величезним омаром. Він став переді мною на коліна й обмацав своїми залізними пальцями мені щелепу. Я не став чекати далі. Піднявши коліна і перевернувшись на бік, я вдарив його ногами, поціливши в груди. Це було наче копнути цегляну стіну. З вигуком гніву чи здивування він відхилився назад. Я перевернувся на живіт і став навколішки. Ще одна масивна постань наблизилася до мене. Той тип підстрибнув у повітря і приземлився, цілячи мені черевиком у голову — прийом старий та видовищний: наскок начебто простий та узятий з боротьби, але його нелегко виконати. У мене була лише частка секунди, щоб вивернутися. Втім, це мені вдалося, і я виконав чудовий панч, поціливши нападникові в голову, і тип із глухим звуком повалився на м'який ґрунт поруч зі мною. Його череп, певно, був зроблений з каменю, бо я відчув вібрацію у зап'ясті — неначе мені рукою пробіг струм.

Тепер я уже був на ногах. Третій громило саме кинувся до мене. Його удар прийшовся мені в плече, змусивши розвернутися. Я відновив рівновагу і щосили влупив нападника ногою в ліве око. Не став чекати, що буде далі, а крутнувся і чимдуж побіг густою травою.

Пустище було пласке, мов тарілка, і, здається, простягалось на милі. Крім нечисленних кущів та поодиноких

дерев тут не було жодного укриття: сховатися ніде. Скидалося на те, що мій єдиний шанс урятуватися — лише бігти, і то чимдуж. Розсікаючи плечима повітря, я мчав через траву, сподіваючись лише на те, що я в кращій фізичній формі, ніж ті троє.

За спиною в мене лунали люті вигуки та лайка, тому все стихло. Я біг доти, доки не почув звук двигуна, і озирнувся.

Нападники не мали наміру гнатися за мною, а вибрали легший шлях. Вони переслідували мене на авто.

Хоча трава на пустищі була доволі висока, по ній все ж можна було проїхати. Уже за кілька хвилин я зрозумів, що вони ось-ось наздоженуть мене. Сповільнив рух, але продовжував бігти — я не хотів захекатися, коли вони врешті порівняються зі мною, але й не готовий був вступити з ними врукопашну до того, як уповні відновлю дихання. Майбутнє моє було далеко не безхмарним. Можливо, вони мене і не вб'ють, але покалічать добряче. Я подумав про Бредлі — про те, як він чекатиме на звіт цих головорізів, і про те, що вони зі мною можуть зробити, — і подумки матюкався.

Машина була тепер лише за кілька ярдів від мене. Джо з Тедом стояли на підніжках, тримаючись за дверцята. Щойно авто порівнялось зі мною, вони сплигнули на землю і рушили до мене. Я ухилився від Джо і побіг у протилежному напрямку. Тед рвонув за мною. Я сповільнив рух, вичекав, поки він наблизиться, а тоді різко впав навколішки. Тед перечепився через мене і полетів головою в траву. Допоки до нас добіг Джо, я вже знову був на ногах, але цього разу Берт на машині зробив вправний маневр, і я опинився затиснутий між машиною та Джо. Я розвернувся і почекав на Джо, котрий, розмахуючи руками та матюкаючись, знову біг на мене. Я прослизнув у нього під рукою і сильно вдарив у ніс, від чого Джо аж заточився. Однак я не міг вічно ухилитися

від ударів. Врешті-решт вони мене таки спіймають, і тоді я буду такий вимучений, що вони зможуть зробити зі мною все, що захочуть. За кілька ярдів від мене височіло дерево. Це все й вирішило. Я ухилився від Берта, котрий, шкутильгаючи, трюхикав до мене, підбіг до дерева і при-тулився до нього спиною.

Я мав достатньо часу, щоби роззирнутися довкола. Поблизу не було жодної будівлі. Не мелькали й вогні машин, що свідчило б про близькість автомобільного шосе. Місцина була не менш похмура й усамітнена, ніж гори Вельсу.

Троє бандитів розподілилися, рушили вперед і зупинилися переді мною.

Приглядаючись до них, я подумав, що навіть приречений на смерть гладіатор був щасливішою людиною. Я стиснув кулаки, щоб показати їм, що вони не візьмуть мене просто так, і став чекати.

Берт і Тед стали обабіч мене. Джо розмістився по центру.

— Ну, друже, — сказав, наближаючись, Джо, — маємо намір віддубасити тебе як слід, а тоді ти злинеш з цієї країни, зрозумів? Якщо ж ти цього не зробиш, ми знову знайдемо тебе і наново віддубасимо. Тож лупитимемо тебе доти, доки ти звідси не звалиш, затямив?

— Зрозуміло, — озвався я, пильно придивляючись до них. — Але не ображайтеся на мене, хлопці, якщо я трохи вас покалічу. Зазвичай я не борюся з хлопцями слабшими за себе та не своєї вагової категорії. Це суперечить моїм принципам.

Джо мало не покотився зі сміху.

— Ну й комедія! — ледь видушив він. — Ми знаємо, як потурбуватися про себе, друже! Покалічать якраз тебе.

У мене виникло неприємне передчуття, що все саме так і буде.

— Оброби його як слід, Джо, — попросив Тед. — А коли втомишся, за нього візьмусь я.

— Боюся, тобі мало що лишиться, коли я закінчу, — озвався Джо, стискаючи кулаки.

— Я не дуже перебірливий, — зронив Тед. — І можу працювати з будь-чим.

Увібравши плечі та опустивши голову, з вискаленими зубами, Джо посунув уперед. Він був не більш привабливий, ніж горила, але вдвічі небезпечніший. Я чекав на нього в тіні дерева, задоволений хоч би тим, що місяць світить у мене за спиною.

Він підходив усе ближче, і ноги його шурхотіли в траві, розсікаючи повітря. Видно було, що він не надто впевнений у мені й не знає, чи справді я здатний його покалічити. Він не мав наміру ризикувати.

— Ну ж бо — рухайся! Не хочу валандатись тут із ним усю ніч, — нетерпляче гукнув Тед, — хочу додому, навіть якщо ти цього не хочеш.

— Не квап його, — сказав я, зненацька махнувши руками і зробивши крок назустріч Джо. Той вилаявся і відступив, а тоді сіпнувся до мене, виставивши вперед лівий кулак, аби мене втихомирити. Вправним панчем я влупив йому межі ребра, а правицею поцілів у щелепу. Він крякнув і подався назад, потому знову посунув на мене. Його сильний удар лівою зачепив мені вухо. Тоді я правою поцілів йому в шию, від чого його збило з ніг, і він розпростерся горілиць у траві.

Я подув собі на кісточки пальців і відступив до дерева, дивлячись на Теда.

— Тепер твоя черга, синку, — сказав я. — Я буду до всіх вас однаковий — жодної поблажки і жодних мазунчиків.

Тед і Берт вирячилися на Джо, тоді разом кинулися до мене.

Я зрадів, що одного з бандитів уже відключив, а тоді влупив Берта в ніс, проте отримав від Теда сильний удар у голову, від чого в мене аж зуби клацнули. Берт із гарчанням кинувся до мене, і його важкі кулаки з глухим

звучом поцілили мені в груди. Він був іще той боксер. Я почувався так, наче на мене завалився міст Тауер. Я відштовхнув його від себе, прицілився і наніс кілька ударів лівою в його пласку, відразливу пику. Наблизився Тед і влучив у мене правим, а потім лівим кулаком. Раптом у моїй голові неначе щось вибухнуло, і я знепритомнів.

Прийшов до тьми майже відразу і зрозумів, що лежу на траві й хтось дуже боляче копає мені в ребра. Я перекотився, намагаючись звестися на ноги, але черговий удар змусив мене знерухоміти.

Я чув, як волає Джо:

— Пустіть мене до нього!

Я встиг помітити, як він кинувся до мене, високо підстрибнувши в повітрі. Я ухитрився відкотитись убік і схопити його за ноги. Він намагався вирватись, але я тримав міцно. Схопив його праву ступню, різко смикнув її і влігся на неї усією вагою свого тіла. Із задоволенням почув, як хруснула кістка і Джо заревів від болю. Тоді його рука схопила мене за волосся, і сталевий кулак поцілив мені у щелепу. Я відчув, що злетів у повітря, а потім із глухим звуком приземлився у траву. Це мало не вибило з мене дух.

Я неабияк розлютився та спробував було звестися на ноги, але відчув, що не маю сили це зробити. Звівся навколішки. Чиєсь важке тіло звалилося на мене, і я знерухомів. Хоча я й знав, що буде далі, але не міг запобігти цьому і захистити себе.

Двоє негідників методично обробляли мене. Один силоміць поставив мене на ноги, а інший лупив мене в обличчя та груди. Вони використовували мене як боксерську грушу. Коли один із них утомився, мною зайнявся інший. Здається, так тривало нескінченно довго. Мені нічого не залишалось, як витримати це все. І я витримав.

Нарешті вони скінчили і полишили мене у траві. Пелена застеляла мені очі, побите тіло перетворилося на м'яку, безвільну масу. Нечітко я міг бачити місяць угорі, а звуки долинали до мене наче крізь вату. Я все ще був розлючений, і за кілька хвилин мені якось вдалося звестися на ноги. Похитнувшись, як п'яний, я знову повалився у траву. Рукою намадав величенький камінь. Це дало мені новий стимул. Зіп'явшись на коліна, я вхопив камінь і, відчуваючи, як його нерівності впиваються мені в долоню, роззирнувся довкола, щоб побачити злочинну трійцю. Вони сиділи у траві за кілька ярдів від мене.

Тед і Берт надавали першу допомогу зламаним щиколотці Джо. Приємно було чути, як той матюкається, коли приятелі загрубілими пальцями намагалися обмацати набухлу ступню.

Мені якось вдалося звестися на ноги. Хитаючись, я побрів до них. Це зайняло чимало часу — я брів, немовби долаючи сильний зустрічний вітер. Тед почув мене, коли я вже був за кілька кроків від них, й обернувся.

— Ні, ви тільки-но погляньте! — вигукнув він. — Присягаюся, цього разу я розтрощу собі кулаки об його огидну пику!

Я відчув, що не в стані йти далі, тому терпляче чекав, поки Тед підійде. Він ліниво посунув до мене, виставивши правий кулак. Берт і Джо повернули голови, спостерігаючи за виставою. Берт криво посміхався, Джо щось ричав.

Тед став переді мною.

— Ну що ж, друже, — сказав він. — Я готовий продемонструвати, як відправив малого Ерні у нокдаун у першому ж раунді. Я буду не я, якщо від того голова тобі не злетить з плечей!

Я зібрався з силами і метнув камінь йому в обличчя, саме коли він наставляв кулак.

Камінь пройшов за кілька дюймів від його правого ока і розпанахав йому вилицю до самої кістки.

Він завив од болю, зробив крок назад і, захитавшись, повалився у траву. Кров фонтаном бризнула з розбитої щоки.

Це було все, що я міг зробити. Я покалічив ногу Джо, а шрам залишиться Тедові на все життя. Шкода, що я нічого не зміг зробити для Берта, але я просто більше не міг триматися на ногах. Я похитнувся вперед і почув жахливу лайку Берта, котрий рвонув до мене.

Покірно прийняв від нього важкий удар у щелепу і вирубався остаточно.

РОЗДІЛ XV

Я почув голос Крістал.

— Вам може видатися дивним, що я вийшла заміж за таку руїну, але він не завжди був таким. Коли ми з ним познайомилися, це був неабиякий красень.

Я розплющив очі, виявив, що мало що бачу, і втупився у стелю. Аромат квітів у кімнаті змішувався із запахом ліків. Я почувався так, наче мене переїхали котком, але лежати в ліжку було приємно.

Жіночий голос сказав:

— Ви можете побути з ним, але недовго, місіс Гармас. Тепер він щомиті може опритомніти, але, прошу вас, не хвилюйте його.

Крістал безтурботно озвалася:

— О, ми давно з ним одружені, й, на жаль, тепер він не так легко збуджується, коли бачить мене.

Двері зачинились, і в поле зору мені потрапила Крістал — у премилій картатій білій сукні та білому тюрбані на голові. Вона присунула стілець до ліжка й кинула су-

мочку на нічний столик. Я простягнув руку та вщипнув її за лікоть. Вона злякано скрикнула й відскочила.

— Я прийшов до тям.

— Любий, ти так мене налякав! — вигукнула вона, удавано погладжуючи місце, за яке я її вщипнув. — Тобі не слід цього робити. Це так грубо. — Вона взяла мою руку, погладила її і глянула на мене закоханими очима. — Я так непокоїлася за тебе, любий! Навіть не уявляєш — я мало не збожеволіла!

— Тоді б ми обоє були божевільними, — сказав я, потискаючи їй руку. — Бо я також ненормальний.

— О, Стів, здається, я кохаю тебе! — сказала вона, опускаючись переді мною на коліна і тручись щокою об мою руку. — Що сталося з твоїм обличчям?

Вона мало не плакала.

Я поворушився на ліжку, скривився від болю, який пронизав мене з голови до п'ят, і оглянув кімнату. Це була, очевидно, окрема палата в лікарні. Зі стогоном відрази я відкинувся у ліжку.

— Як я тут опинився? І як ти мене знайшла?

— Тобі не можна хвилюватися, любий! — сказала вона, поправляючи мені подушку. — Якийсь добросердий чоловік зателефонував мені. Він побачив тебе на вімблдонському пустищі та знайшов мій номер у твоєму портмоне, зателефонував мені та викликав санітарну машину — і ось ти тут. Ну ж бо, Стів, розкажи мені, що трапилось? Хто тебе так?

Я обережно обмацав своє обличчя й перекосився від болю.

— Це була бійка. Якись негідники напали на мене — і ось результат.

— Але чому вони на тебе напали? — із широко розплющеними очима допитувалася Крістал. — Ти такий чемний хлопчик! Чи, може, ти сказав їм щось, що їх розлютило?

— Гадаю, що так, — відповів я, вирішивши не замучувати Кристал інформацією, що за всім цим стоїть Бредлі. — А що то за вигадка про «місіс Гармас»?

Вона збентежилася.

— О Боже, то ти мене чув? Це був єдиний спосіб пройти сюди. Ти ж не розгнівався, правда ж, дорогесенький? Адже ми завжди можемо розлучитися, щойно тобі стане краще, чи не так?

Я поплескав її по руді, намагаючись посміхнутися, але м'язи обличчя були мені непідвладні.

— Усе гаразд, — заспокоїв я дівчину. — Якби я був із тих, хто одружується, то кращої дружини годі було б і шукати... Якби я був із тих, хто одружується.

Вона розчаровано кивнула.

— Саме це мене й добиває — що ти не з тих, хто одружується. Але, можливо, ти ще зі мною й поберешся!

— Не будь такою корисливою, — поквалпно сказав я. — Скажи-но мені, як довго я тут валяюся?

— Два дні.

Я порухав руками-ногами. Якщо не брати до уваги різкого нападу болю, то з ними було все гаразд.

— Не маю наміру залишатися тут довше. Мені треба звідси піти.

— Ти цього не зробиш, — твердо сказала Кристал. — І мови не може бути про те, щоб ти полишив лікарню, допоки тобі не стане краще.

— Ну що ж, гаразд, — погодився я. — А поки поговоримо про дещо інше. Чи в поліції вже знають про мене?

— Боюся, що так, — кивнула вона. — Лікарня повідомила про те, що сталося. З моменту твого прибуття біля твого ліжка постійно чергує кремезний поліцейський. Я ледь умовила його вийти на кілька хвилин. Зараз він за дверима.

— Гадаю, він хоче отримати свідчення, — сказав я. — Тоді краще запроси його сюди. Ми ж не можемо змушувати представників закону чекати, чи не так?

Вона знітилася.

— Він мене трохи бентежить — боюся, він не вірить, що ми одружені.

— Це лише доводить, що він хороший полісмен, але я переконаю його. Скажи йому, нехай заходить, сонечко, а сама залишайся неподалік — ти на мене добре впливаєш.

— Справді? — Її обличчя прояснилося. — Я така рада! А то вже почала було думати, що погано на тебе впливаю.

Вона нахилилась і ніжно мене поцілувала. Я підбадьорливо поплескав її по спині.

— Тож поклич полісмена, золотко, бо я затягну тебе у ліжку!

— Тобі не доведеться мене туди тягнути, — пообіцяла вона, прямуючи до дверей.

Я почув чоловічі голоси, потому з'явився Коррідан, за яким зі зляканим виглядом бігла Крістал.

— Я його не запрошувала, — повідомила вона, — він стояв поруч із тим, другим.

Коррідан підійшов ближче і придивився до мене. Дурнувата посмішка освітила його похмуре обличчя. Уперше в житті я бачив його таким задоволеним.

— Ну що ж, — сказав він, потираючи руки. — Гарненько ж вони вас обробили, чи не так?

Я сердито глянув на нього.

— Чого вам треба? — роздратовано мовив я. — Ви — останній, кого я хотів би тут бачити.

Він підсунув стілець ближче, всівся і вже приязніше глянув на мене.

— Я почув новину і не міг стриматися, аби не позлотивітшатися. Ви стільки разів з'являлися на моєму шляху, коли в мене були неприємності, що тепер настала моя

черга, — він так і випромінював щастя та радість. — А хто ця юна леді?

Крістал робила якісь відчайдушні знаки у нього за спиною, але я вдавав, що не розумію її.

— Моя кузина у другому коліні, — пояснив я, — а може, у третьому. Я так і не спромігся дослідити, в якому. Крістал, люба, цей привабливий телепень — інспектор Коррідан. Він працює у Скотленд-Ярді... Ну, ти знаєш, що це означає!

З Коррідана злетіла радісна посмішка.

— Минулого разу я бачив її у вашому номері готелю «Савой», — їдко сказав він. — Тоді вона була донькою коридорного.

— Але вона все ж таки може бути моєю кузиною в другому чи третьому коліні, чи не так? — перепитав я і підбадьорливо посміхнувся геть спантеличеній Крістал. — Не бійся інспектора! Без перуки та фальшивих зубів це доволі милий стариган.

З Коррідана остаточно злетіла його радісна посмішка, і він холодно глянув на мене.

— Ви занадто далеко зайшли у своїх жартах, — різко сказав він.

— Не зліться, друже, — примирливо відповів я. — Я не в тому стані, щоб на мене ображатися.

Крістал сіла подалік від нас, удавано скромно склавши руки на колінах.

Коррідан нахилився до мене.

— Облишмо ці дурниці, — сказав. — То хто вас так обробив?

— Я пожартував з одним карликом, і він розгнівався, — зітхнув я і прикрив очі.

Крістал хихикнула та закашлялася, начебто прочищаючи горло. Коррідан розлютився.

— Послухайте-но, Гармаса, так не піде. Ви нарobili багато дурниць, і ми хочемо знати, що за цим усім криється.

— Я ж вам і кажу. Принаймні така моя версія, і я маю намір триматися її і надалі. Я ні на що не скаржуся й оплачу всі лікарняні витрати. Тож не розумію, чому цілий апарат шпиків має товктися тут і випитувати, що і як.

Коррідан важко дихав, вовтузячись на стільці.

— На вас напали, — пояснив він. — А це вже справа поліції. І ваш обов'язок подати заяву.

— Я рішуче не налаштований підкидати поліції роботу. Я сунув носа в чужі справи і сповна отримав за це. Це моє особисте діло, і я не хочу вплутувати сюди поліцію. Тож забудьмо про це!

Коррідан якусь мить уважно мене вивчав, тоді здвигнув плечима.

— Гарзд. Якщо ви страждаєте від комплексу вовка-одинака, то тут уже нічого не вдієш. І якщо не маєте наміру подавати заяву, то я вмиваю руки. — Він підвівся, відсунувши стілець. — Гадаю, я попереджав вас, щоб ви не лізли в чужі справи, чи не так? Здається, хтось іще намагається втовкмачити вам те саме. Але якщо це якось пов'язано зі справою про вбивство Медж Кеннітт, то ви зобов'язані повідомити мені, хто це зробив, або понести відповідальність за приховування фактів.

— Згодний понести відповідальність, — легковажно відповів я.

Коррідан хмикнув.

— Це має якийсь стосунок до вбивства Кеннітт?

— Не знаю. Бандити, які мене гамселили, не відрекомендувалися.

— Отож, це були бандити?

— Саме так. Звісно ж, я пожартував про карлика. Ви ж мене знаєте — я й сам не слабак, і, щоб мене побити,

карлика замало. Ті хлопці були здоровенні — вдвічі міцніші за Джо Луїса*. Добра дюжина негідників накинулася на мене, і я витримував їхній натиск упродовж кількох годин. Ну й дав же я їм чосу! Принаймні восьмеро з них благало мене про помилування, ще четверо активно нападали, і я гідно тримав оборону. Оборона Сталінграда була ніщо супротив...

Тут я замовк, бо Коррідан, кинувши на мене нищівний погляд, швидко вийшов із палати.

Крістал підбігла до мене.

— Тобі не слід було його так дратувати, — злякано сказала вона. — В тебе можуть бути неприємності.

Я простягнув руку і всадив її біля себе.

— Нехай це тебе не турбує, моя солоденька. Той хлопча достатньо сумирний, хоча й мовчазний.

— Мені він не сподобався, — промовила Крістал, схиляючи голівку мені на плече. Було боляче, але дуже приємно. — Мені не сподобалося, як він на мене дивився.

— А як він на тебе дивився?

— Про це дівчина може розказати лише своїй матері, — манірно пояснила вона.

За кілька хвилин з'явилась медсестра. Крістал почула, що вона йде, і відійшла до вікна, намагаючись виглядати невимушено, але це їй не дуже вдалося. Медсестра помацала мені пульс, обробила чимось синці й наказала спати.

Досить дивно, але мені не знадобилось жодних наказів, бо я тут же вирубавсь і проспав аж до смеркання. Почуваючись краще, виліз із ліжка, на дерев'яних ногах підійшов до дзеркала на стіні й зі змішаними почуттями роздивився себе.

Без сумніву, виглядав я значно гірше, ніж почувався. Обидва ока підбиті, кінчик носа червоний і розпухлий,

---

* Джозеф (Джо) Луїс (1914–1981) — легендарний американський боксер-професіонал, чемпіон світу в суперважкій вазі, вважається найвидатнішим панчером усіх часів.

на вилицях красувалися два багряні синці, праве вухо набрякло, руки й груди чорні від синців. Троє негідників, без сумніву, гарно попрацювали зі мною.

Я повернувся у ліжку, витягнувся на ньому і вирішив, що поки ще не готовий шукати нових пригод на свою голову. За день-два вже матиму сили зустрітися з Бредлі. Хотів здивувати того паскудника.

Почув кроки, а потім і стукіт у двері.

— Заходьте! — гукнув я з надією, піднімаючись на ліжку.

Двері відчинилися, й увійшов сумний чолов'яга. Я зирнув на нього, не вірячи власним очам. Це був Генрі Литтлджонс.

— Боже ж ти мій! — вигукнув я, сідаючи на ліжку. — Що привело вас сюди?

— Доброго вечора, містере Гармасе! — меланхолійно озвався він. Роззирнувся довкола, шукаючи, куди б то прилаштувати свій капелюх-котелок, поклав його врешті на комод і підійшов ближче.

— Мені справді шкода застати вас у такому жалюгідному стані, — провадив він далі, очевидно, уражений моїм зовнішнім виглядом. — Сподіваюся, ви швидко одужаєте!

— Облишмо ці дурниці! — нетерпляче сказав я. — Зі мною все гаразд. Присядьте-но і почувайтесь, як удома. А я гадав, що ви в Лейкемі.

— Я там і був, сер, — підтвердив він, присуваючи стілець до мене і всідаючись. Він підтягнув штани, щоб ті не брижилися на колінах, і неспокійно засовав ногами. — Принаймні до сьогоднішнього обіду я там був.

Я бачив, що йому не по собі, а тому запропонував закурити.

— Ні, дякую, сер! — відмовився він, хитнувши головою. — Я не палю.

Дивився на мене сумними очима, жуючи кінчики вусів.

— У вас щось для мене є? — запитав я, гадаючи, чого він сюди заявився.

— Не зовсім, сер, — відповів він, барабанячи собі по колінах. — Гадаю, містер Мерривезер вам іще нічого не говорив?

— Ні, нічого, — озвався я, спантеличений. — Щось сталося?

Литтлджонс сором'язливо поправив своє сивіюче волосся.

— Річ у тім, сер, що містер Мерривезер відсторонив мене від вашої справи.

— Оце так! — вигукнув я, різко випрямившись на ліжку і тут же пошкодувавши про це. — Але чому?

— Бачте, сер, містер Мерривезер завжди уважав, що ця справа не вписується в рамки наших звичних розслідувань, — пояснив Литтлджонс. — Фінансовий бік справи зацікавив чи, можна навіть сказати, спокусив його, але після того, як йому погрожували... Словом, він вважає, що подальше розслідування є недоцільним.

Я нашорошив вуха.

— Погрожували?

Литтлджонс поважно кивнув.

— Учора вранці його навідали двоє. Це були кремезні хлопці, вони чітко дали зрозуміти, що якщо він негайно не припинить співпрацю з вами, то вони «зроблять із нього фарш» — боюся, що саме так вони і сказали.

Насупившись, я запалив сигарету.

Здається, Бредлі грає по-великому.

— Ви хочете сказати, що Мерривезер дозволив якись двом типам себе залякати?

— То були винятково брутальні типи, — покvapно пояснив Литтлджонс, неначе вибачаючись за брак відваги у Мерривезера. — Вони розтрощили йому стіл, сказали, що відгамселили вас, і пригрозили те саме зробити і з ним. Він не такий уже й молодий, до того ж мусить дбати

про дружину. Не можу сказати, що я засуджую його за це, і гадаю, сер, що й ви його зрозумієте.

Він промовив усе так урочисто, що я не витримав і розреготався.

— Гаразд, — сказав я, відкинувшись на подушку і вишкірившись. — Закладаюся, що вони випустили останню пару з того бідолашного старого потухлого гейзера. І зовсім не виню його за це. Вони і з мене мало не випустили дух. — Раптом я глянув на нього спантеличено. — Але ж ви не для того прийшли, щоб повідомити мені це? Який стосунок це має до вас?

Литтлджонс потягнув себе за вуса.

— Мені дуже шкода, що мене відсторонили від цієї справи, сер, — сказав він. — Справді шкода. Бачте, сер, я люблю безпеку. Не повірите, але я завжди мріяв стати детективом — іще коли був хлопчиком. І досі я був дуже розчарований своєю роботою. У містера Мерривезера не так уже й багато цікавих справ. Зазвичай усі справи, якими ми займаємося, стосуються розлучення. Самі розумієте, не надто приємна робота — та ще й дуже нудна, я би сказав. Мене верне від шпигування за подружніми парами. Але я мушу виконувати цю роботу, бо не стаю молодшим, а з роботою зараз важко. Гадаю, я достатньо ясно висловився, сер. Сподіваюся, ви вибачите мені, що я забрав у вас стільки часу. Тож я хотів би вам запропонувати... — він помовчав, вочевидь зніяковілий. — Якщо ви пробачите мою безцеремонність, то я би хотів запропонувати вам свою подальшу участь у справі. Я міг би працювати навіть за меншу винагороду, а містер Мерривезер зараз нічого не може мені запропонувати. Він платить лише тоді, коли я працюю на нього. Тож я й надумав запропонувати свої послуги вам і гадаю, що нічого поганого в цьому немає.

Я витріщився на нього.

— Але ж, послухайте: якщо вони погрожують Меррі-везеру, то це стосується і вас!

— Мене погрозами не залякаєш, — спокійно озвався він. — Запевняю вас — такими методами мене від справи не усунеш. Якщо ви все ще потребуєте моїх послуг, то я готовий до співпраці.

Я приязно йому посміхнувся, раптом відчувши до нього непереборну симпатію.

— Звісно ж — продовжуйте ваше розслідування! Чи попередні умови вас влаштовують?

Він глипнув на мене і, затинаючись, промовив:

— Т-так, звісно, містере Гармесе, але вони і так були надто щедрі, тож я готовий...

— Тепер ви отримаєте те, що мав би отримати Мерріверзер — і покінчімо з цим! — твердо сказав я. — Але не припускайтеся помилок: вам слід буде відпрацювати свої гроші. Я ще багато чого не розповів вашому босу, тож маю намір зараз викласти усе вам, і вже тоді вирішуйте, займатися цією справою чи ні.

— Дякую, сер! — озвався нишпорка, й обличчя його просвітліло. — Але спочатку я вам також дещо повідомлю. Я бачив молоду рудоволосу леді. Вона виходила минулої ночі з котеджу. По неї приїхав чорно-жовтий «бентлі». Я чітко її бачив. Вона сіла в авто, яке поїхало у напрямку Лондона; на жаль, я не встиг поїхати за ними.

— Гарзд, — сказав я, — можливо, вона просто вирішила прокататися у Лондон. Поспостерігайте за тим котеджем ще деякий час. А тепер послухайте, що я вам розкажу.

І я розповів йому все — не оминаючи убивства Медж Кеннітт та нападу на мене. Оповів про Джейкобі та його дружину Сельму і про появу Джуліуса Коула в клубі.

— Здається, це все, — завершив я. — Ці хлопці — небезпечні бандити. Вам слід бути вкрай обережним.

Скидалося на те, що він мене навіть не слухав.

— Я радий, сер, що ви довірилися мені, — сказав Литтлджонс, підводячись. — Гадаю, за день-два я вже матиму, що вам доповісти. Поки що не хочу це обговорювати, але дещо з того, що ви сказали, може дати мені зачіпку, яку я шукав. Зв'яжуся з вами зовсім скоро.

— Агов! — гукнув я, коли він, узявши свого капелюха, попрямував до дверей. — А що там із Джуліусом Коулом? Приїхав він у Лейкем?

— Він прибув туди три дні тому і зупинився у місіс Брембі, — озвався Литтлджонс, відчиняючи двері. — За день-два в мене вже будуть для вас новини.

І він вийшов, не дочекавшись, доки я ще раз попрошу його бути обережним.

РОЗДІЛ XVI

Через два дні я, весь побитий та у синцях, але з колишньою затятістю та злий, як чорт, повернувся у «Савой».

Крістал уже чекала там на мене. Номер був буквально завалений квітами, їхній аромат паморочив голову. У відерку з льодом виднілася пляшка шампанського. Бракувало лише духового оркестру, який би вшкварив туш, та лорда-мера, щоб цілковито відтворити атмосферу урочистого повернення додому.

— Коханий! — вигукнула Крістал, вішаючись мені на шийку і роблячи все, щоби задушити мене в обіймах. — З поверненням тебе!

— А хто платить за шампанське? — вимогливо спитав я, відсторонюючи її руки.

— Ти, любий! — життєрадісно відповіла жінка. — Відкоркуймо ж його та випиймо за твоє здоров'я! Мені аж у горлі пересохло!

— Ми не будемо пити шампанське за сім фунтів пляшка, — з притиском сказав я. — Воно повернеться туди, звідкіля його принесли. Гадаю, за квіти теж платитиму я?

— Я знала, що ти не будеш проти! — озвалася Крістал, вкладаючи свою руку в мою і притискаючись щокою до мого плеча. — Якщо вони тобі не подобаються, то я заберу їх додому, але тобі все-таки доведеться за них заплатити, бо в мене якраз зараз трохи суцужно з грошима. Але ж вони так прикрашають кімнату, правда?

— Звісно ж, і вони неабияк підчистять мою банківську картку! Це наче бути одруженим! А тепер посидь-но спокійно і дай мені можливість переглянути пошту. Я не переглядав її вже чотири дні: доведеться надолужувати згаяне.

— О, для цього ще буде купа часу! — мовила вона. — Хіба ти не радий мене бачити? Ти ж мене навіть іще не поцілував!

Я чмокнув її.

— А тепер присядь-но і посидь хоч кілька хвилин тихо.

— Я кохаю тебе, Стів, навіть попри знівечене обличчя, — провадила вона далі, всідаючись мені на коліна. — Шкода, що ти такий неромантичний!

— Дуже люб'язно з твого боку називати це обличчям! — сказав я, глянувши у дзеркало і скривившись. — Шкода, що я не такий, як тобі треба. Тобі краще було би зв'язатися із Френком Сінатрою, якщо тобі так бракує романтики.

Вона безнадійно знизала плечима.

— Принаймні за тебе мені не треба боротися, — зронила вона. — Це — єдина перевага, яку отримує дівчина, маючи справу з таким млявим типом, як ти.

— Якось я доведу тобі, що в моїх жилах тече кров, а не вода — і то гаряча! — пообіцяв я їй, посміхаючись.

Узявся до своєї пошти, посортував її. Прочитав листа від Мерривезера з мільйоном вибачень та рішучою відмовою вести справу далі. Була також записка від Коррідана, в якій той вітав мене з одужанням і висловлював сподівання, що я нарешті заберуся додому, та давав пораду: тепер, коли мені пощастило вижити, краще не втручатися в чужі справи. Я порвав записку і викинув її у кошик для сміття. Решта кореспонденції була з Америки і потребувала невідкладної уваги.

Я спровадив Крістал, пообіцявши зустрітися з нею ввечері, всівся за стіл і плідно попрацював до обіду.

Після ленчу — перед тим, як узятися до четвертої зі своїх статей про повоєнну Британію — я знайшов у телефонному довіднику номер Джека Бредлі. Записав адресу і зі злістю закрив довідник. Я виношував плани якось уночі завітати до Бредлі: він надовго запам'ятає мій візит.

Увечері я зустрівся з Крістал, і ми повечеряли у «Веніті Феар».

Вона виглядала просто чарівно в ніжно-блакитній вечірній сукні, котра, як вона висловилася, була «винагородою у поєдинку з одним із покровителів клубу». Я тактовно не уточнював, хто ж виграв поєдинок.

— Цей твій жажливий друг поліцейський сьогодні вдень був у клубі, — повідомила вона після того, як ми покінчили з пресмачним телячим ескалопом.

— Ти маєш на увазі Коррідана? — зацікавлено уточнив я.

Вона кивнула.

— Він провів із пів години в кабінеті Бредлі, а потім, проходячи повз мене, сказав, що впевнений, що я розповім тобі про його візит — ти надто цікавий знати, що відбувається, — але «цікавість убила кішку»*.

Я засміявся.

---

* Англійське прислів'я: цікавість до добра не доводить.

— Він стає неабияким жартівником. Цікаво, чого він хотів від Бредлі? Чи бачила ти його у клубі раніше?

Вона заперечно хитнула головою.

— Ні. Полісмени ніколи не ходять у клуб. Бредлі був помітно розлючений, коли проводжав Коррідана до виходу. Інспектор, певно, сказав йому щось дуже неприємне, бо Бредлі зазвичай ніколи не виказує своїх почуттів.

— Найближчими днями маю намір повідомити Бредлі щось страшенно прикре, — похмуро сказав я.

Вона поклала руку на мою.

— Але ж ти не зробиш нічого нерозважливого, золотко, чи не так?

— Я ніколи не роблю нічого нерозважливого — хіба що кохаю тебе.

Вона витріщилася на мене.

— То ти так розумієш кохання?

— Не знаю, як це ще назвати. Мені здається, що ми з тобою достатньо близькі.

— Одного дня я таки забуду, що леді, — похмуро побіцяла вона. — І тоді ти дізнаєшся, що насправді означає бути близькими. Я стану для тебе таким досвідом, про який ти ніколи не забудеш.

— Пропоную швиденько змінити тему, — сказав я, поплескавши її по руці. — Чи не чула ти чогось про Сельму Джейкобі?

Вона зітхнула.

— Ну от, знову те саме. Ще питання будуть? Не розумію, чому я марную на тебе найкращі миті свого життя! Ні, я нічого не чула про Сельму. І не думаю, що колись почую. Гадаю, вона почала нове життя. Я часом замислююся, чи не зробити й мені те саме.

— Не турбуйся поки що про своє життя, — заспокоїв я її. — Поговорімо про Сельму. Чи є в неї друзі? Я маю на увазі — близькі друзі, котрі могли би знати, де її знайти.

— Але ж ти не збираєшся її переслідувати, чи не так? — перепитала Крістал, звівши брови. — Вона геть не в твоєму смаку. Тебе знудить від неї за п'ять хвилин. Тримайся вже краще мене. Кінець кінцем, я твоє перше і єдине справжнє кохання.

— Це суто ділова цікавість, люба моя. Я лише намагаюся розслідувати справу про вбивство. Якби я міг поговорити з Сельмою, то вже до чогось би дійшов. То ти знаєш когось із її друзів?

— Мені подобається ця пісенька про «суто ділову цікавість». Вона просто чудова. Гадаю, ти виконуватимеш її доти, доки не витягнеш із мене те, що тобі потрібне, тож краще я одразу викладу все. Тут є один тип, котрий свого часу шаленів за Сельмою, і поки на горизонті не з'явився Джордж Джейкобі, їх усюди бачили разом. Його звали Пітер Френч.

Я почухав підборіддя, замислено дивлячись на неї. Чи не міг це бути той Пітер, про якого згадувала місіс Брембі?

— Ти не знаєш, де можна його знайти? — поцікавився я.

— Він — власник гаража на Шеферд-маркет, — повідомила Крістал і навіть продиктувала адресу. — Він часто казав, що якщо мені буде потрібен бензин, то охоче з цим допоможе. Ось такий він чоловік — добре ж знає, що в мене нема авто.

— Ти дивовижним чином стаєш мені у пригоді, — похвалив її я. — Нагадай мені про це, коли ми залишимося на самоті — я тебе як слід винагороджу.

Після вечері я посадив Крістал у таксі, бо вона раптом надумала поїхати в клуб «Блакить», а сам побрів на Шеферд-маркет, що був неподалік від ресторану «Веніті Феар». Гараж Френча розташовувався в глухому провулку. Це була велика бетонна споруда з майстернею та заправкою, яка не справляла враження вельми прибуткової.

Я потинявся довкола. Двоє чоловіків у засмальцьованих комбінезонах байдикували біля дверей і без жодного інтересу подивилися на мене. Один із них, опецькуватий коротун, лисий, мов яйце, витяг з-за вуха сигаретний недопалок, запалив його і затягнувся димом. Інший, молодший, із перемазаними мастилом руками та обличчям, байдуже глянув на курця і почухав плечі об одвірок.

— Містер Френч у себе? — поцікавивсь я в лисого.

Той зміряв мене поглядом з голови до ніг.

— Що йому сказати? — запитав він. — Не знаю, є господар чи вийшов.

Я вишкірився.

— Скажіть йому, що мені його порекомендували у клубі «Блакить». Буду радий, якщо господар приділить мені кілька хвилин.

Лисий зайшов у гараж і зник за сходами вниз.

— Бачу, працюєте допізна, — сказав я його напарникові.

— Зазвичай ми так довго не затримуємося, — буркнув той, — але з хвилини на хвилину очікується хороше за-мовлення.

За кілька хвилин коротун повернувся.

— Пройдіть нагору — перші двері направо, — мовив він.

Я подякував та, обійшовши калюжку оливи, закрокував через увесь гараж до сходів. На півдорозі застиг, мов укопаний. Бо в дальньому кутку гаража стояв пречудовий чорно-жовтий «бентлі». Я нерішуче постояв і хотів уже було підійти ближче, але відчув на собі погляд лисого.

— Оце так авто! — сказав я.

Він продовжував мовчки дивитися на мене.

Я запам'ятав номер машини і подумав, чи не та то машина, яку бачив Литтлджонс у Лейкемі, та котра, за словами Крістал, належить таємничому Неттиному залицяльнику. Зміркував, що це досить дивний збіг, піднявся сходами,

подумки повторюючи номер машини. Постукав у перші двері направо. Чоловічий голос озвався:

— Заходьте!

Я штовхнув двері, потрапив у велику й розкішно обставлену кімнату — та застиг на порозі, мов укопаний. На підлозі лежав чудовий китайський килим, з-під якого виглядав бездоганно відполірований паркет. Біля вікна стояв масивний стіл, зручні манливі крісла стояли уздовж стін. Штори та кольорова гама кімнати — загалом яскраві та сучасні. Контраст із похмурістю брудного гаража разуючий.

Біля широкого цегляного каміна, спиною до нього, стояв чоловік із сигарою в товстих пальцях. На камінній полиці, на відстані витягнутої руки, виднілася склянка з бренді. На вигляд чоловікові можна було дати років тридцять п'ять, і був він смаглявий, кремезний та дужий. Він чимось скидався на іноземця і, очевидно, був євреєм. Чорне волосся із проділом посередині спадало м'якими хвилями. Чорні, мов терен, очі, колір обличчя землястий, виглядав він солідно — випещений, владний і, схоже, заможний; впевнений у собі та своїх грошах.

Він глянув на мене без особливого ентузіазму і кивнув.

— Добрий вечір, — сказав він. — Щось не пригадую вашого імені. Здається, ви маєте якийсь стосунок до клубу «Блакить» — я не помилився?

— Я — Стів Гармас із нью-йоркської газети «Кларіон». Радий познайомитися з вами, містере Френч.

Він ледь помітно звів брови, але руку мені простягнув і кивнув головою на крісло.

— Прошу сідати. Пригощайтесь сигарою, — приприсив він. — Та й бренді далеко не з гірших. — Він зневажливо хмикнув і додав: — Я плачу за нього аж вісім фунтів за пляшку, тож воно просто не може бути поганим.

Я сказав, що випити не відмовлюся, однак віддам перевагу сигаретам. Поки він наливав мені бренді,

я пильно вивчав його. Згадав опис Крістал чоловіка з чорно-жовтого «бентлі». Той досить добре підходив Френчу. Найвірогідніше, що саме він, а не Джуліус Коул, є власником авто. Я не міг собі уявити, щоб Нетта зустрічалася з Коулом, а такий чоловік, як Френч, цілком міг її привабити.

— Гарна у вас тут кімнатка, — зауважив я, беручи з його рук склянку з бренді. — Яка несподіванка побачити отаке після похмурого гаража.

Він посміхнувся й кивнув.

— Люблю комфорт, містере Гармас! Я напружено працюю і проводжу багато часу в цій кімнаті. То чому б не оточити себе красивими речами?

Я охоче погодився, розмірковуючи, викласти йому все напрямки, без зайвої балаканини, чи провести арт-підготовку.

— Ваші синці занадто промовисті, щоб не звернути на них уваги, — провадив він далі, дивлячись на мене з дружньою цікавістю. — Коли у хлопця підбите око, то я нічого не питаю — можливо, його дівчина трохи погарячкувала; але коли підбиті обидва ока, а обличчя нагадує веселку, то я відчуваю, що неввічливо не висловити співчуття.

Я розреготався.

— Це дуже мило з вашого боку, — зронив я, — і можете буди певні: ви не один такий. Добрий репортер, містере Френч, мусить бути допитливий. Він не може дозволити собі не пхати носа в чужі справи. Трьом кремезним джентльменам не сподобалися мої методи. Вони напружили м'язи і спробували підправити мені лице — і то з неабияким успіхом, як ви вже зауважили.

Він знову звів брови і стиснув губи.

— Зрозуміло. Боюся, я теж розлютився б, якби почали пхати носа в мої справи.

Я кивнув.

— Я також неабияк розгніваний, але прийшов сюди не для того, щоб обговорювати своє обличчя. Прийшов, бо гадав, що ви зможете мені допомогти.

Він втомлено кивнув і подивився на мене вичікувально.

— Гадаю, ви знаєте Сельму Джейкобі, — я вирішив грати відкрито.

Він поставив склянку на камінну полицку і нахмурився:

— Нічого не вдієш, мій любий друже, але я не веду розмов із газетярами про місіс Джейкобі. Якщо це все, по що ви прийшли, тоді мушу з вами попрощатися.

— Я говорю з вами зараз не як репортер. Мою газету не цікавить історія з Джейкобі. Я звертаюсь до вас як друг Нетти Скотт.

Він задумливо втупився у кінчик своєї сигари і відступив до вікна.

— Ви знали Нетту Скотт? — перепитав він і помовчав.

Я також мовчав, не знаючи, чи слід мені спитати, хто власник «бентлі». Вирішив, що не слід.

— А що спільного у Нетти з місіс Джейкобі? — після паузи запитав він.

— Не знаю, — відповів я, витягуючи ноги. — Але підозрюю, що зв'язок якийсь є. Гадаю, Нетта була знайома з Джорджем Джейкобі, й хочу впевнитися в цьому. Можливо, Сельма могла б це прояснити.

— А навіщо вам це знати? — запитав він, усе ще дивлячись у вікно.

— Можливо, це пояснить, чому вона покінчила життя самогубством, — сказав я. — Ви ж знаєте про це?

— Так, — підтвердив він і стеноу плечима, начебто ця розмова йому не подобалася. — Але чому вас так зацікавило Неттине самогубство?

— Я не вірю в усі ці байки. Я ж казав вам, що дуже допитливий. Нетта була не та дівчина, котра здатна вчинити

самогубство. Я ставлю собі питання — чи не криється за цим щось іще?

Він глянув на мене через плече, почав уже якусь фразу, але затнувся.

Запала довга пауза, потому він мовив:

— Я не бачив місіс Джейкобі два чи три місяці — відколи вона вийшла заміж.

— Не знаєте, де вона мешкає?

— Її там більше нема, — пояснив він. — Квартира стоїть зачинена.

— То де це?

Він обернувся до мене.

— Яке це тепер має значення? Її там нема, кажу ж вам!

— Можливо, вона ще повернеться. Ну що ж, повідомлю вам таке. Поліція шукає вас. Принаймні вона шукає кременого чоловіка на ім'я Пітер, котрий був знайомий із Неттою. Я не зацікавлений у тому, щоб допомогти поліції, але вони неодмінно скористаються нагодою побалакати з вами, і запевняю вас, будуть вони далеко не такі ввічливі, як я. Мені потрібна адреса Сельми Джейкобі. Тож ви дасте її або мені, або доведеться повідомити поліції. Мені все одно, як це станеться, а ви вже вирішуйте самі.

Він задумливо пожував недопалок своєї сигари — ознака того, що приховує якісь таємниці.

— А що змушує вас думати, що поліція шукає мене? — холодно запитав він.

Я оповів йому про Анну Скотт і про те, що казала місіс Брембі.

— Ніколи не чув про Анну Скотт, — буркнув він. — І навіть не знав, що у Нетти є сестра.

— Мені ви цього й не кажіть — скажете судді. Мене ж цікавить лише адреса Сельми.

— Не хочу, щоби поліція щось винюхувала тут, — сказав він після паузи. — Я був би вам вельми вдячний, якби ви мовчали про це. Сельма мешкає поблизу Рассел-

сквер — на Гемптон-стріт, 3 Б. Ну що ж, тепер, гадаю, ви нарешті заберетеся звідси. У мене ще купа справ, а я й так смарнував на вас забагато часу.

Я звівся на ноги.

— Чи немає у вас фото Сельми?

Хвилину він вивчав мене, а потім сказав:

— Я не колекціоную світлин заміжніх жінок. На добраніч!

— Дякую, — відповів я. — Від мене поліція нічого про вас не дізнається.

Я повернувся до дверей і трохи затримався.

— Я бачив у гаражі пречудову машину. Це ваша?

Він глянув на мене.

— Так, а що?

— Нічого. Ви щасливець, що маєте таку.

— На добраніч, — повторив він. — Я починаю розуміти, чому вам так прикрасили обличчя. І навіть починаю шкодувати, що ті хлопці не зробили свою роботу краще.

Я вишкіривсь і, пообіцявши навідатися ще, полишив його.

РОЗДІЛ XVII

Із безладної балаканини Крістал я вже знав, що Джек Бредлі рідко коли приходить у клуб раніше десятої вечора.

Отож, прямуючи повз Шеферд-маркет, подумав: якщо завітаю до нього зараз, то, цілком вірогідно, застану його вдома. Хейз-мьюз була за кілька кроків від Берклі-сквер, тож я дістався туди дуже швидко.

Помешкання Бредлі розташовувалося над гаражем. Крізь кремові муслінові завіски пробивалося світло. Я волів би залізти просто у вікно, але це, на жаль, було неможливо, а тому я обрав єдиний можливий спосіб: смикнув за мотузочку дзвінка.

За кілька хвилин почув кроки. Двері відчинилися. Я не сподівався побачити Френкі, але й він не очікував уздріти мене.

— Привіт, мачо! — озвався я.

Він мигцем глянув на мене, в очах його мелькнув страх, і він уже відкрив рота, щоб закричати.

Я був готовий до цього, тому щосили вперіщив йому в підборіддя. Коли він падав, я підхопив його і дбайливо поклав на підлогу. Переступив через тіло, зачинив за собою двері, прислухався. Просто переді мною були сходи, які вели в житлові кімнати. Унизу стояла велика ваза з орхідеями. Я хмикнув. Сходи вкривав чудовий килимок з густим пухнастим ворсом, який приглушав кроки. Стіни пофарбовані в абрикосовий колір, балясини — зелені.

Чийсь голос гукнув:

— Френкі! Хто там?

Жіночий голос був дивовижно знайомий. Я заляк, нажаханий. Я знав цей голос — чув його багато разів перед тим, але навіть і тепер мені важко було повірити, що це голос Нетти.

Я швидко зробив крок уперед і побачив жіночі ноги в шовкових панчохах та поділ блакитної сукні нагорі сходів. Почув здавлений окрик, потому шовкові панчохи та край блакитної сукні зникли. Почулися покvapні кроки.

Я почав стрімко підніматися сходами і, не усвідомивши, що вони такі круті, перечепився. Вилаявшись, утримався на ногах і продовжив підйом уже обережно, обмацуючи кожну сходинку, поки нарешті дістався верхнього сходового маршу. Переді мною було троє дверей. Одні з них відчинилися: з них вийшов Джек Бредлі. На ньому був зелений халат, з-під якого виглядали крохмальний білий комірць і чорна краватка-метелик. В очах застигла холодна лют, рот перекошений.

Я зробив було крок назустріч, але, помітивши в його руках пістолет 38 калібру, зупинився.

— Ти ще заплатиш за це! — гаркнув він. — Як ти смієш сюди вдиратися?

Не дивлячись на нього, я прислухався. Десь із грюкотом зачинилися двері.

— Привіт, Бредлі! — приязно сказав я. — То хто твоя подруга?

— Я підстрелю тебе, щойно спробуєш викинути один зі своїх фокусів, — пообіцяв Бредлі. — Руки вгору! Я викликаю поліцію.

— Ні, ти цього не зробиш, — озвався я, — а також не вистрелиш. У тебе нема дозволу на володіння вогнепальною зброєю, і копам це не сподобається, — скоромовкою проговорив я, сподіваючись, що мій блеф спрацює, і рушив на Бредлі.

Бачив, що вираз його обличчя змінився. Тепер на ньому читалися сумніви. Цього мені виявилось достатньо. Я вибив зброю у нього з рук і копнув її зі сходів. Бредлі кинувся на мене, але я відсторонив його та ввійшов у кімнату, з якої той щойно вийшов.

У розкішно умебльованій кімнаті нікого не було. В ній ширяв аромат бузку. Отож, це таки була Нетта, подумав я, і знову мені стало якось не по собі. В кінці кімнати виднілися ще одні двері. Я підбіг до них і спробував відчинити. Вони не піддалися. Тоді я відійшов, розігнався і ногою поцілив у замок. Двері розчахнулися. По той бік із дерев'яних сходів на мене глянула темрява. Поки я отак стояв, почув, як завівся двигун у гаражі і звідти виїхала машина. Я повернувся і побачив, як до мене скрадається Бредлі з кочергою в руках. Його лице було перекошене від люті, очі палали.

— Пам'ятаю, ти колись казав, що міцніший за Френкі, — промовив я. — Маєш нагоду продемонструвати це.

Я вихопив у нього з рук кочергу і пожбурих її в дальній кінець кімнати. Вона збила торшер, який, своєю чергою, зачепив столик із пляшками та склянками. Почувся оглушливий дзенькіт розбитого скла.

— Ти ще пошкодуєш про це, — ривкнув Бредлі, задкуючи.

— Отже, ти не такий уже й міцний, — вишкірився я. — Ти — той хлопець, котрий наказує іншим виконувати брудну роботу. Ну що ж, Бредлі, доведеться тобі дещо порухатися: тобі буде корисно трохи розім'ятися, щоби зігнати зайвий жир. Скидай це!

Я витягнув його з халата, добряче трусонув і швиргонував услід за кочергою.

Він важив не менше шістнадцяти стоунів*, але переважно це було сало.

Я підійшов до місця, де він лежав, всівся на бильце крісла і приязно йому посміхнувся. Він навіть не робив спроб звестися на ноги й лише видивлявся на мене таким лютим поглядом, якому позаздрила б навіть змія.

— Ти впізнаєш мене, Бредлі? — поцікавився я. — Того хлопця, котрий лізе не в своє діло? Бо я боявся, що ти не признаєш моє обличчя після того, як твої бандити попрацювали наді мною.

— Не розумію, про що це ти варнякаєш! — рикнув він. — Забирайся звідси, або я викличу поліцію!

— Ти попереджав, що провчиш мене, еге ж? — провадив я далі, витягаючи сигарету і запалюючи її. — Ну що ж, урок був невдалий. Але мій урок ти запам'ятаєш. Я маю намір розквасити твою пику, та перш ніж зроблю це, ти мусиш відповісти мені на кілька запитань. То хто була та дівчина, з якою ти щойно говорив?

— Ти її не знаєш, — відповів він, повільно сідаючи на підлозі. — Якщо не заберешся звідси негайно, Гармасе,

---

* Стоун (*англ.* stone, букв. «камінь») — британська міра ваги, що дорівнює 14 фунтам чи 6,35029318 кг.

то я розправлюся з тобою. Боже ж мій, що я з тобою зроблю!

Я копнув його в жирні груди, від чого він упав навznak.

— Казав тобі, що такі щури, як ти, шеляга не варті, хіба ні? — промовив я, струшуючи попіл на нього. — Ти поняття не маєш, що означає бути крутим. Розправишся зі мною? — я розсміявся. — Ні з ким ти не зможеш розправитися доти, доки я не покінчу з тобою.

Бредлі лежав, тримаючись за груди — обличчя пурпурове від люті та болю.

— Ну ж бо, кажи, хто була та дама! Говори, інакше я виб'ю з тебе всю душу.

— Це була Сельма Джейкобі, — видушив він. — А тепер забирайся звідси!

Я заперечно хитнув головою.

— Ні, це була не вона, — сказав, легенько копнувши його. — Це ж була Нетта, чи не так?

Його обличчя обм'якло і стало неначе восковим.

— Це божевілля! — прошепотів він, роблячи спробу підвестися. — Нетта мертва!

— Ти сам себе видав, — сказав я, знімаючи піджак і засукуючи рукави сорочки. — Вставай-но, Бредлі! Ти ще можеш зробити те, що не доробили троє втомлених бандитів.

Він лежав нерухомо, мов труп, і нажахано дивився на мене.

— Облиш, — сказав. — Ти не смієш чіпати мене, Гармасе. Я стара людина, у мене хворе серце.

Я розреготався.

— Ти хочеш сказати, що в тебе буде хворе серце, — промовив я і з розмаху копнув його ногою в жирні ребра. — Вставай-но, негіднику!

Я таки змусив його звестися на ноги, а тоді замахнувся і поціли в око, від чого Бредлі знову полетів на

підлогу. Падаючи та намагаючись втриматися на ногах, він ухопився за книжкову шафу. Шафа захиталась і з гуркотом упала, книжки розлетілися навсібіч. Я підібрав найважчу книгу і жбурнув у Бредлі. Вона поцілила йому в груди, і він знову гепнувся, цього разу перевернувши стілець. Я жбурляв у нього книжками доти, поки він не сховався за диваном, а тоді рушив на нього, відбив його кволий удар правою, влучив у друге око, притримав його, щоб він не впав, і поцілив у зуби, обдерши при цьому собі шкіру на кісточках пальців. Почув, як зуби його хруснули. Хитаючись, він побрів геть, випльовуючи кров. На губах його виступила піна, очі закотилися. Він зробив відчайдушну спробу дотягтися до телефону. Я дав йому можливість торкнутися слухавки, а тоді зробив йому підніжку, і він знову жахнув на підлогу. Падаючи, наніс мені ковзний удар, але в ньому не було сили — та й чого можна було очікувати від такого жирного боягуза, котрий з самого ранку жлукче віскі.

Я вирвав телефонний шнур із гнізда і дубасив його слухавкою по голові, доки та не розсипалася у мене в руках.

Я випростався, роззираючись, що б іще мені розтросити. Не зміг вимислити нічого кращого, ніж зірвати зі стіни портрет немолодої дами у святковому вбранні і надіти його на голову Бредлі, котрий саме почав приходити до тями.

Схопив торшер і влупив Бредлі ще й ним.

Тепер той лежав на спині, важко дихаючи та сопучи, й обличчя його було не набагато привабливіше за моє.

З надією я чекав, поки він зведеться на ноги, але він продовжував лежати. Я саме роздумував, закінчити на цьому чи ще трохи попрацювати з його пикою, коли це увійшов Френкі. Справляв він моторошне враження. У правій руці тримав ніж м'ясника, і вигляд у нього був такий, ніби він і справді має намір ним скористатися.

Він не кинувся до мене, але підходив неквапно — ніж виставлений вперед, зуби вищирені, очі палають.

— Привіт, Мармадюку*! — озвався я. — Невже матуся не казала тобі, що бавитися з ножами небезпечно? Ти можеш порізатися!

Він повільно, з гарчанням наближався до мене.

Я вирішив, що нерозважливо дозволити йому наближатися так близько. Намацав позаду себе якусь книжку і жбурнув її в нього. Вона поцілила Френкі в плече, але не зупинила. Той продовжував наближатися, і я чітко усвідомив, що він цілком здатний мене зарізати.

Колами ми пересувалися кімнатою, обережно роблячи кожен крок, аби не перечепитися, при цьому не зводили один з одного очей. Я здогадався, що він заманює мене ближче до Бредлі — аби той зміг ухопити мене за ноги. Якби це сталося, то Френкі мав би немало можливостей посмуговати мені шкіру.

Я зупинився, вичікуючи.

Цей рух на мить спантеличив Френкі: він зупинився також. Я ж зробив крок уперед. Він слабо хитнувся до мене з ножем у руках, не знаючи, відступити йому чи кинутись на мене. І поки він отак вагався, я рушив.

Відчув, як ніж роздер мені рукав сорочки і подряпав біцепс, а тоді нарешті мені вдалося вхопити Френкі за зап'ястя. Коли я викручував йому руку, той примудрився подряпати мені обличчя. Це було дуже боляче, і на якусь мить я оскаженів. Ухопивши його за пояс штанів, жбурнув мерзотника просто на Бредлі, котрий нарешті спробував звестися на ноги.

Поки вони вовтузилися на підлозі, я пожбурих ніж услід за кочергою.

Коли ж я розвернувся, Бредлі й Френкі були вже на ногах.

---

* Мармадюк — німецький дог із тогочасних коміксів.

Тепер, коли Френкі був поруч, Бредлі, здається, трохи осмілів.

— Убий ту свиню! — прошамкав він і підштовхнув Френкі вперед. Я розсміявся, бо просто не міг стриматися: Френкі був крихітний і без свого ножа не міг би налякати і гнома. Але сміливості йому не бракувало, тож він кинувся на мене, розчепіривши пальці, мов клешні. Однак моєю метою було битися не з Френкі, а з Бредлі. Тому я тримався на відстані, почекав на Френкі і вдарив його якомога лагідніше кулаком у щелепу. Підхопив, обережно вклав на підлогу, підмостивши під голову подушку, і кивнув Бредлі.

— Тобі не слід змушувати таких малюків битися за тебе, — сказав я, наближаючись. — Ну що ж, тепер побачимо, чи готовий ти відповідати на питання. То це була Нетта, чи не так?

Він схопив стілець і запустив ним у мене. Я ухилився, а тоді взяв стілець за ніжки та розстроцив у нього на спині. Нагнувся і вгамселив у пику, потому схопив за вуха й гупнув головою об килим.

— Кажи ж бо, негіднику! — скричав я, продовжуючи гамселити його головою по застеленій килимом підлозі. Шкодував, що підлога не бетонна, однак я вклав у своє заняття забагато жару і, здається, пошкодив йому вуха. А це вже було щось.

— То це була Нетта, так?

— Припини! — заволав він. — Так, чорт забирай; це була вона!

— Тож Нетта повстала з мертвих, еге ж? — зронив я, відпускаючи його вуха, але продовжуючи ляскати по щоках, аби привести його до тями. — І що вона хотіла?

— Гроші, — буркнув він.

— Скільки ти їй дав?

— Триста фунтів.

— А за що вона їх отримала?

— Щоб не потрапити в руки поліції.

— Навіщо це їй?

— Не знаю.

Я знову схопив його за вуха і гепнув головою об килим.

— То навіщо?

— Не знаю, — заскиглив він. — Присягаюсь, я цього справді не знаю!

Я сів йому на груди і дав щигля по носі.

— Не розповідай мені баєчок про те, що ти дав їй гроші лише тому, що вона про це попросила. То за що ти дав їй гроші?

— Вона продала для мене кілька каблучок, — простогнав він.

— Де вони?

— Он там.

Я силоміць поставив його на ноги.

— Ну ж бо, не будь таким сором'язливим — покажи їх мені.

Хитаючись, він підійшов до розтрощеного письмового столу і висунув шухляду.

— Ось вони, — промовив він і лантухом повалився на підлогу.

Я взяв чотири діамантові персні, повертів їх у руках і глянув на Бредлі.

— Награбоване добро Джейкобі, еге ж? — сказав я.

Він здригнувся.

— Не розумію, про що ти говориш. Вона казала, що це її персні. Нічого не знаю про Джейкобі.

— Ще й як знаєш, негіднику, — озвався я. — Недовго ще тобі ходити на свободі, тож викладай усе швидше. Звідкіля це в тебе?

— Я її не питав, — пробелькотів Бредлі. — Вона запропонувала їх мені за триста фунтів. Я бачив, що вони коштують значно дорожче, і купив їх.

— Я розповім про це Корріданові, — заявив я, поклавши каблучки в кишеню. — А ти знаєш, що це означає.

— Вони мої! — гаркнув він, трясучи кулаками. — Я притягну тебе за крадіжку!

— Будь же розсудливим. Ти не гірше за мене знаєш, що ці персні — частина награбованого Джейкобі добра. То де я можу знайти Нетту?

— Не знаю, — буркнув він, прикладаючи закривавлену хусточку до носа. — Вона не сказала, куди йде. Ти вломився сюди в найбільш невідповідний момент, чорт забирай!

Я подумав, що, може, це й правда.

— Вставай! — наказав йому я.

Він повагався, але коли я загрозливо хитнув ногою, заледве випроставсь і став переді мною.

— Гаразд, Бредлі, тепер ми квити. Наступного разу, коли надумаєш когось провчити, ретельніше добирай об'єкт.

Я пильно оглянув його, вирішивши, що моє лице порівняно з ним — це обличчя красеня, розвернувшись і наостанок ще раз зацідив йому в жирне підборіддя. Бачив, як він гепнувся на підлогу. Потому я відкотив рукави сорочки, натягнув піджак і поквапно пішов до виходу.

РОЗДІЛ XVIII

Я розрахувався з таксистом на розі Гемптон-стріт і звернув у глуху бічну вуличку. Три будинки тут стояли розбомблені — суцільна обпалена цегла та обгорілі бантини. Останньою будівлею у провулку була маленька друкарня. Вікна забиті дошками, і саме приміщення мало жалюгідний, занедбаний вигляд. У дальньому кінці будівлі виднівся номер — 3 Б.

Я відступив трохи і глянув на зашторені вікна. Там було темно.

Узявся за клямку дверей, але вони, як я й очікував, були зачинені.

Я знову відійшов на кілька кроків і придивився до вікон верхнього поверху. Поблизу одного з них проходила ринва. Я узявся за неї і вирішив, що вона достатньо міцна, щоб витримати вагу мого тіла, та озирнувся на темний провулок. Вуличка була безлюдна.

Почав дряпатися нагору, шкодуючи, що на мені такий дорогий костюм, і якимсь-таки примудрився вилізти на дах. Звідтіля мені було зовсім нескладно залізти у вікно. Я глянув униз у темряву і прислухався. На Расселл-сквер гудів транспорт, десь удалині хтось окрикнув таксі. З помешкання Сельми Джейкобі не долидало ні звуку. Я витяг кишеньковий ніжик, підважив раму і відчинив вікно. Ще раз озирнувшись, ступив у темряву кімнати.

Це була спальня. Мені вмиць аж мурашки пробігли шкірою, бо в кімнаті виразно вчувався аромат бузку. Я підняв жалюзі, потому розсунув занавіски. Знайшов у кишені запальничку, викресав вогонь. У слабкому світлі розгледів вимикач. Перетнув кімнату й увімкнув світло.

Кімната була невеличка, але умебльована зі смаком. В одному кутку вабливо запрошувало до себе розстелене ліжко-диван. На підлозі поряд валялася блакитна шовкова нічна сорочка. Коло ліжка стояли кімнатні капці. Праворуч од вікна стояв туалетний столик, завалений пудреницями, помадами, лосьйонами... словом, усім, що потрібно дівчині, аби виглядати доглянутою. Біля дверей розміщувався комод, зліва від вікна стояла шафа.

Я потягнув на себе одну з шухляд і зазирнув усередину. Там була купа жіночої білизни і безліч пар шовкових панчіх. Витяг панчохи. Деякі з них були уже без

шелестких обгорток, але більшість — ще у прозорих целофанових конвертиках. Я щось буркнув, поклав їх назад у шухляду і вимкнув світло. Відчинив двері, прислухався. Спокій і тиша, що панували довкола, лякали мене. Я чув лише власне дихання та пульсування крові у скронях.

Вийшов у короткий вузький коридор і побачив сходи в одному кінці та двері — в іншому. Підкрався до дверей, притулив до них вухо і прислухався. Ані звуку. Я повернув ручку, відчинив двері та зазирнув у чорнильну темряву. Знову прислухався, і мені стало якось не по собі. Обмацавши рукою стіни, нарешті знайшов вимикач. Повагавшись, увімкнув світло.

Роздивляючись простору, добре умебльовану кімнату, раптом відчув, що мені забракло повітря і волосся на потилиці стало сторч. Бо на підлозі, на бежево-блакитному килимові лежав, розкинувши руки та підібгавши ноги, втупившись незрячими очима у стелю, і з перекошеним від жаху обличчям Генрі Литтлджонс. Я зробив крок уперед і побачив розбитий збоку череп та кров, що витікала з рани, утворюючи навколо голови непристойну калюжку, схожу на ореол. Поруч валялася залізна кочерга із забрудненим кров'ю кінчиком.

Старанно оминаючи калюжку, я підійшов до Литтлджонса, нахилився, доторкнувся до руки. Вона була ще тепла. Я підняв її, але вона безвільно впала на килим. Помер Литтлджонс зовсім недавно.

Я був такий здивований і нажаханий, що кілька хвилин лише тупо дивився на труп; жодної думки не було у мене в голові. Я наче закляк. Зненацька серце моє почало так сильно калатати, що мені стало важко дихати. Бо двері в дальньому кінці кімнати повільно прочинилися.

— Хто там? — запитав я якимось чужим голосом.

Двері рвучко розчахнулися. Я мимоволі зробив крок назад. У дверях стояла Нетта. Ми мовчки дивилися одне на одного поверх трупа Литтлджонса.

Тоді вона врешті промовила:

— О, Стів! Слава Богу, що ти мене нарешті знайшов!

Я застиг на місці, як бовдур, а вона підбігла до мене і схопила за руку.

— Стів, це ж я, Нетта! — ридаючи, крикнула вона, кидаючись мені в обійми.

Я мовчки стояв, тримаючи її в обіймах, не в силах відвести погляд від тіла Литтлджонса.

— Забери мене звідси, Стів! — ридала вона. — Забери мене звідси!

Я врешті скинув із себе заціпеніння, обійняв її за плечі та відвів у спальню. Ми сіли на ліжко, і я дав їй час виплакати. Не знав, чим її розрадити.

Нарешті спромігся сказати:

— Нетто, так ми ні до чого не дійдемо. Ти мусиш мені все пояснити, і я спробую тобі допомогти.

Вона відсунулась від мене, і в очах її застиг жах. Автоматично поправила густе руде волосся.

— Ти не розумієш, — промовила вона хриплим, чужим, надтріснутим голосом. — Я вбила його! Чуєш? Це я вбила його!

Я похолов, намагаючись щось сказати, але не зміг видушити зі себе ні звуку.

Раптом вона скочила на ноги і побігла до дверей, однак я зміг її перехопити на ходу. Обоє налякані, ми тупо дивилися одне на одного.

— Ти вбила його? — луною повторив я. — Боже ж мій, Нетто!

Вона осіла зі мною поруч. Я вчув бузковий запах її волосся.

— Тепер мене посадять, Стів! — простогнала Нетта, ридаючи у мене на грудях. — Досі я трималася від цього подалі, але тепер вони мене таки дістануть.

Я відчув, як холодний піт струменить мені скронями. Єдине, чого я хотів, то це втекти звідси — подалі від цього пекла — і залишити її. Це ж було вбивство — те, чим я не міг легковажити і мусив би передати справу Корріданові, якщо в мене нічого не вийде. Це було вбивство! Я схопив Нетту за руки, намагаючись щось вимислити. Можливо, саме моменти насолоди, котрі дала мені ця крихітка два роки тому, і допомогли мені подолати жах, який тепер відчував. Може, саме тому я від неї й не втік.

— Заспокойся, — сказав я, пригортаючи її до себе. — Що нам треба, то це випити. Чи є в цьому домі хоч трохи віскі?

Вона здригнулась і ще міцніше приліпилася до мене.

— Он там, — сказала вона.

Я зрозумів, що вона мала на увазі. Легенько відштовхнув її від себе і всадовив на ліжку.

— Будь тут. Я зараз повернусь.

— Ні! — скрикнула Нетта, і голос її злетів кудись угору. — Не залишай мене, Стів! Ти не повинен мене залишати!

Вона схопила мене за руку, і її нігті боляче уп'ялися в зап'ястя.

— Усе гаразд, — я спробував заспокоїти її, хоча в самого зуби вистукували дріб. — Я повернусь уже за мить. Заспокойся, добре?

— Ні, ти не повернешся! Ти втечеш від мене. Ти залишиш мене в цьому пеклі. Але ж ти цього не зробиш, правда, Стів? Ти мене не покинеш!

Вона знову заридала, а тоді затулила обличчя руками і дико завила.

Цей звук блискавкою розсік мені череп. Я заляк від жаху. Розчепив її руки і вліпив добрячого ляпаса. Нетта впала на ліжко навznak.

Я нахилився над нею.

— Стули пельку, мала дурепо! — Я весь тремтів, холодний піт заливав мені очі. — Ти що, хочеш, щоб зараз сюди хтось зайшов?

Вона ураз замовкла, дивлячись на мене порожніми очима, і на її щоці полум'яніла пляма від мого ляпанця.

— Я повернуся, — повторив. — Сиди спокійно і не відкривай рота.

Я вийшов у коридор і пройшов у вітальню. Він усе ще лежав там — маленький, беззахисний, жалюгідний. Я глянув на нього зверху вниз, і мені стало боляче. Дивився на його потертий костюм, поношені черевики, товсті шкарпетки у рубчик, що брижилися на щиколотках. Дивився на жах, що застиг у його очах, на перекошений рот. Нахилившись, поплескав його по руці й помітив шматок паперу, затиснутий між великим і вказівним пальцями. Я нагнувся нижче й обережно витяг папірець із його руки. Це був кавалок цупкого глянцевого паперу, схожий на край фотографії. Я спантеличено витріщився на нього.

Муха, що сиділа у Литтлджонса на оці, неохоче злетіла і закружляла над калюжкою крові. Я зіщулився, сховав краєчок паперу в нагрудну кишеню, підійшов до бару біля каміна і знайшов там повнісіньку пляшку віскі. Прихопивши ще й дві склянки, відніс усе це в спальню та зачинив за собою двері. Нетта лежала на ліжку долілиць. Спідниця її задерлась, і я міг бачити край її голого стегна. Але голі стегна нічого не важать для чоловіка в такий момент. Для мене вони немовби взагалі не існували.

Я щедро хлюпнув віскі в обидві склянки, зауваживши, що рука моя тремтить, як осиковий листок. Залпом, наче воду, випив свою порцію. Віскі враз обпекло мені шлунок,

і вже за мить я почувався значно краще. Нахилився над Неттою і струсонув її.

— Ну ж бо, випий це.

Сам змушений був залити в неї віскі, бо моя рука видавалась твердою, мов скеля, порівняно з її. Нетта випила, закашлялась і перестала плакати. Я дав їй свій носовичок, налив собі ще віскі та поставив пляшку долі.

— Закурімо, — промовив я, вкладаючи незапалену сигарету в її тремтячі уста. Узяв і собі та запалив обидві сигарети.

Сів на ліжку поруч із нею.

— А тепер розповідай усе — і то швидко, — сказав я. — Спробую тобі допомогти. Не знаю, яку гру ти вела і чому, але якщо розкажеш мені всю правду, я зроблю для тебе все, що зможу. Тож розповідай хутчіш.

Вона затягнулася сигаретним димом і відкинула назад густе руде волосся, що падало їй на обличчя. Виглядала кепсько. Темні кола під очима, ніс розпухнув від сліз. Вона дуже схудла, відколи я бачив її востаннє. І що значно гірше, очі її були пусті та безживні, й це мене по-справжньому налякало. Вираз цих очей мені не сподобався. Та й загалом вона була не дуже... але це легко міг підправити хороший сон та трохи сонця. Однак порожні очі — це вже було серйозно: я бачив такі очі у французьких дівчат після багатоденних бомбардувань або коли ми витягали їх із рук чергового ганса*. Саме таким був тепер вираз Неттиного обличчя.

— Я вбила його, — спокійно повторила вона.

Віскі надало їй трохи мужності — чого я й добивався.

— Я почула якийсь звук і прокралася сюди. Було темно, і хтось пересувався кімнатою. Тож я його і вдарила.

Вона зіщулилась і затулила обличчя руками.

---

* Ганс, німець, гун, варвар — так презирливо називали німецьких окупантів в часи обох світових воєн.

— Тоді увімкнула світло... думала, що то Пітер Френч. Я слухав, затиснувши сигарету в зубах. Уважно слухав.

— Так не піде, Нетто, — сказав я, поклавши руку їй на коліно. — Почнімо з початку. Забудь на мить про того чолові'ягу. Почни з самого початку.

Вона стиснула руки в кулаки, але погляду не підвела.

— Я не можу ще раз через це пройти. Просто не можу.

— Однак мусиш. Ну ж бо, Нетто! Якщо я маю намір тобі допомогти, то повинен знати, наскільки все погано. Тож почни з самого початку.

— Ні! — вона скочила на ноги, перекинувши склянку з віскі, яку примостила на ліжку. — Відпусти мене! Я не можу перебувати тут із ним! Ти мусиш мене звідси випустити!

Я схопив її за зап'ястя, струсонув і посадив із собою поруч.

— Стули пельку! — люто гаркнув я. — Ти не підеш звідси, допоки все мені не розкажеш. Ти усвідомлюєш, про що мене просиш? Ти хочеш, щоби я власноруч засунув собі голову в петлю!

Вона смикнулася, намагаючись вивільнитися, однак я міцно тримав її.

— Не зроблю цього нізащо у світі, — сказав я, — допоки не упевнюся, що воно варте того. Що ж стосується тебе, то якщо хочеш, аби я тобі допоміг, сядь та розкажи мені все — і то швидко.

Вона враз якось обм'якла. Дихання судомно виривалося з її грудей.

— Послухай-но, Нетто! — терпляче почав пояснювати я. — Той бідолаха працював на мене. Можливо, ти й не хотіла його вбивати, але, так чи інакше, ти його вбила, й ні ти, ні я не можемо повернути його до життя. Мені він подобався, тому мені дуже прикро. І він був тямущий. Якби то була не ти, а хтось інший, я би негайно

викликав поліцію. Але я не забув, ким ти була для мене колись. Я багато чим завдячую тобі, але не зможу допомогти, поки не знатиму все. Тож розслабся і розповідай. Розкажи мені все з початку.

— Що ти хочеш знати? — заламуючи руки, простогнала вона. — Невже ти не розумієш, Стіве, що чим довше ми тут залишатимемося, тим гірше для нас. Вони знайдуть нас... тобто мене.

— Хто була та дівчина у тебе в квартирі? Та, котра померла? — запитав я, вирішивши ставити їй прямі запитання, аби швидше докопатись до істини.

Вона здригнулася.

— Анна, моя сестра.

— Що за чоловік був із нею?

Вона глянула на мене.

— Звідкіля ти це знаєш?

Я узяв Нетту двома пальцями за підборіддя і зазирнув їй в очі. Вона не зморгнула.

— Облиш свої хитрощі, — сказав я. — Відповідай на моє питання: хто був той чоловік із нею?

— Пітер Френч.

— Ким він був для неї?

— Коханцем.

— А тобі він хто?

— Ніхто.

— Справді?

— Так.

— Він же її і вбив, чи не так?

Нетта поблідла, закусила нижню губу, однак усе ж відповіла:

— Так.

Я відкинувся на спинку дивана і витер рукою спітніле чоло.

— Чому?

— Вона дізналася, що це він убив Джорджа Джейкобі.

— Як?

Вона хитнула головою.

— Вона не встигла мені це сказати.

— Френча не раз бачили разом з тобою. Як ти це поясниш?

— Він намагався вийти на слід Анни. І вважав, що якщо буде поруч зі мною, то я приведу його до неї.

— А де вона була?

— Переховувалася. Дізналася, що він і Джейкобі були причетні до викрадення коштовностей Алленбі і що пізніше Френч убив Джейкобі. Вона була налякана, тому й ховалася.

— І Френч таки її знайшов?

Нетта кивнула.

— Він знайшов її в нічному клубі. Вона була п'яна в дим. Анна постійно напивалася. Френч знав це і боявся, що вона колись-таки вибовкає таємницю. Тож він привіз її до мене.

— Чому?

Нетта знову заломила руки.

— Він хотів побалакати з нею, щоб з'ясувати, як багато їй було відомо. Нічний клуб зовсім близько від мого дому, а часу в нього було мало.

— Коли вони приїхали?

— Близько першої, і я вже спала. Я бачила, що Анна страшенно налякана, хоча й напідпитку. Їй вдалося шепнути мені, що Френч хоче її вбити, і щоб я ані на хвилику не спускала з неї очей.

Нетта затулила обличчя руками.

— Я й досі чую її голос.

Я налив їй нову порцію віскі та змусив випити.

— Продовжуй, — сказав. — І що було потім?

— Я не знала, що мені робити. Хотіла піти одягнутися, проте Анна не відпускала мене, боячись залишитись із Френчем наодинці, а він не пускав її в мою кімнату.

Щоби виграти час, я принесла віскі. Він підсипав нам щось у склянки, і я вмить вирубалася, тож не мала часу застерегти Анну — це надто швидко подіяло. Я ще почувала, як скрикнула Анна, і це було все.

— І тоді він убив її? — спокійно спитав я.

Вона знову кивнула, намагаючись стримати сльози.

— Я така налякана! Він те саме зробить зі мною!

— Заспокойся! Що було потім? Ну ж бо, Нетто, я хочу знати все. То що сталося потім?

— Невиразно пам'ятаю, що мене вдягли і мало не знесли сходами. Там саме стовбичив Джуліус Коул. Френч заговорив із ним, але я була надто одурманена, щоби розчутити, що він сказав. Френч виштовхав мене з будинку. Нічне повітря допомогло мені прийти до тями, і я почала пручатися. — Нетта заплющила очі. — Він ударив мене, й опритомніла я уже в його машині. Знову почала боротися з ним, і він знову вдарив мене. Я знепритомніла і прийшла до тями уже в якійсь кімнаті. За мною наглядала жінка, місіс Брембі. Трохи згодом з'явився Френч. Він попередив, що вб'є мене, якщо я не робитиму те, що він скаже.

— А раніше ти чула про місіс Брембі?

Вона ствердно кивнула.

— В Анни був котедж у Лейкемі. Френч купив його для неї. Він приїздив туди на вікенд та за першої-ліпшої нагоди. Місіс Брембі доглядала за котеджем.

— Чому вони тримали тебе там в ув'язненні? — запитав я, простягаючи їй ще одну сигарету.

— Френч хотів, щоб поліція думала, що це я, а не Анна померла в моїй квартирі.

— Але, заради Бога, чому?

— Він знав, що поліція не зможе вийти на його слід через мене, а от їх із Анною постійно бачили разом, і він боявся, що вони якось пов'яжуть його з її смертю. В котеджі відбувалося щось таке, про що він не хотів,

щоби поліція дізналася, а він був упевнений, що вони туди неодмінно заявляться, якщо розслідуватимуть смерть Анни.

— А що саме відбувалося в котеджі?

— Не знаю.

— Як ти дізналася про це?

— Місіс Брембі сказала. Вона боїться Френча, і їй подобалась Анна.

— А коли на горизонті з'явився я, то він зрозумів, що його план зривається?

— Так. Коул зателефонував йому і повідомив, що ти приходив і, можливо, захочеш бачити й... тіло. Френч запанікував і з допомогою двох дужих чоловіків викрав тіло з моргу. Вони помчали до котеджу Анни і влаштували все так, наче вона скоїла самогубство там, а не в моїй квартирі.

— Отакої, чорт забирай! — вигукнув я. — То ти хочеш сказати, що дівчина, яка померла в твоїй квартирі, й дівчина з котеджу — одна й та сама особа?

— Так, це була Анна.

— Але ж одна з них рудоволоса, а інша — білявка!

Нетта стенула плечима.

— Для Френча це не було перешкодою. Мое волосся насправді не руде. У мене вдома була пляшечка з хною, тож він підфарбував нею Аннине волосся, поки та лежала без тями. Потім, коли тіло Анни перевезли в котедж, то використав пероксид водню і відновив природний колір її волосся.

Я скривився. Цей тип — найхолоднокрівніший із мерзотників!

— Продовжуй! То що було далі?

— Я йому заважала. Поліція шукала моє тіло. Френч планував убити мене і підкинути труп туди, де поліція могла би його знайти. Джуліус заважав йому зробити це. Ми з ним завжди добре ладнали, і поки він був зі мною,

я почувалася у безпеці. Він розповів мені, що Френч підкинув мені в квартиру один із пернів Алленбі і що поліція розшукує мене. Я злякалася. Подумала, що якщо поліція шукає мене, Френч неодмінно скористається нагодою мене вбити. Джуліус допоміг мені вислизнути з котеджу. Я приїхала в Лондон, і єдине місце, де я могла сховатися, було тут. Ми з Сельмою були подругами. Я часто приходила до неї ще до того, як вона вийшла заміж за Джейкобі. Я знала, що Сельма майнула в Америку з Пітером, коли вбили Джорджа. Пітер таємно переправив її туди.

— Пітер? Який Пітер?

Вона нахмурилась і провела рукою по очах.

— Я й забула, що ти його не знаєш. Пітер Еттерлі, американський військовослужбовець. Він служив тут. Був дуже милий, тож, дізнавшись, що Сельма в біді, він запропонував їй поїхати з ним в Америку і потурбуватись про неї.

— Це, бува, не той, що дав тобі пістолет «люгер»?

— Пістолет «люгер»? — машинально перепитала вона, а тоді кивнула: — А я й забула про це. Обіцяла зберегти його для Пітера, але коли він поїхав, ми обоє геть забули про нього. А ти звідкіля знаєш?

— Він тепер у Коррідана, — пояснив я. — Ми обидва думали, що це той, з якого було вбито Джейкобі.

Вона зблідла.

— Але ж тепер вони знають, що це не так?

— Звісно ж, знають, — я заспокійливо поплескав її по коліну, бо майже скінчив свій допит. — А чому ти ходила до Бредлі?

— Змушена була. У мене зовсім немає грошей, а Бредлі завжди добре ставився до мене — після того нашого першого двобою. Мені ні до кого більше піти. І я боялася звернутися до тебе. Джуліус сказав, що ти всюди ходиш із поліцією. Я хотіла піти до тебе, Стіве,

але Джуліус попередив, що ти надто небезпечний. Отож, я й подалася до Бредлі. І виклала йому всю історію. Він повівся зі мною порядно і дав двісті фунтів. А тоді з'явився ти, і я в паніці втекла.

Я почухав носа.

— Продовжуй, — сказав.

— Я повернулася сюди, — провадила вона далі, раптом схопивши мене за руку. — Відчинила двері, піднялася нагору. Почула, як хтось ходить у вітальні, й подумала, що то Френч. Присягаюся, я була впевнена, що то Френч! — Вона різко урвала свою розповідь і пильно глянула на мене. — Стіве, ти повинен мені вірити!

— Кажі далі, — спонукав я її.

— Я гадала, він прийшов убити мене, і збожеволіла від страху. Сама не знала, що роблю. Схопила кочергу, вичікуючи в темряві. Щось порухалось і посунуло на мене. Я... я втратила голову і... вдарила! — Вона затулила обличчя руками. — Стіве, ти мушиш мені допомогти! Я така налякана! Скажи, що ти мені віриш і допоможеш! Ну будь ласка!

Я скочив на ноги і почав міряти кроками кімнату.

— Як у біса я можу тобі допомогти? Рано чи пізно вони знайдуть його тут. І з'ясують, що він працював на мене. А також те, що ти тут переховувалась. Єдине, що ми можемо зробити, то це розповісти усе Корріданові. Це єдиний вихід, Нетто. Він усе зрозуміє. І допоможе тобі.

Вона підвелася.

— Ні! Френч уб'є мене раніше, ніж поліція встигне втрутитися. А якщо він цього не зробить, мені не повірять. Я знаю, що так воно й буде. Мені ніхто не вірить, окрім тебе! — Вона обійняла мене і пригорнулася. — Стіве, я благаю, допоможи мені. Знаю, ти це можеш. Ти можеш вивезти мене з країни так само, як Пітер вивіз Сельму. Ми можемо поїхати вже за день чи два — ще до того, як знайдуть труп. — Зіщулившись,

вона глянула на мене через плече. — Пітер посадовив Сельму в один із приватних літаків своїх друзів. Невже ти не можеш зробити для мене те саме? Невже нездатний допомогти мені вибратися звідси після того, що було між нами?

— Мушу подумати, — озвався я, сідаючи на ліжко і запалюючи чергову сигарету. Кілька хвилин думав, а потім сказав: — Гаразд, Нетто, я зроблю це. Вивезу тебе з країни, а тоді, гадаю, ми будемо квити. Я справді тобі дечим зобов'язаний, але не думав, що ціна буде аж такою високою. Я зроблю це.

Вона впала переді мною на коліна.

— Але як же ти це зробиш? — запитала вона, хапаючи мене за руку.

— Гаррі Бікс забере нас звідси. Ти ж пам'ятаєш його? Ми були з ним разом у клубі того дня, коли я вперше побачив тебе. Він щотижня ганяє повітряні судна в Штати. Зробить і це — він такий. Ми таємно проведемо тебе на борт, і він якось уже переправить нас за океан. Ми зробимо це, Нетто, не переживай. Коли я щось обіцяю, то завжди виконую.

Вона знову почала ридати, схилившись на мої коліна. Я задумливо пестив її волосся, втупившись поглядом у красунечку в звабливих жовтих трусиках над ліжком. В її погляді я прочитав зневагу. Можливо, вона мала рацію.

РОЗДІЛ ХІХ

Поки Нетта пакувала валізи, я протер склянки, щоб на них не залишилось відбитків пальців, і поставив їх та пляшку з віскі назад у буфет. Носовичком узяв кочергу, промив її від крові і поклав поруч із Литтлджонсом.

Зайшов у спальню і застав Нетту за пакуванням речей. Вона поквапно запихала їх у велику валізу.

— Тут не повинно залишитися жодної зачіпки, яка би привела поліцію до тебе.

— Я спакувала все, — сказала вона, закриваючи кришку валізи.

— Ти впевнена? — перепитав я.

Вона обвела поглядом кімнату і кивнула.

— Так.

— Гарзд, — сказав я. — Тепер мусимо подумати, куди тобі подітися, поки я не домовлюся про літак. Це може зайняти кілька днів.

— Я знаю, куди піду, — мовила вона. — Я вже подумала про це, поки тебе не було.

Я глянув на неї.

— І куди?

— У квартиру Медж Кеннітт.

— Куди? — витріщився я на неї.

— У помешкання Медж Кеннітт, — повторила вона. — Ніхто не здогадається шукати мене там.

— Боже ж мій! — вигукнув я. — Її убили — хіба ти не знала? Ти не можеш туди піти!

— Можу, — спокійно відповіла вона. — Там нікого немає, а поліція вже завершила свій огляд. Місіс Крокетт не здаватиме квартиру, допоки про вбивство не забудуть. У найближчі три-чотири дні я буду там у цілковитій безпеці. Але це не єдина причина, чому я хочу туди піти. У Медж є ще довоєнні запаси консервів, і я знаю, де вони лежать. Мені ж треба буде чимось харчуватися! А так мені не буде потреби кудись виходити, аж поки ти не приїдеш по мене.

— А ти впевнена, що консерви й досі там?

— Гадаю, що так. Принаймні я можу піти і переконатися сама.

Мені не дуже сподобалася така ідея. Але я погодився, що питання харчування і справді важливе.

— Але як ти туди потрапиш?

— Мій ключ підходить до її дверей. І до дверей Джуліуса також. Майже всі квартири там мають однакові замки.

— Тоді гаразд, — погодився я. — Але тобі слід бути дуже обережною.

І раптом я збагнув, що якщо Коул здатен був відчинити двері Медж, то цілком міг її і вбити та витерти ім'я Джейкобі, виведене на запиленій підлозі. Я заштовхав отриману інформацію подалі в пам'ять, щоб обмізкувати почуте пізніше.

— Я буду дуже обережною, — пообіцяла вона.

— Гаразд, тоді вирішено. Я приїду по тебе на машині. Будь готова вирушити будь-якої миті.

Вона підійшла до мене і поклала руки мені на плечі. Страх причаївся десь у кутиках її очей, але тепер уже вона була спокійніша.

— Не знаю, як тобі й віддячити, — сказала вона. — Можливо, я наробила чимало дурниць відтоді, як ми бачились востаннє, однак я не така погана — справді непогана — і не могла забути тебе.

Я поплескав її по руці й відвернувся.

— Тепер ми обидвоє по вуха в лайні. Якщо ми схибимо і не розіграємо нашу карту як слід, то загрузнемо в ньому ще глибше. Ми не маємо права на помилку. Я не зробив би це ні для кого іншого.

Вона притулилася до мене.

— Я знаю. І мені не слід було просити тебе про це, Стів. Я втратила голову, але тепер уже все гаразд. Якщо ти передумав, то я тебе за це не засуджуватиму. Яюсь упораюсь сама: все життя так робила. І знову здатна боротися самотужки.

— Забудьмо, — коротко сказав я. — Ми тепер в одній упряжці. Одна річ турбує мене...

Вона запитально глянула на мене.

— Що саме, Стіве?

— Пітер Френч. Якщо ми втечемо, то він залишиться непокараний.

Вона схопила мене за руку.

— Ну й нехай собі. Ми не можемо нічого зробити без того, щоб самим не підставитися. Не затівай нічого такого, Стіве. Це все може обернутися проти нас.

Я кивнув.

— Гадаю, ти маєш рацію. Але мені нестерпно думати, що такий мерзотник, як Френч...

Її хватка стала міцнішою, очі широко розплющилися.

— Слухай, — прошепотіла вона.

— У чому річ? — почав було я, але вона затисла мені рот долонею.

— Хтось є у квартирі, — видихнула вона. — Прислухайся!

Мене скувало жахом. Я заціпенів, дивлячись на двері.

Вона мала рацію. Десь унизу на сходах почулися обережні кроки. Серце мені калатало, наче в лосося, що потрапив у невід. Я ступив до вимикача, аби вимкнути світло.

— Чекай тут, — прошепотів я. — Стій тихо. Спробуй вислизнути звідси за першої-ліпшої нагоди. Але не залишай тут валізу. Зможеш сама її донести?

Я відчував, як сильно вона тремтить.

— Спробую, — сказала вона. — О Боже! Як мені страшно! Хто це, як ти гадаєш?

— Зараз з'ясую, — прошепотів у відповідь. — Але не чекай на мене.

Я обережно прокрався до вікна, що виходило у двір, і глянув на похилий дах.

— Ось твій шлях до втечі, — сказав я, приставивши губи до самого її вуха. — Дай мені кілька хвилин, а тоді вибирайся на дах і спускайся у двір. Вирушай до Медж. За день-два я з тобою зв'яжуся.

Її пальці торкнулися моєї руки.

— Любий Стів! — сказала вона.

— Зачини за мною двері, крихітко, — прошепотів я, потис її руку і вислизнув у коридор.

Прислухався — тихо. Прикрив двері. Почув, як Нетта зачинила їх на засув.

Перетнувши коридор, я ввійшов у вітальню і навпомацки почав шукати електричну лампочку. Знайшовши її, викрутив та обережно поклав на підлозі. Згадав про відбитки пальців, витяг із кишені носовичок, ретельно протер лампочку і знову поклав її на підлозі. Повернувся до дверей і став, прислухаючись: серце моє шалено калатало, піт струменів обличчям.

Упродовж кількох секунд не чув нічого, потім уловив тихеньке скрипіння сходинок. Хтось підіймався сходами.

Я стояв за дверми, притиснувшись до стіни. Почув, як повернулась ручка у дверях Неттиної кімнати. Щиро сподівався, що в неї стане мужності не закричати. Бо сам я був на межі.

Знову тиша — така, хоч ножем ріж. Раптом я радше відчув, ніж побачив, що двері кімнати, в якій я був, відчиняються. У роті мені пересохло, волосся на голові стало сторчма. Двері відчинялися повільно — дюйм за дюймом — тоді раптом знову запала тиша. Я побачив нечіткий силует та руку, що намацувала вимикач і врешті знайшла його.

Клацання вимикача було оглушливим, як постріл. Кімната залишалася темною, і я подякував долі за те, що здогадався викрутити лампочку. Я напружив м'язи і стиснув кулаки, вичікуючи.

Потім запала довга пауза, бо двері далі не відчинялися; не чутно було жодного звуку, окрім калатання мого власного серця. Я вичікував — нерви напружені, дихання приглушене. До мого настороженого слуху долинув інший звук — хтось шумно дихав. Я подумав, чи чує той хтось моє дихання так само і чи не це його зупиняє. Двері знову почали спрокволу відчинятися. Я притиснувся до стіни, щомиті готовий стрибнути.

У дверях з'явилася темна постать: голова і плечі — чоловічі. Я зміг лише розрізнити його розмитий силует. Я знав, що є невидимим у темряві, тож вирішив зачекати і подивитися, що він робитиме далі. Він роззирнувся довкола і ступив крок уперед. Тоді я почув іще один звук, різкий скрип — то Нетта відчиняла вікно.

Умить чоловік вибіг у коридор, рвонув до Неттиних дверей і спробував їх відчинити.

— Я чую тебе! — закричав він. — Відчиняй двері! Виходь!

Це був Коррідан!

На мить мене охопила така паніка, що я не міг зрушити з місця. Тоді збагнув, що Коррідан наліг на двері усією вагою свого тіла, і почув, як ті заскрипіли, відчиняючись. Більше я не міг чекати. Я копнув стілець, який, падаючи, зачепив маленький столик. Гуркіт був такий, наче розірвалася міна.

Почув здивований вигук Коррідана. За мить він уже знову був у вітальні. Я побачив, як він поліз у кишеню, тож, пригинаючись, прокрався до нього, молячи Бога, щоб він мене не почув. Секундою пізніше яскраве світло електричного ліхтарика вихопило фігуру Литтлджонса на підлозі.

Бачив, що Корріданові перехопило подих. У такому непевному світлі тіло Литтлджонса могло нажахати будь-кого. На мить Коррідана наче паралізувало від подиву та шоку. Тоді я на нього і стрибнув. Ми звалилися на підлогу, наче пара буйволів, розбивши при цьому на

скіпки журнальний столик. Я поцілів йому в обличчя і, вирвавши ліхтарик із рук, щосили жбурнув ним об стіну. Той загас.

Коррідан крутнувся піді мною і наніс мені потужний удар у груди. Я намагався притиснути його до підлоги, але він був надто міцний для мене.

Кілька секунд ми боролися, мов дикі звірі. Обидва наче збожеволіли від страху, тож безперестанку молодили, щипали та копали одне одного — тільки руки-ноги мелькали. Коррідан був сильний супротивник. Він знав геть усі, навіть найбрудніші прийоми боротьби, і якби я як військовий кореспондент не пройшов підготовку рейнджерів*, то не протримався б і двох хвилин. Нарешті мені вдалося виконати захват голови, і я спробував стиснути йому горло, але Коррідан наніс мені такий сильний удар у живіт, що я не втримав суперника. Я відліпився від нього і підвівся. Він ухопив мене за ноги ще до того, як я спромігся зробити хоч крок, тож я гепнувся навznak. Мені перехопило подих, і якусь мить я був геть безпорадний. Для такого хлопця, як Коррідан, цього виявилось цілком достатньо. Перш ніж я зміг відновити дихання, він уже навалився на мене, і враження було таке, наче на мене звалився собор Святого Павла.

— Дай-но поглянути на тебе, виродку! — важко дихаючи, промовив він.

Я почув черкання сірника. Якщо він побачить, хто я — мені кінець. Якщо мене схоплять біля тіла Литтлджонса, шансів виплутатися у мене ніяких. Ціною неймовірних зусиль мені вдалося вивільнити ноги і копнути його черевиком у потилицю. Він упав на мене, при цьому вивільнивши мені руки. Але він тут же схопив обома руками мою голову, намагаючись стукнути нею об під-

---

* Школа рейнджерів — інтенсивний бойовий курс командирів підрозділів рейнджерів армії США; у складі армії США існував елітний полк легкої піхоти, 75-й полк рейнджерів.

логу. Напруживши шию, я не дав йому змоги це зробити і сильним ударом у живіт нейтралізував супротивника. Він хапнув ротом повітря і скотився з мене. Моя рука намацала ніжку розтрощеного стола. Я сліпо вдарив нею по Корріданові та почув деренчливий звук. Інспектор бухнувся на підлогу.

Я лежав, намагаючись відновити дихання та почувачуючись так, наче мені кілок всадили у живіт. Я знав, що не можу гаяти ні хвилини, і, зробивши над собою зусилля, спробував скинути з себе ноги Коррідана. Нарешті це мені вдалося. Я потягнувсь і торкнувся його. Він не рухався. В якийсь момент я вже було подумав, що вбив інспектора, проте вловив ледь чутне дихання. Тепер він щомиті може прийти до тями. Я негайно мав ушиватися. Звівся на ноги, хитаючись, вийшов з вітальні і зазирнув у спальню. Вона була порожня. Нетта втекла.

Я захопився за поруччя сходів і мало не з'їхав униз. Діставшись вхідних дверей, постояв трохи, збираючись із силами, відчинив двері та вийшов у темряву вулиці. Нічне повітря допомогло мені отямитися, але я все ще нетвердо тримався на ногах, поки чи то біг, чи то плентався, намагаючись вибратися на головну дорогу. Нарешті опинився на Рассел-сквер, а потім і на Кінгсвей. Досяг Стенду, і тепер я вже тримався на ногах більш-менш твердо. Мені слід було вимислити залізне алібі — таке, щоб Коррідан ніколи нічого не запідозрив. Цікаво, чи впізнав він мене. Я не видав ані звуку, поки ми боролися — до того ж було зовсім темно. Яка удача, що я зумів звідти вибратися.

Проходячи повз телефонну будку, повагався трохи, а тоді набрав номер Крістал. Не мав певності, чи повернулася вона вже з клубу. Було лише чверть по одинадцятій, але, на моє щастя, вона взяла слухавку.

— Це Стів, — сказав я. — Слухай і нічого не кажи. Це дуже серйозно. Коли ти повернулася з клубу?

— Десь із годину тому. У мене розболілась голова, і я вирішила піти додому. А що таке?

— Хтось бачив, як ти поверталася?

— Ні. А що сталося, дорогенький?

— Багато чого, — похмуро озвався я. — Запам'ятай: я був із тобою цю годину і маю намір залишитися в тебе на ніч. Гарзд?

— Чи ж гарзд? — її голос прозвучав піднесено. — Ще й як гарзд! Приходь негайно!

Коли я полишав будку, мені дещо спало на думку. Я витратив іще два пенси і зателефонував Фреду Ульману із редакції «Морнінг Мейл». Коли той узяв слухавку, я сказав:

— Слухай уважно, Фреде. У мене є історія, яка роками не сходитиме з газетних шпальт. І вона — твоя. Хочеш її почути?

— Ще б пак — якщо вона справді того варта — але ти мусиш мене в цьому переконати. То що ти хочеш, щоб я зробив?

Притулившись до стінки будки, я коротко оповів йому те, що сталося зі мною.

РОЗДІЛ XX

Я повернувся у «Савой» наступного ранку десь після одинадцятої. Звернувшись до порт'є по ключ, відчув, як хтось торкнувся рукою мого плеча. Узявши ключ, озирнувся. За мною, масивний і похмурий, стояв Коррідан.

— Отакої! — озвався я, дивлячись на нього, як я гадав, із приязною посмішкою. — Знову мій давній приятель

з'являється, наче Борис Карлофф*. Що привело вас сюди? Заблукали?

Він хитнув головою — очі крижані, рот міцно стиснутий.

— Хочу побалакати з вами, Гармесе, — сказав він. — Піднімося до вас у номер?

— Краще в бар, — запропонував я. — Він саме зараз відчиняється. Вигляд у вас такий, що нам конче треба випити.

— Гадаю, ми все-таки підемо до вас у номер.

— Ну що ж, якщо ви так наполягаєте — ходімо. Щось ви сьогодні зовсім на себе не схожі. Неприємності? Тільки не кажіть мені, що закохалися! Чи, може, проблеми зі шлунком?

— Зараз не час для жартів, — буркнув він, ідучи зі мною до ліфта.

— З вами завжди так, — прокоментував я. — У вас геть відсутнє почуття гумору.

Ми зайшли в ліфт, піднялися на третій поверх.

— Якби у вас воно було, то ви би насправді були приємною людиною. Беріть приклад із мене, — патякав я, поки ми йшли коридором до мого номера. — Що було би зі мною, якби я час від часу не жартував? Я вам скажу: я перебував би у безодні відчаю. Чому? Бо, гадаю, ви прийшли сюди для того, щоб заарештувати мене.

Він гостро поглянув на мене.

— Що змушує вас так думати? — запитав Коррідан, дивлячись, як я вставляю ключ у замкову щілину.

— У вас вигляд копа при виконанні службових обов'язків, — пояснив я. — Однак мушу вас розчарувати.

---

* Вільям Генрі Пратт (1887–1969); більше відомий за своїм сценічним ім'ям Борис Карлофф — англійський актор, котрий став усесвітньо відомою зіркою фільмів жахів після того, як зіграв монстра Франкенштейна у трьох фільмах про Франкенштейна.

— Ну, це ми ще побачимо, — сказав він, заходячи в номер услід за мною, знімаючи капелюха та дивлячись на мене.

Зауважив багряний синець у нього на скроні — там, куди я поцілив ніжкою стола. Щиро сподівався, що в нього не стане доказів пов'язати цей синець зі мною.

— Гай-гай! — вигукнув я, роздивляючись його. — Тепер моя черга позловтішатися. Звідкіля у вас цей синець? Гадаю, ви намагалися пробити головою кам'яну стіну?

— Облиште свої дурні жарти! — промовив Коррідан. Зроду ще не бачив його таким серйозним. — Де ви були минулої ночі?

Ну нарешті, подумав я, підходячи до місця, де тримав віскі.

— А це вже не ваша справа, — м'яко сказав я. — Вип'єте?

Я відкоркував пляшку і хлюпнув віскі у склянку.

Він заперечно мотнув головою.

— Це моя справа, і вам краще усвідомити, що й для вас це дуже серйозно.

Я відсърбнув віскі та глянув на нього.

— Цікаво, що відбувається у вашій голові, Коррідане, — сказав я. — Що вас гризе?

— Чи говорить вам щось ім'я Генрі Литтлджонс?

Я кивнув.

— Звісно. Це приватний детектив. А що?

— Ви наймали його, чи не так?

— Так, звісно! Я й досі його наймаю. Але який стосуюнок це має до вас?

— Прямий. Минулої ночі його було вбито.

Я якомога природніше здригнувся, поставив віскі на стіл і перепитав:

— Убито? Боже ж мій! Литтлджонса вбито!

Певно, зіграв я поганенько, бо побачив, що Коррідана не переконав.

— Я попереджав вас, Гармасе, що якщо ви ще раз упахаете носа в цю справу, то будете мати серйозні неприємності. Ви ж розумієте, що на вас може тепер чекати?

— Не забуваймо про почуття гумору, — сказав я. — Ви не можете залякати мене, Коррідане... Чи можете? Я абсолютно не причетний до смерті Литтлджонса, і ви це чудово знаєте.

— Гадаю, що причетні, — промовив він, пильно дивлячись на мене.

Я глянув на нього: зізнаюся, витримати його погляд було нелегко.

— Зачекайте-но! Ви це серйозно? — поцікавивсь я, роблячи спробу засміятися.

Сміх прозвучав фальшиво навіть для моїх вух, тож я різко урвав його.

— Ви жартуєте, чи не так?

— Зовсім ні, — відповів Коррідан. — І раджу вам також серйозно до цього поставитися.

— Гаразд, поговорімо серйозно. То, може, ви поясните, що маєте на увазі?

— Коли востаннє ви бачили Нетту Скотт? — зненацька поцікавився він.

Я не був готовий до такого запитання, тож забарився з відповіддю. Він тут же помітив це, і м'язи на його обличчі напружилися.

— Гадаю, це було два роки тому, — повільно проказав я.

— А вчора ви її не бачили?

— Вчора? — повторив я. — Ви що — несповна розуму? Вона вже тиждень як мертва. Чи ви хочете сказати, що знайшли її тіло?

Він повільно попрямував до крісла і всівся в нього.

— Послухайте-но, Гармасе: так не піде, — серйозно сказав він. — Ми обидва знаємо, що вона жива.

Я глянув на свої руки, помітив, що вони трохи тремтять, і сховав їх у кишені штанів.

— Я не бачив Нетту два роки, — твердо сказав я.

Він придивився до мене і кивнув.

— То де ви були минулої ночі?

— На це я не можу вам відповісти, — сказав я, відвертаючи погляд. — Бо це вже питання честі.

Коррідан ледь стримався.

— Послухайте-но, Гармаса, якщо ви не скажете мені, де були минулої ночі, то я змушений буду забрати вас у відділок. Не хочу бути надто офіційним, але якщо ви й далі ламатимете комедію, то, чорт забирай, я таки це зроблю!

— Невже ви серйозно припускаєте, що це я вбив Литтлджонса? — запитав, вступившись у Коррідана.

— Я офіційно попереджаю вас, — промовив Коррідан. — Поки що я ставлюсь до вас, як до друга. Але якщо ви не зможете довести мені, що вас справді не було на місці вбивства, то я скористаюся своїм службовим правом і заарештую вас.

Я сів, удаючи, ніби шокований його заявою.

— Ну якщо вже справа набрала такого керунку, то я змушений буду сказати вам правду. Я був із Кристал Годвін.

Його обличчя закам'яніло.

— Справді? О котрій ви з нею зустрілися та коли пішли від неї?

Я обміркував питання, а тоді сказав:

— Я підібрав її біля клубу «Блакить» о... яка ж то була година?.. о десятій десять. Пам'ятаю, що ще глянув на годинник, коли вона врешті з'явилася. Ми домовилися зустрітись о десятій, і я був трохи роздратований, що вона спізнюється. А тоді ми пішли до неї на квартиру.

— О котрій ви звідти пішли? — гаркнув Коррідан.

— Це ставить мене в доволі незручне становище. Але якщо це залишиться суто між нами, то я полишив її лише вранці.

Якусь мить він мене уважно вивчав.

— Цілком очевидне алібі, Гармасе. Дівчина підтвердить будь-яку брехню, аби врятувати вашу шкуру.

— Гадаю, що так, — озвався я із силуваною посмішкою. — Врешті-решт, я подарував їй цілих шість пар шовкових панчіх. І розраховував, що вона мені якось віддячиться. Так чи інакше, Коррідане, але це алібі. І якщо ви гадаєте, що ваш давній приятель брехатиме вам, тоді вибачте. Ба більше — я би навіть сказав, що ображений.

— Ну, це ми ще побачимо, — похмуро відповів Коррідан. — Можливо, мені ще вдасться як слід трусонутися цю жінку. Я не вперше переконую когось не давати неправдивих свідчень. Можливо, мені знову пощастить.

Мені залишалося лише сподіватися, що Кристал виявиться більш мужньою, ніж це видається на перший погляд.

— Ну, якщо вже ви мені не вірите, — я здвигнув плечима, — то справді побалакайте із міс Гудвін. Можливо, їй удасться вас переконати — якщо я не зміг. Зайдіть до мене після того, як побачитесь із нею, та гарненько мене перепросіть. Це коштуватиме вам пляшки шампанського.

— Гадаю, мені не доведеться цього робити, — промовив інспектор. — Якось ви мені казали, що улюблені парфуми Нетти мають аромат бузку, — він різко змінив тему. — Ви пам'ятаєте?

— Чи пам'ятаю я це? Я багато чого кажу, і що з того? Навіщо вплутувати Нетту в таку брудну справу?

— У квартирі, де було вбито Литтлджонса, вчувався сильний аромат бузку, — повідомив Коррідан. — Знаєте, Гармасе, я радив би вам сказати правду. Ми обидва добре знаємо, що Нетта жива. Ми вже її шукаємо, і нема жодних сумнівів, що невдовзі таки знайдемо. Нам відомо, що вона якось пов'язана з пограбуванням Алленбі та була присутня при вбивстві сестри — а це вже робить її співучасницею. Нам також відомо, що вона перебувала в квартирі, де вбили Литтлджонса.

Я здивовано звів брови і не сказав нічого, але був прикро вражений. Гадав, що Коррідан ходить коло та навколо, але тепер з'ясувалося, що він знає майже стільки ж, скільки я.

— А що вам відомо про чорно-жовтий «бентлі»? — зненацька спитав він.

Він дізнався це від Мерривезера, вирішив я, і розправив плечі.

— Лише те, що повідомив мені Литтлджонс: це авто бачили біля котеджу в Лейкемі. А в чому річ?

— Ми розшукуємо цю машину, — повідомив Коррідан. — Гадаємо, її власник причетний до вбивства Анни Скотт. Ви, бува, не знаєте, де зараз ця машина?

Я повагався трохи, але вирішив, що повідомити йому про Пітера Френча було б надто небезпечно. Таку інформацію я міг би отримати лише від Нетти, а тому це пастка, в яку Коррідан хотів мене заманити.

— Поняття не маю, — сказав я.

— Гадаю, Гармасе, ви поведетеся, як повний дурень, — роздратовано відповів він. — Хочете вигородити Нетту, тому що колись ви були коханцями. І впевнений, що ви намагалися захистити її і минулої ночі, коли Литтлджонс налякав вас обох. Ба навіть більше — це ви вдарили його і вбили. То як вам таке?

Я аж спітнів.

— Страх як подобається, — вишкірився я. — Яка ж бурхлива у вас уява!

Він із надією чекав, що я додам щось іще, але, бачачи, що я мовчу, провадив далі:

— Для вас це все дуже серйозно, Гармасе. Вас також можна притягнути за вбивство Кеннітт.

— Справді? — здивовано запитав я.

— Так — і мотиви цілком очевидні. Ви убили Медж Кеннітт, бо вона знала, що Нетта жива. Ви останній бачили Медж, і якщо я знайду Джуліуса Коула і допитаю його, то, можливо, він повідає мені, що сталося між вами

та Медж. Мені потрібен лише один хороший свідок, Гармасе, і вам гаплик.

Я допив своє віскі — відчував, що воно мені вкрай потрібне. Усе складалося значно гірше, ніж я собі уявляв.

— Вам слід би звернутися до психіатра, Коррідане, — сказав я із запалом. — Останнім часом ви забагато працювали.

— Не турбуйтеся про мою голову, — холодно озвався Коррідан. — Краще подбайте про власну шкіру. Після приїзду в нашу країну ви постійно вплутуетесь у справи про вбивства. Я неодноразово попереджав вас триматися подалі, тож тепер, гадаю, ви вже самі шкодуєте, що не послухалися мене.

— Подумати тільки — лише нещодавно ми називали один одного на ім'я і ви пригощались вечерею, за яку я платив, — сказав я, осудливо хитнувши головою. — Знаєте, моя мама завжди казала мені, що не слід довіряти поліцейським. Ну ж бо, Коррідане, напружтеся і повісьте на мене щось іще! Можливо, це вам і не вдасться, але спробувати можна. Заковика лише в тому, що англійське законодавство вимагає від вас довести мою провину — а не я мушу доводити свою невинуватість. Допоки у вас не буде бодай кількох серйозних свідків, не думаю, що мені слід особливо хвилюватися через ваші абсурдні теорії.

Він схопився з крісла і рушив до дверей.

— Коли я врешті доберуся до Нетти Скотт та Джуліуса Коула, то матиму всіх свідків, які мені потрібні, — спокійно зронив він. — А ці двоє, сподіваюсь, заговорять достатньо швидко, щоб я нарешті зміг дістатися до вас. Не забувайте, що досі я завжди розкривав справи про вбивства.

— Але з кожного правила завжди є винятки, — з надією сказав я. — Можливо, ви крокуєте до своєї першої великої поразки.

Коррідан витяг із кишені маленьку картонну коробочку. Я вмить її впізнав: це та, котру я напередодні позичив у Крістал, щоб переслати Корріданові чотири каблучки з діамантами, відібрані у Бредлі. Ці персні неабияк турбували мене. Якщо вони не пов'язані зі справою Джейкобі, то Коррідан миттю це визначить. Я вирішив послати їх інспекторові анонімно — сподіваючись, що той їх упізнає.

— Ви бачили це раніше? — різко запитав Коррідан.

Я заперечно хитнув головою.

— Тільки не кажіть мені, що вам їх надіслала якась шанувальниця!

Він відкрив коробочку і висипав на долоню чотири діамантові персні.

— А це?

Я знову мотнув головою.

— Ні, а що це таке? Частина награбованого Джейкобі багатства?

Він гостро зирнув на мене.

— Чому ви так гадаєте?

— Я й далі консультуюся зі своєю дошкою «віджа», — з милою посмішкою сказав я. — Ви би дуже здивувалися, якби знали, як багато всього вона мені повідомляє.

— Це не є частина здобичі Джейкобі, — повідомив Коррідан, суворо і незмигтно дивлячись на мене. — Я отримав це поштою сьогодні вранці. Чи не ви послали їх?

— Я? — мені довелося удати з себе вкрай здивованого. — Мій любий Коррідане — як би добре я до вас не ставився, гадаю, я все-таки зміг би подолати спокусу надіслати вам цілих чотири персні з діамантами!

— Припиніть блазнювати! — гаркнув, почервонівши, Коррідан. — Гадаю, це все-таки ваших рук справа.

— Отут ви дуже помиляєтеся. Що змусило вас так думати?

— Зовсім неважко буде визначити відправника, — провадив він далі, ігноруючи моє запитання. — Коробочка та обгортка дадуть мені вичерпну інформацію для цього.

— Гадаю, — припустив я, бо все це почало неабияк мене непокоїти, — якийсь кримінальник украв усе це, а потім його замучила совість, і він надіслав це вам, щоб ви повернули награвоване законному власникові.

— Я вже думав про таке, але потім ми перевірили коштовності, — повідомив Коррідан. — Вони не у розшуку. Спробуйте вигадати якусь кращу байку.

— Мушу зауважити, що ви страшенно прикрі сьогодні, — відповів я. — Поясніть-но, навіщо мені надсилати вам діамантові персні?

— Напевно, ви знову запхали свого носа туди, куди не слід, та знайшли каблучки, котрі, як ви гадали, є частиною награвованого добра Алленбі. Ви не могли перевірити їх самостійно, тож надіслали їх мені, щоб я з'ясував, чи не складають вони частину скарбів Алленбі. Ну, то вони не з цієї колекції. Тепер спробую віднайти їхнього справжнього власника, і коли я це зроблю, то змушу його порушити справу проти викрадача. Можливо, той навіть знає, хто злодій: і якщо ним виявитеся ви, мій друже, то я зроблю усе, щоб засадити вас за ґрати!

Він крутнувся на підборах і вийшов геть.

Одним ковтком я осушив склянку віскі й насупив чоло. А я ще сумнівався, чи знає Коррідан свою справу! Якщо Бредлі заговорить, то в мене буде купа неприємностей! Перше, що мені треба було зробити, то це підготувати Крістал до візиту інспектора. Позаяк це все-таки була її коробочка, то Крістал може легко все вибовкати. Я зателефонував їй і пояснив ситуацію.

— Він уже поїхав до тебе, — повідомив я. — І притисне цією клятою коробкою до стіни! Тож будь пильною!

— Полиши його на мене, серденько, — заспокоїла мене Крістал. — Усе своє життя я мріяла про те, щоб мене допитала поліція із «застосуванням засобів впливу»! Я впораюсь із ним!

— Не будь так у собі впевнена! — попередив я її. — Цей хлопець далеко не дурний.

— Я також, — сказала вона, — хіба що стосовно тебе. — Чи добре ти провів минулу ніч? — з удаваною скромністю запитала вона.

— Добре — це ще м'яко сказано, — озвався я, вишкірившись. — Цей досвід я запам'ятаю на все життя. Невдовзі знову повернуся — по продовження.

Я поклав слухавку, запалив сигарету і замислився. Тепер мені слід вивіряти кожен свій крок. Коррідан прагнув моєї крові, і якщо йому не вдасться повісити на мене убивство, то засадити мене за ґрати йому цілком до снаги.

Я почав міряти кроками кімнату. У двері тихо постукали. Я перетнув кімнату, відчинив двері та здивовано завмер. На порозі стояв Джуліус Коул: брови зведені, голова похилена набік.

— Привіт, малий, — сказав він, заходячи в кімнату. — Хочу з тобою побалакати!

РОЗДІЛ ХХІ

Повз двері проходив офіціант, штовхаючи перед собою столик на коліщатках. На столику красувався чийсь запізнілий сніданок: скромні кава та булочки. Він глянув на Джуліуса Коула, і в очах його промайнули презирство й погорда. Невдовзі офіціант зник за поворотом коридору, але Джуліус Коул нікуди не зникав. Неквапно пройшов до мене в номер — самовпевнений, із загадковою посмішкою на губах та звично схиленою на бік головою.

— Радий знову тебе бачити, малий, — сказав він.

Я впустив його, бо був надто здивований, щоби чинити спротив. Глибоко у свідомості блимнула червона лампочка, попереджаючи про неминучі клопоти.

— Чого тобі? — запитав я, спершись на одвірок.

Джуліус Коул оглянув кімнату і визирнув у вікно.

— Гарно тут, — зауважив він, ховаючи руки в кишенях мішкуватих штанів.

Сірий костюм на ньому аж вилискував на ліктях; той тип примудрився понаставляти масних плям навіть на спині. Манжети темно-зеленої сорочки потріпані, краватка замацана.

— Давно хотів побачити готель «Савой» ізсередини. І гадки не мав, що тут аж так гарно. Самий лише краєвид вартує чималих грошей.

Він скоса глянув на мене.

— І скільки вони беруть за всю цю красу?

— Краще відразу кажи, чого тобі треба, — відрубав я. — А тоді вже я зателефоную Корріданові: він хоче тебе бачити.

Коул всівся на підвіконня, звівши брови.

— Я це знаю, — підтвердив він. — Але ти йому не зателефонуєш.

Я подумав було, а чи не зацідити йому в ліве око, але стримав порив і сів у крісло.

— Продовжуй, — припросив я. — Бачу, тебе щось муляє в тому місці, котре ти вважаєш головою. То що це?

Він витяг із кишені зім'яту пачку сигарет, вибрав одну і розкурив її. Випустив дим кризь вузькі ніздрі.

— Хотів би позичити в тебе трохи грошень, — повідомив він.

— Не хочу тебе розчаровувати, але ти звернувся не за адресою. Тобі слід було би піти в банк: можливо, там тобі повірять. Бо я — ні.

Він хихикнув.

— Та я й не очікую від тебе довіри, малий! — м'яко сказав він. — Просто один з моїх підробітків — шантаж. Тож я тут для того, щоб шантажувати тебе.

Він знову гигикнув.

— А що змушує тебе думати, що я — підходящий об'єкт для цього? — втомлено запитав я.

— Ніхто не є підходящим об'єктом для шантажу, — відповів він ображеним тоном. — Часом я навіть замислююся, чи варта гра свічок.

Він поправив краватку тонкими брудними пальцями. Мелькнули чорні півмісяці нігтів.

— Знаєш, це завжди величезний ризик. Мені слід дуже ретельно обирати жертву. Але навіть і тоді я нерідко припускаюся помилок.

— То запиши мене відразу до своїх найбільших помилок, — похмуро запропонував я. — Не вірю в шантаж — і ніколи не вірив.

Він почухав коротко підстрижене волосся і посміхнувся.

— Ніхто ніколи не вірить, малий! — наголосив він. — Усе цілковито залежить від обставин. Але у твоєму випадку я не бачу, як тобі вдасться уникнути цього.

— Я зараз просто наступлю ногою на твій жирний карк! — пообіцяв я, з огидою дивлячись на нього.

Хитнувши головою, він струсив сигаретний попіл на підлогу.

— Так багато людей хотіли зробити це, але мені завжди вдавалося переконати їх, що воно їм не виплатиться.

— Ну що ж, спробуй переконати і мене, — запропонував я.

— Я чув, що ви з Корріданом казали один одному, — зі смішком повідомив він. — Підслуховував під дверима. Можу посприяти, щоб тебе повісили. Непогано, еге ж?

— Не думаю, що ти це зможеш, — озвався я, здригнувшись.

— Не будь таким затятим, малий! — закликав він. — Я би не ризикував приїхати в Лондон і припхатися сюди, якби не був упевнений, що це принесе мені дивіденди. Щастя моє, що я почув слова Коррідана. Він хоче мене бачити, бо підозрює, що я був свідком того, що сталося у квартирі Медж Кеннітт. Ну то я його не розчарую — оповім геть усе.

— Ти нічого не бачив, — констатував я.

— Знаю, але він же цього не знає! Я розповім йому, що ти крутив роман із Неттою. І що Медж оповіла тобі, як Нетта з Пітером Френчем убили Анну. Ти не хотів, щоби про це стало відомо поліції, отож, спробував підкупити Медж. Але вона на це не повелася, тож ти втратив голову і вбив її. І що я все це бачив.

Я барабанив пальцями по підлокітнику крісла.

— Ти цього не міг бачити, Коул, — сказав я. — І сам чудово це знаєш.

Він кивнув.

— Звісно ж, я цього не бачив, але це неважливо. Коррідан очікує від мене чогось такого — і я виправдаю його сподівання, якщо ти мене до цього змусиш.

— Вони захочуть знати, чому ти не повідомив цього раніше, — зауважив я.

— Звісно ж, я матиму певні неприємності, але, гадаю, до того не дійде. Я також стежив за тобою, коли ти вирушив у помешкання Сельми Джейкобі. І бачив, як Литтлджонс зайшов туди невдовзі після тебе, але не бачив, щоби він звідти виходив.

— То ти намотав чимало кілометрів, чи не так?

— Я ніколи не був у помешканні Сельми, але мені не обов'язково казати про це Корріданові, еге ж? Він страшенно хоче когось посадити за всі ці вбивства, тож охоче пристане на мої свідчення.

Я знав, що Коррідан так і зробить.

Запала тривала пауза, потому я сказав.

— Коррідан буде не в захваті від того, що ти зробив з нього дурника, упізнавши Анну як Нетту. За це ти можеш загриміти за ґрати.

Коул хмикнув.

— Так, малий, — сказав він, — я це також врахував. Але, перш ніж мене засадять за ґрати, тебе вже повісять. Утім, не думаю, що подамся до Коррідана, бо ти мені заплатиш за моє мовчання.

Я закурив сигарету і якийсь час мовчки палив, розмірковуючи.

— Бачиш, нам ще треба подумати про Нетту, — гугнявим голосом озвався Коул. — Вона також матиме неприємності. Коррідан висуне їй обвинувачення в убивстві. Він суворий чолов'яга.

Коул зняв із піджака волосинку і з перебільшеною турботою поклав її на підвіконня.

— Ти мусиш визнати, що у мене залізні аргументи, але не хвилюйся — я багато не попрошу. Я завжди скромний у своїх вимогах. То що б ти сказав про одноразовий платіж у п'ятсот фунтів? Це прийнятно, чи не так?

— Однак за тиждень-два ти знову повернешся. Я знаю таких гнид, як ти.

Він осудливо хитнув головою.

— Не обзивай мене, малий! Це негарно. Я так справ не веду. Дай мені моїх п'ятсот фунтів і хоч завтра можеш полишати країну. Цієї суми мені надовго вистачить. Я не марнотратник, малий, і в мене невибагливі смаки.

— Мені треба подумати, — озвався я. — От, скажімо, якби ти повернувся сьогодні по обіді?

— А про що тут думати? — запитав він, метляючи головою туди-сюди.

— Мені слід звикнути до думки, що мене шантажують, — пояснив я, хоча насправді мені дуже хотілося

зацідити йому в жирну, обрезклу пику. — І також хочу знайти якийсь вихід із ситуації. Просто зараз я виходу не бачу.

— А виходу й немає, малий! — засміявся Коул. — Коррідан аж пищить, так хоче вхопити тебе за горлянку. До того ж — що для тебе п'ятсот фунтів? Справжня дурниця! — Його сіро-зелені очі вкотре оглянули номер. — Ти звик до гарних речей. І не бажатимеш провести решту життя в камері. Ось що я хочу сказати! Навіть якщо й не вдасться довести твою провину, кілька тижнів у в'язниці тобі забезпечені.

— Ти прекрасний шантажист, — сказав я, підводячись. — Повертайся сюди о пів на четверту. І тоді я або пошлю тебе під три чорти, або сплачу названу суму.

Коул відсунув від мене свою жирну тушу.

— Гарзд, малий, — промовив Коул, не спускаючи з мене очей. — Приготуй гроші в однофунтових купюрах.

Він востаннє обвів поглядом мій номер, усоте кивнувши головою.

— Так, тут справді гарно! Я би навіть зміг зняти цей номер. Хоч якесь різноманіття після похмурості моєї кімнати.

— На твоєму місці я би цього не робив. Принаймні не в цьому костюмі. Вони тут дуже перебірливі.

Ледь помітний рум'янець забарвив його одутле обличчя.

— А ти невихований, малий, — зронив він.

Я дивився йому вслід — широкі плечі та будова водія вантажівки, а хода м'яка, зверхня, мов у танцівника.

Коли він зник у коридорі, я повернувся у номер, налив собі віскі й сів біля вікна.

Події розгорталися надто швидко. Мене притиснули з усіх боків. Якщо я мав намір розкрити цю заплутану справу не у в'язниці, то мусив діяти швидко. Кілька секунд я обмірковував ситуацію, тоді допив своє віскі

й вирішив, що мушу побачитися з Неттою. Підскочив, схопив капелюха і рушив до дверей. Задзвонив телефон.

Я повагався, але слухавку взяв.

— Гармаса?

Я впізнав голос Бредлі й подумав, чого йому від мене треба.

— Як там твої передні зуби, Бредлі? Я й далі практикую їхнє безболісне видалення. Якщо ще є що видаляти — звертайся. Допоможу.

Я думав, він зараз вибухне, але він цього не зробив. Його голос звучав майже миролюбно.

— Усе гаразд, Гармаса, — озвався він. — Забудьмо про те, що було. Ми тепер квити. Спочатку я завдав тобі клопотів, потім — ти мені. Тож забудьмо тепер про це.

Я заледве міг повірити своїм вухам.

— Тоді в чому річ? — запитав я.

— Я хочу повернути свої персні, Гармаса. Вони коштують дві тисячі фунтів. Можливо, ти забрав їх, щоби пожартувати. Не хочу сказати, що ти вкрав їх — але я хотів би їх повернути.

Це звучить достатньо розсудливо, подумав я, але яким чином я зможу їх повернути?

— Вони у Коррідана. Краще сам їх у нього попроси.

— Мене не цікавить, у кого вони зараз, — рикнув Бредлі. — Я хочу лишень, щоб вони опинилися в мене. Ти забрав їх — тобі й повертати.

Я прикинув, чи віддасть їх Коррідан, і засумнівався. Мене кинуло в піт.

— Але я не можу повернути персні без того, щоб мене не заарештували, — розтовкмачив йому. — Зателефонуй Корріданові, повідом, що я відібрав діаманти задля жарту, й попроси повернути каблучки тобі. Він спробує переконати тебе написати заяву проти мене, але тобі нема потреби це робити. Це — єдиний шлях повернути твої діаманти!

— Якщо персні не будуть у мене сьогодні о четвертій, то я напишу на тебе заяву й особисто прослідкую, щоб їй дали повний хід! — гаркнув Бредлі та повісив слухавку.

Якусь мить я розмірковував, тоді набрав номер місцевого відділку поліції. Мені сказали, що Коррідана нема в місті й повернеться він пізно. Я чемно подякував, поклав слухавку і спохмурнів.

— Дідько з ним! — сказав сам собі.

Поквапно спустився ліфтом, викликав таксі й поїхав на Кромвелл-роуд.

Зайшов у будинок місіс Крокетт, піднявся на другий поверх і постояв трохи, прислухаючись. Не почув нічого, що б могло мене сполохати, а тоді підійшов до дверей Медж Кеннітт і постукав.

— Люба, це Стів! — неголосно озвався я.

Двері вмить відчинилися. Нетта дивилася на мене широко розплющеними очима. Я озирнувся, сподіваючись побачити у себе за спиною Джуліуса Коула, але його там не було. Зайшов у кімнату і зачинив за собою двері. Нетта була у майже прозорій піжамі. Вона виглядала спокусливо, і якби мої думки не були зайняті іншим, то вона цілком могла б мене на дещо надихнути.

Однак я сказав доволі різко:

— Прикрийся чимось, люба! Сьогодні ми не вивчатимемо топографічних вигинів твого тіла.

— А в чому річ? — запитала вона, хапаючи шовковий халатик і накидаючи його собі на плечі. — Щось сталося?

— Багато чого, — повідомив я їй, сідаючи на підлокітник крісла. — Все змінилося. І далі змінюється занадто швидко, як на мене. Тож я вирішив за краще з тобою поговорити.

Вона сіла в шезлонг. Я згадав про Медж Кеннітт і про те, як вона лежала там із перерізаним горлом.

— Не сідай туди! — гостро озвався. — Її там знайшли.

— Заспокойся, Стіве! — сказала Нетта, не ворухнувшись. Очі її стали скляними. — Чого це ти став таким нервовим?

— І зовсім я не нервовий. Гаразд, сиди там, де тобі зручно.

Хвилину я вдивлявся у неї.

— Натомість тобі не бракує витримки, еге ж, Нетто? Вона мотнула головою

— Так, — допоки ти зі мною. То що сталося, Стіве?

Я розповів їй про відвідини Коррідана та Коула і про те, що вони казали. Оповів і про телефонний дзвінок Бредлі. Вона слухала, не перебиваючи.

— Ось такі-то справи, — завершив я. — То як тобі таке?

— Існує один-єдиний вихід, — озвалася вона по хвилинних роздумах. — Нам обом слід негайно полишити країну. Навіть якщо їм не вдасться пришити тобі убивства, ти однаково проведеш чимало місяців у в'язниці. А що тоді робитиму я?

— Я думав і про це. Однак якщо я втечу, то тим самим доведу Корріданові свою винуватість.

Вона скочила на ноги і підбігла до мене.

— Стіве! Невже ти не розумієш? Ти мусиш забратися звідси, поки все спокійно. Коли повернешся в Америку, ти зможеш написати Корріданові. І викласти йому всю історію. Але якщо зволікатимеш, то ми ніколи не зможемо звідси вибратися. Френч мене таки знайде. Ти просто мусиш урятувати і мене, і себе.

Я поклав руку їй на стегно. Під тонким шовком піжами воно було м'яке і приємне. Я згадав наші найкращі дні та поплескав її по спокусливому вигину.

— Гаразд, — врешті погодивсь я, — ми виберемося звідси, поки ще є така можливість, і я напишу Корріданові вже з Америки. А поки що, гадаю, мені слід зайнятися літаком.

— Летимо вже сьогодні ввечері! — запропонувала Нетта, хапаючи мене за руку. — Як ти гадаєш, ми зможемо це зробити?

— Якщо не сьогодні, то вже ніколи не зможемо, — пояснив я їй. — Щойно вони дізнаються, що я намагаюсь утекти, будуть перекриті всі аеропорти. — Я притягнув її до себе. — Мене непокоїть Бредлі. З Коулом я міг би ще якось упоратися, однак із Бредлі буде справжній клопіт. Де ти взяла ті персні, Нетто?

— Я не давала йому жодних перснів.

— Але ж він сказав, що це ти їх йому дала. І стверджував, що купив їх у тебе за триста фунтів.

Вона заперечно хитнула головою.

— Звісно ж, я йому нічого не давала. Я вже розповідала тобі, як ходила до нього: розказала йому правду і попросила грошей. Він дав мені двісті фунтів. І сплів якусь байку про діаманти, котрі нібито слугуватимуть мені прикриттям. Наскільки мені відомо, у нього в столі завжди повно якихось коштовностей.

Я заломив руки.

— Боже ж мій! Яким же я був йолопом! Мені слід було здогадатися, що він бреше! Яким дурнем я був, коли узяв ті каблучки! Він може засадити мене на три місяці. І мені легко можуть інкримінувати пограбування із застосуванням насилля!

— Але не засадять на три місяці, бо тебе тут уже не буде, — сказала Нетта. — Коли ти зможеш домовитися про літак?

— Просто зараз, — відповів я, підходячи до телефона. Набрал номер, вичекав. — Це ти, Біксе? — запитав, коли на тому кінці дроту почувся чоловічий голос.

— Ну звісно! — відповів голос.

— Це Стів Гармас, — промовив я. — Зараз приїду до тебе — це важливо. Коли ти відлітаєш?

— Привіт, Стіве, — озвався голос. — Радий знову тебе почути. Щось сталося?

— Оповім при зустрічі. То коли ти відлітаєш?

— Сьогодні о двадцять другій тридцять, — повідомив він. — Хочеш полетіти зі мною?

— Ще й як! Зараз буду, — відповів я та поклав слухавку.

— Тримай за мене кулаки і молися, мала, — сказав. — Можливо, мені вдасться переконати Бікса узяти нас із собою. Пакуй свої речі, щоб була готова на дев'яту.

Вона повішала мені на шию.

— Ти пречудовий, Стіве! — закричала вона, й очі її засвітилися від захвату.

— Звісно ж, пречудовий, — погодивсь я, — одначе відкладімо святкування, допоки не опинимося над Атлантикою.

Вона мене поцілувала, однак я їй не відповів. Бо це дуже б уже нагадувало поцілунок Юди.

РОЗДІЛ XXII

О третій двадцять я завершив усі свої приготування на вечір і повернувся до себе в номер готелю «Савой», щоб дочекатися Коула.

Полишивши Нетту, зустрівся з Гаррі Біксом і пояснив, чого хочу від нього. Заінтригований історією, яку я йому оповів, він негайно погодився допомогти. Я взяв таксі та вирушив у редакцію «Морнінг Мейл», де провів цілу годину із Фредом Ульманом. Діючи згідно з моїми попередніми вказівками, Ульман працював, як негр, і зібрав купу корисної інформації, якою слід було негайно скористатися.

Коррідан усе ще був у Лейкемі, і попри всі мої зусилля зв'язатися з ним, тимчасово був недоступний. Я знав, що

до вечора він повернеться, але до того часу я або розплутаю усю цю справу, або остаточно провалю її. В якомусь сенсі я був навіть радий, що Коррідана нема поруч. Його відсутність розчищала мені поле дій, тож я не проминув цим скористатися. Коли він урешті повернеться, то знатиме, що я розкрив справу з пограбуванням Алленбі — і це стане для нього шоком на все життя.

Тим часом мені потрібна була підтримка поліції. Під час свого попереднього перебування в Лондоні я заприятелював із інспектором О'Мейлі з поліцейського відділку на Бау-стріт. Нас познайомив Коррідан, і О'Мейлі залюбки продемонстрував мені роботу британського правосуддя. Тож тепер я вирішив звернутися до нього по допомогу, зателефонувавши. Коли я пояснив причину дзвінка і надав усі необхідні докази, О'Мейлі наполіг на тому, щоб познайомити мене з шефом Коррідана у Скотленд-Ярді. Було вирішено діяти негайно.

Тож тепер, повернувшись нарешті у свій номер, я дозволив собі трохи розслабитися, певний, що якщо все піде за планом, то вже до вечора справа про пограбування Алленбі та вбивства Медж Кенніт і Генрі Литтлджонса будуть розкриті. Заледве я встиг ще раз прокрутити в голові всі деталі справи, щоб упевнитися, що нічого не впустив, як у двері постукали. То прийшов Коул.

Я виліз із крісла і попрямував до дверей.

Коул стояв, похитуючи головою і дивлячись на мене вичікувально. Він навіть трохи причепурився. Масні плями з піджака зникли. Коул змінив замацану білу краватку на менш заяложену жовту. В петлиці красувався букетик конвалій.

— Привіт, малий! — озвався він. — Я не зарано, ні?

— Заходь, — сказав я, відчиняючи двері ширше.

Він неквапно зайшов, роззираючись кімнатою.

— Ти ж знаєш, як мені тут подобається, — повідомив він. — Чим більше розглядаю номер, тим більше він мені

до смаку. — Коул із надією глянув на мене. — То ти приготував гроші, малий?

— Звісно. Вони он там у шухляді.

Він не зміг приховати захват, хоча й намагався це зробити. Його обличчя прояснилося, очі засяяли, і він радісно захихотів.

— П'ятсот фунтів! — вигукнув він, потираючи пухкі жирні руки. — Заледве можу в це повірити!

— Сідай, товстунчику! — припросив я, зачиняючи двері. — Ти ще їх не отримав, тож не радій завчасу.

Посмішка злетіла з його обличчя, і він вичікувально глянув на мене.

— Але ти вже прийняв рішення, малий? — запитав він. — Ти ж будеш розсудливий?

— А звідкіля мені знати, що після отримання грошей ти знову не заявишся до мене? — запитав я, запалюючи сигарету.

— Будь ласка, не говори зі мною так, — сказав він, кинувши на мене косий погляд. — Кажу ж тобі, я так справи не веду: я чесний шантажист. Можливо, це звучить абсурдно, але в мене є свої принципи, і я їх дотримуюсь.

— Я би тобі в житті не повірив, якби мав змогу виштовхати тебе геть, — зронив я. — Сідай-но — поба-лакаймо.

Він повагався, потім мляво занурив своє брезкле тіло в крісло.

— Ну чого ти такий підозріливий, малий! — поскаржився він, закопилюючи губи. — Мої умови гранично чіткі. Ти даєш мені п'ятсот фунтів, я мовчу, а ти полишаєш країну. Це ж достатньо просто, чи не так? І як я можу тобі зашкодити, якщо тебе тут немає, еге ж?

— Але я ще не поїхав. І ніщо не може зупинити тебе від подвійної гри, поки я тут, хіба ні?

— Однак я цього не робитиму, — запротестував він. — Не в моїй натурі робити такі гидкі речі.

— Нагадай якимось мені про це, щоб я сплакнув на дозвіллі, — сказав я. — А що буде, якщо Коррідан як слід натисне на тебе? Звідкіля мені знати, що ти не повідаєш йому, що то не Нетта, а Анна загинула?

— Не кажи дурниць, малий! — озвався Коул. — Якби я таке сказав Корріданові, то сам мав би купу клопотів, чи не так?

— То Неттина сестра померла, еге ж?

Він кліпнув.

— Звісно!

— А звідкіля тобі це відомо? Ти що, бачив колись її сестру?

— Звісно! — повторив він, почухавши ніс і замислено глянувши на мене.

— Чому ж ти сказав, що то Нетта?

— Гадаю, нема сенсу у це заглиблюватися, малий! — сказав він, ніяково завовтузившись у кріслі. — У мене на те були свої причини.

— Скільки тобі заплатив Пітер Френч за мовчання? — різко спитав я.

На мить він знітився, потому отямився й хихикнув.

— Бачу, ти дуже спостережливий, — зауважив Коул. — Не можу тобі цього сказати. Я дав обіцянку.

— Ну що ж, — мовив я, стенувши плечима. — Тоді до справи. Отож, ти вимагаєш від мене п'ятсот фунтів, а інакше даси Корріданові неправдиві свідчення, котрі дозволять тому звинуватити мене у двох убивствах, чи не так? То така твоя позиція?

— Саме так, — підтвердив він, дурнувато посміхаючись. — Боюся, я не зможу цього викласти письмово. Але, між нами, загальну ідею ти вловив правильно, малий! — підтвердив він.

Я задоволено кивнув.

— Можеш забрати свої гроші, — озвався я, — і Боже тобі помагай, товстунчику. Та якщо спробуєш вести подвійну гру, я повернусь по тебе і стовчу тебе на желе.

— У тебе є моє слово, — сказав Коул патетично, намагаючись зобразити гідність. — І цього тобі має бути достатньо. Але, звісно, ти американець і не можеш уповні оцінити слово англійця.

— Досить уже пишномовних слів, ти, жирна гнидо! — гаркнув я.

З мене справді було досить.

Він укотре хитнув головою.

— Тобі не здається, що ми й так забагато змарнували часу? То де гроші?

Я підійшов до письмового столу, висунув шухляду і витяг звідти пачку однофунтових банкнот, які планував віддати Нетті. Жбурнув гроші йому на коліна.

— Тримай, — сказав, дивлячись на нього.

Він витріщився на гроші, і його очі мало не вилізли з орбіт. Торкнувся купюр, обмацав їх.

— Бери свій куш і забирайся звідси, — промовив я.

— А ти не заперечуватимеш, якщо я їх перерахую, малий? — запитав він хитро. — Не те, щоб я тобі не довіряв — просто так прийнято. Крім того, ти міг би дати мені й забагато!

— Рахуй — але швидше. Не можу бачити твоєї пики жодної зайвої хвилини!

Запала довга пауза, поки Коул перераховував гроші. Він аж тремтів від збудження, цілковито поглинутий шелесткими банкнотами.

Нарешті випростався й кивнув. У його очах сяяв тріумфальний блиск.

— Ну що ж, малий, — сказав він, — не думав я, що з тобою буде так легко. Гадав, що матиму з тобою купу клопотів, — він запхав банкноти в кишені й загадково посміхнувся. На нього гидко було дивитися.

Я розсміявся.

— Забирайся звідси, жирна гнидо!

Він глянув на засохлий букетик конвалій у себе в бутоньєрці. Вийняв його і поклав на стіл.

— Це тобі на згадку про мене, малий! — сказав він, дурнувато гигикнувши.

То вже було занадто.

— А це тобі на згадку від мене, товстунчику! — і я розмахнувся та поцілив йому кулаком у праве око.

Він одлетів до стіни, схопившись за око. Якусь мить стояв там приголомшений, потому зіщулився і застогнав.

— Тварюко! — заскавулів він. — Невихований, огидний хам!

Я зробив погрозливий рух у його бік. Він рвонув до дверей і рвучко розчахнув їх. На нього там уже чекав дужий детектив у цивільному.

Коул налетів на нього й отримав такий потужний удар, що влетів назад у номер. Детектив у цивільному мило посміхнувся йому.

— Привіт, любий!

Коул, усе ще тримаючись за око, добру хвилину витріщався на нього, а тоді його обличчя якимось зморщилося, й він осів на коліна. Коп наблизився до нього. Коул зробив крок назад. Коли обидва опинилися в кімнаті, я копняком зачинив двері.

— Отож, ти сподівався на клопоти зі мною, еге ж? — похмуро озвався я. — Клопоти, хлопче, це ще м'яко сказано!

Я підійшов до ванної кімнати і відчинив двері.

— О'кей, О'Мейлі, — виходьте!

Інспектор О'Мейлі вийшов із ванної у супроводі ще одного детектива в цивільному, котрий тримав у руках блокнот.

— Все записали? — перепитав я.

— Кожнісіньке слово! — підтвердив О'Мейлі, потираючи руки. — Це найкраще зізнання, про яке я лише міг мріяти! Якщо воно не тягне на десять років, то нехай мене повісять за брехню.

Три детективи вишкірилися до Коула. О'Мейлі підійшов і лагідно торкнувся його руки.

— Я — інспектор О'Мейлі з поліцейського відділку на Бау-стріт*, а це — поліцейські з нашого відділку, — повідомив він, махнувши рукою у бік чоловіків у цивільному. — Мій обов'язок — заарештувати вас за спробу шантажу. Мушу вас також попередити, що все, що ви скажете, буде записане і використане проти вас на суді.

Обличчя Коула позеленіло.

— Ви не можете так вчинити зі мною! — заскавулів він. — Ось кого ви мусите заарештувати! Він — убивця! — І тицьнув тремтячим пальцем у мене. — Він убив Медж Кеннітт і Генрі Литтлджонса! Я бачив, як він це робив! Ви не можете заарештувати мене: я чесний громадянин!

— Розкажете це на суді, — заспокійливо повідав О'Мейлі Коулу. — А тепер ходімо зі мною!

Двоє шпиків у цивільному стали обабіч. Один із них витяг мої гроші з кишені Коула і передав їх О'Мейлі.

— Поки що заберемо це як доказ, — пояснив мені О'Мейлі. — Але після суду ви отримаєте їх назад.

— Сподіваюся, — вишкірився я. — Мені сумно було б дізнатися, що вони пішли у ваш спортивний фонд.

Трое поліцейських розреготалися.

— Ходімо ж, — припросив О'Мейлі Коула. — Ми знайдемо для вас зручну і затишну камеру.

Коул відсахнувся.

— Він убивця, кажу ж вам! — несамовито заволав Коул. — Заарештуйте його! Він утече з країни, якщо ви цього не зробите! Чуєте мене? Він полишить Англію!

---

* Нишпорки з Бау-стріт (чи Боу-стріт раннерз) — перший підрозділ британської поліції, створений ще Генрі Філдінгом.

— Не хвилюйтеся ви так, любий! — сказав один зі шпиків у цивільному. — Якщо будете чемні, то я пригощу вас у відділку скляночкою какао.

Коул нарешті забрав руку з пошкодженого ока, яке тепер напухло й запливло.

— Цей тип напав на мене! — зарепетував він. — Хочу офіційно заявити про це! Заарештуйте його!

О'Мейлі глянув на нього удавано згорьовано.

— Ви справді це зробили? — запитав він мене, скрушно хитаючи головою.

— Я? — злякано перепитав. — Та мені й на думку б таке не спало! Він так поспішав витратити свої гроші, що вдарився об одвірок, коли єибігав.

О'Мейлі грубо зареготав.

— Певно, ви надто вже квапилися, — сказав він, підморгнувши Коулу.

Я підійшов до Коула і посміхнувся.

— Бувай, гнидо! Наступного разу, коли надумаєш зайнятися шантажем, не обирай для цього репортера. Побачимося років за десять!

Поліцейські вивели Коула. Він вийшов безмовний, приголомшений, очманілий. Уже біля дверей О'Мейлі озирнувся.

— Побачимося ввечері, — сказав він.

— Звісно, — відповів я. — І Коррідан якраз повернеться. Хочу побачити його обличчя, коли повідомлю йому свій маленький сюрприз. Я не відмовився б від такого задоволення навіть за все віскі Лондона!

— І я також, хоча й непитущий, — благочестиво озвався О'Мейлі.

РОЗДІЛ XXIII

Годинник у вітальні місіс Крокетт вибив пів на восьму, коли я, скрадаючись, підіймався до помешкання Медж Кеннітт. Ніхто не бачив, як я заходив у будинок. Яке полегшення знати, що Джуліус Коул не постане у дверях своєї квартири, похитуючи головою та шпигуючи за мною.

Біля дверей Медж прислухався, нічого не почув і легенько постукав.

— Це я, Стів! — тихо озвався.

Запала пауза, потому двері відчинилися.

Нетта, одягнена в червону з білим сукню, впустила мене.

Зайшовши в кімнату, я зачинив за собою двері.

— Привіт!

— Щось ти рано, Стів! — сказала вона, кладучи свою долоню на мою. — Усе гаразд?

Очі її запали, під ними виднілися темні кола. Нетта видавалася нервовою та стривоженою.

Я кивнув.

— Гадаю, що так. Я говорив із Біксом. Він хоче з тобою познайомитися.

— Познайомитися? — перепитала вона. — Але навіщо?

— Ти не знаєш Бікса. Він схилений, — пояснив я. — Каже, що не ризикуватиме своєю роботою, перевозячи якусь невідому красуню у Штати. Я повідав йому, що ти — дівчина вищого класу, але він чомусь думає, що всі жінки, з якими я зустрічаюсь, одягнені у допотопні сукні з червоної фланелі та носять черевики на гумових підшвах. Єдиний спосіб переконати його, що це не так, — зустрітися з ним. Якщо ти його зачаруєш, то він візьме нас із собою. Він завжди все ускладнює. Тож я домовився випити з ним просто зараз.

— Але ж у нас нема часу, — стурбовано сказала вона. — До того ж це небезпечно — поліція може нас упізнати. Мені це не подобається, Стіве. Чому було просто не привести його сюди?

— Я не міг. Йому ще треба багато чого залагодити. Тож ми зустрічаємося з ним у барі поблизу Найтсбриджу. На вулиці на нас чекає авто. Обговоримо деталі з Біксом, потім він повернеться в аеропорт, а ми приїдемо сюди, заберемо твої речі й також вирушимо в аеропорт. Літак відлітає о десятій тридцять, тож у нас удосталь часу.

Я бачив, що їй не надто сподобалася така ідея, але вона нічого не могла вдіяти.

— Гарзд, Стіве. Тобі видніше. Я лише вдягну капелюха і буду готова.

Я чекав на неї, блукаючи кімнатою та згадуючи Медж Кенніт, і мені було не по собі.

За кілька хвилин Нетта вийшла зі спальні. Її капелюшок нагадував чайне блюдце, але пасував їй.

— Ти йому однозначно сподобаєшся, — пообіцяв я, оглянувши її. — Виглядаєш пречудово.

Я взяв її під руку.

— Ходімо, але навшпиньках. Нам не треба, щоб місіс К. нас заскочила.

Ми обережно спустилися сходами і всілися у «б'юїк», який я орендував на вечір.

Поки ми їхали по Кромвелл-роуд, Нетта спитала:

— То що відбулося за цей час, Стіве? Ти дав Джуліусу гроші?

Я чекав на таке запитання, а тому моя маленька брехня була вже готова.

— Так. Негідник узяв гроші: лишається тільки сподіватися, що він не продасть нас, поки ми не полишимо країну.

Я швидко глянув на неї. Вона зблідла, міцно стиснувши губи.

— Коли ти віддав йому гроші? — поцікавилась вона, і я вловив у її голосі тривогу.

— Сьогодні о третій тридцять. Дав йому п'ятсот фунтів. Це великі гроші, Нетто.

Вона нічого не відповіла, дивлячись просто перед собою, і на її обличчі застиг жорсткий вираз.

Коли ми під'їхали до маленького бару поблизу Найтсбриджу, вона спитала:

— А Джек Бредлі? Чи чув ти щось про нього?

— Ні, — відповів я. — Мені нічого не вдалося для нього зробити. Коррідана не було в місті, тож я не міг без його дозволу забрати персні. Ультиматум Бредлі сплив о четвертій годині. Наскільки мені відомо, поліцейські вже мене розшукують. Якщо це справді так, то вони спізналися. Я виїхав зі свого готелю сьогодні опівдні. Всі мої речі тут, у багажнику. Я готовий до відльоту.

Ми вийшли з «б'юїка». Нетта сторожко роззирнулася довкола.

— А ти впевнений, що тут безпечно, Стіве? — запитала вона, неохоче прямуючи до дверей. — Безумство йти туди, де нас можуть упізнати.

— Заспокойся, — сказав я їй. — Тут достатньо безпечно — зроду немає відвідувачів. Ніхто не здогадається нас тут шукати.

І я покvapно зайшов у бар.

Гаррі Бікс у шкіряній льотній куртці з намальованим на ній альбатросом — відзнакою його ескадрильї, — стовбичив біля стійки бару, тримаючи в руці віскі з содовою.

В барі було ще два відвідувачі, але вони сиділи в дальньому кутку і навіть не підвели поглядів, коли ми увійшли.

Бікс — гладкий, кремезний, добродушний — випростався, побачивши нас.

Глянув на Нетту і присвиснув.

— Привіт! — заволав він, вишкірившись від вуха до вуха. — Ти й справді знайшов собі красуню! Пін-ап герл — це справді про неї!

— Нетто, це Гаррі Бікс, — сказав я, підштовхуючи її вперед. — Потисни руку пілотові № 1 Повітряного корпусу армії США. І якщо він не завжди поводитьсь так, наче все життя проходив у модельних черевиках, то вибач йому — він щойно з джунглів.

Нетта вложила свою ручку в лапищу Бікса, осяяла його сліпучою усмішкою, від якої той аж заточився.

— Леді, що змушує вас зустрічатися з оцим негідником? — щиро здивувався він. — Хіба ви не знаєте, що в нього — дві дружини, вісімнадцятеро дітей і що йому світить десять років за розбійний напад?

Нетта, розсміявшись, кивнула.

— Саме тому він мені й подобається. Я й сама така дівчина.

— Боже мій! — вигукнув він. — Невже він і справді вам подобається? Чи ви полюєте за його грошима?

— Усього потроху, — сказала вона, вдаючи, ніби всерйоз замислилася над його питанням.

— Що ж, гадаю, за це слід випити. То як ви на те, щоби почати з віскі? Чи надаєте перевагу чомусь витонченішому?

— Віскі цілком підійде, — озвалася Нетта.

Бікс махнув рукою барменові та замовив два подвійні віскі. Тоді знову повернувся до Нетти.

— Де ви переховувалися увесь цей час? Я гадав, що знайомий з усіма пікантними дамочками в Лондоні.

— А я думала, що перезнайомилася з усіма цікавими американцями, — парировала вона.

Бікс надув губи і штовхнув мене у ребра.

— Брате, тобі кінець! Тепер ти просто зобов'язаний піти й зламати собі ногу!

— Вона жартує, — сказав я. — У цієї дівчини кулька з морозива у тому місці, де має бути серце. Послухай-но: лише десять хвилин тому вона повідала мені, що всі пілоти американського Повітряного корпусу — повні нікчеми. Хіба ж не так, Нетто?

— Але тоді я ще не була знайома з Гаррі Біксом, — заперечила вона. — Тож забираю свої слова назад.

Бікс подався уперед.

— Ми — сіль землі, золотко, — пояснив він. — Принаймні так пишуть про нас у газетах, а там ніколи не дурять своїх читачів.

— Не надто дурять, — виправив його я.

Коли бармен подав нам віскі і відійшов за дальній кінець стійки, Бікс сказав:

— Отож, ви хочете прокататися зі мною, чи не так?

Нетта глянула на нього несподівано серйозно і кивнула.

— І довірятимете, якщо я допроваджу вас в Америку безпечно?

— Я довірятиму вам лише в літаку — і ніде більше, — додала вона.

Бікс зареготав.

— Послухай, а ця мала далеко не дурна! Гаряча штучка — саме для такого хлопця, як я. Леді, та ж я пожартував! Дами ще зроду не скаржилися на мене. Запитайте хоч у Стіва — він вам розкаже.

— Це правда, — підтвердив я. — Дами ніколи не скаржаться на нього — однак варто залишити його наодинці з дамою і... самі розумієте, що станеться.

— Ну ти й негідник... — почав було з обуренням Бікс.

— Ну й що з того, що вам не можна довіряти? — зауважила Нетта. — Все одно я не волатиму по допомогу!

— Справді? — очі Бікса широко розплющилися. — Це точно? — Він глянув на мене. — Однак третій завжди зайвий — і в даному разі це ти!

— Може б, ми перервали цю беззмістовну розмову і поговорили про справи? — наполог я. — Тепер, коли ти познайомився з нею — візьмешся нам допомогти?

Бікс відпив своє віскі, зирнув на Нетту, потім — на мене.

— Гадаю, не зможу відмовити такій кралі, як вона, — підтвердив він. — Але це страшенний ризик.

— Облиш, — урвав його я. — Ти сам знаєш, що все доволі просто. Не слухай його, Нетто, він просто набиває собі ціну.

— Це справді ризиковано? — запитала Нетта, намагаючись перехопити погляд Бікса.

Якусь мить Бікс боровся зі спокусою виставити себе героєм, однак передумав.

— Та ні, — визнав він, сердито глипнувши на мене. — Щойно поставте пілотів завдання — і вважайте, що він уже виконав свою справу. Все достатньо просто. Зустрінемося біля загорожі аеропорту і зайдемо на територію разом. І навіть пропустимо по скляночці! Тоді я покажу вам свій літак, і ми під'їдемо на автобусі до місця посадки. Там нікого не буде, якщо ми дістанемося літака до чверть по десятій. Ви підніметесь на борт, і я покажу вам, де сховатися. Зліт — о десятій тридцять. Вже у Штатах на мене чекатиме авто. Усе, що вам треба буде зробити, це непомітно всістися на заднє сидіння. Я накину на вас свій речовий мішок та якийсь одяг, і ми полишимо аеропорт. Коли виїдемо звідти, ви зможете вільно дихати, і я висаджу вас там, де скажете.

Нетта хвильку розмірковувала.

— Невже все справді так просто?

— Саме так. Я робив це раніше — зроблю і зараз. Але попереджаю: я вимагаю від усіх пасажирів оплату — поцілунок!

— Від мене ти цього не дочекаєшся, — холодно озвався я. — Краще вже переплисти Атлантику, ніж пристати на такі умови.

— Мені також цього не треба, — покvapно погодився Бікс. — Я не тебе мав на увазі, дурню!

Нетта посміхнулася йому.

— З цим труднощів не буде. Гадаю, умови цілком прийнятні.

Ми ще трохи пожартували, випили чимало віскі, а о восьмій десяті Бікс сказав, що йому час іти.

— Тож зустрінемося перед огорожею аеропорту о двадцять першій сорок п'ять, — сказав він. — І вам нема чого непокоїтися. Справу буде залагоджено як слід.

Він подав Нетті руку.

— Побачимося, — промовив він, — і не забудьте про мене, якщо колись втомитеся від цього йолопа. Хотів би посісти його місце. Рудоволосі завжди знаходять відгук у моєму серці.

— Я пам'ятатиму про це, — пообіцяла Нетта, подивившись на нього довгим поглядом, від якого він, здається, навіть протверезів, а тоді посміхнулася.

— Чим довше я залишатимуся з вами, — провадила вона далі, — тим більше змінюватиму думку про цього йолопа, хоча насправді він хороший — якщо не брати до уваги його манери за столом.

— А я принаймні привчений ходити надвір!

І він полетів, неначе вже перебував у повітрі.

Щойно за ним зачинилися двері, як Нетта втратила всю свою життєрадісність і з тривогою глянула на мене.

— Ти впевнений, що все справді гаразд? — запитала вона. — Він такий іще молодий. Ти певен, що ми можемо йому довіряти і що він безпечно доправить нас через океан?

— Не хвилюйся, — заспокоїв я її. — Цей хлопець десятки разів проробляв подібні операції. Скидав бомби

на Німеччину з вечора до світанку і з ранку до ночі. Можливо, він і виглядає надто молодо, але хай це тебе не турбує. Коли він каже, що зробить щось, то так воно й буде. Ти йому сподобалася, а це означає, що ми вже майже на місці.

Вона ледь чутно зітхнула і взяла мене за руку.

— Гарзд, любий. Я не виказуватиму хвилювання, хоча й нервую. То що робитимемо тепер?

— Повернемося на квартиру, заберемо твої речі та майнемо в аеропорт. Ходімо ж бо, Нетто — наша подорож тільки розпочинається.

За десять хвилин ми вже були на квартирі Медж Кеннітт.

— Сподіваюсь, речей у тебе небагато? — запитав я, кидаючи свого капелюха на шезлонг.

— Лише кілька, — озвалася вона. — Мені б не хотілося полишати всі свої гарні сукні, але ж я зможу купити те, що мені потрібно, і по той бік океану! — Вона підійшла й обійняла мене. — Ти був до мене просто неймовірний, Стіве. Не знаю, як тобі й віддячити. Просто не уявляю, що б я без тебе робила!

На якусь мить я відчув себе негідником — особливо коли згадав, як виглядав на підлозі, скрутившись калачиком, Литтлджонс. Від цього спогаду аж заціпенів.

— Забудьмо про це. Ти готова?

Вона сказала те, що я й хотів від неї почути і від чого залежав успіх чи провал нашого плану.

— Дай мені ще п'ять хвилин, Стіве, — сказала вона. — Хочу переодягнутися. Цей мій одяг недостатньо теплий для такого довгого перельоту.

— Гарзд. Одягни щось вовняне, — порадив я. — Радо допоможу тобі переодягнутися!

Вона силувано засміялася і пішла в спальню.

— Не заходьте сюди, містере Гармасе, — сказала вона з удаваною суворістю. — Ви вже давно не бачили, як я роздягаюся, а тому я соромлюся.

— Ти маєш рацію, — посерйознішав я. — Це було так давно, Нетто!

Але вона мене не чула. Пройшла у спальню та зачинила за собою двері. Я чув, як повернувся ключ у замку.

Я сів у шезлонг і запалив сигарету. Долоні мої спітніли, м'язи напружилися. Я був страшенно збуджений.

Минуло п'ять хвилин, потому ще п'ять. Я чув, як у сусідній кімнаті ходила туди-сюди Нетта. Сигаретний попіл застеляв килим під моїми ногами.

— Агов! — гукнув я, бо мої нерви більше не витримували. — Час виходити, Нетто!

— Уже йду! — гукнула вона. За мить почув, як ключ знову повернувся, і вона вийшла зі спальні.

Була одягнена в легкий вовняний светр та чорні штани. Через плече перекинула хутряне манто. В руці тримала доволі об'ємну валізу.

— Вибач, що так довго, — сказала вона, посміхнувшись, хоча обличчя її було бліде, а в очах застигла тривога. — Лише п'ять по дев'ятій. То як я виглядаю?

Я підійшов до неї.

— Виглядаєш вражаюче! — відповів, обіймаючи її за талію.

Вона відкинула мою руку майже грубо, хитнула головою, силкуючись зобразити усмішку. Усмішка виглядала дещо вимученою, як на мене.

— Не зараз, Стів! — сказала вона. — Зачекаймо, поки опинимося в безпеці.

— Гаразд, крихітко, — погодився я.

Але вона відштовхнула мене надто пізно. Я вже відчув, щό в неї під светром — на талії.

— Ну що ж — ходімо!

Я узяв свого капелюха, оглянув кімнату, щоб пересвідчитися, що ми нічого не забули, і попрямував до дверей.

Нетта йшла слідом. Я ніс її валізу. Вона тримала манто.

Я відчинив двері. Просто переді мною з похмурим виразом на обличчі та міцно стиснутим ротом стояв Коррідан.

РОЗДІЛ XXIV

Пронизливий крик Нетти прорізав тишу — неначе гостро заточений олівець черкнув по грифельній дошці.

— Привіт, Коррідане, — спокійно сказав я. — Ви все ж таки встигли на фінальний акт.

Він пройшов у кімнату і зачинив за собою двері. Допитливо глянув на Нетту. Вона відсахнулась від нього, затуливши рукою обличчя.

— Не розумію, що ви обидва тут робите, — холодно промовив він, — але це може зачекати. Маю ордер на ваш арешт, Гармасе. Мені шкода, однак я неодноразово вас попереджав. Бредлі звинуватив вас у розбійному нападі та викраденні чотирьох діамантових перснів. Тож мусите пройти зі мною.

Я гірко розсміявся.

— Кепсько, — зронив я. — Бо зараз, Коррідане, вас повинні непокоїти речі куди важливіші. Погляньте-но на цю молоду леді. Не хочете, щоб я вам її відрекомендував?

Я посміхнувся Нетті, котра незмигтно дивилася на мене, й очі її на блідому обличчі поломеніли.

Коррідан пильно глянув на мене.

— Хто це?

— А ви не здогадуєтеся? — запитав я. — Погляньте-но на її руде волосся. Вловлюєте аромат бузку? Ну ж бо, Коррідане, що в біса з вас за детектив?

На його обличчі читалося здивування.

— Ви хочете сказати, що це...?

Я кивнув Нетті.

— Мені дуже шкода, мала, — сказав я. — Але далі вже не можна грати цю комедію. — І знову повернувся до Коррідана. — Так, звісно! Прошу знайомитися: міс Нетта-Анна Скотт-Бредлі!

Нетта відсахнулася.

— О-о! — люто скрикнула вона. — Ти... ти негідник!

— Полегше з виразами, золотко! — промовив я. — Коррідан легко шаріється.

Коррідан витріщився на Нетту, а потім на мене.

— Ви хочете сказати, що ця жінка — Нетта Скотт? — строго спитав він.

— Звісно, — відповів я. — І вона ж — місіс Джек Бредлі, також відома як Анна Скотт. Я вже вам якось казав, що вона не з тих, хто вчиняє самогубство. Отож, ось вона — жива-живісінька, і зараз я покажу вам ще дещо, що, без сумніву, вас зацікавить.

Я схопив Нетту, коли вона спробувала втекти.

Обличчя її стало сірувато-білим, як шпаклівка; очі палали гнівом і люттю. Вона встромила в мене нігті, та я перехопив її зап'ястя і вивернув руки за спиною.

— Заспокойся, крихітко! — сказав я, намагаючись ухилитися від її злобних копняків. — А тепер продемонструй інспекторові своє блискуче вміння роздягатися.

Я стягнув із неї светр. Тоді, затиснувши їй голову у себе під пахвою, розщепнув «блискавку» на штанях.

Коррідан гнівно щось рявкнув і зробив крок уперед.

— Припиніть! — гукнув він. — Що в біса ви робите?

— Знімаю шкуру кролика, — пояснив я, несучи Нетту до шезлонга і вкладаючи її на нього долілиць. Мені довелося з нею трохи помучитися, поки я врешті не натиснув коліном їй на хребет.

Коррідан схопив мене за руку, але я відкинув її.

— Погляньте-но краще на цей пасок, — порадив я йому, вказавши на важкий пояс для грошей, обмотаний навколо її талії.

Коррідан зупинився, щось пробурмотів і відступив. Я розстібнув пряжку, зняв пояс і відійшов убік.

Нетта лежала на шезлонгу, важко дихаючи — кулаки стиснуті, дихання пришвидшене. Я ривком випорожнив уміст паска на килим перед Корріданом.

— Ось тут усі вони, друже, — з мелодраматичним жестом сказав я. — Коштовності вартістю в п'ятдесят тисяч фунтів. Заберіть їх — це награване добро з колекції Алленбі!

Коррідан витріщився на каблучки, кольє та браслети у себе під ногами. Діаманти, рубіни та смарагди яскраво виблискували в електричному світлі.

— Я вб'ю тебе за це! — заверещала Нетта, раптово сідаючи у шезлонгу. Тоді схопилася на ноги і рвонула до мене.

Я відштовхнув її так грубо, що вона аж заточилася і впала на підлогу.

— Тобі кінець, Нетто, — сказав я, стоячи над нею. — Зрозумій це нарешті! Якби ти не вбила Литтлджонса, я зміг би тобі ще підіграти, але ти вбила його, щоб урятувати свою гнилу шкуру, і це все й вирішило. Як ти гадаєш, хто в біса я є? Бовдур? Я ніколи б не став допомагати тобі навіть за все золото світу!

Нетта зіп'ялася на ноги й безвільно впала у шезлонг, затуливши обличчя руками.

Я повернувся до Коррідана, котрий усе ще стояв, мов загіпнотизований, втупившись поглядом у гірку коштовностей біля своїх ніг.

— Сподіваюсь, ви задоволені, — промовив я. — Я пообіцяв сам собі розкрити справу Алленбі — тому що ви були такий зарозумілий, — і я зробив це.

Обличчя Коррідана було спантеличене.

Він переводив погляд з Нетти на мене.

— Як ви здогадалися, що коштовності — на ній? — врешті спитав він.

— Вас вельми здивує, як багато всього я знаю, — озвався я. — За пограбуванням Алленбі стояли Джек із Неттою. Я викладу вам усі факти, а тоді вже ви зможете зібрати докази. Хочете це почути?

— Звісно! — сказав інспектор, нагнувся, зібрав коштовності й поскладав їх назад у пояс. — Як ви до всього цього домислилися? — поцікавився він. І поклав пасок на стіл.

— Усе почалося з того, що я не повірив у Неттине самогубство, — почав я, запалюючи сигарету. — Я переконався у своїх підозрах після того, як обшукав її помешкання. Зникли більша частина її одягу та всі тонкі панчохи. Я вже трохи знав Нетту, а тому мав деяке уявлення про її характер. Вона не з тих, хто вчиняє самогубство, до того ж вона обожнювала свій одяг. Після того, як тіло викрали, я запідозрив, що в квартирі загинула якась інша жінка; натомість Нетта, рятуючись утечею, прихопила з собою стільки одягу, скільки змогла донести.

Корридан стояв, притулившись до стіни та дивлячись на мене.

— Це все ви мені й раніше казали, — зауважив він, — зрештою, я й сам це з'ясував.

— Авжеж, — погодивсь я. — Але мене й надалі багато що спантеличувало. По-перше, хто була та мертва дівчина? І ще дещо заганяло мене в глухий кут. Чому Нетта, якщо в неї було вдосталь часу, залишила в квартирі шістнадцять п'ятифунтових купюр і цінні папери на п'ять тисяч фунтів? Я довго розмірковував над цим, аж поки Медж Кеннітт не повідала мені, що того вечора до Нетти приходили чоловік із дівчиною. Очевидно, саме ця дівчина і загинула. Чоловік убив її, а Нетта була співучасницею. Єдиною вірогідною причиною, чому Нетта не

взяла гроші з помешкання, була та, що вона не довіряла своєму супутникові, а він не дав їй можливості потайки прихопити свої заощадження. Отож, вона змушена була залишити їх у квартирі, сподіваючись забрати гроші пізніше, але я першим знайшов їх.

Я глянув на Нетту, однак та не підвела очей. Вона сиділа нерухомо, затуливши обличчя руками.

— Продовжуйте, — спокійно озвався Коррідан.

— То хто ж був той загадковий чоловік, перед яким вона не хотіла викрити свою схованку з грошима? — провадив я далі. — Я спитав про це в Нетти, і вона сказала, що то був Пітер Френч, коханець Анни Скотт. А це ще один спосіб дізнатися, що він був Неттиним коханцем. Бо, бачте, у Нетти зроду не було сестри. Однак повернімося на мить до Пітера Френча.

— Дев'ять місяців тому Нетта вийшла заміж за Джека Бредлі. З якоїсь причини вони тримали цей шлюб у таємниці й зустрічалися лише на вихідні, коли проводили вікенд разом у Лейкемі, де Бредлі купив для них обох котедж-схованку. Нетта називала себе Анною Скотт, коли перебувала у Лейкемі. Вона повідала мені, що Френч прибрав її сестру через те, що вона звинуватила його у вбивстві Джорджа Джейкобі. Та позаяк сестри в неї ніколи не було, це очевидна брехня. То хто ж тоді була та дівчина, котра загинула в помешканні Нетти і яку згодом знайшли в котеджі в Лейкемі? Я хочу, що ви це з'ясували для себе, Коррідане. Бо дівчина, яку викрали з моргу і потім знайшли у котеджі, була одна й та сама особа.

Коррідан міцно стиснув губи.

— Але ж одна з них була рудоволоса, а інша — білявка, — зауважив він. — Як ви це поясните?

— Нетта вже роз'яснювала це мені, — озвався я. — Вона сказала, що Френч спочатку висвітлив її волосся, а потім повернув йому попередній колір, коли перевіз тіло в котедж.

— Чорт забирай! — пробурмотів Коррідан.

Я кивнув.

— Це видається малоймовірним, — погодивсь я, — але обміркувавши все як слід, я вирішив, що так воно й було. Якщо дівчина не була Неттиною сестрою — а я вам довів, що вона нею не була -- тоді хто вона і чому її вбили? І чому вбивці так важливо було, щоб її не ідентифікували?

— І ви це з'ясували? — зацікавлено спитав Коррідан.

— Гадаю, що так. І з'ясував це не тільки я, але й Генрі Литтлджонс. Ось чому він і помер.

— І хто це був?

— Сельма Джейкобі, дружина Джорджа Джейкобі, убитого Джеком Бредлі, — пояснив я.

Нетта випросталась і витріщилася на мене.

— Це брехня! — заводала вона. — Джек його не вбивав! Його вбив Пітер Френч!

Я заперечно мотнув головою.

— Ні, це не так. Пропоную повернутися трохи назад. Я зіслизнув зі столу і почав міряти кроками кімнату.

— Повернімося до того періоду, коли американські солдати почали виїжджати додому. На той час Бредлі вже призбирав собі чималі статки, продаючи воякам підробне спиртне та оббираючи їх усіма можливими способами, які лише міг вимислити. Однак коли хлопці почали повертатися в США, прибутки його скоротилися. Бредлі слід було вигадати якийсь інший спосіб заробляти гроші. Отож, крім грального бізнесу, він вирішив улаштувати грандіозне пограбування. І в цьому Джордж Джейкобі був неабияким фахівцем. Бредлі злигався з ним, і вони спланували пограбування Алленбі. Приблизно в цей самий час Нетта вийшла заміж за Бредлі, а Сельма — за Джейкобі. Маєток Алленбі розташовувався поблизу Лейкема, тож Бредлі убив разом двох зайців, прикупивши котедж у Лейкемі. Організація пограбування

велася з котеджу, тож водночас він звив там із Неттою ще й любовне гніздечко. Місіс Брембі, сестра Джейкобі, погодилася вести для них господарство. Пограбування було успішним, і наступним кроком слід було збути коштовності. Але справа була надто гучна, тож ані Бредлі, ні Джейкобі не наважувалися викинути награбоване добро на ринок. Так вони й сиділи на ньому, чекаючи, поки все потроху забудеться. А тим часом посварилися через частку, й одного вечора Бредлі вбив Джейкобі та підкинув тіло на одну з вулиць у Сохо.

— Це лише ваші припущення чи ви маєте докази? — поцікавився Коррідан.

— Лише припущення, — визнав я, — але невдовзі вона нам усе розкаже. Вони завжди так роблять.

Коррідан глянув на Нетту і щось буркнув.

— Продовжуйте, — сказав мені.

— А тепер обличчю на деякий час Джейкобі та поговорімо про Литтлджонса, — запропонував я, запалюючи сигарету. — Це важливо, бо я вже вирішив сам для себе, що нинішня Нетта — не та, котру я знав два роки тому, і я не міг їй пробачити вбивство. Мені подобався Литтлджонс. Він мав клепку в голові, до того ж працював на мене. Я розповів йому все, що знав у цій справі, і він вивідав усе, чого я не помітив. Він зрозумів, що Сельма Джейкобі дотична до справи і цілком може бути тією вбитою дівчиною з котеджу в Лейкемі. Він не бачив Сельму, проте я бачив убиту. Він так хотів здивувати мене, бідолаха! Довідався, де мешкала Сельма, і пішов туди в надії розжитися її фотографією. Шматочок її так і залишився в його руці, коли я знайшов його тіло. Але Нетта випередила Генрі. Вона збагнула, що він полює на неї, і, щоб урятувати свою шкуру, прикінчила його. А це вже щось, чого я не можу пробачити; отож, я змусив її повірити, що маю намір вивести її з країни — знаючи, що вона спробує перевезти контрабандою награбоване добро Алленбі.

— Однак це все ще не пояснює, звідкіля ви дізналися, що воно в неї, — сказав, нахмурившись, Коррідан. — Ви стверджуєте, що Сельму Джейкобі вбив Пітер Френч?

Я заперечно хитнув головою.

— Ні, я цього не говорив. Так мені сказала Нетта, але це брехня. Пітерові Френчу взагалі нічого не відомо про цю справу. Він був лише підставною особою — щоб ускладнити мені пошуки справжнього вбивці.

Нетта повільно звелася на ноги. Обличчя її було смертельно бліде. Коррідан ступив крок їй назустріч.

— І хто ж тоді вбив Сельму Джейкобі? — запитав він.

— Та сама особа, котра вбила Медж Кеннітт, — відповів я, підходячи до кухонних дверей. — Дозвольте вам відрекомендувати убивцю, — озвався я, рвучко відчиняючи двері та відходячи убік. — Виходьте ж бо! Ви й так надто довго там просиділи.

До кімнати увійшли інспектор О'Мейлі та троє детективів у цивільному. Вони дивилися на мене, на Коррідана, на Нетту.

— Ось хлопець, котрий убив Сельму Джейкобі та Медж Кеннітт, — сказав я, тицяючи пальцем у Коррідана.

РОЗДІЛ XXV

— Гадаю, ти будеш достатньо обережна з Гаррі Біксом, — напучував я Крістал, коли вів її через увесь хол готелю «Савой» до полицок книжкового кіоску, де Фред Ульман та Гаррі Бікс, очікуючи нас, вивчали останні книжкові новинки. — Він іще той вовчище — накидається на гарненьку жінку, щойно побачить стрункі ніжки. Не заохочуй його і не відходь від мене далеко — тоді ти будеш у безпеці.

Крістал сказала:

— Ти би ще прихопив для мене дамський капелюшок із дашком та бубон для відлякування чоловіків! То хто ж більше переживає про мою безпеку?..

Саме в цю мить Гаррі Бікс і помітив нас, штовхнув у бік Ульмана, голосно окликнув нас та почав поправляти свою краватку.

— Отакої! — вигукнув він. — Синя Борода знайшов собі нову жертву! І як тобі вдається колекціонувати таких апетитних дамочок? Певно, маєш якісь фатальні принади!

Я зітхнув.

— Крістал, познайомся: це Гаррі Бікс! Не довіряй йому. Усі лестощі, якими він намагатиметься обплутати тебе, звіти з отруйних ниток! Гаррі, це — міс Годвін. Прошу тебе тримати руки в кишенях, поки розмовлятимеш із нею! І не забувай, що вона — моя власність! А цей джентльмен з мішками під очима — Фред Ульман. Фреде, це — міс Годвін!

Ульман церемонно привітався, виглядаючи знудженим, а Гаррі Бікс відштовхнув його ліктем, осяйно посміхаючись Крістал.

— Це — найщасливіший момент у моєму житті! — повідомив він, беручи Крістал за руку. — Ви ж не можете насправді бути його власністю, чи не так? Настільки чарівна квітка, як ви, не марнуватиме життя на такого тепленья, як він!

Я рішуче роз'єднав їхні руки і твердо узяв Крістал за плече.

— Руки геть! — сказав я Біксу. — Бодай цю білявку я маю намір залишити для себе! Полюй десь в іншому місці! — Я конвоював Крістал через увесь вестибюль до бару. — Ходімо щось перекусимо, — запропонував я. — А ти, Фреде, тримай цього викрадача жінок якнайдалі.

— Ніяк не можу збагнути, чому ви, хлопці, зчиняєте так багато галасу навколо жінок! — кислим тоном

озвався Ульман. — Все життя я тримався від них подалі — і ось, погляньте на мене!

— Самі на себе дивіться, а з мене досить цього видувища, — їдко зронила Крістал.

Коли ми нарешті всілися за кутовим столиком і замовили їжу, Гаррі Бікс проголосив:

— Ми зібралися тут сьогодні не лише для того, щоб насолодитися вечерею, а ще й тому, що з нами — сам Арсен Люпен*! — Бікс махнув рукою у мій бік, — і він хоче повідати нам про свої звитяги — а щоб ми його вислухали, має намір підкупити нас смачнющою вечерею!

Крістал потягнула мене за рукав і пошепки поцікавилася, чому Бікс назвав мене Арсеном Люпенем і чи французькою люпен не означає «кролик».

Я відповів їй так само півголосом, що кролик французькою — «лапен», і що Арсен Люпен — один із найславетніших детективів у світі.

Тоді вона забажала знати, що спільного у мене з ним.

— Тихіше, жінко! — розгнівано озвався я. — Не показуй своє невігластво.

— Як репортер я змушений іти на певні жертви, — втомлено промовив Ульман. — Тож готовий споживати його їжу і терпіти звук його голосу доти, доки він оповідатиме в усіх подробицях про справу, що призвела до арешту Коррідана. Це саме те, що прагне знати англійська публіка, і мій прямий обов'язок — повідати їй це.

— Але не дуже детально, — благально промовив Бікс. — Є значно цікавіші речі, ніж подробиці якоїсь там справи. — І він промовисто глянув на Крістал, котра охоче відповіла на його ласий погляд.

Я поплескав Бікса по плечу.

---

* Арсен Люпен (*фр.* Arsène Lupin) — вигаданий персонаж, авантюрист і благородний грабіжник, герой романів Моріса Леблана.

— Ця білявка — моя власність, — нагадав йому. — І якби це було не надто потаємне місце, то я показав би тобі, куди поставив свою персональну печатку, — так що руки геть від неї; я також попросив би тримати при собі масні погляди!

Крістал сказала, що їй подобаються масні погляди — і чи не могла б вона насолодитися ними уповні?

— Чи не міг би ти якось угамувати тих двох? — вимогливо спитав Ульман. — Якщо їм нецікаво, то мені дуже потрібна твоя розповідь. Навіщо було приводити розкішну блондинку на таку серйозну розмову? Як на мене, білявки — серйозна загроза суспільству.

— Не надто ввічливо, — ображено озвалася Крістал. Ульман холодно глянув на неї.

— Єдина жінка, з якою я був увічливий, це моя мати, — повідав він їй.

Крістал сказала, що вельми здивована, що в нього взагалі була матір... А чи не померла, бува, та стара леді від розбитого серця?

— Заспокойтеся, — сказав я їм покvapно, бо Ульман починав уже лютувати.

Бікс тут же заявив: може б, вони трохи прогулялися з Крістал, поки ми з Ульманом знуджуватимемо один одного до смерті?

— Може б, ви вже замовкли? — гаркнув я, стукнувши кулаком по столу.

— Ну ж бо, розповідай вже, — нетерпляче промовив Ульман. — Ти буквально замордував мене за ці останні кілька днів, постійно вимагаючи все нової і нової інформації. Як все-таки ти вийшов на Коррідана?

— Може, почнімо все з самого початку? — запропонував я. — Тоді і Крістал, яка б тупа вона не була, змогла би слідкувати за ходом оповіді. Ой! — я тут же отримав від Крістал у щелепу, звелів їй поводитись як слід і покvapно почав свою розповідь, поки мене знову не перервали.

— Як вам відомо, Бредлі, щоби компенсувати збитки, встановив у своєму клубі кілька столів для гри в рулетку, — почав я. — Але в такого виду діяльності нема майбутнього, якщо у вас відсутнє прикриття. Бредлі був достатньо тямущий, щоби збагнути це, тож шукав когось впливового в поліції, хто надав би йому такий захист.

— І вибір його пав на Коррідана? — запитав Ульман.

— Не переривайте, — дорікнула йому Крістал. — Мій тато каже, що люди, які уривають інших...

— Облишмо твого тата, — покwapно втрутився я. — Стули ротик, крихітко, і дозволь говорити мені. — Я глянув на Бікса. — Це моє коліно, а не Крістал: кажу тобі на той випадок, якщо ти хотів би погладити його.

Бікс різко висмикнув руку і навіть трохи зашарівся. Й докірливо глянув на Крістал. Та захихикала.

— Саме так — його вибір упав на Коррідана, — провадив я далі, бо Ульман почав знову незадоволено бурчати.

— Коррідан на той час був уже зіркою Скотленд-Ярду та якраз займався азартним бізнесом у клубах. Бредлі запропонував Корріданові чималий куш, якщо той попереджатиме його про заплановані рейди. Це були легкі гроші, й Коррідан заковтнув наживку. Отоді на сцену вийшов Джеймс Джейкобі.

— Наскільки було би краще, якби ваша розповідь супроводжувалась слайдами, — з жалем сказав Бікс. — Лише уявіть собі появу Джейкобі у розпал снігового бурану! Як би це було захопливо!

— Особливо якщо вкласти діапозитиви догори ногами, — хихикнула Крістал, затулившись меню.

— Я зараз усіх вас підвішу догори ногами, — пригрозив я.

— Не зважайте на тих кретинів, — сказав Ульман. — Продовжуйте, заради Бога!

— Джейкобі був досвідченим злодієм, що спеціалізувався на викраденні коштовностей і планував ви-

крадення колекції Алленбі вартістю у п'ятдесят тисяч фунтів, — сказав я, гостро глянувши на Крістал, котра мавпувала мене. — Однак Джейкобі знав, що сам він таке грандіозне викрадення не зможе організувати.

— Слабак! — з відразою сказав Бікс. — Я зробив би це сам, навіть якби йшлося про удвічі меншу суму!

— І я! — втрутилась у розмову Крістал. — Я зробила б це і за вчетверо менші гроші!

— Отож, він запропонував Бредлі увійти з ним у частку, — продовжував я, ігноруючи їхні балачки. — Бредлі ж подумав, що непогано було б залучити на свій бік поліцію і зробив відповідну пропозицію Корріданові, запропонувавши йому третину здобичі за умови, що Коррідан потім сам займеться справою пограбування і таким чином відведе підозри від Джейкобі.

— Це було розумно, — схвально озвався Ульман. — Гадаю, це все ви дізналися від Нетти?

— Якби ж то! Вона й справді говорила, але, мій Боже, — що вона верзла! Відтак Коррідан, почувши, якою буде його частка, таки погодився на пропозицію. І тут на сцену виходить Нетта. Отож, дев'ять місяців тому вони з Бредлі побралися. Для Бредлі це була єдина можливість змусити її мовчати. Така угода цілком влаштувала Нетту, адже вона могла й далі жити, як заманеться, за фінансової підтримки Бредлі; а якби він утомився від неї, то вона мала намір як слід подбати про умови розлучення. Бредлі придбав котедж у Лейкемі, щоби звідти займатися організацією пограбування і використовувати його як любовне гніздечко для себе з Неттою.

Банда складалася з Бредлі, місіс Брембі, Джейкобі, Джуліуса Коула та Коррідана. Пограбування було успішним, але Бредлі з Джейкобі посварилися через частку. Бредлі убив Джейкобі. Нетта була присутня при розстрілі.

— А це вже цікаво! — повеселішав Ульман. — Не оминайте кривавих подробиць!

— Джейкобі було вбито з пістолета марки «люгер», котрий Бредлі залишив собі на пам'ять про Першу світову війну. Його прізвище було вигравіруване на руків'ї пістолета, і хоча потім Бредлі витравив його, він знав, що поліція зможе зчитати це в ультрафіолетових променях. Якщо пістолет колись знайдуть, то його, Бредлі, повісять за вбивство. Але Нетті вже набрид Бредлі, і вона «запала» на Коррідана. Тож Нетта непомітно взяла «люгер», поки Бредлі намагався позбавитися тіла Джейкобі на одній із вулиць Сохо, і вирішила заробити на цьому трохи грошень.

— На що лише здатні жінки заради грошей! — вигукнула вражена Крістал. — Чому в мене ніколи не було нагоди продемонструвати, наскільки я безкорислива?

— Нетта боялася звертатися до Бредлі напрямки, — продовжував я, — отож запропонувала Корріданові шантажувати Бредлі, а тоді вони разом поділили би здобич. Коррідан погодився, але йому потрібен був той пістолет. Він використовував Нетту для власних цілей, бо не довіряв їй. Але Нетта не віддавала йому «люгер». Це було її страховкою на випадок, якщо Бредлі надумає її обдурити.

— Я би довірила тобі все на світі, любий! — сказала Крістал, ластячись до мене.

— Я змушу тебе це підтвердити, щойно буде нагода, — відповів я, лагідно поплескавши її. — А поки що поведься чемно і дай мені можливість продовжити розповідь. Їж своє курча і дивись не поплямуй свою гарненьку сукню!

— Коли вже ви нарешті припините милуватись одне одним, — з відразою промовив Ульман, — і продовжите свою розповідь?

— Корріданові кінець кінцем вдалося притиснути Бредлі і змусити заплатити, — провадив я далі. — Позаяк

Корріданові небезпечно з'являтися в клубі, а Нетті не слід було засвітитися в шантажі, то Брембі призначили щотижня їздити в клуб по гроші.

І це все тривало до тієї миті, поки Сельма Джейкобі не дізналася, що Бредлі вбив її чоловіка. Коул оповів їй це, бо був незадоволений, що не отримав своєї частки грошей, які Коррідан вибивав у Бредлі. Однак Коул не сказав Сельмі, що Коррідан із Бредлі заодно, бо боявся Коррідана. Тож Сельма пішла до інспектора, бо знала, що він розслідує убивство її чоловіка, і розповіла те, що повідомив їй Коул. Уявіть собі почуття Коррідана! Якби він дав хід справі, то автоматично б залишився без постійного джерела прибутків — та й Бредлі зчинив би вереск. Але якщо хід справі не дати, то Сельма піде вище — до начальства у Скотленд-Ярді, і тоді йому, Корріданові, буде непереливки. Єдине, що йому залишалося, це спекатися Сельми. Отож, він привів її на квартиру до Нетти, накачав наркотиками, а потім ті двоє інсценізували сцену Неттиного самогубства.

В цю мить подали каву.

— Заради Бога — додаймо туди хоч трохи віскі! — почав благоді Бікс. — У мене аж у горлі пересохло від тих ваших оповідок!

Я замовив усім віскі та бренді для Крістал.

— Іще до того, як було вбито Сельму, — продовжив я, коли нам принесли спиртне, — Бредлі дізнався, що Коррідан із Неттою — коханці. Бредлі сказав Нетті, що дав розпорядження Френкі покарати її, хлюпнувши на неї сірчаною кислотою. Не знаю вже, чи справді Бредлі дав таке розпорядження, чи то була суто ідея Френкі, але Нетта присягається, що Френкі й справді б це зробив — а, знаючи його, сумніватися не доводиться. Так чи інакше, але Нетта дійсно була дуже налякана і вирішила за краще десь сховатися. Тіло Сельми надавало їй таку можливість. Коррідан погодився їй допомогти. Отож, вони

удвох перефарбували волосся Сельми у колір, подібний до Неттиного, підкупили Коула, щоб той ідентифікував її як Нетту, і повідомили Бредлі, що його дружина наклала на себе руки. Поки що вам усе зрозуміло? — запитав я, обводячи поглядом присутніх.

— Розповідай далі, — зітхнув Бікс. — У мене вже голова пухне, але звук твого голосу чомусь діє заспокійливо.

— І тут з'являюся я, — просторікував я далі. — Бредлі вирушив у морг, щоб упізнати тіло — я також. Корріданові слід було діяти швидко. Він залучив одного зі своїх людей, щоб той перевіз тіло з моргу в котедж у Лейкемі. Це довелося зробити ще й тому, що я знайшов конверт, адресований Анні Скотт, і чомусь дійшов висновку, що вона — сестра Нетти. Мені дали можливість краєм ока глянути на труп, а тоді вже тіло перевезли у Горшем і там знищили вогнем іще до того, як Бредлі зміг його побачити. Це ясно?

— Складно, але розумно, — зронив Ульман, кивнувши головою. — І що було потім?

Бікс аж застогнав.

— Мушу прочистити горло! — вигукнув він і залпом осушив мою склянку з віскі, перш ніж я встиг зупинити його. — З мене уже досить того всього!

— Запевняю тебе, що далі буде цікавіше, — пообіцяв я. — І ви побачите, який я розумний.

— Може, його варто дослухати? — запитав Бікс у Крістал. — А то ще, чого доброго, змусить нас платити за вечерю!

— Бредлі дав Нетті цінних паперів на п'ять тисяч фунтів як весільний подарунок, — провадив я далі. — І захотів повернути свої гроші. Френкі побував на квартирі, усюди шукаючи ці папери, але знайти їх йому не вдалося. Знайшов їх я, і Френкі, справедливо запідозривши істину, напав на мене, але я дав йому гідну відсіч.

— Можете лише уявити, як зрадів Коррідан, коли я вручив йому не лише акції, але й «люгер», — продовжив я. — Він тут же вигадав байку про те, що папери фальшиві і що «люгер» належить чоловікові на ім'я Пітер Еттерлі. Фред усе це перевірів і виявив, що чоловіка з таким ім'ям не існує насправді — ба більше, не існує й жінки на ім'я Анна Скотт, хоча Коррідан і наплів мені, що знайшов його в реєстрі Сомерсет Хаус.

— Мушу зробити з цього приводу два глибокодумні зауваження, — втрутився Бікс. — Перше: Коррідан, ймовірно, зробив із тебе посміховисько; друге — Фред, здається, виконав за тебе всю чорнову роботу.

Я кивнув, вишкірившись.

— Саме так, — підтвердив я. — Оплески містерові Ульману!

Крістал настільки розчулилася, що в пориві ентузіазму чмокнула Ульмана у щоку. Той отетеріло зиркнув на неї, витер помаду і сказав:

— Яка приємна несподіванка! Можливо, я щось таки втратив у житті. Єдиною жінкою, котра цілувала мене, була моя мати.

— Певно, вам її справді бракує, — зауважила Крістал. — Але мені сподобався смак вашого крему для гоління.

— Замовкніть вже обидвоє! — гарикнув Бікс.

— Отож, продовжую, — з притиском сказав я. — Що насправді виказало Коррідана, то це вбивство Медж Кеннітт. Я помітив інспектора, коли виходив із помешкання Медж, щоб купити їй пляшку віскі: зауважив його поблизу будинку, а коли повернувся, Медж була уже мертва. Вона написала на запорошеній підлозі ім'я «Джейкобі», сподіваючись, що це дасть мені підказку. Звісно, так воно й було. Коррідан прибув разом зі своїми людьми і витер напис, надіючись, що я його не помітив.

— Але ти це бачив, — докумекав Бікс. — Ну ж бо, випиймо! Відчуваю, що від хвилювання от-от знепритомнію!

— Так, бачив, — провадив я далі, ігноруючи його ремарку. — І Фред розкопав для мене всі подробиці справи Джейкобі. Мерривезер, приватний детектив, якого я найняв, вибовкав Корріданові, що біля котеджу в Лейкемі бачили чорно-жовтий «бентлі». Я з'ясував, що авто належить Корріданові. Він зметиковав, що йому слід спекатися «бентлі», і продав його чоловікові на ім'я Пітер Френч. Так сталося, що я навідав Френча і побачив авто. Корріданові стало про це відомо. Він змусив Нетту переконати мене, що Френч і був убивцею Медж Кеннітт, і це їй майже вдалося.

Ставало надто гаряче для Коррідана. Він вирішив вивезти награване з країни. Тут я міг стати у пригоді, а Нетта була тією особою, котра мала реалізувати його задум. Коррідан із Бредлі знову посварилися. Інспектор сказав йому, що Нетта жива і що вона вивезе награвані коштовності в Америку. Бредлі це не сподобалося, але Коррідан надто багато знав, щоб йому суперечити. Коштовності передали Нетті, й вона почала обробляти мене. Я підіграв їм, забравши персні у Бредлі, а тоді начебто дав себе переконати у версії стосовно смерті Литтлджонса. Коул робив вигляд, що шантажує мене; я ж удавав, що змушений у паніці полишити країну.

— Гадаю, що кінець уже близько, — сказала Крістал, зітхнувши з полегшенням.

— Так, — підтвердив я. — Я переконав Гаррі розіграти комедію, запевнивши Нетту, що нема нічого простішого, ніж полетіти з ним в Америку.

— І я впорався зі своєю роллю блискуче, — Бікс аж сяяв від гордощів.

— Я виклав О'Мейлі усі факти, і він затримав Коула та влаштував пастку для Коррідана. На жаль, Коррідан

дізнався про арешт Коула і збагнув, що щось пішло не так. Він потрапив у помешкання Медж саме в той момент, коли ми з Неттою вже вирушали до аеропорту. Гадаю, він мав намір вбити мене і змусити Нетту переконати Бікса допровадити її з Корріданом у Штати.

— Наче б я на це погодився! — презирливо озвався Бікс.

— Так чи інакше, інспектор О'Мейлі, сидючи на кухні, все чув, і Коррідан у пастку таки потрапив, — завершив я свою розповідь. — Буду вельми здивований, якщо тих двох не повісять.

— Ти хочеш сказати, що додумався до всього цього сам? — запитала Крістал, дивлячись на мене з неприхованим захватом. — Я так пишаюся тобою, любий! Ніколи б про тебе такого не подумала!

— Ну годі вже, годі! — сказав я, роблячи знак офіціантові. — Ходімо звідси. Якщо вам, хлопці, нічим зайнятися — розважтеся якось удвох, а Крістал має намір розважити мене одного.

— Дай-но мені п'ять хвилин, серденько! — сказала вона, зриваючись на ноги. — Я лише припудрю носик — і буду до твоїх послуг!

Коли вона нас полишила, Ульман глянув на годинник і також підвівся.

— Мені слід терміново усе записати, — сказав він. — Побудьте якийсь час удвох. Попрощайтесь за мене із міс Гудвін, гаразд? Бувайте — і дякую за подробиці!

Бікс спробував було податися за ним, але я притримав його за руку.

— Послухай-но, негіднику, — сказав я, — залишайся у мене на очах. Хочу, щоб ти був тут, аж поки Крістал не повернеться, а тоді спокійнісінько собі злиняєш.

— А що змушує тебе думати, що вона хоче провести час саме з тобою, дурню? — поцікавився Бікс. — При-

сягаюсь, вона їстиме з моїх рук, щойно пробуде зі мною хоча б дві хвилини!

— Для тебе буде новиною дізнатися, що вона не з таких дівчат, — із гідністю відповів я. — До того ж вона їсть із тарілки, а не з рук, і якщо ти розпочнеш щось, що мені не сподобається, то це буде сигнал для мене розпочати бойові дії.

Отак ми й сиділи, витріщаючись один на одного з пів години, аж поки нам обом не стало ніяково.

— Цікаво, що робить вона так довго, — озвався я, дивлячись на двері жіночої вбиральні. — Не може ж вона так довго пудрити носик!

В очах Бікса я запримітив тривогу.

— Не думаєш же ти, що той мерзотник...

Я скочив на ноги і рвонув у хол готелю, Бікс — за мною услід. Крістал ніде не було видно. Я підійшов до порт'є і запитав, чи не бачив він її.

— Міс Годвін полишила готель із двадцять хвилин тому, сер, — відповів той, — у товаристві містера Ульмана. Здається, я ще розчув, як містер Ульман каже їй щось про вирізки з газет.

— А я готовий був показати їй свої татуювання! — аж застогнав Бікс.

Я поплескав його по плечу.

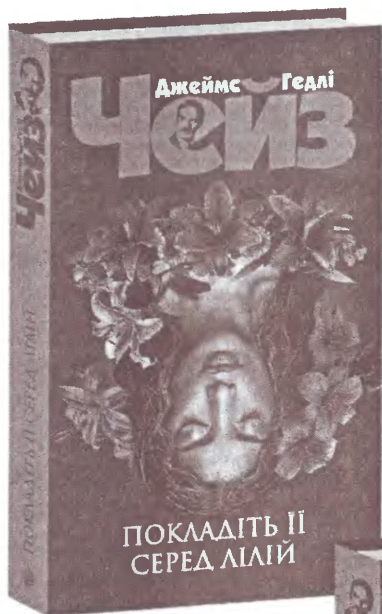
— Її полонили Ульманові мішки під очима та сльозлива розповідь про маму, — гірко зронив я. — Ця дівця геть розпусна.

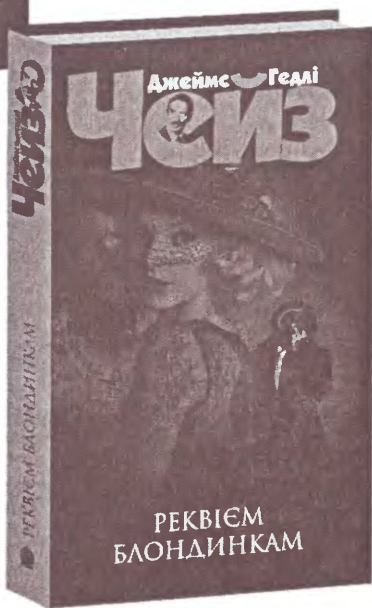
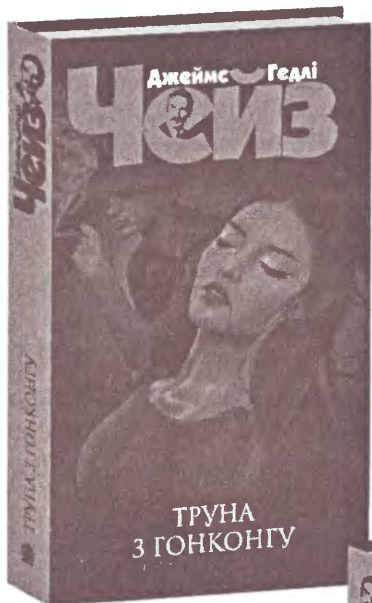
— Мені такі подобаються, а тобі? — сказав Бікс, підводячи мене до бару.

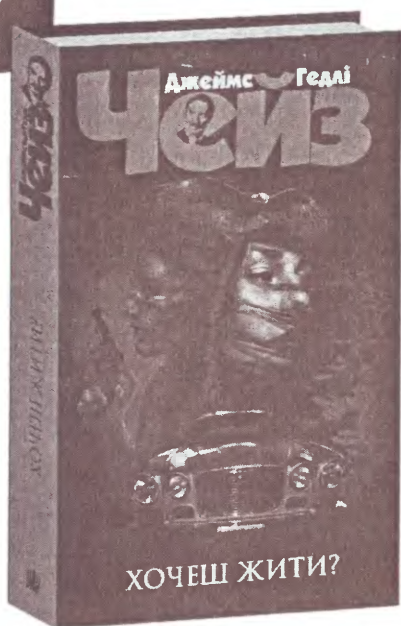
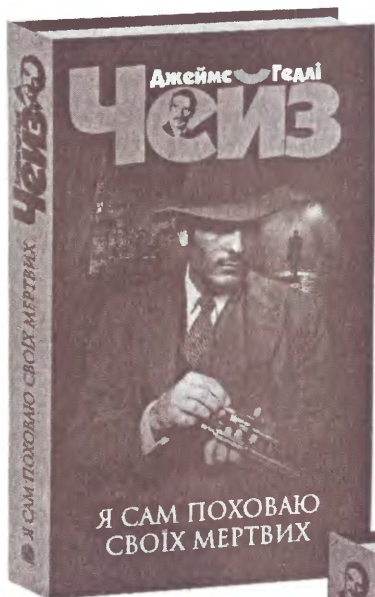
— Мені також, — змушений був визнати я.

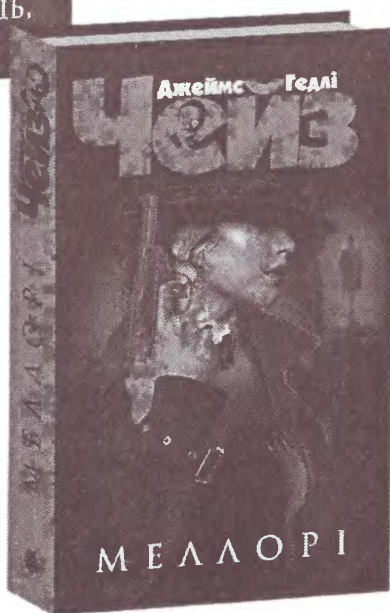
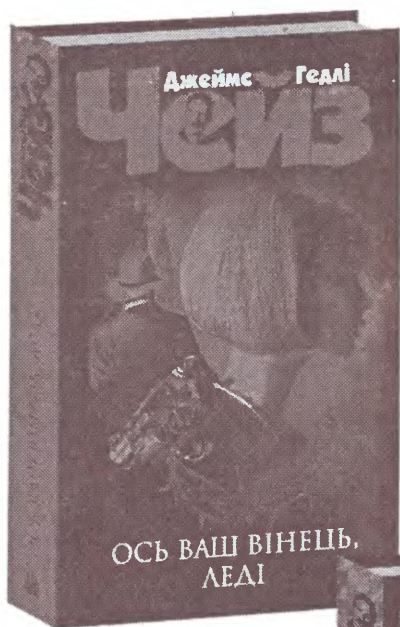
ЗМІСТ

Розділ I.....	3
Розділ II.....	14
Розділ III.....	25
Розділ IV.....	36
Розділ V.....	45
Розділ VI.....	55
Розділ VII.....	62
Розділ VIII.....	73
Розділ IX.....	83
Розділ X.....	93
Розділ XI.....	101
Розділ XII.....	108
Розділ XIII.....	116
Розділ XIV.....	125
Розділ XV.....	133
Розділ XVI.....	144
Розділ XVII.....	154
Розділ XVIII.....	163
Розділ XIX.....	177
Розділ XX.....	185
Розділ XXI.....	195
Розділ XXII.....	205
Розділ XXIII.....	213
Розділ XXIV.....	222
Розділ XXV.....	229

УДК 82-312.4

Ч 34

Чейз Дж.

Ч 34 Це не моя справа : детектив / Дж. Чейз ; пер. з англ.
І. Бондаренко. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан,
2020. — 248 с. — (Серія «Чейзіана»).

ISBN 978-966-10-5234-4 (серія)

ISBN 978-966-10-6311-1

© Hervey Raymond, 1947

© І.М. Бондаренко, переклад, 2020

© Навчальна книга — Богдан, виключна
ліцензія на видання, оригінал-макет, 2020

Літературно-художнє видання
Серію «Чейзіана» засновано 2017 року

ЧЕЙЗ Джеймс Гедлі

ЦЕ НЕ МОЯ СПРАВА

Детектив

Переклад Ірини Бондаренко

Головний редактор *Богдан Будний*
Літературний редактор *Ганна Осадко*
Коректор *Петро Ктитор*
Обкладинка *Олега Кіналя*
Технічний редактор *Неля Домарецька*
Комп'ютерна верстка *Івана Бліща*

Підписано до друку 28.06.2020. Формат 84×100/32.
Папір офсетний. Гарнітура Minion. Умовн. друк. арк. 12,09.
Умовн. фарбо-відб. 12,09. Термін придатності необмежений,
зберігати в сухому місці.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан» у соцмережах:

 [bohdanbooks](#)

 [bohdan_books](#)

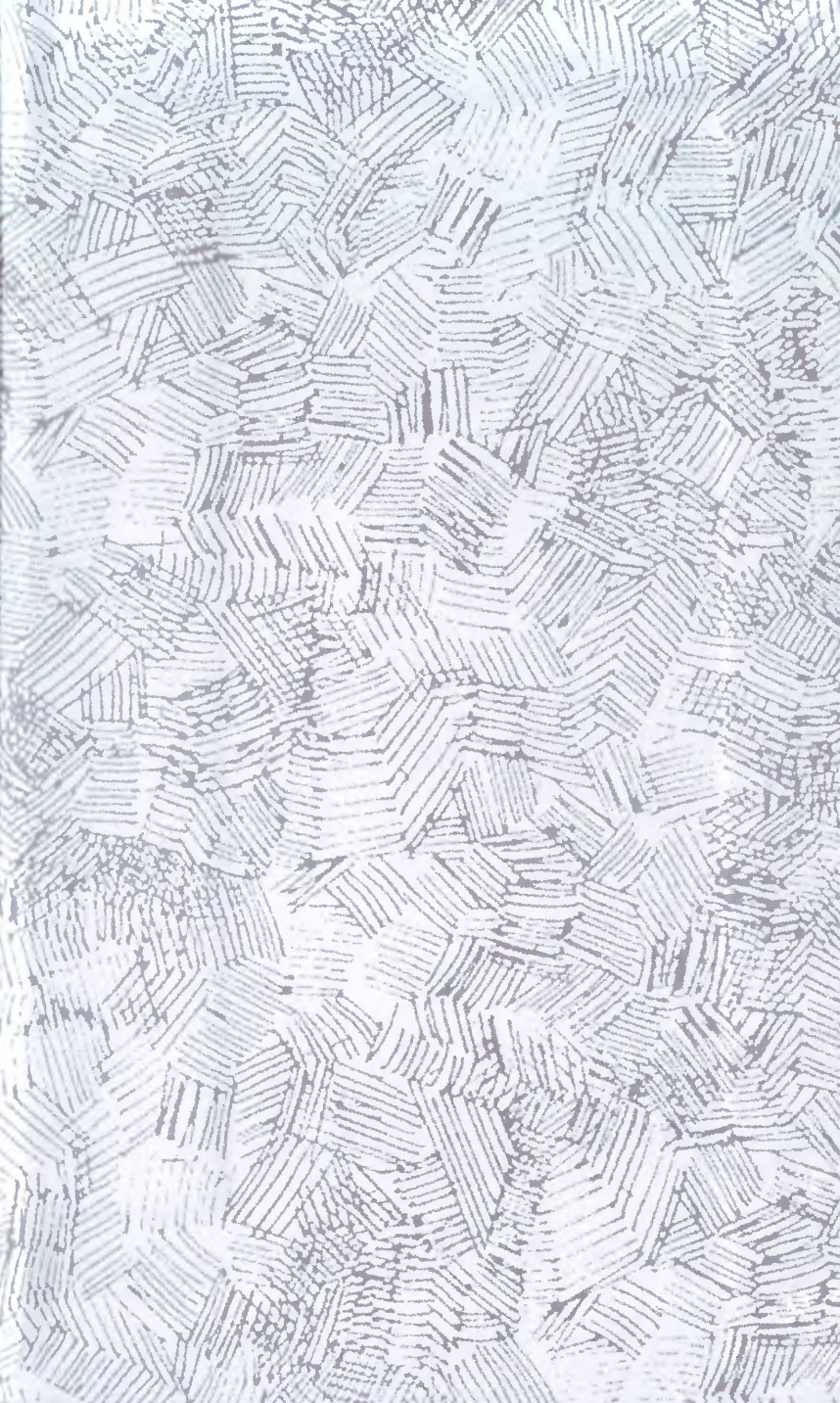
 [c/NKBohdan](#)

 [t.me/bohdanbooks](#)

ISBN 978-966-10-6311-1

9 789661 063111

www.bohdan-books.com

